

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

4

Som

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1925:23

SOCIALDEPARTEMENTET

FÖRSLAG TILL LÖNEREGLERING
FÖR
LANDSFOGDAR
OCH LANDSFISKALER

M. M.

AVGIVET AV

1924 ÅRS LANDSSTATSLÖNESAKKUNNIGA

S T O C K H O L M

1 9 2 5

Statens offentliga utredningar 1925

Kronologisk förteckning

1. Utredning av vissa frågor rörande privatläroverken. Norstedt. 173 s. 2 pat.-tab. **E.**
2. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 31. Den svenska tvättmedelsindustrin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget. Av Hj. Heimburger. Marcus. 108 s. **Fi.**
3. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 29. Den svenska skoindustrin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget. Av W. Smith. Tullberg. 104 s. **Fi.**
4. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 30. Den svenska cementindustrin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget. Av O. Edström. Marcus. 48 s. **Fi.**
5. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 32. Den svenska porslinsindustrin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget. Av E. W. Tillberg. Tullberg. 64 s. **Fi.**
6. Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 33. Tryckeri- och pappersförädlingsindustri i Sverige. Av F. Hilgerdt. Marcus. 125 s. **Fi.**
7. Underofficerssakkunnigas yttrande och förslag jämte personalrepresentanternas särskilda yttrande. Fahlcrantz. 140 s. **Fö.**
8. Betänkande med utredning och förslag angående socialförsäkringens organisation. Norstedt. viij. 355 s. **Fi.**
9. Betänkande med förslag till grunder för avsättning till de under Kungl. kommunikationsdepartementet lydande affärsdrivande verkens förnyelsefonder samt för användning och placering av förnyelsefondernas medel. Norstedt. 44 s. **K.**
10. Förslag till förordning angående statlig inkomst- och förmögenhetsskatt jämte motiv. Norstedt. 40 s. **Fi.**
11. Det svenska skogsbrukets förutsättningar och historia. Av N. Schager. Tiden. viij. 168 s. **Fi.**
12. Sveriges enskilda skogar. Av N. Schager. Tiden. viij. 309 s. **Fi.**
13. Byggnadsstyrelsens sakkunnigas betänkande angående omorganisation av byggnadsstyrelsens byggnadsbyrå m. m. Marcus. 110 s. **K.**
14. Utkast till ändrad lydelse av 1—12, 19, 21—24, 26, 28—35, 40 samt 48 och 49 §§ i kungl. stadgan den 22 juni 1920 med vissa föreskrifter angående domsagornas förvaltning. Marcus. 39 s. **Ju.**
15. Betänkande angående ordnandet av statens byggnadsverksamhet inom Stockholm. Centraltr. xvj. 527 s. 12 pl. **K.**
16. Konsumentkooperationen i Sverige. Av A. Gjöres. Tiden. viij. 168 s. **Fi.**
17. Betänkande rörande det s. k. Genèveprotokollet angående avgörande på fredlig väg av internationella tvister. Norstedt. 148 s. **U.**
18. Betänkande beträffande vattenfallsstyrelsens landsbygdstaxor m. m. Marcus. 167 s. 7 bil. **K.**
- 19—20. Utredning rörande fiskerättsförhållandena vid rikets kuster. Del 1. 389 s. Del 2. 232 s. Marcus. **Jo.**
21. Förslag till lag om försäkringsavtal m. m. Norstedt. 386 s. **Ju.**
22. Förfalskningsbrotten. Förberedande utkast till strafflag. Speciella delen. 6. Av J. C. W. Thyren. Lund, Berling. vj. 249 s. **Ju.**
23. Förslag till lönereglering för landsfogdar och landsfiskaler m. m. Marcus. 172 s. **S.**

Anm. Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbrukdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1925:23

SOCIALDEPARTEMENTET

FÖRSLAG TILL LÖNEREGLERING
FÖR
LANDSFOGDAR
OCH LANDSFISKALER
M. M.

AVGIVET AV

1924 ÅRS LANDSSTATSLÖNESAKKUNNIGA

STOCKHOLM 1925

ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

STAMMRECHENUNG DER KÖNIGLICHEN
PREUSSISCHEN STAATSBANK

FÜR DAS JAHR 1890
VON DER VERWALTUNG
UND DER AUSSCHUSS

BERLIN, DEN 15. DEZEMBER 1890

Till herr statsrådet och chefen för kungl. socialdepartementet.

Enligt ämbetsskrivelse den 31 december 1923 har dåvarande statsrådet Inledning. och chefen för socialdepartementet uppdragit åt undertecknade att, på sätt i statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag angivits, såsom sakkunniga inom socialdepartementet biträda dels med överarbetning av 1902 års löneregleringskommittés den 11 maj 1923 avgivna förslag till lönereglering för befattningshavare vid länsstyrelserna, dels ock med utarbetande av förslag till lönereglering för fögderiförvaltningarnas tjänstemän. I fråga om de sistnämnda borde, enligt vad av berörda statsrådsprotokoll framgår, undantag göras beträffande häradsskrivarna. För dem vore nämligen löneregleringsfrågan beroende av vissa spörsmål angående uppbördsprovision m. m., vilka vore av allt för omfattande art för att kunna lösas i förevarande sammanhang. Vid uppdragets fullgörande borde de sakkunniga undersöka, i vad mån indragningar av landsfogde- och landsfiskalstjänster kunde äga rum.

Rörande utförandet av det sålunda meddelade uppdraget har föreskrivits, att detsamma skall vara slutfört i så god tid, att möjlighet beredes att till 1925 års riksdag framlägga förslag i ämnet.

De sakkunniga, som i särskild skrivelse den 30 september 1924 yttrat sig rörande frågan om lönereglering för länsstyrelsernas tjänstemän, få härmed överlämna utlåtande och förslag beträffande lönereglering för befattningshavare vid fögderiförvaltningarna med undantag av häradsskrivarna.

Till grund för den nuvarande organisationen av fögderiförvaltningarna ligger i huvudsak ett av 1917 års riksdag fattat beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition den 14 april 1917, nr 211, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och lönereglering för tjänstemännen därstädes m. m. Vad angår tidigare organisations- och avlöningsförhållanden må hänvisas till den redogörelse härutinnan, som lämnats i det vid nämnda proposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över civilärenden samma dag, samt, i kompletterande delar, till 1902 års löneregleringskommittés den 27 februari 1906 avgivna betänkande angående reglering av löneförhållanden m. m. vid landsstaten (delen V av kommitténs tryckta betänkanden) ävensom till det av den så kallade fögderiförvaltningskommittén den 27 augusti 1912 avgivna betänkandet rörande omorganisation av fögderiförvaltningen m. m.

Det av Kungl. Maj:t för 1917 års riksdag framlagda förslaget till omorganisation av fögderiförvaltningen innebar bland annat, att kronofogdetjänsterna skulle indragas samt att i kronofogdens ställe skulle — såsom mellanhand mellan Kungl. Maj:ts befallningshavande och landsfiskalerna (länsmännen) — insättas en ny tjänsteman med benämningen länspolismästare, en i varje län, utom vad anginge de tre nordligaste kustlänen, där antalet i vart och ett skulle bliva två.

I länsmännens ställe skulle enligt förslaget inrättas landsfiskalsbefattningar, vilkas innehavare skulle övertaga de länsmännen enligt lag och praxis dittills åliggande huvudsakliga bestyr och därjämte tilldelas vissa nya tjänsteuppgifter.

På grundvalen av förslag, som uppgjorts av Kungl. Maj:ts befallningshavande efter ortsbefolkningens och fögderitjänstemännens hörande, hade Kungl. Maj:t upprättat och för riksdagen framlagt plan till indelning av riket i fögderier (häradsskrivardistrikt) och landsfiskals- (länsmans-) distrikt, enligt vilken plan häradsskrivardistriktens antal skulle höjas från 116 till 119 och landsfiskalsdistriktens antal sänkas från 516 till 489.

I sin skrivelse den 31 maj 1917, nr 216, i anledning av berörda proposition anförde riksdagen rörande förslaget till inrättande av länspolismästare bland annat, att riksdagen funne den för dessa befattningshavare föreslagna benämningen mindre tillfredsställande. Riksdagen hade ansett titeln landsfogde vara lämpligare och ansåge, att landsfogdarnas antal borde bestämmas till 24, en för varje län.

Mot den av Kungl. Maj:t föreslagna fögderiindelningen hade riksdagen icke funnit något att erinra. Beträffande däremot planen till indelning av riket i landsfiskalsdistrikt anförde riksdagen, att inom densamma väckts flera motioner, innebärande yrkanden om dels ytterligare inskränkning av distriktens antal, dels jämkning av vissa distrikt och dels oförändrat bibehållande av vissa dåvarande distrikt, som enligt planen skulle sammanslås med andra distrikt. Vid övervägande av vad sålunda och i övrigt under frågans behandling inom riksdagen förekommit, hade riksdagen ansett sig icke kunna för det dåvarande vidtaga någon ändring av den framlagda indelningsplanen, vilken nära anslöte sig till Kungl. Maj:ts befallningshavandes efter vederbörandes hörande avgivna förslag. Landsfiskalernas (länsmännens) enligt den av riksdagen beslutade organisationen i viss mån förändrade tjänsteställning syntes därjämte för det dåvarande böra bjuda till en viss försiktighet med avseende å ytterligare reduktion av antalet tjänster. Emellertid syntes det ingalunda uteslutet, att det, sedan någon erfarenhet vunnits, huru den nya organisationen fungerade, skulle befinnas vara möjligt att än ytterligare inskränka nämnda antal. Riksdagen hade nämligen icke kunnat undgå finna, att ifrågavarande distriktsindelning, sådan den då framlagts, fortfarande företedde ojämnheter, som genom mindre distrikts sammanslagning med eller uppdelning på angränsande distrikt måhända skulle kunna avhjälpas.

Då riksdagen därjämte ansåge, att en minskning av antalet länsmanstjänster vore av statsfinansiella skäl önskelig, hade riksdagen funnit sig böra i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning, huruvida och i vad mån en sådan minskning utan olägenhet kunde efter hand genomföras, samt att, därest utredningen därtill föranledde, inkomma till riksdagen med förslag i ämnet.

Beträffande avlöningsförmånerna till tjänstemän vid landsstaten hade vid ärendets behandling inför Kungl. Maj:t föredragande departementschefen på given anledning särskilt berört frågan om ortstillägg och i sådant avseende framhållit, hurusom såväl socialstyrelsen som en särskild kommission vore sysselsatta med undersökningar till utvärderande, i vad mån de olika höga levnadskostnaderna inom landets skilda delar kunde betinga ortstillägg för vissa grupper statstjänstemän. När resultatet av dessa undersökningar förelåg, syntes frågan om ortstillägg böra upptagas till behandling för statens tjänstemän i gemen och således även för tjänstemännen inom landsstaten. Vid sådant förhållande hade departementschefen funnit sig böra föreslå, att frågan om utsträckt rätt till ortstillägg tillsvidare undanskötes.

Avlönings-
förmåner.

Jämväl riksdagen förklarade sig finna, att det lämpligen borde få anstå med förändrade bestämmelser om ortstillägg inom landsstaten, till dess de åberopade utredningarna blivit slutförda, vilket riksdagen antog kunna ske i en nära framtid.

Vad anginge de för tjänstemännen föreslagna avlöningsförmånerna i övrigt, hade riksdagen — med undantag för vissa befattningar, om vilka i detta sammanhang ej är fråga — funnit dem såväl i och för sig av omständigheterna motiverade som ock med hänsyn till förhållandet mellan de olika tjänstemannakategorierna vara lämpligt avvägda.

Enligt det av riksdagen sålunda godkända förslaget skulle de kontanta löneförmånerna utgöra:

A. För landsfogdarna:

Lön, lika för alla	kr. 3 400
Tjänstgöringspenningar, lika för alla	» 1 600
Ortstillägg, i Stockholms län	» 400
» i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län	» 200
Ålderstillägg, efter 5 års tjänstgöring	» 500
» » 10 » » ytterligare	» 500
» och efter 15 års tjänstgöring ytterligare	» 500

B. För landsfiskalerna:

Lön, lika för alla	kr. 2 000
Tjänstgöringspenningar, lika för alla	» 1 000
Ortstillägg, att utgå till landsfiskalerna i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län	» 200
Förvaltningsbidrag, lika för alla	» 300
Ålderstillägg, efter 5 års tjänstgöring	» 400
» och efter 10 års tjänstgöring ytterligare	» 400

Den av 1917 års riksdag godkända avlöningsstaten för landsstaten erhöll sålunda i hithörande delar följande lydelse:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Förvaltningsbidrag	Summa	Summa summa-rum	Anmärkingar
<i>Landsfogdar, 24 tjänstemän:</i>							
1 tjänsteman (Stockholms län)	3 400	1 600	400	—	5 400		Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter ytterligare 5 år likaledes med 500 kr. och efter ytterligare 5 år likaledes med 500 kr.
1 tjänsteman (Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län).....	3 400	1 600	200	—	5 200		
2 tjänstemän (samma län)	6 800	3 200	400	—	10 400		
1 tjänsteman (övriga län)	3 400	1 600	—	—	5 000		
19 tjänstemän (övriga län)	64 600	30 400	—	—	95 000		
Säger	81 600	38 400	1 000	—	121 000	121 000	
<i>Landsfiskaler, 489 tjänstemän:</i>							
1 tjänsteman (Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län).....	2 000	1 000	200	300	3 500		Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kr. och efter ytterligare 5 år likaledes med 400 kr.
72 tjänstemän (samma län)	144 000	72 000	14 400	21 000	252 000		
1 tjänsteman (övriga län)	2 000	1 000	—	300	3 300		
415 tjänstemän (övriga län)	830 000	415 000	—	124 500	1 369 500		
Säger	978 000	489 000	14 600	146 700	1 628 300	1 628 300	

På grund av den beslutade minskningen av antalet länsmäns- (landsfiskals-) tjänster uppfördes på övergångsstat ett beräknat antal av nio dylika befattningshavare, envar med lön 2 000 kr., tjänstgöringspenningar 1 000 kr. och förvaltningsbidrag 300 kr. samt därutöver ålderstillägg i enlighet med vad i avlöningsstaten var angivet.

De av Kungl. Maj:t föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av ifrågavarande avlöningsförmåner vunno i huvudsak riksdagens godkännande (se kung. den 14 juni 1917, S. F. S. 472).

1919 års riksdag. Orts-tillägg.

Jämlikt förslag i statsverkspropositionen till 1919 års riksdag (VI H. T. punkterna 11 och 14) medgav riksdagen (skr. nr 6 A den 13 juni 1919, punkt 12), att å den ordinarie avlöningsstaten för landsstaten finge från och med år 1920 uppföras ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Västernorrlands län, bl. a. till en landsfogde med 200 kr. och 29 landsfiskaler med vardera 200 kr.

1920 års riksdag a) landsfiskalernas förvaltningsbidrag.

Med anledning av att vid 1920 års riksdag motionsvis därom framställt yrkande beslöt riksdagen (skr. nr 5 den 21 juni 1920, punkt 97), att landsfiskalernas förvaltningsbidrag skulle från och med år 1921 utgå med ett till 500 kr. förhöjt belopp.

b) ortstillägg.

I enlighet med Kungl. Maj:ts i proposition den 12 mars 1920, nr 280, därom framlagda förslag anvisade samma års riksdag (skr. nr 5 den 21 juni 1920, punkt 100), för beredande för år 1921 av ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län, på extra stat för samma år under femte huvudtiteln ett förslagsanslag, högst 3 750 kr.

Härav skulle, enligt av föredragande departementschefen lämnad utredning, ett belopp av 200 kr. utgå såsom ortstillägg till en landsfogde.

Liknande anslag har därefter årligen av riksdagen beviljats.

Den år 1920 medgivna förhöjningen av landsfiskalernas förvaltningsbidrag ansågs gälla endast dylika befattningshavare å avlöningsstat. Från och med år 1923 kommo emellertid, enligt beslut av 1922 års riksdag, även landsfiskaler å övergångsstat — till antalet numera allenast två — i åtnjutande av enahanda förhöjning.

1922 års riksdag. Förvaltningsbidrag till landsfiskaler å övergångsstat.

Enligt kungörelsen den 14 december 1917 (nr 874) utgår till landsfogde, då han företager resa i och för tjänsten, reseersättning av statsmedel enligt gällande resereglemente; och må landsfogde jämväl åtnjuta dagtraktamente under såväl resa som därmed sammanhängande förrättning, därest länsstyrelsen finner resan hava varit av omständigheterna påkallad. Under enahanda förutsättning, som sålunda nämnts beträffande dagtraktamente, äger landsfogde likaledes utfå ersättning av statsmedel för särskilda utgifter i övrigt, som han fått vidkännas för sin polisverksamhet.

Ersättning för tjänsteresor.

Rese- och traktamentsersättning för landsfogde skall jämlikt kungörelsen den 31 december 1919 (nr 817), där ej annorlunda blivit stadgat, beräknas enligt 3:e klassen i resereglementet.

Jämlikt kungörelsen den 14 juni 1918 (nr 455) äger landsfiskal åtnjuta ersättning av statsmedel för vissa slag av tjänsteresor, nämligen resor

för verkställande av undersökning, varom förmäles i 16 § 1 mom. av förordningen om nya strafflagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall den 16 februari 1864,

för brottslingars efterspanande och gripande,

för annan undersökning eller utredning med anledning av sådan överträdelse av lag och allmänna stadganden, som utgör föremål för allmän åklagares beivran,

för lösdrivares anhållande,

för åtgärd, som ankommer på landsfiskal enligt lagen om behandling av alkoholister den 30 juni 1913,

för undersökning, som avses i 21 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 eller i kungörelsen angående anmälan om olycksfall i arbete m. m. den 21 december 1917, eller

för undersökning eller utredning i mål och ärenden enligt lagen om fattigvården den 14 juni 1918 eller för handräckning enligt nämnda lag.

Ifrågavarande ersättning utgår enligt resereglementet, 5:e klassen; dock må dagtraktamente varken under resa eller förrättning beräknas.

För särskild utgift, som landsfiskal, utöver kostnader för eget behov, måst vidkännas för behörigt verkställande av åtgärd, undersökning eller utredning i fall, då reseersättning utgår, äger han jämväl åtnjuta ersättning av statsmedel.

Till landsfiskal lämnas enligt sistberörda kungörelse likaledes ersättning av statsmedel för dels två tredjedelar av årsavgift, som av honom utgives för begagnande av telefonförbindelse, vilken anordnats eller anordnas till tjänstelokalen, dels ock stadgad inträdes- och anläggningsavgift för telefonförbindelse, som varder till tjänstelokalen inrättad, med iakttagande likväl att nämnda ersättning medgives landsfiskal för allenast en telefon-

ledning och att ersättning för annan än rikstelefonledning ej må utgå, med mindre tillstånd därtill av Kungl. Maj:t lämnats.

Boställen. Under det att den särskilda förmån av på lön anslagna boställen, som förr tillkommit andra grupper av statens befattningshavare, numera blivit med få undantag indragen, är antalet av de landsfiskaler, som fortfarande förfoga över dylika boställen, förhållandevis betydande. Frågan om denna boställsförmån var föremål för uppmärksamhet vid 1917 års riksdag i samband med den då genomförda löneregleringen. Av Kungl. Maj:t hade härutinnan föreslagits, att avdrag å avlöning för boställsavkomsten fortfarande skulle ske enligt dittills gällande bestämmelser, att för bestämmandet av detta avdrag ny uppskattning av boställsavkomsten skulle före utgången av år 1918 förrättas på det sätt och i den ordning, som för det dåvarande därutinnan gällde, samt att Kungl. Maj:t skulle, på anmälan, varje gång en med boställe förenad landsfiskals- (länsmans-) tjänst bleve ledig, innan tjänsten tillsattes och efter vederbörandes hörande äga besluta, om bostället borde såsom till belägenheten eller omfånget av därmed förenat jordbruk olämpligt till boställe för landsfiskal (länsman) eller av annan anledning till statsverket indragas.

Riksdagen anförde rörande denna fråga, att riksdagen funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts hemställan. Kungl. Maj:t syntes hava principiellt utgått från, att någon allmän indragning av dessa boställen icke borde för det dåvarande ifrågakomma. Emellertid ville det synas, att vägande skäl kunde anföras för en sådan åtgärd. Visserligen torde i ett eller annat undantagsfall svårighet uppkomma för tjänstemannen att erhålla lämpligt belägen bostad inom distriktet, men detta syntes kunna förebyggas genom upplåtande av bostadslägenhet, där så erfordrades.

I anslutning jämväl till vad löneregleringskommittén på sin tid anført i ämnet, ansåge sig riksdagen således böra uttala önskvärdheten av, att de ännu kvarvarande länsmansboställena borde, så snart ske kunde, indragas till statsverket, där icke särskilda skäl i något fall talade däremot.

I överensstämmelse med riksdagens beslut i ämnet blev genom kungörelsen den 14 juni 1917 (nr 472) föreskrivet, att för de landsfiskaler (länsmän), som innehade boställen, fortfarande skulle i fråga om avdrag å avlöning för boställsavkomsten tillämpas dittills gällande bestämmelser samt för bestämmandet av detta avdrag ny uppskattning av boställsavkomsten skulle före utgången av år 1918 förrättas i enlighet med vad därom särskilt stadgades. Landsfiskal (länsman), som hade boställe sig anslaget, skulle vara där bosatt, såvida icke länsstyrelsen funne skäligt annorlunda medgiva.

Närmare föreskrifter rörande boställena meddelades genom kungl. brev den 14 juni 1917. Därvid anbefalldes länsstyrelserna att, varje gång en med boställe förenad landsfiskals- (länsmans-) tjänst bleve ledig och innan tjänsten återbesattes, hos Kungl. Maj:t göra anmälan om ledigheten i och för prövning, huruvida bostället borde såsom till belägenheten eller omfånget av därmed förenat jordbruk olämpligt till boställe för landsfiskal (länsman) eller av annan anledning till statsverket indragas. Vidare förordnades, att statsverket, då till landsfiskal (länsman) anslaget boställe eller löningsjord indroges till kronan, skulle efter värdering vid syn från indelningshavaren eller hans stärbhus jämväl övertaga sådana å fastigheten befintliga, indelningshavaren tillhöriga åbyggnader, som vid synen ansåges för fastigheten nyttiga. Vidkommande sättet för bestämmandet av det avdrag för boställsavkomsten m. m., som, på sätt dittills ägt rum, åtskilliga landsfiskaler (läns-

män) kunde komma att vidkännas å den kontanta avlöningen, föreskrevs genom samma brev, *dels* att boställsavkomsten skulle före utgången av år 1918 uppskattas på enahanda sätt, som gällde i fråga om uppskattning av de kronans hemman och lägenheter, vilka skulle utbjudas till arrende, med iakttagande likväl att, då fråga vore om boställe, beläget i län, där domänintendent icke funnes anställd, ojävig landsfiskal (länsman) förordnades att, med biträde av vederbörande arrendeuppskattningsmän, verkställa förrättningen; och skulle det åligga länsstyrelsen att insända det vid förrättningen förda protokollet jämte eget utlåtande till kammarkollegium, som hade att fastställa det belopp, vartill boställsavkomsten, till skäligt arrende beräknad, borde i stat upptagas, *dels ock* att intill dess den avkomst, vartill boställe borde beräknas, blivit på oförmälda sätt fastställd, ifrågavarande avdrag bestämdes till det belopp, som svarade mot boställets avkastning enligt dittills gällande stat; kommande på prövning framdeles att bero, om och efter vilken tid förnyad uppskattning av landsfiskals- (länsmans-) boställes avkomst borde äga rum.

Ytterligare bestämmelser angående indragning av till landsfiskal anslagna boställen meddelades genom kungörelsen den 31 december 1921 (nr 857). Med upphävande av vad i brevet den 14 juni 1917 funnes stadgat stridande mot de nya bestämmelserna förordnades genom sagda kungörelse, att, därest med boställe förenad landsfiskalstjänst bleve ledig eller av annan anledning fråga uppstode om indragning av till landsfiskal anslaget boställe, anmälan därom skulle göras hos kammarkollegiet, som hade att gemensamt med statskontoret meddela beslut i frågan; och skulle ämbetsverken äga i sammanhang därmed bemyndiga vederbörande länsstyrelse att av elfte huvudtitelns anslag till allmänna indragningsstaten utanordna vad som erfordrades till fyllande av landsfiskalslönen till det i stat fastställda beloppet, intill dess fyllnadsbeloppet blivit i avlöningsstaten uppfört.

Enligt den av statskontoret utgivna statsliggaren för budgetåret 1924—1925 utgjorde antalet landsfiskaler, som då ännu innehade boställen, tillhoppa 63, därav 7 i Stockholms län, 5 i Uppsala län, 6 i Södermanlands län, 8 i Östergötlands län, 2 i Jönköpings län, 5 i Kalmar län, 1 i Gotlands län, 1 i Blekinge län, 3 i Kristianstads län, 4 i Malmöhus län, 1 i Göteborgs och Bohus län, 7 i Älvsborgs län, 10 i Skaraborgs län, 2 i Värmlands län och 1 i Kopparbergs län.

Boställsavkomsten hade uppskattats till

högst 500 kr. i 16 fall,	1 000—2 000 kr. i 16 fall,
500—1 000 » » 30 » ,	2 000—3 000 » » 1 » .

Till landsfogdar och landsfiskaler har, utöver de i stat uppförda löneförmanerna, från och med år 1920 utgått tillfällig löneförbättring med följande belopp:

till landsfogde 900 kr., därav 600 kr. ansetts såsom lön och 300 kr. såsom tjänstgöringspenningar, samt
till landsfiskal 750 kr., därav 450 kr. hänförts till lön och 300 kr. till tjänstgöringspenningar.

Härutöver hava dessa befattningshavare givetvis åtnjutit dyrtidstillägg enligt de i sådant hänseende vid olika tider gällande föreskrifter.

Från de befattningshavare, om vilka nu är fråga — landsfogdar och landsfiskaler — hava de sakkunniga infordrat åtskilliga uppgifter, bl. a.

Tillfällig
löneför-
bättring,
dyrtids-
tillägg.

Sportler.

rörande extra inkomster i tjänsten (sportler) under åren 1921—1923. Enligt vad dessa uppgifter giva vid handen, hava för landsfogdar i 9 fall dylika extra inkomster antingen helt saknats eller på grund av befattningshavarens avgång från tjänsten eller av annan anledning icke uppgivits, medan övriga 15 befattningshavare åtnjutit sportler i medeltal för nämnda tre år till följande belopp för nedan angivna antal befattningshavare:

högst 500 kr.	11,	2 000—3 000 kr.	1 och
500—1 000 »	2,	3 000—4 000 »	1.

Där extra inkomster i tjänsten förekommit, torde de till huvudsaklig del hava bestått i andelar av böter och viten etc. eller i arvode för försäljning av utmätt fast egendom.

Beträffande landsfogdarnas taxerade inkomst av arbete utom den egna tjänsten eller vikariat å annan statstjänst föreligga likaledes uppgifter, som utvisa, att sådan inkomst i medeltal för åren 1921—1923 förekommit till följande belopp för nedan angivna antal befattningshavare:

högst 500 kr.	2,	4 000— 5 000 kr.	6,
1 000—2 000 »	2,	5 000—10 000 »	2 samt
2 000—3 000 »	2,	mer än 10 000 »	2.
3 000—4 000 »	7,		

Från landsfiskalerna föreligga användbara uppgifter av förevarande slag i 440 fall, varvid i detta antal inräknats 3 extra landsfiskaler. Dessa befattningshavares extra inkomster i tjänsten utgjorde i medeltal för åren 1921—1923 följande belopp till nedan angivna antal befattningshavare:

högst 500 kr.	149,	2 000—3 000 kr.	26,
500—1 000 »	128,	3 000—4 000 »	11,
1 000—1 500 »	71,	4 000—6 000 »	14 och
1 500—2 000 »	39,	mer än 6 000 »	2.

Dessa landsfiskalers extra inkomster hava till huvudsaklig del bestått i ersättning för indrivning av krono- och kommunalutskylder m. m. enligt restindrivningsföreläggningen samt åklagarandelar av böter och av belopp, som redovisats för förbrutet gods; i några fall hava därjämte rätt avsevärda belopp uppgivits såsom ersättning för verkställande av växelprotester.

Den taxerade inkomsten av arbete utom den egna tjänsten eller vikariat å annan statstjänst har för 399 landsfiskaler — för övriga befattningshavare har sådan inkomst icke förekommit eller icke uppgivits — i medeltal för här ifrågasvarande period uppgått till följande belopp för nedan angivna antal befattningshavare:

högst 500 kr.	27,	3 000— 4 000 kr.	56,
500—1 000 »	43,	4 000— 6 000 »	62,
1 000—1 500 »	38,	6 000— 8 000 »	29,
1 500—2 000 »	44,	8 000—10 000 »	19 och
2 000—3 000 »	67,	mer än 10 000 »	14.

Extra och biträdande landsfiskaler m. fl. Enligt för de sakkunniga tillgängliga uppgifter hava i åtskilliga län särskilda befattningshavare, till ett antal av sammanlagt något mer än 60, under benämningen *extra landsfiskal* eller *biträdande landsfiskal* varit förordnade att vara landsfiskalerna behjälpliga i deras arbete. Sådan tjänsteman har stundom haft sin verksamhet begränsad till särskilda upp-

gifter — polisgöromål, indrivning etc. — men eljest deltagit i alla eller de flesta i tjänsten förekommande göromål. Till omkring hälften av de sålunda förordnade har avlöning utgått från anslaget till särskild polistyrka på landet; i andra fall har dylikt förordnande meddelats biträden, som avlönats av ordinarie tjänstehavaren.

Det torde jämväl böra erinras, att å skilda platser även en del annan personal — polisuppsyningsmän, extra polismän etc. — varit med avlöning från nyssnämnda anslag anställd för utförande av polisgöromål.

Vidare må framhållas, att i åtskilliga distrikt landsfiskalernas arbete underlättats genom anställande därstädes av särskilda utmätningsmän enligt 3 § utsökningslagen.

Rörande ersättning till vikarie å landsfiskalstjänst i vissa fall hava särskilda föreskrifter meddelats genom cirkulär den 31 december 1920.

Vikariats-
ersättning.

För att tagas i övervägande vid fullgörande av nu ifrågavarande uppdrag har Kungl. Maj:t till de sakkunniga överlämnat åtskilliga framställningar, avseende bl. a. avlöningsförhållandena — eller särskilda förmåner — för landsfogdarna och landsfiskalerna.

Inkomna
framställ-
ningar.

Enligt remiss den 9 februari 1924 hava de sakkunniga sålunda fått mot- taga tvenne till Kungl. Maj:t ingivna framställningar från *föreningen Sveriges landsfogdar*, nämligen:

a) den 3 november 1919, med anhållan, att Kungl. Maj:t ville i proposition till riksdagen föreslå sådan förbättring av landsfogdarnas löneförmåner, att dessa från och med år 1920 måtte, förutom Orts- och dyrtidstillägg, utgå med ett årligt belopp av 5 600 kr. såsom lön och 2 400 kr. såsom tjänstgöringspenningar, eller sålunda 8 000 kr., jämte tre ålderstillägg å 500 kr. efter resp. 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

b) den 29 september 1921, i vilken framställning föreningen anført, att då landsfogdarna enligt nuvarande löneprinciper med allt fog kunde göra anspråk på en grundlön av 8 000 kr. samt detta belopp ej oväsentligt överstege dåvarande grundlönen för de tjänstemän, som från och med år 1922 komme att inträda i 19:e lönegraden, föreningen hölle före, att landsfogdarna icke rätteligen borde hänföras till lägre lönegrad än den nämnda.

Vidare hava enligt samma remiss den 9 februari 1924 till de sakkunniga överlämnats följande framställningar från *föreningen Sveriges landsfiskaler*:

a) den 9 november 1918 — över vilken framställning statskontoret avgivit infordrat utlåtande och därvid överlämnat av ämbetsverket från vederbörande länsstyrelser införskaffade yttranden i ämnet — med anhållan, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för beredande åt rikets landsfiskaler av en månads semesterledighet årligen utan avdrag å lön eller tjänstgöringspenningar;

b) den 22 november 1919 med hemställan, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder så att en omedelbar och effektiv förbättring av landsfiskalernas löneförhållanden måtte komma till stånd;

c) den 15 december 1919, vari föreningen hemställt, att landsfiskalernas förvaltningsbidrag från och med år 1920 måtte genom extra anslag höjas med 3 000 kr. per år åt varje landsfiskal, samt att dyrtidstillägg måtte få åtnjutas jämväl å denna del av förvaltningsbidraget,

eller, alternativt, att förhöjningen i förvaltningsbidraget måtte göras beroende av folkmängden i så måtto, att densamma komme att utgå med

2 000 kr. i distrikt med en folkmängd av högst 5 000 innevånare, med 2 500 kr. i distrikt med över 5 000 men högst 10 000 innevånare samt med 3 000 kr. i distrikt med mer än 10 000 innevånare;

d) den 26 mars 1920 — vilken ansökning ställts till statsrådet och chefen för kungl. civildepartementet — med upprepande av tidigare framställda yrkanden i löne- och semesterfrågorna samt angående resekostnads- och traktementsersättning till landsfiskaler vid resor i tjänsten;

e) den 26 november 1920 med anhållan om proposition till 1921 års riksdag därom, att landsfiskalerna måtte i likhet med andra tjänstemän vid landsstaten såsom landsfogdar och länsstyrelsernas tjänstemän beredas en månads årlig kostnadsfri semester, samt

f) den 27 november 1920 med yrkande, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta därom, att löneregleringen för landsfiskalerna måtte behandlas snarast möjligt och alltså före de tjänstemannagrupper, vilkas lönereglering då avsåges genomförd före landsfiskalernas.

Med remissen den 9 februari 1924 har därjämte tillställts de sakkunniga en av *riksdagens justitieombudsman* den 22 december 1919 till Kungl. Maj:t avlåten skrivelse, vari justitieombudsmannen, med överlämnande av en till honom ingiven skrivelse i lönefrågan från föreningen Sveriges landsfiskaler, anfört, att det syntes justitieombudsmannen lämpligt, om ämnet, i vad det rörde landsfiskalerna, utbrötes ur polisförfattningsärendet och bleve föremål för Kungl. Maj:ts tidigare bedömande.

Genom särskild remiss den 21 februari 1924 har Kungl. Maj:t ytterligare till de sakkunniga överlämnat en av *riksräkenskapsverket* den 29 november 1923 hos Kungl. Maj:t gjord framställning, med av statskontoret däröver avgivet utlåtande, angående bl. a. upphörande av nu utgående särskilt bidrag från staten till bestridande av kostnaderna för telefon hos landsfiskalerna.

Det må i detta sammanhang jämväl meddelas, att de sakkunniga haft tillfälle att taga kännedom om en del framställningar i övrigt, som mer eller mindre direkt sammanhängt med frågan om lönereglering för landsfogdarna och landsfiskalerna. Bland dessa må företrädesvis nämnas till Kungl. Maj:t ingivna skrivelser *dels* den 31 oktober 1919 från länsstyrelsen i Örebro län angående åtgärder för lindrande av landsfiskalernas arbetsbörda m. m., *dels* den 27 november 1920 från länsstyrelsen i Jönköpings län angående bidrag av statsmedel till hos landsfiskal anställt biträde, *dels ock* den 27 november 1920 från föreningen Sveriges landsfiskaler, i sistberörda ämne.

Minskning av antalet landsfogde- och landsfiskalstjänster. Såsom i det föregående erinrats, anhöll 1917 års riksdag hos Kungl. Maj:t om verkställande av utredning, huruvida och i vad mån en minskning av antalet landsfiskalsdistrikt utan olägenhet kunde efter hand genomföras. På grund härav anbefalldes genom cirkulärskrivelse den 7 juli 1921 samtliga länsstyrelser att var för sitt län inkomma med utredning och förslag i ämnet. Flertalet länsstyrelser fann sig emellertid på angivna skäl icke kunna för det dåvarande förorda någon reducering av antalet landsfiskalsdistrikt. Av åtskilliga länsstyrelser föreslogos likväl vissa åtgärder, avseende att lätta landsfiskalernas arbetsbörda och därigenom skapa bättre förutsättningar för en minskning av distriktens antal.

I statsverkspropositionen till 1922 års riksdag (V H. T., punkt 127) föreslogs bl. a. viss ändring av den då gällande indelningen av riket i landsfiskalsdistrikt. Förslaget, som blev av riksdagen godkänt (skr. nr 5 A den 6 juni 1922, punkt 119), innebar emellertid icke någon förändring i fråga om det vid 1917 års omorganisation beslutade antalet landsfiskaler.

Enligt förenämnda statsrådsprotokoll över socialärenden den 31 december 1923 har det, såsom ovan nämnts, anbefallts de sakkunniga att vid fullgörande av det uppdrag, varom nu är fråga, undersöka, i vad mån indragningar av landsfogde- och landsfiskalstjänster må kunna äga rum. Då det i november 1922 avgivna förslaget till omorganisation av polisväsendet i riket icke kunnat framläggas för 1924 års riksdag och tidpunkten, när så kunde ske, med hänsyn till det ekonomiska läget ännu vore oviss, har det ålagts de sakkunniga att utföra sitt uppdrag oberoende av sistnämnda förslag.

De sakkunniga upptaga till en början frågan om möjligheten att minska antalet landsfogdetjänster. Därvid bör först erinras om vad föredragande departementschefen i sitt anförande till propositionen den 14 april 1917, nr 211, angående omorganisation av fögderiförvaltningen m. m., yttrade i fråga om antalet landsfogdar (för vilka då ännu föreslagits namnet »landsfiskaler» och slutligen »länspolismästare»).

Minskning
i antalet
landsfogde-
tjänster.

Efter att hava framhållit, att på landsfogdens kompetens och ställning inom förvaltningen komme den nya organisationens värde att icke oväsentligt bero, anförde departementschefen (s. 38), att hans förslag omfattade en landsfogdetjänst i varje län utom de tre nordligaste kustlänen, där antalet i vart och ett skulle bli två. Behovet av två dylika tjänstemän i dessa län betingades dels av de stora avstånden, dels av den betydande trävaru- och gruvidustrin samt dels ock icke minst av det nydaningsarbete, som på snart sagt alla områden där påginge och varvid länsstyrelsen, när kronofogdetjänster indragits, otvivelaktigt hade behov av två funktionärer mellan sig och kronolänsmännen. Men departementschefen vore icke lika viss, att icke även i ett och annat av de sydligare länen omständigheterna snart nog skulle göra behovet av två landsfogdar oavvisligt. Departementschefen tänkte därvid närmast på de bägge skånelänen med deras täta befolkning och livliga samfärdsel, på Göteborgs och Bohus län med dess många fisklägen och länets långsträckta utbredning samt på Älvsborgs län, där förhållandena framdeles måhända kunde betinga ytterligare en arbetskraft av ifrågavarande art. Men departementschefen hade icke, innan erfarenheten klart visat behovet av ytterligare landsfogdetjänster, velat ifrågasätta löner till flera tjänstemän än de angivna. Han hade endast velat förbereda därpå, att Kungl. Maj:t törhända snart nog kunde finna sig nödgad att av riksdagen utverka anslag för landsfogdekårens förstärkning i ett eller annat län.

I sin ovanberörda skrivelse den 31 maj 1917, nr 216, anförde riksdagen såsom skäl för sitt beslut att icke bevilja avlöning till mer än en landsfogde i vart och ett av de tre nordligaste kustlänen, att med den begränsning av uppgifter och verksamhet, som avsetts för landsfogden, riksdagen hölle före, att jämväl dessa tre län kunde vara betjänta med allenast var sin landsfogde, i synnerhet om landsfogden, såsom föreslagits och jämväl av riksdagen ansetts lämpligt, bleve installerad i länsstyrelsen och sålunda finge sitt arbetsrum förlagt inom länsstyrelsens lokaler eller åtminstone i deras omedelbara närhet inom residensstaden. Härtill komme, att anställandet i vissa län av mera än en landsfogde utan tvivel skulle inom kort från andra län föranleda anspråk, vilka kunde bli svårt att alltid tillbakavisa.

Landsfogdens göromål, sådana de angivas i instruktionen den 14 december 1917 med däri vidtagen ändring, bestå huvudsakligen i följande. Under länsstyrelsen såsom länets högsta polismyndighet skall han hava ansvar för och ledning av polisväsendet å landsbygden i länet samt därinom belägen stad, där magistrat ej finnes. I denna egenskap skall han vaka över

att polisväsendet tillhörande befattningshavare vederbörligen fullgöra sina åligganden samt att allmän ordning och säkerhet upprätthålles. Om större polisstyrka sammandrages, tager landsfogden, så framt ej annorledes förordnas, befäl över densamma. Landsfogden är inom sitt tjänstgöringsområde allmän åklagare i alla de fall, där icke åtalsrätten på grund av gällande stadganden uteslutande tillkommer annan åklagarmyndighet eller särskild åklagare blivit av vederbörande myndighet för visst mål förordnad. Landsfogden, som har tillsyn över åklagarväsendet inom sitt tjänstgöringsområde, bedömer själv efter vissa regler, vilka brott han själv skall beivra. Han verkställer inventeringar hos landsfiskaler och vissa magistrater och företar särskilda undersökningar, hur landsfiskalerna förvalta tjänsten.

Skall auktion å utmätt fast egendom eller å fartyg hållas på annat ställe än landskansliet, åligger det landsfogden, om han därtill av länsstyrelsen förordnas, att förrätta sådan auktion. Han håller, efter förordnande, sammantråde med menighet inom länet och utför, likaledes efter förordnande, kronans talan vid domstol. Det åligger vidare landsfogden att, då länsstyrelsen så förordnar, bereda, föredraga och till expedition befordra visst ärende, som eljest skulle tillhöra landssekreterarens, landskamrerarens eller länsassessors föredragning. De oförmälda särskilda förordnandena få endast meddelas, då det kan antagas, att de icke medföra eftersättande av landsfogdens polis- och åklagargöromål. Finner landsfogden under sina tjänstesor eller eljest, att anordningar för fattigvård eller hälsovård eller vägars eller andra kommunikationers tillstånd påkalla ingripande från länsstyrelsens sida, eller att förhållandena inom visst område å landsbygden böra medföra tillämpning av bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer eller andra stadgar eller i lagen om fastighetsbildning i stad, skall han därom göra anmälan till länsstyrelsen.

Landsfogden skall hava sin tjänstelokal hos länsstyrelsen.

Den lämnade redogörelsen för landsfogdens åligganden visar, att dessa dels äro sådana, som tillhöra hans ställning såsom ansvarig ledare — under länsstyrelsen — av polisväsendet och åklagarväsendet inom länet, och dels sådana, som han har att utöva såsom biträde åt länsstyrelsen antingen i det dagliga arbetet inom styrelsen eller ock vid förrättningar ute i länet, i vilket sistnämnda hänseende han ock har att meddela vissa iakttagelser, som han haft tillfälle göra.

Det meddelade sammandraget rörande landsfogdarnas verksamhet angiver medeltal för åren 1921—1923. Antalet polis- och åklagarärenden kan i regel icke anses såsom synnerligen omfattande. Inventeringsförrättningarna hava tydligen utförts synnerligen regelbundet. Auktionsförrättningar hava i avsevärd mån förekommit inom Malmöhus och Västmanlands län med 25 i vardera länet samt i Gävleborgs län med 11, eljest ingenstädes mer än 5; och i 11 fall uppgår antalet icke till medeltalet 1. Antalet förrättningsdagar utom tjänsterummet hava växlat mellan 26 i Hallands län och 282 i Västerbottens län. Över 100 dylika förrättningsdagar hava förekommit i Göteborgs och Bohus län samt Älvsborgs, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Antal instruktionsenligt inom länsstyrelsen handlagda ärenden hava utgjort: inom Gotlands län 1 018, inom Stockholms län 210, inom Jämtlands län 150, inom Kristianstads län 143, inom Södermanlands län 93, inom Blekinge län 72 och inom Skaraborgs län 50. Från 10 ned till 1 upptagna dylika ärenden äro antecknade för 9 län och i 8 län är intet sådant ärende antecknat.

Det torde böra omförmälas, att inom Gotlands län, där länsassessor icke finnes anställd, landsfogden har att inom länsstyrelsen handlägga ärenden rörande krigsberedskap, uppgift å utlänningar och deras behandling, uppsikt å lösdrivare och deras behandling, vägarnas behöriga underhåll, automobiltrafiken och skjutsväsendet samt tidigare även fattigvården. Ärendena rörande automobiltrafiken utgjorde emellertid i medeltal för de tre åren 901.

Då det nu gäller att undersöka, huruvida någon minskning i antalet landsfogdetjänster skulle kunna äga rum, torde det först böra uttalas, att det synes vara alldeles omöjligt att indraga dessa tjänster eller att förena dem med någon annan tjänst. Det förra skulle ju innebära att taga bort vad som vid 1917 års reform förklarats vara en nödvändig förutsättning för omorganisationen (departementschefsytttrandet till 1917 års proposition, nr 211, sid. 38). Om det gällde sammanslagning med annan tjänst, funnes väl ingen annan tänkbar utväg än att sammanslå landsfogdetjänsten med en länsnotarie-tjänst. Men även detta torde få anses uteslutet, eftersom den egentliga landsfogdeverksamheten då bleve alltför lidande och bundenheten vid skrivbordet i länsstyrelsen bleve ödesdigert stor.

Minskning i antalet landsfogdar skulle sålunda icke kunna åstadkommas på annat sätt än genom sammanslagning av dylika tjänster, uppenbarligen på det sätt att två närliggande län finge förenas om en landsfogde. Man skall dock därvid genast finna, att en sådan sammanslagning vore otänkbar såväl beträffande de fem länen i Norrland som ock vad Gotlands län angår.

En teoretisk uppdelning parvis av övriga län skulle få följande uppställning:

Stockholms län	—	Uppsala län
Södermanlands »	—	Östergötlands »
Jönköpings »	—	Kronobergs »
Kalmar »	—	Blekinge »
Kristianstads »	—	Malmöhus »
Hallands »	—	Göteborgs och Bohus län
Älvsborgs »	—	Skaraborgs län
Värmlands »	—	Örebro »
Västmanlands »	—	Kopparbergs »

En sådan anordning synes emellertid de sakkunniga vara ogenomförbar. Redan under fullständigt lugna förhållanden skulle det innebära, att sambandet mellan en länsstyrelse och den landsfogde, som vore avsedd att under länsstyrelsen svara för polis- och åklagareväsendet i länet, vore försvagat och det nödvändiga samarbetet ytterligt försvårat. Och vid första påkänning vore det så gott som förutbestämt, att landsfogden skulle bliva ställd mellan oförenliga krav från de båda länsstyrelser, som skulle hava att anlita landsfogden för polisväsendets ledning på vitt skilda håll.

De sakkunniga anse sig därför böra avstyrka någon åtgärd i syfte att minska antalet landsfogdetjänster.

Härtill må läggas, att, om det visar sig, att någon landsfogde har för litet att bestyra, det synes vara tydligt, att i de flesta fall ändring därutinnan kan åstadkommas genom utkrävande av mera arbete av landsfogden inom länsstyrelsens verksamhetsområde, på sätt i instruktionen förutsättes.

Vad därefter angår den till de sakkunnigas utredning överlämnade frågan om indragning av landsfiskalstjänster, avläto de sakkunniga den 12 april 1924 till chefen för socialdepartementet en skrivelse, vari till en början erinrades, hurusom denna fråga tidigare vid olika tillfällen varit föremål för

Minskning
i antalet
lands-
fiskals-
tjänster.

statsmakternas uppmärksamhet. I sådant avseende må här ur skrivelsen återgivas följande redogörelse.

Redan vid 1828—1830 årens riksdag — antalet länsmans- (landsfiskals-) tjänster i riket utgjorde då 445 — funno rikets ständer vid behandling av väckt förslag om löneroglering för ifrågavarande tjänstemän »det böra närmare undersökas, om icke, genom en ny indelning av länsmans Districten, Länsmanspersonalen i hela Riket kan inskränkas i stället för att ökas». Enligt ständernas mening borde undersökning härom föregå en slutlig löneroglering för dessa tjänstemän. Någon minskning i antalet länsmanstjänster kom emellertid då icke till stånd, utan antalet blev i stället efter hand ökat. Genom beslut vid 1847—1848 årens riksdag bestämdes sålunda länsmanstjänsternas antal till 496, och år 1878, när löneroglering genomfördes för viss personal vid landsstaten, hade antalet ytterligare stigit till 520. År 1917 var antalet 516, och enligt den vid sistnämnda års riksdag beslutade omorganisationen skulle antalet landsfiskaler utgöra 489, vartill kom ett mindre antal, för närvarande 2, dylika befattningshavare på övergångsstat.

Sedan de sakkunniga därefter omnämnt den tidigare här ovan berörda utredning i ämnet, som föranleddes av 1917 års riksdags därom gjorda anhöllan, anförde de sakkunniga vidare.

»Vid en jämförelse mellan förhållandena på förevarande område i nuvarande och i gången tid läser visserligen icke böra lämnas obeaktat, att landsfiskalernas tjänstealliganden numera otvivelaktigt äro av större omfattning och till arten mer skiftande än vad tidigare varit fallet beträffande länsmännen, och likaledes läser allmänheten numera hava avsevärt större anspråk än tillförene på att gjorda framställningar skola snabbt och effektivt behandlas. Men å andra sidan må härvid framhållas, hurusom sedan 1840-talet — då antalet ifrågavarande tjänstemän var i det närmaste detsamma som nu — dessa tjänstemäns arbete givetvis blivit i utomordentlig grad underlättat genom kommunikationsmedlens utveckling. Järnvägs- och ångbåtsförbindelser hava sedan dess tillkommit. Landsvägarna hava förbättrats och anlitaudet av automobiler (även sådana i allmän trafik) erbjuder här snabbare befordringsmöjligheter, postlinjerna hava utvidgats och postförbindelserna gjorts snabbare och tätare, telefonen har växt fram och efter hand blivit ett av de mest anlitate kommunikationsmedlen o. s. v. Tack vare denna utveckling torde det kunna sägas, att landsfiskalernas tjänsteförrättningar i distrikten numera i stort sett kräva väsentligt mindre omgång och tidsspilla än som under äldre tider varit händelsen. Däremot hava utan tvivel göromålen på tjänsterummet i hög grad ökats, i synnerhet efter det i samband med 1917 års omorganisation till landsfiskalerna överflyttats en betydande del av det tidigare på kronofogdarna vilande arbetet, särskilt i vad angår uppörds- och redovisningsväsendet.

Vid den undersökning de sakkunniga på grund av det givna uppdraget haft att företaga rörande möjligheten att indraga ett antal landsfiskalstjänster — och de sakkunniga hava trott sig kunna utgå därifrån, att under nuvarande förhållanden en rätt betydande minskning av antalet dylika tjänster är att anse såsom förutsättning för en om ock måttlig förbättring av landsfiskalernas löneförhållanden — har till en början för de sakkunniga framställt sig den frågan, huruvida och på vilka vägar en lättad i dessa tjänstemäns arbetsörda må kunna vinnas. Åtskilliga förslag i sådan riktning hava framförts dels i ovanberörda — av numera landshövdingen S. Linnér avgivna — utlåtande rörande omorganisation av polisväsendet, dels ock, såsom nyss nämnts, i de från vissa länsstyrelser inkomna yttrandena i anled-

ning av cirkulärskrivelsen den 7 juli 1921. Några av dessa förslag sammanhänga med den ifrågasatta nya polisorganisationen, andra äro beroende av omfattande ändringar i gällande lagstiftning, exempelvis beträffande vägväsendet, o. s. v. Med bortseende från dessa förslag, för vilkas genomförande förutsättningarna ännu icke föreligga, torde emellertid vissa åtgärder redan nu kunna utan större omgång eller tidsutdräkt vidtagas för beredande av önskvärd lättnad i landsfiskalernas tjänstegöromål.

I sådant avseende torde till en början kunna ifrågasättas, huruvida icke landsfiskalerna böra i görligaste mån befrias från bestyret med mantalskrivningarna.

Det synes jämväl önskvärt, att landsfiskalerna icke betungas med uppdrag att vara ordförande i taxeringsnämnd, där ej särskilda svårigheter möta att för ändamålet förvärva annan lämplig person.

Beträffande insändande till överexekutor av utdrag ur landsfiskals dagbok i utökningsmål torde kunna föreskrivas, att dylikt utdrag skall, såsom skedde på den tid då ifrågavarande göromål ännu åläge kronofogdarna, insändas var tredje i stället för var annan månad.

Betydande förenklingar torde kunna åvägabringas med avseende å indrivningen av oguldna utskylder och böter m. m. Det torde sålunda böra tagas under överbägande, huruvida icke landsfiskalernas åliggande att, sedan indrivningsförsök inom distriktet misslyckats, hos annan utmätningsman begära handräckning för medlens uttagande skulle kunna helt upphöra, åtminstone beträffande indrivning av kommunalutskylder och andra medel, som avses i § 1 b) restindrivningsförordningen.

Även gällande bestämmelser rörande räakenskaps- och redovisningsväsendet torde kunna avsevärt förenklas. Särskilt synes härvid böra komma i betraktande, huruvida icke den nuvarande fördelningen på titlar av de särskilda posterna i landsfiskalernas redovisning skulle kunna upphöra och berörda fördelning i stället verkställas å landskontoren.

Genom ovan angivna åtgärder och andra sådana, som i detta sammanhang ifrågasatts, torde det vara möjligt att väsentligt nedbringa landsfiskalernas arbetsbörda. Men även om en dylik lindring i arbetet kommer till stånd, måste det antagas, att i de större distrikten landsfiskalernas tjänsteåligganden alltjämt skulle bliva av så betydande omfattning, att desamma icke kunde utföras av tjänst innehavaren ensam. I samband med frågan om minskning av antalet landsfiskalsdistrikt bör därför komma under omprövning, vilka åtgärder böra vidtagas i syfte att, i större utsträckning än hittills skett, bereda landsfiskalerna arbetshjälp, vare sig genom höjning av nu utgående förvaltningsbidrag eller — vad som härvidlag torde vara av större betydelse — genom anvisande av särskilda medel för anställande i de mera betungade distrikten av statsavlönade biträden (andra än de från det s. k. polisanslaget avlönade extra eller biträdande landsfiskaler, som redan nu äro förordnade nom vissa län).

Fråga om anslag till dylika biträden har tidigare vid flera tillfällen varit å bane, bl. a. i proposition (nr 303) till 1919 års riksdag, och förslag därom har även framlagts av landshövdingen Linnér i det av honom avgivna utlåtandet rörande poliväsendet. Ej minst med hänsyn till landsfiskalskårens rekrytering torde frågan om anställande av statsavlönade biträden vara förtjänt av allt beaktande.

De sakkunniga för sin del äro icke beredda att i ärendets nuvarande läge avgiva något mera definitivt förslag i ämnet, men hava utgått därifrån, att

vid en mera betydande minskning av antalet landsfiskalsdistrikt behovet av tillräckligt kvalificerade biträden åt landsfiskalerna blir behörigen tillgodosett.

Såsom redan i det föregående framhållits, torde frågan om minskning i landsfiskalsdistriktens antal böra lösas i samband med det nu å bane varande spörsmålet om lönereglering för landsfiskalerna. De sakkunniga hava tänkt sig, att i detta sammanhang sådana anordningar borde träffas, varigenom de landsfiskaler, som ansågos hava behov av att vid sina tjänsteförrättningar använda automobil, kunde genom understöd från statens sida beredas ökad möjlighet att anskaffa sådana. Tilläventyrs skulle ett sådant understöd kunna lämnas i form av bidrag till amortering av inköpssumman. Även en dylik åtgärd torde i sin mån vara ägnad att underlätta landsfiskalernas arbete inom de mera betungade distrikten.

Sedan de sakkunniga sålunda angivit vissa förutsättningar, varpå ett förslag om minskning av antalet landsfiskalsdistrikt enligt de sakkunnigas mening bör grundas, övergå de sakkunniga nu till att redogöra för de synpunkter, som härvid i övrigt varit för dem bestämmande.

De sakkunniga tillåta sig i sådant avseende till en början erinra, huru som vid den av landshövdingen Linnér verkställda utredningen rörande polisväsendet särskilda beräkningar anställt för erhållande av siffermässiga uttryck för arbetsbördan inom de olika landsfiskalsdistrikten (se utlåtandet sid. 203, 207 och 208). För varje distrikt har sålunda beräknats ett särskilt indextal, och med ledning av de sålunda erhållna talen har en jämförelse kunnat ske mellan förhållandena inom de olika distrikten. Landshövdingen Linnér har — visserligen under framhållande av det vanskliga i de verkställda beräkningarna — därvid kommit till det resultatet, att en så stor olikhet för närvarande råder mellan distrikten, att den knappast kan vara motiverad av själva arbetet. Under det att sålunda för samtliga rikets landsfiskalsdistrikt det genomsnittliga indextalet beräknats till 4 444, finnes, efter vad i utlåtandet närmare angives, i vissa län endast ett fåtal distrikt, som nå upp till detta medeltal, och för några distrikt ligger indextalet till och med så lågt som vid 1 000 eller något däröver.

Efter att hava tagit närmare kännedom om ifrågavarande beräkningar hava de sakkunniga kommit till den uppfattningen, att desamma kunna i viss utsträckning tjäna till ledning vid bedömande av möjligheten att inom de olika länen minska landsfiskalsdistriktens antal. Vid sidan av de på detta sätt beräknade indextalen torde hänsyn böra tagas till bl. a. distriktens folkmängds- och arealsiffror. För att erhålla en överblick över de faktorer, som sålunda enligt de sakkunnigas mening här böra i första hand komma i betraktande, hava de sakkunniga utarbetat närslutna, såsom bil. A betecknade översikt över landsfiskalsdistriktet¹. Denna översikt upptager de särskilda distriktet gruppvis fördelade efter indextalet, varvid de distrikt, vilkas indextal icke överstiger 5 000 — alltså det jämna tusental, under vilket ovannämnda medeltal 4 444 närmast faller — angivits nominativt och med uppgift jämväl om distriktets folkmängd och areal.

Det material, som sålunda stått de sakkunniga till buds, då det gällt att i ärendets nuvarande läge bedöma frågan om indragning av landsfiskalsdistrikt, har, såsom ock av bil. A närmare framgår, givit de sakkunniga anledning ifrågasätta, huruvida icke antalet landsfiskalsdistrikt, vilket för närvarande utgör 491 — däri inräknat 2, som enligt den år 1917 fastställda distriktsindelningen skola upphöra såsom självständiga, så snart hinder ej

¹ Bifogas även här, dock icke vid de tryckta exemplaren.

möter — efterhand böra kunna, i mån av befattningshavarnas avgång från tjänsten, minskas med sammanlagt 116, vadan det återstående antalet skulle utgöra 375. Till närmare belysande av förevarande spörsmål torde få hänvisas jämväl till härvid fogade bil. B¹, som för de särskilda länen innehåller en sammanställning av antalet distrikt samt distriktens genomsnittliga folkmängd och genomsnittliga indextal såväl enligt nuvarande förhållanden som under förutsättning att den av de sakkunniga ifrågasatta minskningen kommer till stånd.

Någon beräkning av distriktens genomsnittliga areal har däremot ansetts i detta sammanhang icke vara erforderlig. Sin huvudsakliga betydelse torde nämligen arealsiffrorna i förevarande avseende hava endast så till vida, att en stor areal torde kunna i vissa fall lägga hinder i vägen för sammanslagning av distrikt, där andra förhållanden kunde anses sådant påkalla.

Av bil. B framgår, att distriktens genomsnittliga folkmängd, som enligt nuvarande förhållanden utgör 8 402, enligt de sakkunnigas förslag skulle ökas till 11 101 samt att indextalet skulle stiga från i medeltal 4 360² till 5 710. Denna ökning torde få anses i och för sig vara ganska måttlig. Det bör erinras, att vid 1917 års omorganisation en folkmängdsiffra av 10 000 ansågs såsom den för ett landsfiskalsdistrikt normala och att, på sätt i det föregående framhållits, väsentliga lättnader i arbetet skulle enligt de sakkunnigas förslag beredas ifrågavarande tjänst innehavare.

Det är påtagligt, att en viss minskning av antalet landsfiskalsdistrikt inom ett län understundom kan tänkas genomförd på ett flertal olika sätt. I första hand torde komma under övertvägande möjligheten att sammanslå två angränsande distrikt till ett enda. Där ej detta utan vidare låter sig göra, kräves en mera ingripande ändring av distriktsindelningen inom större eller mindre del av länet. Vid en omreglering, sådan som här i fråga, torde i varje fall böra fasthållas vid de år 1917 hävdade grundsatserna, att socken, municipalsamhälle och köping böra, såvitt ske kan, i varje fall föras till ett och samma landsfiskalsdistrikt samt att dylikt distrikt icke må falla inom mer än en domsaga; däremot synes under numera inträdda förhållanden indelningen i landsfiskalsdistrikt icke böra bindas vid indelningen i fögderier.

Då emellertid en omreglering av landsfiskalsdistrikten givetvis är i hög grad beroende av en del administrativt geografiska och andra mer eller mindre lokala förhållanden, som undandraga sig de sakkunnigas bedömande, hava de sakkunniga icke varit i tillfälle att utarbete ett detaljerat förslag till en dylik omreglering. Det synes de sakkunniga nödvändigt att härvid anlita medverkan av vederbörande länsstyrelser. De sakkunniga hava tänkt sig, att för sådant ändamål de sakkunnigas nu föreliggande framställning jämte därtill hörande bilagor skulle kunna utställas till yttrande av länsstyrelserna med uppdrag till dem jämväl att, under förutsättning att den av de sakkunniga ifrågasatta minskningen av antalet landsfiskalsdistrikt inom de särskilda länen kommer till stånd, var för sitt län inkomma med förslag till därav påkallad reglering av distriktsindelningen inom länet, och torde sålunda inhämtade yttranden och förslag därefter böra överlämnas till de sakkunniga för ärendets vidare handläggning.»

Under förutsättning att departementschefen funne den av de sakkunniga sålunda angivna vägen för frågans behandling böra följas, hemställde de

¹ Bifogas även här, dock icke vid de tryckta exemplaren.

² Inkorporeringen av Örgryte kommun med Göteborgs stad och vissa andra jämkningar hava här lett till en något mindre medeltalssiffra än den, som framgick vid landshövdingen Linnérs utredning.

sakkunniga, att, på sätt i skrivelsen utvecklats, yttrande och förslag i ämnet måtte inhämtas från vederbörande länsstyrelser.

I anledning av vad de sakkunniga sålunda anfört och hemställt, anmodade departementschefen genom remisskrivelse den 22 april 1924 samtliga länsstyrelser att före den 15 juni 1924 avgiva yttrande över de sakkunnigas framställning samt därvid särskilt avgiva förslag till vederbörande länsindelning i landsfiskalsdistrikt under förutsättning, att den av de sakkunniga ifrågasatta minskningen av antalet distrikt inom länet skulle komma till stånd.

Sedan yttranden i ärendet från länsstyrelserna inkommit, hava dessa yttranden blivit till de sakkunniga överlämnade.

De sakkunniga skola i det närmast följande redogöra för länsstyrelsernas yttranden, i vad desamma beröra frågan om sådana lättnader i landsfiskalernas arbetsmängd, som de sakkunniga ifrågasatt såsom förutsättningar för att en avsevärd minskning skulle kunna vidtagas i antalet landsfiskalsdistrikt i de särskilda länen, och skola de sakkunniga vart efter annat tillkännagiva sin egen uppfattning angående dessa spørsmål.

Lättnader i landsfiskalernas tjänstegöromål.

De sakkunniga hava till en början såsom sin mening framhållit, att vissa åtgärder redan nu skulle kunna utan större omgång eller tidsutdräkt vidtagas för beredande av önskvärd lättnad i landsfiskalernas tjänstegöromål.

Rörande dessa åtgärder — vilka här nedan var för sig behandlas — hava åtskilliga länsstyrelser fällt det sammanfattande omdömet, att de lättnader i angivet hänseende, som därigenom skulle åstadkommas, vore av ganska ringa betydelse, i det att landsfiskalernas arbetsmängd icke komme att i någon avsevärd mån undergå minskning genom åtgärdernas vidtagande. Dylika uttalanden hava gjorts av länsstyrelserna i *Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kristianstads, Malmöhus, Örebro, Kopparbergs* och *Norrbottens* län.

Länsstyrelsen i *Uppsala* län har funnit de föreslagna åtgärderna till nedbringande av landsfiskalernas arbetsmängd i allmänhet vara till sina verkningar föga avsevärda eller ock kunna medföra betänkliga olägenheter. I alla händelser voro de för det ifrågavarande syftet otillräckliga.

Andra länsstyrelser — i *Stockholms, Gotlands, Blekinge, Skaraborgs, Värmlands, Västmanlands, Västernorrlands* och *Jämtlands* län — hava mera uttryckligt, ehuru oftast under framhållande av vissa utav de ifrågasatta åtgärdernas mindre betydelse, anslutit sig till de sakkunnigas uppfattning om behövligheten av omedelbara lättnader i landsfiskalernas tjänstegöromål.

Befrielse från bestyret med mantalsskrivningarna.

Vad härefter angår de särskilda arbetsuppgifter, beträffande vilka ett avlyftande av göromål från landsfiskalerna synt genomförbart, hava de sakkunniga till en början ifrågasatt, huruvida icke landsfiskalerna borde i görigaste mån befrias från bestyret med mantalsskrivningarna.

Härutinnan må erinras, hurusom, enligt § 1 mom. 2 i förordningen angående mantalsskrivning den 6 augusti 1894, mantalsskrivning å landet och i stad, där magistrat ej finnes, skall förrättas av häradsskrivaren samt att Konungens befallningshavande äger, under förutsättning att på grund av fögderiets utsträckning eller folkmängd häradsskrivaren prövas icke kunna inom föreskriven tid medhinna mantalsskrivningen inom fögderiets samtliga

distrikt, förordna landsfiskal eller annan lämplig person att verkställa själva mantalsskrivningsförrättningen i ett eller flera distrikt.

Av de länsstyrelser, som särskilt berört denna fråga, hava de flesta ansett, att den föreslagna befrielsen komme att bliva av ringa betydelse för lättandet av landsfiskalernas arbetsbörda, i allmänhet av den anledningen, att nämnda tjänstemän för närvarande icke alls eller endast i ringa omfattning plägade tilldelas dylikt uppdrag. I *Södermanlands* län förekomme det sålunda mycket sällan, att en landsfiskal förordnades att verkställa mantalsskrivning. Vad *Jönköpings* län anginge, hade under de senare åren endast en landsfiskal erhållit sådant förordnande. Inom *Gotlands* län innehade två av landsfiskalerna uppdrag att förrätta mantalsskrivningar, vardera inom tre pastorat, och beräknades härför åtgå en förrättningsdag för varje pastorat förutom någon tids efterarbete. Landsfiskalerna i *Kristianstads* län anlätades endast undantagsvis och sagda tjänstemän i *Malmöhus* län aldrig för förrättande av mantalsskrivning. Icke heller i *Hallands* län brukade mantalsskrivning uppdragas åt landsfiskal och denne plägade ej å tjänstens vägnar närvara vid mantalsskrivning. I *Göteborgs och Bohus* län anlätades landsfiskalerna endast i rena undantagsfall för dessa förrättningar. Landsfiskalerna i *Älvsborgs* län hade endast vid oavvisligt behov tagits i anspråk för bl. a. mantalsskrivningsarbeten. Utav länets 28 landsfiskaler hade under år 1923 5 haft dylika förrättningar sig anförtrodda, och syntes det, enligt landsfogdens i länet uttalande, som av länsstyrelsen härvidlag åberopats, ej under nuvarande förhållanden föreligga möjlighet att befria dessa landsfiskaler från ifrågasatt varande arbete. Länsstyrelsen i *Jämtlands* län har anfört, att bestyret med mantalsskrivningsförrättningarna icke hade stor betydelse för landsfiskalerna i sagda län. Uppdrag att hålla mantalsskrivning meddelades huvudsakligen i avlägset liggande socknar, dit resorna skulle bliva oproportionerligt tidsödande för häradskrivarna. Landsfiskalernas tid toges dock endast obetydligt i anspråk härigenom. Men i detta fall gällde som alltid, att den omständigheten, att landsfiskalen ovillkorligen viss dag vore bunden av en kameral förrättning, kunde utgöra hinder för hans verksamhet som polisman.

Länsstyrelserna i *Uppsala* och *Värmlands* län hava härutinnan allenast anfört, att den ifrågasatta befrielsen vore av föga betydelse.

Slutligen har länsstyrelsen i *Blekinge* län uttalat, att det icke syntes vara ur vägen att befria landsfiskalerna från bestyret med mantalsskrivningarna, då numera andra lämpliga krafter kunde stå till förfogande härför.

De sakkunniga anse för sin del till att börja med, att den omständigheten, att en särskild eventuell lättnad i en landsfiskals arbete icke är av synnerlig betydelse, icke i och för sig utgör anledning att icke ordna utväg för en dylik lättnad, då ju några mindre lättnader kunna tillsammans bilda så stor minskning i arbetet, att avseende bör fästas vid desamma. Till sådana lättnader hör otvivelaktigt befrielse från tvånget att på förordnande fungera såsom mantalsskrivningsförrättare. Av redogörelsen synes, att flerstädes landsfiskal icke betungades med dylikt uppdrag. Därav synes framgå, att det endast i undantagsfall behöver inträffa, att en landsfiskal förordnas till mantalsskrivningsförrättare, där detta uppdrag blir hinderligt för den omedelbara tjänsteutövningen. Så länge folkmängd och övriga på arbetsmängden inverkan omständigheter förbliva av betydligt växlande storlek, behöver det icke vara nödvändigt att stadga, att landsfiskal icke får under några förhållanden tjänstgöra såsom mantalsskrivningsförrättare. Det torde vara tillräckligt, att vid förestående omreglering av landsfiskalstjänsterna det ut-

talande göres, att förordnandet av landsfiskaler till mantalsskrivningsförrättare bör så mycket som möjligt inskränkas.

Befrielse
från upp-
drag att
vara ordfö-
rande i
taxerings-
nämnd.

Det har vidare synts de sakkunniga önskvärt, att landsfiskalerna icke be- tungades med uppdrag att vara ordförande i taxeringsnämnd, där ej sär- skilda svårigheter mötte att för ändamålet förvärva annan lämplig person.

Beträffande ifrågavarande göromål vilja de sakkunniga erinra, hurusom i 27 § av förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och för- farandet vid taxering stadgats, att landsfiskal ej må utan laga förfall avsäga sig förordnande att vara ordförande eller ledamot i taxeringsnämnd. Ut- i den utredning angående omorganisation av polisväsendet i riket, som verk- ställts av den jämlikt Kungl. Maj:ts den 28 januari 1921 givna bemyndi- gande tillkallade sakkunnige, har denne (sid. 206) anført bl. a., att från åt- skilliga landsfiskaler framhållits, hurusom uppdraget såsom taxeringsnämnds- ordförande inverkat störande på deras arbete i landsfiskalstjänsten, särskilt såsom åklagare och polismän, därigenom att förberedelserna till taxerings- arbetet under lång tid på våren tagit ordföranden starkt i anspråk. Framför allt ansåges detta gälla de år, då fastighetstaxering ägde rum.

Bland de länsstyrelser, som yttrat sig rörande den sålunda ifrågasatta be- frielsen för landsfiskalerna från uppdrag att vara ordförande i taxerings- nämnd, hava länsstyrelserna i *Gotlands* och *Jämtlands* län i princip anslutit sig till de sakkunnigas förslag. Förstnämnda länsstyrelse har sålunda an- ført, att landsfiskalernas befriande från taxeringsarbetet torde, om ock med någon svårighet, kunna i länet genomföras. Enligt uppgift i en vid läns- styrelsens yttrande fogad promemoria voro samtliga landsfiskaler i länet ord- förande i taxeringsdistrikt. För dem, som hade större distrikt (alla utom t. f. landsfiskalen i Hemse distrikt), krävde arbetet inemot två månader och vållade detsamma betydande intrång i landsfiskalernas tjänstegöromål. Bleve distrikten större, borde landsfiskalerna befrias från sagda uppdrag. Detta bleve i övrigt nödvändigt, därest vägsynerna, såsom ifrågasatt vore, förlades till våren.

Länsstyrelsen i *Jämtlands* län har förklarat sig beträffande landsfiskalernas ordförandeskap i taxeringsnämnd i princip fullständigt dela de sakkunnigas mening. Det oaktat har länsstyrelsen sett sig nödsakad att årligen och i en utsträckning, som dess värre icke avtagit, förordna landsfiskaler till ordförande, därför att det numera i många distrikt visat sig så gott som omöjligt att på annat sätt få lämplig ordförande. Då här enligt länsstyrelsens uppfatt- ning föreläge ett verkligt fel i den nuvarande organisationen, vore det i hög grad önskvärt, att de nu arbetande taxerings-sakkunnigas utredning måtte medföra ändring i detta förhållande.

Vissa länsstyrelser hava ansett den nu omhandlade reformen sakna egent- lig betydelse. Sålunda har länsstyrelsen i *Södermanlands* län framhållit, att där landsfiskal ansåge taxeringsarbetet medföra olägenheter, en länsstyrelse endast av nödtvång torde förordna landsfiskal till taxeringsordförande. Något förordnande mot landsfiskalens egen vilja syntes icke behöva befaras. Läns- styrelsen i *Jönköpings* län, som meddelat, att allenast 7 landsfiskaler i länet innehade uppdrag av ifrågavarande art, har förklarat sig förutsätta, att upp- hävande av skyldighet för landsfiskal att vara ordförande i taxeringsnämnd icke komme att innebära förbud för honom att mottaga dylikt uppdrag. Det vore enligt länsstyrelsens mening önskvärt, att landsfiskalen blott i nöd- fall anlätades härför. Vidare har länsstyrelsen i *Malmöhus* län anført, att en föreskrift, varigenom skyldigheten för landsfiskaler att vara taxerings-

nämndsordförande bortföle, skulle sakna all betydelse för detta län, där andra för sådant uppdrag lämpliga personer funnes i tillräckligt antal och landsfiskalerna ej i detta hänseende toges i anspråk i andra fall, än då de själva önskade det och voro därtill lämpliga.

Mot förslaget att befria landsfiskalerna från ifrågavarande uppdrag hava mer eller mindre bestämt uttalat sig länsstyrelserna i *Uppsala, Kalmar, Blekinge, Kristianstads, Hallands, Göteborgs och Bohus* samt *Västmanlands* län. Av dessa har länsstyrelsen i *Uppsala* län ansett, att befrielsen från skyldighet att åtaga sig att vara ordförande i taxeringsnämnd visserligen för en del landsfiskaler skulle medföra någon lättnad. Men dels toge länsstyrelserna givetvis redan nu hänsyn därtill, om landsfiskalerna vore strängt upptagna av sina tjänster, så att de i så fall ej förordnades, dels torde landsfiskalerna i regel för inkomstens skull gärna åtaga sig ifrågavarande uppdrag. Dessa hade för övrigt den nyttan med sig, att landsfiskalerna genom dem finge god kännedom om personer och förhållanden i distriktet, vilken kännedom bleve till gagn för tjänstens skötande. Vidare syntes det för taxeringsarbetet vara till fördel, att landsfiskalerna kunde förordnas till ordförande, då det eljest flerstädes bleve svårt få lämpliga taxeringsordförande.

Länsstyrelsen i *Kalmar* län har åberopat ett uttalande av landsfogden i länet, enligt vilket det ofta mötte svårighet att för ändamålet förvärva annan lämplig person än vederbörande landsfiskal. Landsfogden hade ansett i hög grad önskvärt, att i stället taxeringsförfarandet underkastades en synnerligen välbehörlig förenkling och att beskattningsbestämmelserna bleve så ordnade, att icke, såsom nu vore fallet, jordbrukarna till stor del gingo helt och hållet eller åtminstone i det närmaste fria från skatt till staten.

Även enligt länsstyrelsens i *Blekinge* län uppfattning skulle det ofta möta svårigheter att ute i kommunerna få kunniga och lämpliga ordförande i taxeringsnämnderna, om ej landsfiskalerna finge anlitas för dessa uppdrag.

Länsstyrelsen i *Kristianstads* län har anfört, att landsfiskalernas befriande från befatningen med taxeringsarbetet helt visst skulle under en del av året för dem medföra en icke obetydlig lättnad. Länsstyrelsen såge emellertid ingen möjlighet att undvara landsfiskalernas deltagande i detta viktiga arbete, utan komme säkerligen allt framgent att bli nödsakad att taga dem i anspråk såsom ordförande i taxeringsnämnden.

Inom *Hallands* län hade, enligt vad länsstyrelsen därstädes meddelat, landsfiskalerna i stor utsträckning anlitats såsom ordförande i taxeringsnämnd på grund av svårighet att eljest erhålla tillräckligt många för uppdraget lämpade ordförande. De flesta landsfiskaler, som icke hade jämförelsevis stora extra inkomster, ville också gärna mottaga dylika uppdrag. Länsstyrelsen hyste därför allvarliga betänkligheter mot någon mera avsevärd inskränkning i denna praxis.

Vad *Göteborgs och Bohus* län beträffar, skulle, enligt vad länsstyrelsen i nämnda län framhållit, förslaget, att landsfiskalerna i allmänhet icke borde betungas med uppdrag att vara ordförande i taxeringsnämnd, i hög grad lätta landsfiskalernas arbetsböda. I sagda län syntes en dylik anordning dock icke bli möjlig. Tvärtom hade länsstyrelsen, med hänsyn till svårigheten att å landsbygden utanför fögderiförvaltningen förvärva för ordförandeskapet i taxeringsnämnderna lämpliga personer, tvingats att i större utsträckning än som varit önskvärt anlita landsfiskalerna. Säkerligen komme länsstyrelsen jämväl framdeles, därest taxeringsarbetet skulle bli på ett tillfredsställande sätt utfört, att för ändamålet vara i behov av landsfiskalernas arbetskraft. Länsstyrelsen hade därför med hänsyn till de stora all-

männa intressen, som vore knutna vid taxeringsarbetets tillfredsställande utförande, ansett sig böra bestämt avstyrka de sakkunnigas förslag i denna del.

Slutligen har länsstyrelsen i *Västmanlands* län erinrat om vad länsstyrelsen anfört i utlåtande den 6 februari 1922 över en av föreningen Sveriges landsfiskaler gjord ansökan om upphävande av skyldighet för landsfiskal att ej utan laga förfall avsäga sig taxeringsuppdrag. Länsstyrelsen hade i sagda utlåtande såsom sin mening framhållit, att uppdraget såsom ordförande i taxeringsnämnd medförde så mycket arbete, att det till större delen upptog den därtill förordnades tid under april och maj månader. Länsstyrelsen hade även i en hel del fall haft olägenhet därav, att under denna tid på året de landsfiskaler, som varit förordnade som ordförande i taxeringsnämnder, måst i viss mån åsidosätta sin numera rätt så krävande tjänst som landsfiskal. Då uppdraget att vara ordförande i taxeringsnämnd eller av länsstyrelsen förordnad ledamot av sådan medförde särskild ersättning, vilken för övrigt numera finge anses jämförelsevis god, syntes man kunna antaga, att landsfiskalerna icke utan vägande skäl önskade befrielse från skyldigheten att mottaga sådant förordnande. Länsstyrelsen skulle därför, därest icke särskilda skäl för denna skyldighets bibehållande föreläge, obetingat hava tillstyrkt bifall till framställningen.

Det hade emellertid visat sig vara så gott som omöjligt att erhålla tillräckligt antal personer, som å landsbygden ägde kompetens att vara ordförande i taxeringsnämnd, därest landsfiskaler icke härtill förordnades. Av de tretton landsfiskalerna i länet hade länsstyrelsen för år 1922 av sådan anledning måst förordna tolv såsom ordförande. Av de femtio taxeringsdistrikten å länets landsbygd hade inom trettio distrikt förordnandet såsom ordförande lämnats till landsfiskalerna, ehuru länsstyrelsen så långt det varit möjligt sökt att erhålla andra härtill lämpliga personer. I intet fall hade länsstyrelsen däremot förordnat någon landsfiskal till ledamot av taxeringsnämnd. Vidare vore att märka, att landsfiskalerna synnerligen väl kände till de inom deras distrikt boende personerna och även kunde väntas uppträda med erforderlig självständighet i de ofta mycket grannliga taxeringsärendena.

Då det vore av synnerlig vikt, att lämpliga personer ständigt funnos tillgängliga att mottaga förordnanden såsom ordförande i taxeringsnämnd, samt den olägenhet, som kunde uppstå därigenom, att landsfiskalerna under en kortare tid av året i viss mån av sådan grund kunde komma att eftersätta en del tjänstegöromål, vore mindre betydande gent emot det att taxeringsförfarandet ordentligt fullgjordes, hade länsstyrelsen icke ansett sig kunna tillstyrka bifall till den av ovannämnda förening gjorda framställningen. Det vore dock givet, att länsstyrelsen, så långt det kunde ske, komme att tillmötesgå de landsfiskaler, som uttalade sin önskan att icke erhålla sådana förordnanden.

De sakkunniga finna för sin del uppenbart vara, att genomförande av förbud för landsfiskal att vara ordförande i taxeringsnämnd skulle medföra en betydande lättnad i landsfiskalens arbetsmängd. Själva taxeringsnämnds-sammanträdena verka hindrande på landsfiskalernas tjänsteutövning huvudsakligen därigenom, att de utsatta tiderna måste hållas, så att landsfiskalens rörlighet allt för mycket inskränkes. Och därtill kommer, att förberedelserna till sammanträdena taga en högst betydande tid, liksom även färdigställandet efter sammanträdena.

Det är icke lätt att få en klar bild av de svårigheter, som möta länsstyrelsernas strävanden att skaffa fram andra personer, lämpliga för ifrågasvarande ordförandeskap. Förhållandena variera ock högst väsentligt mellan

länen. Exempelvis förordnas i Malmöhus län icke någon landsfiskal till taxeringsnämndsordförande, vilken icke själv önskar det och befinnes vara lämplig därtill. Det meddelas ock, att i detta län för sådant uppdrag lämpliga personer finnas i tillräckligt antal. I det invidliggande Hallands län anlitas landsfiskalerna i stor utsträckning såsom ordförande i taxeringsnämnd på grund av svårigheten att eljest erhålla tillräckligt många för uppdraget lämpliga personer. I Västmanlands län, där olägenheter av uppdragets lämnande till landsfiskaler i en del fall visat sig, innehava av 13 landsfiskaler icke mindre än 12 dylika förordnanden och äro därvid tillsammans ordförande i 30 av de 50 å länets landsbygd belägna taxeringsdistrikten.

Det framhålles från länsstyrelsernas sida, att landsfiskalerna själva ofta eftersträva dessa förordnanden, emedan desamma medföra ersättning, som numera får anses jämförelsevis god. Om landsfiskalernas avlöningsförhållanden och biträdeshjälp ordnas efter de förslag, som nu komma att framläggas, bör denna omständighet icke längre få tillmätas någon synnerlig betydelse.

På grund av den stora utsträckning, i vilken landsfiskalernas tid för närvarande tages i anspråk för ifrågavarande ändamål, kan det anses vara en sak av betydelse att icke brådstörta med det ifrågasatta förbudets fullständiga genomförande.

Att landsfiskal förordnas till ledamot av taxeringsnämnd synes knappast ifrågakomma eller åtminstone kunna ske utan olägenhet, om det förekommer.

De sakkunniga finna sig böra föreslå, att bestämmelse meddelas därom, att landsfiskal icke får förordnas till ordförande i taxeringsnämnd, dock att, om landsfiskal innehaft dylikt förordnande närmast före bestämmelsens utfärdande, han må, om han icke har laga förfall, kunna ånyo förordnas till ordförande i taxeringsnämnd under tre år framåt, därest länsstyrelsen finner sådant vara av behovet påkallat.

De sakkunniga föreslå, att för detta ändamål åt 27 § i kungl. förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering den 28 oktober 1910 gives följande ändrade lydelse:

27 §.

Magistratsperson eller häradsskrivare må ej utan laga förfall kunna avsäga sig förordnande att vara ordförande eller ledamot i taxeringsnämnd. Icke heller må landsfiskal utan laga förfall kunna avsäga sig förordnande att vara ledamot i sådan nämnd.

Landsfiskal må icke förordnas att vara ordförande i taxeringsnämnd.

En var annan — — — i taxeringsnämnden.

Övergångsbestämmelse. Landsfiskal, som närmast före ikraftträdandet av denna förordning innehaft förordnande att vara ordförande i taxeringsnämnd, må, om han icke har laga förfall, kunna under de närmast följande tre åren därtill ånyo förordnas, därest Kungl. Maj:ts befallningshavande finner sådant vara av behovet påkallat.

Enligt 9 § utsökningslagen skall landsfiskal hålla dagbok över alla mål, i vilka utmätning eller annan hans åtgärd enligt nämnda lag äskas; och skall utdrag ur dagboken efter varannan månads förlopp insändas till överexekutor. Det har syntes de sakkunniga, som om det — utan att därigenom kontrollens effektivitet obehörigen eftersattes — borde kunna föreskrivas, att dylikt utdrag skulle, såsom skedde på den tid, då ifrågavarande göro-

Insändande till överexekutor av dagbok i utsökningsmål.

mål ännu ålågo kronofogdarna, insändas var tredje i stället för varannan månad.

Av de länsstyrelser, som yttrat sig rörande den sålunda ifrågasatta förändringen, hava länsstyrelserna i *Jönköpings, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Älvsborgs* och *Jämtlands* län förklarar sig icke hava något att erinra mot densamma. Länsstyrelsen i *Jönköpings* län har emellertid samtidigt förklarar sig anse, att någon större lättnad i arbetet icke skulle bliva följden av förslaget genomförande. Liknande uttalanden hava gjorts av länsstyrelserna i *Kalmar, Gotlands* och *Älvsborgs* län.

Länsstyrelserna i *Uppsala, Södermanlands, Kristianstads, Hallands, Göteborgs* och *Bohus* samt *Värmlands* län hava samtliga ansett, att en föreskrift om insändande av dagboksutdraget var tredje i stället för varannan månad vore av ringa eller ingen betydelse för åvägabringande av lättnad i landsfiskalernas arbete.

Beträffande denna fråga har länsstyrelsen i *Gävleborgs* län i yttrande den 8 mars 1920 — vilket i avskrift bifogats länsstyrelsens utlåtande i anledning av de sakkunnigas skrivelse — anfört, att länsstyrelsen funne det förringande av kontrollen över exekutionsväsendet, en förändring av ifrågasvarande slag skulle medföra, allt för betydelsefull för att länsstyrelsen skulle kunna förorda densamma. Den arbetslindring, som genom den begärda förändringen skulle vinnas, syntes länsstyrelsen ej heller vara av någon större betydelse.

I proposition till 1917 års riksdag, nr 239, med förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m. anföres (sid. 21), att då utmätningsbestyret skulle anförtros åt en talrikare tjänstemannaklass, än vad dittills varit förhållandet, det torde vara lämpligt att öka möjligheten till kontroll. Särskilt torde med anledning av bestämmelserna i 137, 162 och 163 §§ i utsökningslagen bliva nödvändigt, att landsfiskalen oftare än dittills i 9 § stadgats med utdrag ur dagboken redovisar för sin verksamhet som underexekutor. Även om det vore önskvärt, att dagboken bleve månatligen granskad, skulle dock expedition av dagboksutdrag för varje månad medföra alltför stort arbete för en utmätningsman, som tillika hade, utom andra göromål, polis- och åklagarbestyr såsom en av sina förnämsta uppgifter. Föredragande departementschefen föreslog därför som en medelväg, att utdrag ur dagboken skulle för 2 månader insändas sex gånger om året.

De sakkunniga finna den ifrågasatta lättnaden för landsfiskalerna onekligen höra till de mindre betydande, men då å andra sidan de inkomna yttrandena i allmänhet visa hän på, att, sedan nu landsfiskalernas befattning med utsökningsärenden efter den nya ordningen fortgått i mer än sex år, tiden kan vara inne att ur arbetsbesparingens synpunkt återgå till insändandet av dagboksutdrag allenast var tredje månad, få de sakkunniga föreslå, att den ändring göres i 9 § utsökningslagen, andra stycket, att landsfiskal skall till överexekutor insända utdraget ur dagboken i utsökningsmål efter var tredje månads förlopp (i stället för efter varannan månads förlopp).

Indrivning av oguldna utskylder och böter. De sakkunniga hava ytterligare ansett, att betydande förenklingar skulle kunna åvägabringas med avseende å indrivningen av oguldna utskylder och böter m. m.

Förenkling av gällande bestämmel- Vad angår indrivning av kronoutskylder och andra avgifter, som avses i § 1 a) restindrivningsförordningen den 14 december 1917, sådan denna

förordning numera lyder, gäller för närvarande, att, därest oguldet belopp icke kan uttagas inom den kommun, där utskylderna blivit den skattskyldige påförda, efterforskning efter honom skall anställas. Har därvid utretts eller gjorts sannolikt, att den skattskyldige vistas inom riket men utom landsfiskalsdistriktet, skall landsfiskalen hos utmätningsmannen i vistelseorten (på landet sålunda hos annan landsfiskal) omedelbart begära handräckning för utskyldernas uttagande. Om den skattskyldige icke kan anträffas inom handräckningsorten, har utmätningsmannen därstädes i sin tur att anställa ny efterforskning samt meddela resultatet därav till den, som påkallat handräckning o. s. v.

I huvudsak enahanda förfaringssätt tillämpas beträffande indrivning av kommunalutskylder och andra medel, som avses i § 1 b) restindrivningsförordningen, ävensom i fråga om indrivning av böter.

Denna handräckningsprocedur, enligt vilken landsfiskalen måste medelst upprepade hänvändelser till olika håll söka med indrivning träffa den skattskyldige eller bötfällda, har ganska allmänt ansetts taga en alltför stor del av landsfiskalens arbetstid i anspråk. Det har därför synts de sakkunniga böra tagas under övervägande, huruvida icke landsfiskalernas åliggande att, sedan indrivningsförsök inom distriktet misslyckats, hos annan utmätningsman begära handräckning för medlens uttagande skulle kunna helt upphöra, åtminstone beträffande indrivning av kommunalutskylder och andra medel, som avses i § 1 b) restindrivningsförordningen.

Ifrågavarande spörsmål har av åtskilliga länsstyrelser upptagits till ingående behandling i de yttranden, som avgivits i anledning av de sakkunnigas framställning. Därvid har länsstyrelsen i *Hallands* län, som endast berört indrivningen av de i § 1 b) restindrivningsförordningen avsedda utskylderna m. m., anslutit sig till vad de sakkunniga ifrågasatt. Nämnda länsstyrelse har sålunda anfört, att, därest landsfiskalerna skulle befrias från skyldigheten att hos annan utmätningsman begära handräckning för utbekommande av kommunalutskylder och pastoralier m. m. hos från distriktet utflyttade, en icke obetydlig lindring givetvis skulle beredas dem, varjämte den fördel vunnes, att de tidigare, än som nu kunde ske, bleve i stånd att redovisa längderna. Skyldigheten att begära handräckning hos vederbörande myndighet skulle väl enligt länsstyrelsens förmenande i så fall överlätas på kommunalnämndernas ordförande eller uppborädsmännen av pastoralier. I allmänhet ansågs dessa dock kunna utföra arbetet, vilket skulle i väsentlig grad underlättas därigenom, att särskilda blanketter, lika för hela riket, fastställdes såväl för handräckningsbegäran som för restlängdsutdragen.

Länsstyrelserna i *Kristianstads*, *Göteborgs* och *Bohus*, *Västmanlands* och *Jämtlands* län hava ansett, att någon egentlig fördel knappast vore att vänta av den ifrågasatta reformen, samt att i varje fall den lättnad i landsfiskalernas göromål, som därigenom kunde vinnas, komme att motvägas av ökat arbete, vare sig för landsfiskalerna själva eller för andra tjänstemän. Till utveckling av denna uppfattning, så vitt indrivning av de kommunala utskylderna angår, har länsstyrelsen i *Göteborgs* och *Bohus* län erinrat, hurusom densamma i yttrande den 22 mars 1923 över förenämnda utredning angående omorganisation av polisväsendet i riket anfört bl. a., att det vore givet, att den föreslagna anordningen — särskilt inom de större distrikten — skulle medföra en viss lättnad, men att fråga vore, om icke denna lindring komme att uppvägas av det ökade arbete, som för landsfiskalen skulle uppkomma genom att mottaga de handräckningar, som i sin tur från andra håll begärdes av honom, av den kommunala myndigheten i stället för såsom

ser rörande
räken-
skaps- och
redovis-
ningsvä-
sendet.

för närvarande av en landsfiskal. Det vore nämligen att befara, att de kommunala handräckningsskrivelserna beträffande desammas avfattning och de intyg, som skulle åtfölja dem, skulle vara mindre riktiga och fullständiga än då de komma från en med dylika göromål van landsfiskal; en nu ej behövlig skriftväxling mellan landsfiskalen och den handräckningssökande kommunalmyndigheten för handlingarnas rättande och kompletterande skulle säkerligen härav bliva följden. Utan att vilja ställa sig direkt avvisande gentemot förslaget hade länsstyrelsen emellertid ansett sig böra uttala som sin uppfattning, att den lättnad i landsfiskalens arbete, som antoges skola därigenom uppkomma, mångenstädes skulle visa sig illusorisk.

Länsstyrelsen i *Västmanlands* län har väl funnit det antagligt, att vad de sakkunniga i förevarande hänseende ifrågasatt skulle befrämja det därmed avsedda syftet, men har därjämte åberopat ett uttalande i ämnet av landsfogden i länet, vilken beträffande indrivningen av resterande kommunalutskylder framhållit, att, genom den av de sakkunniga föreslagna förändringen, kommunalnämndernas arbete komme att i motsvarande mån ökas. Detta skulle säkerligen i en del kommuner medföra ökning av kommunens utgifter i form antingen av förhöjt arvode åt kommunalnämndens ordförande eller ock av ökad avlöning åt någon hos kommunen anställd tjänsteman. Landsfogden ansåge sig böra erinra därom, att ej så få kommunalnämndsordförande saknade expeditivvana samt att en viss olägenhet jämväl låge däri, att landsfiskalerna, därest den ifrågasatta förändringen komme till stånd, skulle nödgas expediera redovisningar till ett betydligt större antal myndigheter än vad nu vore fallet.

Enligt länsstyrelsens i *Jämtlands* län uppfattning skulle de ifrågasatta förändringarna beträffande handräckning och redovisning säkerligen medföra avsevärda lättnader i landsfiskalernas kontorsarbete. Dessa förslag stode emellertid i så nära samband med den nyligen påbörjade utredningen angående ändring av själva uppbördsförfarandet m. m., att det syntes vara nödvändigt att avvakta sistnämnda utrednings resultat.

Följande länsstyrelser hava med en mer eller mindre utförlig motivering ställt sig i huvudsak avvisande mot de i nu omhandlade hänseende föreslagna förändringarna, nämligen länsstyrelserna i *Stockholms*, *Uppsala*, *Södermanlands*, *Jönköpings*, *Kalmar*, *Gotlands*, *Blekinge*, *Malmöhus*, *Älvsborgs*, *Värmlands* och *Gävleborgs* län.

Av dessa har emellertid länsstyrelsen i *Södermanlands* län förklarar sig icke hava något att erinra mot anordningen i vad densamma anginge de medel, som avsåges i § 1 b) restindrivningsförfordningen, men syntes det länsstyrelsen, att praktiska svårigheter mötte för det stora flertalet kommuner att själva omhänderhava indrivningen. I fråga om utskylder och avgifter till kronan bleve den ifrågasatta reformen enligt länsstyrelsens åsikt i viss mån en återgång till tidigare förfarande, något som knappast syntes vara lämpligt.

Länsstyrelsen i *Stockholms* län har beträffande den föreliggande frågan hänvisat till sitt den 26 mars 1923 avgivna yttrande i anledning av den särskilda utredningen angående omorganisation av polisväsendet i riket. I berörda yttrande erinrade länsstyrelsen bl. a. därom, att inom två landskommuner i Stockholms län, nämligen Spånga och Solna, funnes inrättade kommunala uppbördsverk med egna utmättningsmän, förordnade enligt 3 § utsökningslagen. Dessa utmättningsmän hade naturligtvis endast att taga befattning med indrivning av kommunens egna utskylder. En dylik anordning medförde givetvis en lättnad för vederbörande landsfiskal, vilken därigenom befriades

ej blott från bestyret med indrivning inom kommunen av därstädes debiterade kommunalutskylder utan även från att begära handräckning för uttagande av sådana utskylder hos personer, som avflyttat till ort utom landsfiskalsdistriktet.

Vid bedömandet av frågan om befrielse för landsfiskalerna från skyldigheten att påkalla handräckning för indrivande av resterande kommunalutskylder borde, enligt vad länsstyrelsen vidare i utlåtandet den 26 mars 1923 anført, icke förbises, att den lättnad i landsfiskalernas arbete, som den ifrågasatta ändringen vore avsedd att åstadkomma, i själva verket torde bliva ganska ringa om ens någon. Landsfiskalerna skulle nämligen icke bliva befriade från bestyret med handräckningen för uttagande av kommunalutskylder. Skillnaden mellan det nuvarande tillvägagångssättet och det föreslagna bleve endast den, att landsfiskalen i det distrikt, inom vilket den kommun vore belägen, där kommunalutskylderna debiterats, icke själv skulle söka handräckning för utskyldernas uttagande direkt hos landsfiskalen i det distrikt, dit den skattskyldige avflyttat, utan skulle han, med upplysning om vart den skattskyldige flyttat, redovisa ärendet till kommunalnämnden i debiteringskommunen. Kommunalnämnden skulle därefter hava att vända sig till landsfiskalen i det distrikt, till vilket den skattskyldige flyttat. Om han ej där anträffades, komme ärendet att fortsätta medelst handräckningskrivelser mellan sökande kommunalnämnden och vederbörande landsfiskaler, tills den skattskyldige anträffats.

Den föreslagna ändringen skulle även hava till följd, att handräckningskrivelsernas antal komme att ökas.

Med hänsyn till det sålunda anförda och då så väl representanter för lantkommuner som ock föreningen Sveriges landsfiskaler ställt sig avvisande mot den ifrågasatta förändringen, ansåge sig länsstyrelsen icke kunna förorda densamma.

Beträffande ifrågasatt ändring i handräckningsförfarandet för indrivning av kronoutskylder och övriga avgifter, som avsåges i § 1 a) restindrivningsförfordningen, samt för indrivning av böter, ansåge länsstyrelsen, att för närvarande lämpligen icke kunde göras någon ändring i härutinnan gällande bestämmelser.

Länsstyrelsen i *Uppsala* län har för sin del hänvisat till ett yttrande av landsfogden i länet, vari denne, beträffande frågan om befrielse för landsfiskal från skyldigheten att hos andra myndigheter begära handräckning för uttagande av kommunalutskylder o. d., funnit det möjligt, att en viss lättnad i arbetet därigenom skulle vinnas. Landsfogden vore emellertid livligt övertygad om att indrivningen såsom sådan skulle förlora så mycket därpå, att en ändring borde undvikas. I en del större landskommuner funnes redan nu kommunalkamrerare, som skulle kunna ombesörja detta arbete, men på åtskilliga andra håll, särdeles i de små kommunerna, skulle saken ej så lätt kunna ordnas, då lämpliga personer för handläggning av detta arbete ej alltid kunde erhållas. Dessutom ville landsfogden erinra, att landsfiskalerna i allt fall skulle begära handräckning för uttagande av kronoutskylder. Ofta nog häftade samma personer för såväl krono- som kommunalutskylder, och dessa ärenden stode därför ofta i ett visst sammanhang, även om ej indrivningen av de olika utskylderna skedde samtidigt. De landsfiskaler, som mottoge handräckningsskrivelserna, finge ett dubbelt antal myndigheter att redovisa till, dels landsfiskaler dels kommunala myndigheter, vilket syntes komma att i icke oväsentlig mån uppväga den arbetsbesparing, som man tänkt sig.

På utförligt angivna skäl har länsstyrelsen i *Jönköpings* län ansett sig böra beträffande såväl krono- som kommunalutskylder m. m. avstyrka den ifrågasatta förändringen i restindrivningsförfarandet. Länsstyrelsen har därvid inledningsvis framhållit, att genomförandet av den tilltänkta reduktionen av landsfiskalsdistriktens antal helt och hållet berodde på de sakkunnigas förslag till förenklingar med avseende å indrivningen av oguldna utskylder och böter med mera. Enligt länsstyrelsens mening skulle de i detta avseende föreslagna ändringarna i nuvarande organisation utan tvivel medföra så stor lättnad i landsfiskalernas arbetsböda, att en högst avsevärd reduktion av landsfiskalsdistriktens antal borde ske. Länsstyrelsen hade dock funnit de i nämnda avseenden ifrågasatta ändringarna icke lämpligen kunna genomföras. Sin uppfattning härutinnan har länsstyrelsen utvecklat sålunda:

»Ändringarna skulle, vad kronoutskylder och böter angår, medföra en återgång till det tidigare utdömda förfarandet, då handräckningsväsendet i fråga om kronoutskylder och böter påvilade länsstyrelserna genom landskontoren. En sådan reform skulle påtagligen högst väsentligen utöka landskontorens arbetsböda. Handräckningarnas antal är numera så starkt ökat gent emot den tid, då handräckningarna gingo genom länsstyrelserna och kunde skötas av då tillgängliga arbetskrafter, att man för ifrågavarande göromål säkerligen finge räkna med nyanställning av en å två landskontorister i varje län och därjämte anlåtande av tillfällig eller extra personal. Härtill kommer, att reformen sannolikt skulle draga med sig hela redovisningsväsendets inflyttande å landskontoret. Ty det innebure en onödig och besvärlig omgång, därest landskontoret skulle redovisa handräckningarna till landsfiskalerna i eget län. Konsekvensen fordrade kanske ock, att även handräckningsväsendet för städerna till nu förevarande del övertoges av länsstyrelserna. Ökningen av landskontorets arbetspersonal torde på en del håll kunna bliva så stor, att de nuvarande expeditionslokalerna bleve otillräckliga. Reformen skulle vidare göra landskamreraren eller annan tjänsteman å landskontoret till uppbördsman samt förrycka syftet med den vidtagna överflyttningen av länsstyrelsernas kassarörelse till riksbanken. Säkerligen skulle knappt någon enda expeditionsdag förgå, utan att länsstyrelsen finge med posten mottaga ett större eller mindre antal kassaposter avseende handräckningar. En ytterligare följd av handräckningsväsendets överflyttande på landskontoret måste bliva, att ansvaret för bevakning i konkurs av kronoutskylder komme att fördelas mellan landsfiskalen och landskontoret samt påvila den förre, intill dess han till landskontoret avlämnat handlingar, som betingade handräckning utom debiteringsorten, samt därefter landskontoret, ett förhållande som påtagligen kunde komma att medföra risker och olägenheter. Länsstyrelsen kan med hänsyn till nu anförda omständigheter icke tillstyrka överflyttande till landskontoren av handräckningarna rörande kronoutskylder och böter.

Vad angår sakkunnigas förslag att sökandet av handräckning för oguldna kommunalutskylder, påförda skattskyldiga, som avflyttat från debiteringsorten, skulle överflyttas från landsfiskalerna till kommunalnämnderna, komme dess genomförande att medföra en högst väsentlig och värdefull lindring i landsfiskalernas arbetsböda. Denna reform har även föreslagits av landshövdingen Linnér i hans utredning angående polisväsendets omorganisation samt har också tillstyrkts av de sakkunniga, som avgivit yttrande över landshövdingen Linnérs förslag. Huru önskvärd en dylik reform må vara ur nu ifrågavarande synpunkt eller för ett bättre ordnande av polisväsendet, måste enligt länsstyrelsens mening starka tvivelsmål uppställa sig om lämp-

ligheten och möjligheten av reformens genomförande. Det torde ej kunna antagas, att i det stora flertalet landskommuner kommunalnämndernas ordförande skola vara i stånd att utan särskilt biträde på ett tillfredsställande sätt sköta skriftväxlingen angående handräckningarna. Arbetet, som kräver ett noggrant aktgivande på rikets indelning i utmätningsdistrikt, förutsätter en nästan daglig expedition med ingående anteckningar i restlängderna om redovisningar och vidtagna åtgärder. Följden av reformen torde därför bliva, att flertalet kommuner för ifrågavarande göromål finge anställa särskild tjänsteman. Säkerligen bleve det också ganska svårt att öva tillräcklig kontroll över kommunalnämndsordförandenas sätt att handhåva indrivningsväsendet. Mot polissakkunnigas förslag i nu förevarande avseende har reservation anförts av den ledamot bland de sakkunniga, som särskilt företrätt kommunernas intressen. Med all säkerhet torde förslaget i riksdagen komma att möta starkt motstånd från landsbygdens representanter. Länsstyrelsen kan för sin del icke tillstyrka förslaget.

De sakkunniga hava angivit de ifrågasatta ändringarna i handräckningsväsendet såsom förenklingar. Möjligt är ju, att reformen, vad angår kronoutskylder och böter, skulle medföra någon minskning i det nuvarande handräckningsarbetet, i det att ansökningar om handräckning komme att utgå från 24 länsstyrelser i stället för från 491 landsfiskaler, men det får härvid ej förbises, dels att landsfiskalernas redovisningar till länsstyrelserna i och för handräckningsåtgärders vidtagande är något, som tillkommer gent emot nu, dels ock att ansökningarnas antal vid reformens genomförande ingalunda komme att reduceras efter förhållandet mellan länsstyrelsernas och landsfiskalernas nuvarande antal. Ty det är ganska sannolikt, att länsstyrelserna vid sökande av handräckning till undvikande av förväxlingar och misstag av ena eller andra slaget måste upprätta handräckningsskrivelser särskilt för varje landsfiskalsdistrikt och ej kan från olika distrikt i en skrivelse sammanföra handräckningar avseende samma utmätningsmans distrikt. Men även om på detta område någon minskning i handräckningsarbetet skulle vara att motse, ökas detta arbete i långt högre grad genom att bestyret med handräckningarna skulle skötas av kommunerna själva och således utmätningsmännen å landet och i stad komme att i dessa handräckningsärenden få korrespondera med ett två- eller tredubbelt större antal personer än för närvarande. Några förenklingar kan därför den ifrågasatta omläggningen av handräckningsväsendet i nu förevarande del icke anses medföra.»

I anslutning till vad denna länsstyrelse sålunda anförts har densamma förklarats sig icke kunna biträda de sakkunnigas förslag i denna punkt.

Länsstyrelsen i *Kalmar* län har åberopat ett uttalande av landsfogden i länet, vilken framhållit faran av att det redan nu betungande kommunala arbetet väsentligt skulle ökas, om det skulle överlämnas åt den kommunala myndigheten att begära handräckning direkt hos landsfiskalerna i de orter, dit skattskyldiga avflyttat. Blev en sådan förändring icke förbunden med fribrevsrätt för kommunerna, skulle avsevärda kostnader drabba dessa, och i många fall skulle det bliva mest ekonomiskt att avstå från indrivningen. Vad anginge kronoutskylder och böter, så skulle väl bestyret med handräckningarna överlämnas åt landskontoren, vilket innebure en återgång till ett gammalt förfaringsätt, som så småningom befunnits otjänligt. Detta skulle emellertid påfordra utökning av arbetskrafterna på landskontoren och ökade kostnader.

Enligt ett av länsstyrelsen i *Gotlands* län åberopat uttalande vid sammanträde med landsfogden och landsfiskalerna i länet skulle ett genom-

förande av den ifrågasatta förändringen beträffande restindrivning av kommunalutskylder troligen mötas av ett starkt motstånd från landskommunernas sida. Det vore ock sannolikt, att reformen skulle vålla oreda vid indrivningen, i det att vederbörande uppbördsmän i kommunen ofta komme att begå misstag vid hänvändelse för handräckning till myndighet i annat län.

Länsstyrelsen i *Älvsborgs* län har likaledes i ett av länsstyrelsen nu åberopat utlåtande den 14 mars 1923 rörande den ifrågasatta omorganisationen av polisväsendet i riket framhållit faran av att de kommunala förtroendemännen i ett stort antal fall skulle befinnas icke vuxna uppgiften att övertaga handräckningsbesväret i fråga om indrivning av kommunalutskylder.

Länsstyrelserna i *Blekinge* och *Malmöhus* län hava ansett, att den nu omhandlade förändringen, vad kronoutskylder och böter anginge, skulle medföra ökat arbete och följaktligen även ökade kostnader för länsstyrelserna, samt att omläggningen icke heller vore att förorda beträffande kommunalutskylderna.

En centralisering av handräckningsförfarandet till landskontoret skulle, enligt länsstyrelsens i *Värmlands* län åsikt, medföra behov av ökade arbetskrafter å landskontoret samt därmed förenade kostnader och olägenheter. Mot de sakkunnigas förslag i förevarande del har nämnda länsstyrelse i övrigt anmärkt, att enligt detsamma en uppdelning av restantieindrivningen skulle ske på sådant sätt, att de förberedande åtgärderna fortfarande åläge landsfiskalerna, under det att det efterföljande arbetet skulle fullgöras av landskontoret. En sådan anordning finge emellertid enligt länsstyrelsens mening anses synnerligen olämplig, i det att densamma säkerligen komme att föranleda omgång och mångskriveri.

Slutligen har länsstyrelsen i *Gävleborgs* län i den föreliggande frågan åberopat ett uttalande av landsfogden i länet, enligt vilket det vore lämpligare att helt befria landsfiskalerna från indrivandet av kronoutskylder o. d., så att de endast hade att syssla med sådana utskylder av ifrågavarande slag, som måste exekutivt uttagas.

Bland de åtgärder, som ansetts kunna vidtagas till minskande av landsfiskalernas tjänstegöromål, hava de sakkunniga jämväl angivit förenkling av gällande bestämmelser rörande räknenskaps- och redovisningsväsendet.

I sådant avseende må här erinras, hurusom enligt § 19 i uppöbordsreglementet den 14 december 1917 landsfiskal är skyldig att månatligen till landskontoret avlämna eller insända uppgift å influtna kronoutskylder, och skall denna uppgift för landsfiskalsdistrikt upptaga varje utskyldspost med dess fördelning på särskilda utskyldstitlar och vara vederbörligen summerad. På enahanda sätt gäller, att de redovisningar, som månatligen avgivas rörande indrivna böter, skola upptaga fördelning av böterna.

Det har från vissa håll anmärkts, att berörda uppdelning på titlar lämpligare kunde äga rum på landskontoren och att en väsentlig lättnad i landsfiskalernas arbete skulle inträda, därest en dylik uppdelning icke behövde ske i dessa tjänstemäns månatliga redovisningar. En ändring i nu angivna riktning har sålunda bl. a. föreslagits i ovannämnda utredning angående omorganisation av polisväsendet i riket.

Även de sakkunniga hava ansett det böra komma i betraktande, huruvida icke den nuvarande fördelningen på titlar av de särskilda posterna i landsfiskalernas redovisning skulle kunna upphöra och berörda fördelning i stället verkställas å landskontoren.

Av de länsstyrelser, som yttrat sig i denna fråga, hava länsstyrelserna i *Stockholms, Södermanlands, Jönköpings, Gotlands, Malmöhus, Älvsborgs* och *Västmanlands* län ansett förändringen i det stora hela lämplig och genomförbar, under det att länsstyrelserna i *Kalmar, Hallands, Värmlands* och *Gävleborgs* län ställt sig mer eller mindre avvisande till densamma. Länsstyrelserna i *Uppsala, Blekinge, Göteborgs och Bohus* samt *Västerbottens* län hava utan egentligt till- eller avstyrkande uttalat sin tveksamhet om reformens lämplighet.

Rörande den föreslagna förändringen har länsstyrelsen i *Stockholms* län framhållit, att densamma skulle innebära en mycket avsevärd lättnad i landsfiskalernas nuvarande kontorsarbete. Detta gällde dock egentligen endast specificeringen av resterande kronoutskylder. Däremot vore införandet i månadsräkningen av specifika bötesmedlen icke förenat med något avsevärt arbete. Befrielse från denna specifika redovisning syntes sålunda för landsfiskalerna icke vara av någon vidare betydelse. Det vore därjämte mera praktiskt, att bötespecificationen verkställdes av landsfiskalen, som därefter hade att direkt till kommuner eller enskilda överlämna dem tillkommande bötesandelar. För frågans bedömande borde därjämte tagas i betraktande, att arbetet med fördelning å titlar av restförda kronoutskylder icke vore sådant, som krävde kvalificerad arbetskraft.

Om landsfiskalerna befriades från denna fördelning, borde motsvarande göromål övertagas av landskontoren, vilket i allmänhet antoges komma att göra en ökning av arbetskrafterna därstädes behöflig.

Länsstyrelsen i *Södermanlands* län har bl. a. anført, att räakenskaps- och redovisningsväsendet särskilt i de större distrikten vore betungande för landsfiskalerna. Övertagandet från landskontorets sida av fördelningen på titlar av de särskilda posterna i landsfiskalernas nuvarande redovisningar vore att anse såsom en ej obetydlig lättnad för landsfiskalerna. Den ökade bördan för landskontoret skulle i viss mån uppvägas genom minskat arbete vid granskningen av månadsräkningarna.

Enligt länsstyrelsens i *Jönköpings* län uttalande skulle den föreslagna förenklingen av redovisningsväsendet liksom ock verkställandet å landskontoret av fördelningen på inkomstitlar inom de större distrikten åstadkomma en redan nu välbehöflig lindring i arbetet, men det vore tveivelaktigt, om någon besparing därav stode att vinna, då landskontoret icke kunde åtaga sig ökat arbete utan förstärkning av arbetskrafterna.

Länsstyrelserna i *Gotlands* och *Malmöhus* län hava utan närmare motivering förordat den ifrågasatta omläggningen.

I sitt den 14 mars 1923 avgivna utlåtande över förslaget till omorganisation av polisväsendet i riket anförde länsstyrelsen i *Älvsborgs* län bl. a., att det icke kunde nekas, att arbetet med fördelning på titlar av föreskrivna redovisningar i större landsfiskalsdistrikt kunde vara mycket besvärligt och tidsödande och att befrielsen därifrån skulle för landsfiskalerna bli en verklig lättnad. Men å andra sidan skulle överflyttandet av detta arbete till landskontoren betyda en väsentlig ökning av göromålen därstädes. Om emellertid landsfiskalerna icke på annat sätt kunde beredas den lättnad i göromålen, som de ovedersägligen i allmänhet numera behöfde för att kunna vederbörligen sköta sina polis- och åklagargöromål, ville länsstyrelsen förorda den föreslagna reformen, dock endast under förutsättning, att landskontorets arbetskrafter verkligen ökades i fullt den utsträckning, som motsvarade det ökade arbetet.

Vad sagda länsstyrelse sålunda tidigare anfört har av densamma nu åberopats såsom yttrande över de sakkunnigas förslag i denna del.

Länsstyrelsen i *Västmanlands* län har ansett, att den ifrågasatta åtgärden skulle befrämja det därmed avsedda syftet, men har samtidigt framhållit, att en överflyttning till landskontoren av bestyret med fördelning på titlar av inflytande restmedel näppeligen syntes kunna ske utan ökning av landskontorets arbetskrafter.

Av de länsstyrelser, som uttalat tveksamhet rörande den föreslagna förändringens lämplighet, har länsstyrelsen i *Uppsala* län funnit antagligt, att den lättnad, som därigenom skulle vinnas, betydligt överdrevs. Då landsfiskalerna för kontrollens skull fortfarande måste insända dels förteckningar å betalda belopp, dels avskrivnings- och avkortningslängder och dels balanslängder, samt dessa ju måste upptaga varje post med debetsedelnummer, namn, hemvist och belopp, kunde införandet av detaljbeloppen i de olika kolumnerna ej så väsentligt öka arbetet. Skulle någon mera avsevärd arbetslindring vinnas på detta område, måste landsfiskalernas redovisningar för enklras så att de bleve lika de s. k. summariska räkningar, som kronofogdarna på sin tid hade att lämna.

Den av omläggningen betingade ökningen av arbetet å landskontoren har jämväl framhållits av länsstyrelsen i *Blekinge* län.

Länsstyrelsen i *Göteborgs och Bohus* län har ställt sig synnerligen tveksam mot lämpligheten av en anordning, varigenom landsfiskalen skulle befrias från att till månadsräkningar och bötesredogörelser lämna specifika redogörelser över kronorestantier och böter.

Nämnda länsstyrelse har därvid erinrat, hurusom densamma i yttrande över förslaget till omorganisation av polisväsendet i riket framhållit, att ifrågavarande specifikationer ingalunda vore värdelösa ur kontrollsynpunkt. Att summorna av specifikationerna å personer å ena sidan och å skattetitlar å andra sidan överensstämde, vore tvärtom för landsfiskalen den bästa kontroll därå, att hans redovisning vore riktig. Även med en överflyttning på landskontoret av specifikationer å titlar bleve det i varje fall nödvändigt att bibehålla landsfiskals skyldighet att specificera å personer för att för landskontoret möjliggöra införandet av de olika posterna i uppbördsböcker, restlängder och bötesredogörelser och utföra skattetitelspecificationer. Den besparing i arbetstid, som för landsfiskalen vunnas genom att slippa utföra sistnämnda specifikation, syntes icke vara avsevärd.

Om specifikationsarbetet å titlar överflyttades på landskontoret, vore därjämte att befara, att upprättandet av debiterings- och uppbördsredogörelsen icke skulle medhinnas inom föreskriven tid även med anställande av ytterligare kvinnlig arbetskraft. Det vore uppenbart, att ett relativt litet arbete för en var av 21 landsfiskaler bleve svårt att medhinna, om det samlades på en hand för att utföras av en person. Redan nu vore tiden för upprättande av debiterings- och uppbördsredogörelsen på grundvalen av de inkommande månadsräkningarna ytterst knapp, och syntes det — om även det föreslagna arbetet skulle läggas på landskontoret — bliva nödvändigt, att tiden för redogörelsens avlämnande förlängdes till åtminstone utgången av månaden efter redovisningsmånaden (således redogörelsen för januari månad inom februari månads utgång etc.).

Enligt uttalande av landsfogden i *Kalmar* län — vilket uttalande av länsstyrelsen därstädes åberopats — skulle fördelning på titlar av de särskilda redovisningsposterna icke kunna ske på landskontoren utan att landsfiskalerna lämnade uppgifter härå. Däremot skulle mycket arbete inbesparas icke blott

för landsfiskalerna utan även för landskontoren och riksräkenskapsverket, om de månatliga redovisningarna ersattes med t. ex. kvartalsredovisningar.

Länsstyrelsen i *Hallands* län har erinrat, hurusom densamma i sitt den 15 mars 1923 avgivna utlåtande över förslaget till omorganisation av polisväsendet ställt sig avvisande till förslaget, att fördelningen på titlar av de särskilda posterna i landsfiskalernas redovisningar skulle verkställas å landskontoren.

Liknande uppfattning har gjorts gällande av länsstyrelsen i *Värmlands* län, vilken emellertid därjämte framhållit, att det skulle ställa sig annorlunda, om landsfiskalerna helt befriades från alla de bestyr med indrivning och redovisning av allmänna utskylder och avgifter, som tillförts dem genom fögderiförvaltningens omorganisation. Rent principiellt vore säkerligen en sådan anordning lycklig, då därigenom landsfiskalerna finge mera odelat ägna sig åt sina viktiga uppgifter inom polis- och åklagarväsendet. Detta förutsatte emellertid så genomgripande förändringar på hithörande områden, att fråga därom nu icke syntes kunna komma under omprövning.

Slutligen har länsstyrelsen i *Gävleborgs* län ansett sig böra på det kraftigaste avstyrka en förenkling av redovisningsväsendet i den riktning, som de sakkunniga ifrågasatt. Länsstyrelsen har till motivering härför åberopat ett av densamma den 8 mars 1920 avgivet yttrande i frågan, vari länsstyrelsen gjort gällande, att landskontorets arbetsbörda vore så stor, att ett påläggande av nya arbetsuppgifter skulle med det fåtal arbetskrafter, varöver kontoret disponerade, utan tvivel inverka menligt på resultatet av det utförda arbetet. Dessutom kunde ifrågasättas, huruvida icke, såsom statsbokföringskommittén framhållit, förändringen skulle fullständigt äventyra det nya räkenskapssystemet.

Vad först angår de förenklingar, som skulle vinnas med avseende å indrivningen av oguldna utskylder och böter m. m., finna de sakkunniga, att mot förenkling i antydd riktning av handräkningsförfarandet beträffande dels kronoutskylder m. m. och andra avgifter, som avses i § 1 under a) i restindrivningsförordningen, och dels böter så betydelsefulla erinringar blivit gjorda, att lämpligast torde vara att icke i nu föreliggande sammanhang framlägga förslag om åtgärder till vinnande av lättnader i nu berörda hänseenden.

I fråga om de utskylder och avgifter, som avses i § 1 under b) i nämnda förordning, anse däremot de sakkunniga, att den verkställda utredningen givit stöd för de sakkunnigas uppfattning att ett förändrat tillvägagångssätt vid handräkningsförfarandet är lämpligt och genomförbart.

Emot en ändring härutinnan hava huvudsakligen två skäl åberopats, nämligen *dels* att genom de föreslagna anordningarna landsfiskalerna icke skulle vinna någon verklig lättnad i arbetet och *dels* att förslaget svårigen kunde bringas till genomförande på grund av de ökade krav i fråga om expeditjonsarbete, som reformen skulle ställa på de kommunala uppborndsmyndigheterna.

Till stöd för uppfattningen att landsfiskalernas befriande från ifrågavarande skyldighet icke skulle medföra någon verklig arbetslättnad för dem har uttalats, att landsfiskalen skulle, därest reformen komme till stånd, få mottaga ett större antal skrivelser med begäran om handräkning samt nödgas att expediera svarsskrivelser till flera myndigheter än förut.

Vad härutinnan anförts torde icke kunna tillmätas någon större betydelse. För närvarande tillgår vid begäran om handräkning i regel så, att handräkningssökande landsfiskal, om han hos utmätningssmannen i ett distrikt

har att begära handräckning för uttagande av utskylder, som debiterats inom skilda kommuner av sökandens distrikt, upprättar särskilda handräckningskrivelser för varje kommunal restlängd, även om skrivelserna expedieras samtidigt. Något ökat antal inkommande skrivelser till vederbörande landsfiskal skulle reformen följaktligen icke innebära annat än i undantagsfall. Då antalet redovisningsärenden följaktligen i allmänhet skulle bli det samma som förut, lär det icke kunna anses såsom någon olägenhet eller i allt fall vara en olägenhet av underordnad betydelse, att landsfiskalen skulle hava att redovisa handräckningsärenden till flera myndigheter än vad nu är fallet.

Vidare har gjorts gällande, att av kommunala myndigheter gjorda framställningar om handräckning icke sällan kunde befaras vara så ofullständiga, att landsfiskalen, för vinnande av möjlighet att verkställa handräckningen, skulle bli nödgad att med uppdragsgivaren inleda en måhända långvarig skriftväxling.

Häremot må emellertid framhållas, att den landsfiskal, hos vilken indrivning i första hand påkallas, skulle vara skyldig att beträffande sådana restposter, som redovisas med hindersbevis, anskaffa och till handlingarna föga samtliga de uppgifter och intyg, som nu skola finnas vid begäran om handräckning. Insamlandet av den erforderliga utredningen skulle följaktligen nu såsom förut åvila vederbörande landsfiskal och icke överflyttas till den kommunala myndigheten.

Vidare borde, enligt de sakkunnigas åsikt, särskilda tryckta blanketter, avseende kommuns begäran om handräckning, tillhandahållas, varigenom, då formuläret givetvis borde vara så enkelt och tydligt som möjligt, felaktiga handräckningsskrivelser skulle kunna undvikas.

I den av statistiska centralbyrån utgivna årsbok för Sveriges kommuner återfinnes en lättfattlig uppställning av rikets indelning i landsfiskalsdistrikt, varav den handräckningssökande givetvis hade att betjäna sig. Uppgift å de områden, inom vilka särskilda utmätningsmän blivit anställda, kunde i samma handbok lämpligen införas.

Från flera olika länsstyrelser har ock uttalats, att landsfiskalernas befriande från ifrågavarande bestyr skulle medföra betydlig lättnad i arbetet. Hållbara skäl för annan uppfattning synas icke heller, enligt de sakkunnigas åsikt, föreligga.

Vad angår spørsmålet om vederbörande kommunala myndigheters av åtskilliga länsstyrelser ifrågasatta förmåga att handhava bestyret med handräckningsframställningarna, få de sakkunniga först framhålla, att inom sådana kommuner, där ett större antal handräckningsärenden kunna väntas förekomma, i allmänhet finnas särskilda, kommunalt avlönade biträden för den kommunala förvaltningen i övrigt, åt vilka skötandet av handräckningsärendena skulle kunna anförtros. Dessa personer måste givetvis förutsättas äga nödig expeditivsvana för arbetets utförande. Även om antalet handräckningsskrivelser emellanåt skulle vara betydande, torde ifrågavarande arbete knappast bli särskilt betungande för *kommunen*, som i regel skulle erhålla endast en bråkdel av de handräckningsärenden, som nu tillhöra landsfiskalen i *distriktet*.

Beträffande de mindre kommunerna uppgå handräckningsärenden inom dessa endast mera sällan till något större antal, varför arbetet i fråga knappast skulle kunna befaras bli för dem betungande. Med anlitande av de förut omtalade blanketterna torde själva arbetet icke erbjuda några svårig-

heter för den person, som äger kompetens att upprätta och handhava en kommunal debiterings- och uppbördslängd.

De sakkunniga anse sig följaktligen icke böra ifrågasätta annat än att de kommunala myndigheterna utan större svårigheter och kostnader kunna fullgöra de uppgifter, som på dem skulle ankomma enligt den föreslagna reformen.

Då därjämte ifrågavarande arbete avser att tillföra kommunalkassan inom kommunen uppdebiterade, men restförda medel samt sysslandet härmed följaktligen får betecknas såsom en kommunal angelägenhet, synes i och för sig ingen berättigad invändning kunna framställas däremot, att sagda arbete till minskande av statens arbetsuppgifter överflyttas till kommunerna.

Vidkommande frågan om landsfiskalernas skyldighet att på titlar redovisa influtna kronoutsyldes, anse de sakkunniga utan tvekan, att landsfiskalernas befriande från dylik skyldighet skulle för dessa befattningshavare medföra en betydlig lindring av arbetet med redovisningen av ifrågavarande utskylder. Denna uppfattning synes också delas av flertalet av de länsstyrelser, som uttalat sig i ämnet, varjämte på sin tid föreningen Sveriges landsfiskaler givit uttryck för samma uppfattning. Jämväl om en eller annan av de å kronodebetsedel nu förekommande titlar skulle bortfalla, bleve lättnaden i arbetet otvivelaktigt icke ringa. I de fall, då en motsatt åsikt framburits, torde vederbörande knappast hava tagit hänsyn till förhållandena i sådana större landsfiskalsdistrikt, som omfatta samhällen med rörlig befolkning, varest antalet restförda poster i regel är synnerligen stort.

Likaså torde av de anförda uttalandena från länsstyrelserna kunna slutas, att ifrågavarande specifikationer knappast äga något större värde ur kontrollsynpunkt. Det lär nämligen förhålla sig så, att landsfiskalerna icke sällan avlämna berörda specifikationer i ett skick, som åtminstone i vissa delar nödvändiggör omarbetning inom landskontoren, varest följaktligen redan nu i många fall ifrågavarande arbete i verkligheten utföres. Snarast förefaller det de sakkunniga, som om arbetets fullständiga överflyttande till landskontoren skulle medföra, att kontrollen över landsfiskalernas redovisning genom arbetet med införande av posterna på titlar bleve mera ingående än tillförne.

En länsstyrelse gör gällande, att specificerandet av utskyldsposterna å de olika titlarna skulle vara av värde för landsfiskalen själv vid räkenskapens avfattande. Någon allmängiltig betydelse torde emellertid icke få tillmätas denna uppfattning, särskilt om, såsom ovan uttalats, de lämnade specifikationerna icke sällan tarva omredigering. Givetvis möter icke hinder för landsfiskal, som kan finna särskild kontroll av räkenskapen i något fall erforderlig, att i sådant fall anlita lämplig befunden kontrollmetod, varvid även specifikation å särskilda titlar bör ifrågakomma, men synes berörda förhållande icke kunna utgöra bärande skäl för landsfiskalernas bibehållande vid berörda skyldighet.

Av en annan länsstyrelse har uttalats, att landsfiskalernas befriande från oftanämnda skyldighet skulle äventyra hela det tillämpade redovisningssystemet. Någon grund för denna uppfattning har emellertid icke framlagts. Med stöd av uttalanden från flertalet länsstyrelser, vilka ansett den föreslagna reformen möjlig att inpassa i redovisningssystemet, finna sig de sakkunniga icke böra tillmäta de härutinnan uttalade betänkligheterna betydelse.

I annat sammanhang har emot reformen anförts, att, även om landsfiskalerna skulle befrias från skyldigheten att på titlar redovisa kronoupbödden,

specifikation till viss del dock måste förekomma, i det att uppgift alltid skulle erfordras om det belopp, varmed fastighetsbevilning och möjligen även avgifter enligt lagen om allmän pensionsförsäkring inginge i en utskyldspost. Det är sant, att landsfiskalen för indrivningsarbetets behöriga verkställande måste äga kännedom härom ävensom, i många fall, om beloppen för andra särskilda poster å debetsedeln. Den föreslagna reformen förutsätter emellertid icke annat än att restlängden skulle, såsom hittills, tillställas landsfiskalen specificerad på titlar. Däremot är det icke nödvändigt, att landsfiskalens redovisning avlämnas med angivande av utskyldsposternas fördelning, och det är till förenkling av redovisningshandlingarna, som de nu ifrågasatta ändringarna inskränka sig.

Beträffande möjligheten för länsstyrelserna att utföra förevarande specifikationsarbete torde få anses otvivelaktigt, att hinder härför icke föreligger ur teknisk synpunkt. De sakkunniga hämta för denna åsikt stöd av ovan återgivna uttalanden från länsstyrelserna i flera olika län, större såväl som mindre. En förutsättning för arbetets överflyttande till länsstyrelserna torde likväl vara, att tiden för länsstyrelsernas avlämnande av räkenskaper till riksräkenskapsverket i vissa fall framflyttas. Enligt vad de sakkunniga inhämtat, läser redan enligt nuvarande bestämmelser tiden för räkenskapers avlämnande vara alltför knappt tillmätt. De tider, som av de sakkunniga ansetts skäligen, återfinnas i det härtill fogade förslaget till författningsändringar.

I vad mån ifrågavarande arbetes överflyttande till landskontoren skulle medföra ökade kostnader för avlöning av personal, torde icke kunna exakt beräknas för de olika länen, men så mycket torde enligt förslagsberäkningar kunna sägas, att man icke behöver tänka sig någon ny ordinarie arbetskraft av denna anledning å landskontoren.

Det må härvid framhållas, att det erforderliga materialet för specificeringen redan finnes inom landskontoret samt att de landskontoret tillämnade arbetsuppgifterna icke erfordra särskilt kvalificerad kraft.

Frågan om ändrat förfarande beträffande redovisningar, som av landsfiskalerna månatligen avgivas rörande indrivna böter i syfte att befria landsfiskalerna från skyldighet att i redovisningen upptaga fördelning av böterna, torde få anses mera tveksam. Av en länsstyrelse har framhållits, att det ur praktisk synpunkt vore lämpligt, att bötespecificationen verkställdes av landsfiskalen, hos vilken vederbörande hade att uppbara dem tillkommande bötesandelar.

De sakkunniga kunna icke underlåta att tillmäta den angivna synpunkten betydelse.

På grund härav och då landsfiskals skyldighet att i räkenskapen upptaga specifikation av böter icke annat än i mera sällsynta fall kan anses vara betungande, hava de sakkunniga icke velat föreslå, att denna skyldighet överflyttas från landsfiskalen till landskontoren.

De författningsändringar, som erfordras för genomförande av de sakkunnigas förslag, följa härefter. De sakkunniga torde jämväl få hänvisa till en efter ändringsförslagen införd specialmotivering beträffande vissa förslag.

Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av §§ 19, 23, 24 och 27 i uppbördsreglementet
den 14 december 1917.**

§ 19.

Tredje söckendagen före varje månads utgång skall landsfiskal och magistrat till landskontoret avlämna eller insända uppgift å de kronoutskylder, som influtit efter avgivandet av nästföregående månads motsvarande uppgift. Denna uppgift skall för landsfiskalsdistrikt upptaga förteckning å skattskyldiga med angivande av summan av varje utskyldspost samt vara vederbörligen summerad. Utskyldsposts fördelning på särskilda utskyldstitlar verkställs för landsfiskalsdistrikt inom landskontoret. För stad skall uppgiften summariskt angiva, huru de influtna medlen fördela sig på olika utskyldstitlar.

§ 23.

Hos Konungens befallningshavande — — — — möjliga skyndsamhet.

Vid förenämnda anmälan fogas avkortningslängd, vilken skall åtföljas av bevis om de förhållanden, på vilka anmälningen grundas, samt upptaga för en var skattskyldig summan av samtliga till avkortning anmälda utskylder samt beträffande stad jämväl utskyldsposts fördelning på utskyldstitlar. I avkortningslängd för landsfiskalsdistrikt upptagna utskyldsposters fördelning på utskyldstitlar verkställs inom landskontoret.

I fråga om — — — — av nämnden.

Sådan granskning — — — — § 15 begärts.

§ 24.

I den mån inkomna intyg och andra handlingar därtill föranleda, skall landsfiskal eller magistrat i månaderna april, augusti och december å tionde söckendagen före månadens utgång hos Konungens befallningshavande till *avskrivning* anmäla de kronoutskylder, som finnas utestående hos skattskyldiga, om vilkas vistelseort upplysning icke kunnat vinnas eller vilka jämlikt meddelade upplysningar antagits uppehålla sig å viss ort, men icke kunnat där anträffas. Vid sådan anmälan skola fogas längd över de till avskrivning anmälda utskylderna av enahanda beskaffenhet, som sägs i nästföregående paragraf, samt de intyg och övriga handlingar, som omförmälas i §§ 14 och 15 av detta reglemente. I avskrivningslängd för landsfiskalsdistrikt upptagna utskyldsposters fördelning på utskyldstitlar verkställs inom landskontoret.

I nu nämnd — — — — anmälningen grundas.

Angående extra — — — — september 1911.

§ 27.

I månaderna — — — — oredovisade kronoutskylder.

Denna längd, som bör åtföljas av intyg om hinder, som mött för indrivningen eller verkställigheten, skall med angivande för en var skattskyldig av summan av särskilt debiterade utskylder, samt för stad jämväl av utskyldsposts fördelning å utskyldstitlar, upptaga:

a) de utskylder, som bero på sökt handräckning, med uppgift för en var skattskyldig om den utmättningsman, hos vilken handräckning blivit sökt, och dagen då sådant skett, samt

b) alla övriga utskylder, vilka äro beroende på åtgärd inom distriktet eller staden, med noggrann uppgift om det hinder, som i varje fall mött för indrivningen.

I balanslängden för december månad må dock utskylder för det löpande året, vilka uppförts i restlängd för allmän uppördstermin eller allmän uppördsstämma, upptagas summariskt. Fördelning å utskyldstitlar av andra i balanslängd för landsfiskalsdistrikt upptagna utskylder verkställas inom landskontoret.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av §§ 5 och 6 i förordningen den 14 december 1917 angående föreskrifter om utmätning för krono- och kommunalutskylder, allmänna avgifter m. m. (restindrivningsförordning).

§ 5.

Mom. 1. Kunna i stad, där magistrat finnes, de i § 1 under b) upptagna medel icke utbekommas å den ort, där dessa medel debiterats, utan böra de å annan ort uttagas, skola i Stockholm överståhållarämbetet och i annan stad magistraten efter därom av vederbörande utmättningsman senast inom två månader efter indrivningens påkallande erhållen anmälan hos utmättningsmannen å den senare orten begära handräckning för nämnda medels uttagande.

Mom. 2. Därest å landet eller i stad, där magistrat ej finnes, medel, som avses i § 1 under b), icke kunna utbekommas inom det utmättningsdistrikt, där dessa medel debiterats, utan böra å annan ort uttagas, åligger det utmättningsmannen att till uppdragsgivaren inom två månader efter indrivningens påkallande avlämna uppgift å de i restlängden upptagna skattskyldiga, av vilka medlen av berörda anledning icke kunnat uttagas.

Mom. 3. Tillika med framställning om handräckning enligt mom. 1 eller avlämnande av uppgift enligt mom. 2 av denna paragraf skall överlämnas debetsedel för en var i handräckningsframställningen eller uppgiften upptagen skattskyldig, utvisande samtliga den skattskyldige påförda utskylder och avgifter, vilkas indrivning påkallats, och åligger det vederbörande uppördsman att senast tre dagar efter mottagen rekvisition avlämna erforderliga sådana debetsedlar, vid äventyr att den tid, inom vilken handräckning skall begäras eller uppgiften avlämnas, utsträcker i samma mån som debetsedlarnas avlämnande fördröjes.

Vid begäran om handräckning eller vid uppgift, som här avses, fogad debetsedel skall vara försedd med intyg om den skattskyldiges kyrkoskrivnings- och vistelseort, meddelat av pastorsämbetet i den ort, där utskylderna eller avgifterna debiterats.

Mom. 4. Vederbörande uppördsmyndighet, som mottagit sådan uppgift, varom i mom. 2 här ovan förmäles, har att för fortsatta åtgärder för utskyldernas eller avgifternas indrivande göra framställning om handräckning

hos utmätningsmannen i den ort, där enligt de å vederbörande debetsedel tecknade intyg utskylderna eller avgifterna böra uttagas.

Utrönes, att i handräckningsframställning upptagna poster icke kunna inom det uppgivna utmätningsdistriktet utbekommas utan böra annorstädes uttagas, åligger det utmätningsmannen att härom till handräckningssökanden inom två månader efter framställningens emottagande lämna uppgift, åtföljd av debetsedlar, försedda med sådana intyg, som i mom. 3 föreskrivits. Vederbörande sökande har härefter att begära handräckning hos utmätningsmannen i den senare orten.

Mom. 5. Utmättningsman, hos vilken handräckning enligt denna paragraf blivit begärd, åligger att så skyndsamt ombesörja handräckningen, att slutredovisning, såvitt på honom beror, kommer den, som påkallat åtgärden, tillhanda senast inom två månader, efter det utmätningsmannen emottagit framställningen om handräckning, samt att, intill dess sådan redovisning avgivits, i mitten av varje månad översända redovisning för dittills influtna, i ärendet inestående medel, så framt beloppet av desamma uppgår till minst etthundra kronor.

§ 6.

Utmättningsman, hos vilken gjorts framställning om indrivning av de i § 1 under b) avsedda medel, har att avgiva slutredovisning i ärendet snarast möjligt efter framställningens emottagande, därvid förteckning skall avlämnas å de personer, från vilka likvid icke influtit, jämte bevis om hinder, som mött för indrivningen, dock att person, som upptagits å uppgift enligt § 5 mom. 2, icke skall uppföras å nu avsedda förteckning.

Intill dess slutlig redovisning avgivits, åligger det emellertid utmätningsman å landet att till sökanden dels tredje söckendagen före varje månads utgång, så framt beloppet av influtna, i ärendet inestående medel uppgår till minst etthundra kronor, ävensom därförut under månaden, så snart beloppet av inestående medel i ärendet uppgår till femhundra kronor, överlämna detsamma, dels ock senast inom tre månader efter det utmätningsmannen möttagit framställningen om indrivning avgiva redovisning för samtliga dittills influtna medel och därvid överlämna förteckning över de personer, från vilka likvid då ännu icke influtit.

Utmättningsman i stad — — — — annan ordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1925, dock att hittills gällande lydelse av §§ 5 och 6 fortfarande skall äga tillämpning vid indrivning och redovisning av sådana medel, som avses i § 11 av förordningen den 11 juli 1862 angående allmänt ordnande av prästerskapets inkomster.

Förslag

till

kungörelse om ändrad lydelse av § 3 mom. 1, § 4 mom. 1 och § 21 av kungörelsen den 21 december 1917 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen.

§ 3.

Mom. 1. Magistrat och landsfiskal skola i enlighet med fastställt formulär upprätta månadsräkning, dock att landsfiskal härvid icke är skyldig att i

formuläret angiva fördelning å utskyldstitlar av sådana utskylder, som debiterats i uppbördsbok.

Därjämte har magistrat att upprätta redogörelse för emottagna blanketter till kvittenser å bevillningsavgifter av vissa handlande och handelsexpeditier.

§ 4.

Mom. 1. Månadsräkningen skall upptaga varje särskilt slag av medel, som magistrat eller landsfiskal på grund av länsstyrelsens uppbörds- eller utbetalningsorder såsom förskott eller eljest har att till länsstyrelsen redovisa. Månadsräkningen för landsfiskalsdistrikt må dock, såsom i § 3 mom. 1 sagts, upprättas utan angivande av i uppbördsbok debiterad utskyldsposts fördelning å utskyldstitlar. Månadsräkningen avslutas månadsvis tredje söckendagen före månadens utgång, varefter före nästa månads ingång ett dubblettexemplar till landskontoret insändes. Då månadsräkning för landsfiskalsdistrikt upprättats utan angivande av debiterade kronoutskylders fördelning å utskyldstitlar, skall dylik fördelning införas i dubblettexemplaret inom landskontoret.

§ 21.

Beträffande avlämnandet av de räkenskaper och redogörelser, vilka det jämlikt § 12 andra stycket åligger landskontoret att upprätta, skall gälla följande:

- 1:o Kassarapporten med — — — — till riksräkenskapsverket.
- 2:o Debiterings- och uppbördsredogörelsen samt bötesredogörelsen med därtill hörande bilagor och verifikationer skola för månaderna december och juni senast den 28 i nästpåföljande månad och för varje annan månad än december och juni senast den 20 i nästpåföljande månad insändas till riksräkenskapsverket.
- Vid översändandet — — — — indrivande vidtagits.
- Till utgiftsbokens — — — — att upprätta.
- 3:o Huvudboken samt — — — — riksräkenskapsverket insändas.
- Vid huvudboken — — — — och handelsexpeditier.
- 4:o Avräkningarna med — — — — varder föreskriven.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av § 70 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet.

§ 70.

Efter uppbördsstämman upprättar kommunalnämnden för varje valdistrikt dels avskrivningslängd, upptagande dem, för vilka kommunalstämman beviljat avskrivning, med angivande tillika av avskrivningsorsaken, dels ock restlängd å övriga skattskyldiga, som vid stämman ej guldit sina kommunalutskylder. Dessa längder skola, restlängden i två exemplar, inom två månader efter uppbördsstämmans avslutande överlämnas till utmätningsmannen i orten, vilken det åligger att vidtaga på honom ankommande åtgärder för utskyldernas indrivning och redovisning till kommunalnämnden. Anmäler utmätningsmannen, att utskylder, som icke inom utmätnings-

distriktet kunna utbekommas, böra å annan ort uttagas, åligger det kommunalnämnden att vidtaga erforderliga laga åtgärder för utskyldernas uttagande. Vid överlämnande av restlängd till utmätningsmannen skall nämnden härom till Konungens befallningshavande insända skriftlig anmälan med uppgift å restlängdens slutsumma.

Vid indrivandet — — — — resterande beloppet.

Specialmotiv.

Restindrivningsförrordningen.

§§ 5 och 6.

De sakkunniga hava ansett lämpligt, att beteckningen »handräckning» användes, då kommunalnämnd hos annan utmätningsman än den, inom vars distrikt kommunen är belägen, begär uttagande av restantier. Härigenom bibehålles nuvarande terminologi, vilket synes innebära en fördel ur praktisk synpunkt.

I förslaget har den nuvarande tiden för slutredovisning av begärd handräckning bibehållits. Det torde visserligen icke sällan förekomma, att denna tid icke kan iakttagas, särskilt då utsökningståtgärder befunnits erforderliga, men hava de sakkunniga ansett det falla utom ramen av nu föreslagna åtgärder till förenkling av redovisningsväsendet att ingå på spörsmålet om ändrad redovisningstid för utmätningsmännen, helst dylika åtgärder torde förutsätta åtminstone delvis skärpta kontrollbestämmelser. På grund härav har ej heller förslagits viss tid för utmätningsmans slutredovisning till kommun, som i första hand framställt begäran om indrivning av utskylder.

I § 5 återfinnas bestämmelser om utmätningsmans redovisning till handräckningssökande dels i mom. 4, andra stycket, som avser det fall, att utskylderna böra å annan ort uttagas, och dels i mom. 5, som åsyftar slutredovisning av handräckningsärendet. I båda fallen har samma tidsfrist, två månader, föreslagits. Anledningen till att de båda fallen i texten hållits åtskilda är den, att tiden för avlämnande av uppgift enligt mom. 4 måste anses ovillkorlig, under det att den i mom. 5 föreskrivna tidsfristen för slutredovisning, såsom ovan nyss antytts, måhända icke alltid kan iakttagas.

Övergångsstadgandet.

Ett fullständigt genomförande av den föreslagna reformen skulle erfordra, att § 11 mom. 2 i förordningen den 11 juli 1862 angående allmänt ordnande av prästerskapets inkomster så ändrades, att densamma komme att innehålla stadgande om vederbörande pastoraleuppbördsmans skyldighet att själv begära handräckning för uttagande av utskylder utom det utmätningsdistrikt, vartill pastoratet hör.

I den mån lagen den 9 december 1910 om reglering av prästerskapets avlöning vunnit tillämpning, har emellertid 1862 års berörda förordning förblott i betydelse. Ny lönereglering enligt sagda lag har numera genomförts beträffande det stora flertalet av rikets pastorat; endast i några tiotal pastorat är äldre lönereglering ännu gällande.

Därest de nuvarande bestämmelserna i restindrivningsförordningen förklaras fortfarande äga tillämpning vid indrivningen av pastoralier, som debiterats inom pastorat, där ny lönereglering ännu icke införts, lärer dylikt indrivningsförfarande följaktligen erhålla ganska ringa och i allt fall övergående tillämpning. En ändring av 1862 års förordning i nu förevarande sammanhang synes därför icke vara oundgängligen nödvändig.

Det kan för övrigt ifrågasättas, huruvida icke för en dylik ändring kyrkomötets samtycke skulle vara erforderligt. Till undvikande av på grund härav eljest ofrånkomligt dröjsmål med reformens genomförande hava de sakkunniga ansett, att ur praktisk synpunkt de nu föreslagna övergångsbestämmelserna äro att föredraga.

Medelsförvaltningsförordningen.

§ 21.

De föreslagna tiderna för debiterings- och uppbördsredogörelsen samt bötesredogörelsen torde icke kunna tillmätas snävare. Å andra sidan anse de sakkunniga knappast skäl föreligga för medgivande av längre tid för samma redogörelsens avlämnande.

Förordningen om kommunalstyrelse på landet.

§ 70.

Denna paragraf skulle enligt förslaget, såsom hittills varit fallet, innehålla bestämmelser om kommunalnämndens allmänna åligganden för restförda utskylders indrivande. Reglerna för detaljförfarandet därvid återfinnas i restindrivningsförordningen.

Andra
lättnader
i lands-
fiskalernas
arbete.

Vissa länsstyrelser hava även uttalat sig om möjligheten att genom andra åtgärder än de nu behandlade åstadkomma lättnader i landsfiskalernas tjänstegöromål.

Sålunda har länsstyrelsen i *Stockholms* län erinrat om det redan tidigare föreslagna tillägget till 4 § utsökningslagen av innebörd, att landsfiskal må för bestämt fall i sitt ställe till utmättningsman sätta annan man, som av Konungens befallningshavande är antagen, dock med skyldighet för landsfiskalen att vid utmätning själv svara för redovisningen. Detta förslag har nämnda länsstyrelse funnit synnerligen välbetänkt och ägnat att avhjälpa de olägenheter, som uppstått genom den ändring av 3 § samma lag, som i sammanhang med kronofogdebefattningarnas indragning skedde genom lagen den 14 juni 1917.

Länsstyrelsen i *Jönköpings* län har förordat en anordning med biträdande landsfiskaler, vilka skulle hava till uppdrag att inom hela distriktet svara för vissa särskilda göromål. Detta system har länsstyrelsen ansett lämpligare än anställandet av extra landsfiskaler för uppehållande av alla landsfiskals åligganden inom viss del av distriktet.

Av länsstyrelsen i *Gotlands* län har framhållits, att så länge den nuvarande organisationen av vägväsendet ägde bestånd, någon väsentlig lättnad i landsfiskalernas tjänstegöromål knappast vore att förvänta.

Länsstyrelserna i *Malmöhus*, *Älvsborgs* och *Örebro* län hava förordat en effektiv höjning av förvaltningsbidraget.

Beträffande landsfiskalernas bestyr med arrendeuppskattningar m. m. å ecklesiastika boställen har länsstyrelsen i *Skaraborgs* län erinrat, hurusom i ett den 23 februari 1923 av särskilt tillkallade sakkunniga avgivet betänkande och förslag angående det ecklesiastika arrendeväsendet föreslagits, att tillsynen över de ecklesiastika boställena skulle handhavas av en boställsnämnd. Uti häröver avgivet utlåtande den 24 augusti 1923 hade länsstyrelsen anslutit sig till det sålunda framkomna förslaget. Enligt detsamma skulle landsfiskalerna, som nu verkställde arrendeuppskattningar å ecklesiastika boställen ävensom förrättade ekonomiska besiktningar såväl å dessa boställen som å prästgårdar och i ett flertal fall ombestyrde utarrendering av sådana boställen, befrias från dessa uppdrag, som i stället skulle anförtros åt ovanberörda boställsnämnd.

Bland ifrågasatta lättnader för landsfiskalerna komma de sakkunniga nu till frågan om statsanställda extra biträden hos dessa befattningshavare. En del yttranden härom av länsstyrelserna återfinnas i det följande under rubriken »minskning av landsfiskalsdistriktens antal».

Extra
lands-
fiskals-
biträden.

Såsom redan nämnts äro för närvarande landsfiskalernas enda statligt anställda biträden de extra landsfiskaler eller biträden av liknande art, som med ersättning från polisanslaget äro anställda hos landsfiskalerna. Frågan om huru dessa biträden, som i jämförelse med landsfiskalerna utgöra endast ett fåtal, skola få sin ställning ordnad för framtiden hör till den omorganisation av polisväsendet i riket, med vilken de sakkunniga, enligt vad förut nämnts, icke hava att taga någon befattning. Konstateras bör dock, att anställning av en extra landsfiskal givetvis medför en avsevärd lättnad för den landsfiskal, hos vilken biträdet anställles, därigenom att den ordinarie landsfiskalen får bättre tid att syssla med övriga till landsfiskalstjänsten hörande göromål. Likaledes är det tydligt, att landsfiskalens arbetsmängd i viss mån skulle minskas, om de honom underställda fjärdingsmännen bleve bättre kvalificerade för fullgörande av å dem ankommande göromål. Men i övrigt äro landsfiskalerna för erforderlig hjälp i arbetet hänvisade till personer, som av dem själva avlönas, huvudsakligen av landsfiskalernas extra inkomster i och utom tjänsten.

De insamlade statistiska uppgifterna utvisa tillfullo, att i de allra flesta fall de redovisade extra inkomsterna i tjänsten, nämligen ersättning för in- drivning av utskylder, ersättning i andra utsökningsmål, åklagareandelar av böter samt expeditionslösen, icke förslå till täckande av utgifterna för tjänstens skötande, sålunda utgifter för resor, för vilka särskild ersättning ej utgår, för ständiga och tillfälliga biträden och för tjänstelokal med uppvärmning, belysning, rengöring och städning. Enligt verkställt sammandrag av de inkomna uppgifterna hava i 49 fall de extra inkomsterna i tjänsten *överstigit* utgifterna för tjänstens skötande, nämligen i 27 fall med högst 500, i 10 fall med 500—1 000 kr., i 7 fall med 1 000—2 000 kr. och i 5 fall med mer än 2 000 kr., under det att i 391 fall de extra inkomsterna i tjänsten *understigit* utgifterna för tjänstens skötande, nämligen i 73 fall med högst 500 kr., i 79 fall med 500—1 000 kr., i 69 fall med 1 000—1 500 kr., i 64 fall med 1 500—2 000 kr., i 73 fall med 2 000—3 000 kr., i 21 fall med 3 000—4 000 kr. och i 12 fall med 4 000—6 000 kr.

Om ock antagas må, att i något fall skillnaden mellan utgiftssumman och den lägre inkomstsumman täckts av landsfiskalen tillkommande avlönings-

medel, har dock för visso täckning för underskottet oftast hämtats från inkomst, betecknad annan inkomst än av den egna tjänsten eller vikariat å annan statstjänst, i vilken inkomst vanligen medräknats ersättning för arbete inom taxeringsnämnd, där sådant arbete förekommit.

Bland utgifterna för tjänstens skötande intages en betydande plats av utgifterna för biträden. Av det införskaffade statistiska materialet framgår, att icke mer än omkring ett sextiotal landsfiskaler förmått sig icke hava något biträde alls. Alla övriga torde hava under den tid, undersökningen avsett, på egen bekostnad haft biträden i tjänsten av olika grader, ständiga manliga eller kvinnliga respektive tillfälliga manliga eller kvinnliga. Om man också, på grund av svårigheter för uppgiftslämnarna att i nu förevarande hänseende konsekvent skilja på biträden i tjänsten och biträden i enskilt förvärvsarbete, icke kan ur det föreliggande materialet draga bestämda slutsatser rörande de arbetskrafter, som åtgått för det behöriga skötandet av tjänsten å landsfiskalskontoren i riket, måste det dock framstå såsom oemot-sägligt, att avsevärt mycket mera arbete utföres i landsfiskalernas tjänst än som kan anses vara betalt med för sådant arbete avsedda allmänna medel, därvid förutsättes att landsfiskalens egen avlöning med dyrtidstillägg skall i allt huvudsakligt användas till hans egen ersättning. Av allt att döma har en avsevärd ökning i landsfiskalernas arbetsmängd inträffat såsom en följd av 1917 års omreglering av fögderiförvaltningen med överflyttning på landsfiskalerna av betydande delar av kronofogdarnas arbetsuppgifter.

Tiden torde därför vara inne att taga i övervägande, huruvida icke åt landsfiskalerna bör på bekostnad av statsmedel beredas möjlighet att anlita biträden i tjänsten.

De sakkunniga anse för sin del, att det icke kan dröjas längre med beredande av statsmedel till avlöning av extra biträden åt landsfiskalerna. Åtgärder i denna riktning skulle medföra ökad trygghet för det behöriga skötandet av landsfiskalstjänsterna. Man skulle ock därmed kunna komma ur den cirkel, som uppkommer på det sättet, att en landsfiskal, som finner göromålen icke kunna rätteligen fullgöras utan biträdeshjälp men icke har statsmedel anvisade för ändamålet, själv bekostar biträdet, men då också finner sig hava rätt att använda biträdet i enskilt förvärvsarbete och att, för att bättre fördela arvodeskostnaden, öka sitt arbete utom tjänsten. Det är redan antytt, att landsfiskalerna, som hel grupp betraktade, kommit ganska långt på denna väg. Ett första steg på återvändandet från detta, i det hela ogynnsamma förhållande är otvivelaktigt ett övertagande från statens sida av kostnaden för biträde i arbetet i statens tjänst. De sakkunniga skola i det följande återkomma till vad som, i samband därmed, kan göras för minskande av landsfiskalernas arbete i enskilt förvärv.

Vid genomförande av förslaget om beredande av anslag till extra biträden åt landsfiskalerna kan det påtagligen icke bliva tal om att lämna lika stort anslag åt alla landsfiskalsdistrikt. Därtill äro arbetsmängderna i de skilda distrikten alltför olika. Måttet på denna olikhet bestämmes av folkmängd, areal och antalet till handläggning förekommande ärenden av olika beskaffenhet. Ytterligare inverkan i avseende å arbetsmängden utövas av måttet av annan hjälp, som kan stå landsfiskalen till buds. En fögderistad med ett ganska stort antal invånare kan ingå i ett landsfiskalsdistrikt. Denna folkmängd kan emellertid i nu ifrågavarande avseende icke räknas fullt, ty i en fögderistad finnes alltid en särskild åklagare och ofta nog en särskild utmätningsman. Tillvaron av endera eller båda dessa befattningshavare minskar givetvis i sin mån landsfiskalens arbete. Detsamma blir också

följden, om i distriktet finnes anställd en från polisanslaget avlönad extra landsfiskal. Vad denne i sin tjänst uträttar bereder större tillfälle för landsfiskalen att ägna sig åt andra tjänsteuppgifter inom distriktet.

Det befinnes sålunda, att så många olika faktorer inverka på distriktens olika behov av statsanställda landsfiskalsbiträden, att det icke kan vara lämpligt att i stat eller eljest fastställa ett visst biträdesanslag för varje särskilt landsfiskalsdistrikt, där sådant biträde bör finnas. Den rätta utvägen är nog den, att från början endast fastställas minimibelopp och maximibelopp av biträdesanslag per distrikt ävensom totalbeloppet av det anslag, som anses behöfligt för närmaste budgetår, och att därefter överlämnas åt varje länsstyrelse att med iakttagande av viss begränsning fixera anslagsbeloppen. Vid den *beräkning*, som göres för hela anslagets bestämmande, torde vara nog att taga hänsyn till allenast folkmängden i varje särskilt distrikt inom ett län, varefter det torde böra överlätas åt länsstyrelsen att vidtaga den ändring i beloppet för varje särskilt distrikt, som kan vara beroende av arealens storlek, arbetsmängden inom distriktet eller tillgång på arbetshjälp på grund av annan inom distriktet anställd särskilt avlönad personal. Givet är att härvid för ett visst län kan uppkomma ett berättigat krav på extra biträdesanslag, som i någon mån överstiger vad enligt beräkningen uteslutande efter distriktens folkmängd borde tillkomma länet.

Då åtskilliga landsfiskalsdistrikt inom rikets län äro så litet omfattande, att statsavlönade biträden icke torde böra anställas inom desamma, synes först böra fastställas ett folkmängdsminimum för erhållande av biträde från det ifrågasatta anslaget. Om det ihågkommes, att justeringsmöjlighet skulle medgivas länsstyrelserna, i synnerhet för särskilt stora arealer, torde man kunna stanna därvid, att i ett distrikt, som i invånarantal icke går upp till 6 000, landsfiskalen bör kunna avvara något statligt anställt biträde. Enligt upprättad statistik finnas inom riket tillsammans 100 dylika distrikt. Sju län hava icke något distrikt med folkmängd under 6 000. I vart och ett av sex län finnes ett dylikt distrikt. Ett län, Jämtlands, har icke mindre än 19 dylika distrikt. Det kan ock framhållas, att landsfiskalerna i ett stort flertal av dessa 100 distrikt i de lämnade redogörelserna icke upptagit någon kostnad för biträden eller uppgivit endast en ringa sådan kostnad. För vissa distrikt med ifrågavarande jämförelsevis ringa folkmängd hava dock uppgivits rätt avsevärda biträdeskostnader, vilka uppgifter möjligen kunna giva anledning till sådan justering, som nyss omförmålts.

För landsfiskalsdistrikt med 6 000 invånare och därutöver bör i regel beräknas ett biträdesarvode. Det lägsta beloppet för ett dylikt arvode torde böra sättas till 300 kronor för år. Detta belopp skulle i allt fall icke räcka till mer än ganska tillfällig hjälp med renskrivning och dylikt. Det högsta biträdesanslaget borde sättas till 3 000 kr. årligen. Det är nämligen i de större distrikten icke nog med ett statligt avlönat biträde. Man kan tänka sig möjligheten av att giva ett högsta biträdesarvode till en person å 2 400 kr. och att använda vad som återstode av totalbeloppet 3 000 kr. till gottgörelse för renskrivningshjälp och dylikt. Även andra kombinationer äro tänkbara, till exempel arvoden åt två biträden å respektive 1 800 kr. och 1 200 kr.

Från det lägsta biträdesanslaget 300 kr. torde det vara lämpligt att gå uppåt i små trappsteg, förslagsvis med höjning av 300 kr. per 1 000 invånare intill högst 3 000 kr., alltid med iakttagande att de för distrikten tillgängliga anslagen må fixeras av länsstyrelsen ur nyss angivna synpunkter.

Skalan för de beräknade biträdesanslagen skulle då få följande uppställning:

från och med	6 000	inv. till	7 000	inv. kr.	300	per år
» » »	7 000	» »	8 000	» »	600	» »
» » »	8 000	» »	9 000	» »	900	» »
» » »	9 000	» »	10 000	» »	1 200	» »
» » »	10 000	» »	11 000	» »	1 500	» »
» » »	11 000	» »	12 000	» »	1 800	» »
» » »	12 000	» »	13 000	» »	2 100	» »
» » »	13 000	» »	14 000	» »	2 400	» »
» » »	14 000	» »	15 000	» »	2 700	» »
» » »	15 000	» uppåt		»	3 000	» »

De sakkunniga tänka sig, att på dylika biträdesanslag, eller närmare bestämt på sådana biträdesanslag, som med tillämpning av denna beräkning till beloppet bestämmas av länsstyrelserna, skulle kunna utgå dyrtidstillägg enligt därom gällande allmänna stadganden. Med tillämpning av bestämmelserna i kungörelsen angående dyrtidstillägg den 15 juni 1923 lära därvid såsom befattningshavare i statens tjänst och därmed berättigade till dyrtidstillägg komma att räknas extra landsfiskalsbiträden, som förordnats av länsstyrelsen eller efter länsstyrelsens medgivande av landsfiskalen själv (se sid. 50).

I fråga om dessa extra befattningshavares rätt till ersättning för resor i tjänsten m. m. hava de sakkunniga ansett nödvändigt vara, att de i detta hänseende likställas med landsfiskalerna i gällande resereglemente samt att de beträffande ersättning för sådana tjänsteresor, som icke ersättas enligt resereglementet, och i fråga om ersättning för särskilda utgifter, som de, utöver kostnader för eget behov, måst vidkännas för behörigt verkställande av vissa undersökningar, utredningar eller åtgärder i övrigt, ställas vid landsfiskalernas sida i ett innevarande höst inom socialdepartementet utarbetat förslag till kungörelse angående ersättning åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet för vissa av deras verksamhet föranledda utgifter, över vilket förslag landshövdingen O. von Sydow m. fl. sakkunniga avgivit yttrande den 16 oktober 1924. Däremot torde anordnande på statens bekostnad av telefonförbindelse för dessa extra befattningshavare icke behöva ifrågakomma. Såsom extra befattningshavare, berättigade till ifrågavarande reseersättning m. m., böra enligt det föregående räknas extra landsfiskalsbiträden, som förordnats av länsstyrelsen eller med dennas medgivande av landsfiskalen.

De sakkunniga hava låtit räkna ut vad som efter de nu omnämnda grunderna skulle utgöra den beräknliga kostnaden för landsfiskalsbiträden inom nu befintliga distrikt. Av den bland handlingarna befintliga uträkningen, betecknad tab. I, framgår följande resultat:

Beräknad biträdeskostnad i länen efter nu gällande distriktsindelning:

i Stockholms län	24 600	kr.	i Älvsborgs län	27 300	kr.
i Uppsala »	11 100	»	i Skaraborgs »	21 600	»
i Södermanlands »	19 800	»	i Värmlands »	34 500	»
i Östergötlands »	26 400	»	i Örebro »	23 400	»
i Jönköpings »	22 500	»	i Västmanlands »	13 800	»
i Kronobergs »	18 600	»	i Kopparbergs »	25 200	»
i Kalmar »	20 400	»	i Gävleborgs »	19 800	»
i Gotlands »	4 500	»	i Västernorrlands »	26 100	»
i Blekinge »	12 000	»	i Jämtlands »	3 300	»
i Kristianstads »	28 200	»	i Västerbottens »	13 800	»
i Malmöhus »	36 900	»	i Norrbottens »	18 600	»
i Hallands »	16 800	»			
i Göteborgs och Bohus »	19 500	»			
				tillsammans	488 700
					kr.

En länsstyrelse — i Blekinge län — har framhållit, att anordnandet av en helt ny grupp av statsavlönade extra biträden skulle motverka det på senare tider allt mera bestämt framställda önskemålet om inskränkning i extra-ordinarie-systemet. De sakkunniga dela icke denna betänklighet. Om det visar sig vara såsom de sakkunniga förmoda, eller att anordningen med extra biträden hos landsfiskalerna fyller ett varaktigt behov, torde efter någon tids förlopp anledning komma att förefinnas att taga under omprövning, huruvida ordinarie ställning bör beredas de mera kvalificerade biträdena.

Det torde vara skäl framhålla, att, om landsfiskalernas biträdesfråga ordnas enligt de sakkunnigas förslag, en på sina håll befarad olägenhet skulle bli avhjälpt, nämligen den uppdykande svårigheten att på lämpligt sätt direkt eller medelbart rekrytera landsfiskalskåren. Det har visat sig, att under dyra tider landsfiskalerna sökt inskränka sina kostnader för biträden genom att använda kvinnlig arbetskraft i stället för manlig, där icke rent av försök gjorts att reda sig utan anlåtande av andra biträden än nära anhöriga. Om statsavlönade manliga biträden tillsätts, blir vägen till landsfiskalstjänsterna beredd på det sätt, att unga män med landsfiskalskompetens tjänstgöra såsom landsfiskalsbiträden och såsom extra eller ordinarie landskanslistor eller landskontorister vid länsstyrelserna.

Den uppgift, som skall tillkomma de extra biträdena hos landsfiskalerna, skall bestå uti att i allt som rör tjänsten tillhandagå landsfiskalerna i arbete och därvid utföra vad av landsfiskalen ålägges dem. Någon närmare redogörelse för vad biträdesuppdraget innebär torde icke erfordras. Endast i vissa hänseenden bör frågan skärskådas något närmare.

Det måste anses lämpligt, att de mera försigkomna bland dessa biträden av länsstyrelserna förordnas att i landsfiskalsdistriktet fullgöra vad som ankommer på fjärdingsmän.

Då länsstyrelsen äger befogenhet att i förekommande fall förordna ett landsfiskalsbiträde att i egenskap av allmän åklagare föra talan i brottmål, behöves därom icke något särskilt uttalande.

Emedan landsfiskalsbiträde i regel uppehåller sig och har sin verksamhet på samma ställe som landsfiskalen, torde något allmänt förordnande för landsfiskalsbiträdet att verkställa häktning icke behöva ifrågakomma.

Däremot behöver inom utskökningsväsendets område möjlighet beredas för landsfiskalen att kunna sätta biträdet i sitt ställe såsom utmätningsman. För detta ändamål bör länsstyrelsen hava befogenhet att antaga biträdet att för särskilt fall av landsfiskalen sättas till utmätningsman i landsfiskalens ställe. Ändringar, som på grund härav behövas i 4 och 162 §§ utskökningslagen, torde i huvudsak böra givas enahanda lydelse, som föreslagits i ett innevarande höst inom socialdepartementet utarbetat lagändringsförslag, över vilket landshövdingen O. von Sydow m. fl. sakkunniga den 16 oktober 1924 avgivit yttrande.

Då det förordnade landsfiskalsbiträdet i sin egenskap av extra befattningshavare bliver att betrakta såsom tjänsteman, behövs för nu ifrågavarande ändamål icke någon ändring i lagen om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- eller tjänsteman, den 10 juli 1899.

I löneregleringshänseende bör landsfiskalsbiträde, såsom av det förut anförda torde framgå, vara att räkna till extra befattningshavare enligt bestämmelserna i 1 avd. 4 kap. i kungörelsen med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk,

tillhörande den civila statsförvaltningen, den 31 december 1921. Landsfiskalsbiträde, för vilket bestämmes ett arvode av 1 800 kr. för år, bör förordnas till befattningen av länsstyrelsen. Landsfiskalsbiträde med arvode av lägst 1 200 kr. men under 1 800 kr. för år bör förordnas av landsfiskalen, efter inhämtande av besked, att hinder emot förordnandet icke möter från länsstyrelsens sida. Om fråga uppstår att förordna landsfiskalsbiträde med lägre arvode än 1 800 kr. för år att fullgöra fjärdingsmansgöromål eller att antaga så avlönat biträde att av landsfiskalen sättas till utmätningsman för bestämt fall, är bäst, att länsstyrelsen också själv förordnar denne extra befattningshavare till landsfiskalsbiträde, så att ovisshet om hans tjänsteställning icke må råda. Lägre avlönade biträden torde böra förordnas av landsfiskalen. Samtliga förordnanden torde böra lämnas tillsvidare och kunna när som helst återkallas.

Landsfiskalsbiträde med arvode av 1 800 kr. och därutöver, som sålunda förordnas av länsstyrelsen, bör hava fullgjort vad som för behörighet till landsfiskalstjänst är föreskrivet. Detta innebär, enligt kungörelsen den 14 december 1917, att hava avlagt landsfiskalsexamen eller examen medförande behörighet till domarebefattning eller kansliexamen samt att hava minst ett och ett halvt år uppehållit kronofogde-, länsmans- eller landsfiskalsbefattning eller i tjänsten hava biträtt sådan befattningshavare ävensom att hava tjänstgjort minst ett år hos länsstyrelse samt minst ett halvt år vid polis-kår i stad och därvid hava erhållit utbildning jämväl å detektivavdelning; dock att för den, som avlagt någon av nyssnämnda högre examina, tiden för tjänstgöring hos kronofogde eller länsman eller landsfiskal må inskränkas till tre månader och för tjänstgöring hos länsstyrelse till ett halvt år. Avlagd länsmansexamen medför behörighet till landsfiskalstjänst, om sökande efter examens avläggande utan avbrott tjänstgjort inom landsstaten.

Emedan det på sina håll kan inträffa, att vid den första uppsättningen svårigheter kunna möta att finna tillräckligt många fullt kompetenta aspiranter till de högre avlönade biträdesbefattningarna, torde länsstyrelsen böra erhålla befogenhet att vid biträdesförordnanden under de första två åren medgiva erforderliga undantag från eller uppskov med fullgörande av nyss omförmälda kompetensbestämmelser rörande viss tids tjänstgöring hos skilda myndigheter.

För landsfiskalsbiträden, som icke förordnas av länsstyrelserna, torde åtminstone tills vidare några kompetensbestämmelser icke behöva utfärdas.

Om vad de sakkunniga föreslagit beträffande anställande av landsfiskalsbiträden vinner bifall, torde till instruktionen för landsfiskalerna den 14 december 1917 böra läggas följande stadganden.

§ 32.

Landsfiskalsbiträde med arvode av 1 800 kronor för år eller därutöver förordnas av Konungens befallningshavande. Sådant biträde med lägre arvode förordnas av landsfiskalen, dock, i vad angår biträde med 1 200 kronors arvode för år upp till 1 800 kronors arvode för år, först efter det landsfiskalen inhämtat besked, att hinder mot förordnandet icke möter från Konungens befallningshavandes sida.

Landsfiskalsbiträde med 1 800 kronors arvode för år och därutöver förordnas av Konungens befallningshavande tillika att fullgöra vad enligt lag eller författning ankommer på fjärdingsman samt antages att av landsfiskalen för bestämt fall sättas till utmätningsman i dennes ställe. Även landsfiskals-

biträde med 1 200 till 1 800 kronors arvode för år kan av Konungens befallningshavande förordnas och antagas på sätt nyss sagts, men skall då ock av befallningshavanden förordnas till landsfiskalsbiträde.

Förordnande för landsfiskalsbiträde meddelas tillsvidare och må när som helst återkallas.

Förordnande, som nu är sagt, för landsfiskalsbiträde med arvode av 1 800 kronor för år och därutöver må icke meddelas annan än den, som fullgjort vad för behörighet till landfiskalstjänst är föreskrivet; dock att under två års tid från dessa bestämmelsers trädande i kraft Konungens befallningshavande må i erforderlig mån meddela undantag från eller uppskov med fullgörandet av stadgade föreskrifter rörande viss tids tjänstgöring hos skilda myndigheter.

§ 33.

Gör extra befattningshavare, som i § 32 sägs, sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten eller till vanvördnad mot förman eller brister i lydnad, må Konungens befallningshavande fälla honom till ansvar eller vidtaga åtgärd för hans ställande under åtal, på sätt i § 30 sägs, med tillämpning i förekommande fall av stadgandet i § 31.

De sakkunniga föreslå, med stöd av vad härovan anförts, att till länsstyrelsernas förfogande måtte ställas medel för beredande av biträden i tjänsten åt vissa landsfiskaler i enlighet med vad ovan föreslagits, att hos landsfiskalerna må anställas extra befattningshavare med benämning landsfiskalsbiträden till det antal samt med den kompetens, den befogenhet och den avlöning och övriga förmåner, varibland reseersättning, om vilka ovan förmäles, samt att i sammanhang därmed införas ovan ifrågasatta ändringar i utsokningslagen och i landsfiskalsinstruktionen.

I specialstat för gällande riksstat upptages förvaltningsbidrag åt landsfiskalerna med 500 kr. till var. På den grund att, om de sakkunnigas förslag vinner bifall, ett visst samband skall komma att äga rum mellan extra biträdesanslaget och förvaltningsbidraget, och emedan även en förbättring av förvaltningsbidraget medför en lättnad för landsfiskalerna i de mera arbetstyngda distrikten, anse de sakkunniga lämpligt att redan i detta sammanhang framställa sitt förslag rörande förvaltningsbidraget.

I motion inom första kammaren vid 1920 års riksdag hemställdes om beviljande av ökning av landsfiskalernas förvaltningsbidrag, så att detsamma skulle utgöra, i distrikt med en folkmängd av 5 000 invånare och därunder 2 300 kr., i distrikt med en folkmängd av mellan 5 000 och 10 000 invånare 2 800 kr. och i distrikt med en folkmängd över 10 000 invånare 3 300 kr., allt jämte dyrtidstillägg. I motion inom andra kammaren hemställdes, att landsfiskalernas förvaltningsbidrag måtte höjas till 2 500 kr.

Den uträkning av förvaltningskostnaden för landsfiskalerna, som åberopats i motionerna och tillhandahållits av föreningen Sveriges landsfiskaler, hade följande uppställning:

Hyra för kontorslokal med värme och belysning	kr. 500:—
Skrivmaterialier samt andra kontorsutensilier	» 500:—
Pensionsavgift och telefon	» 400:—
Tings- och diverse andra tjänsteresor	» 200:—
Lön till tjänstebiträde	» 1 800:—

Summa kr. 3 400:—.

Förvaltningsbidraget.

Sistnämnda belopp sammanställdes med lönen utom dyrtidstillägg 3 000 kr. och förvaltningsbidraget 300 kr. Sportlerna i tjänsten förklarades vara synnerligen små och i stort sett ej att räkna med.

På begäran av statsutskottet lämnade statskontoret i skrivelse den 18 mars 1920 utredning rörande förvaltningsbidragets belopp och ändamål.

Förvaltningsbidraget utgick före fögderiförvaltningens omorganisation med 300 kr. till kronofogde och med 100 kr. till länsman. Då vid förvaltningsreformen en del av kronofogdarnas göromål övergick till länsmännen, landsfiskalerna, höjdes dessa förvaltningsbidrag till 300 kr. Dessa förhöjda bidrag voro dock påtagligen fortfarande avsedda blott för samma ändamål som de förutvarande förvaltningsbidragen, eller till skrivmaterialier, kontorsutensilier och dylikt.

Motionerna åsyftade en väsentlig förändring av förvaltningsbidragets karaktär, nämligen så att detsamma skulle vara avsett icke blott för skrivmaterialier och andra kontorsutensilier utan även till hyra för kontorslokal med värme och belysning, pensionsavgift och telefon, ersättning för tings- och diverse andra tjänsteresor samt lön till tjänstebiträde, vadan frågan hade en betydande räckvidd såväl principiellt som ur kostnadssynpunkt.

Beträffande posterna för pensionsavgift och telefon samt tjänsteresor framhölls av statskontoret, att de tjänstemännen åliggande pensionsavgifter under inga förhållanden kunde betraktas såsom sådana expenser i tjänsten, för vilka ersättning av statsmedel kunde ifrågakomma, ävensom att landsfiskalerna redan i väsentlig omfattning av statsmedel åtnjöte gottgörelse för tjänsteresor samt för telefonavgifter.

Vad särskilt angick frågan om hyra för kontorslokal med värme och belysning, i en av motionerna beräknad till 500 kr., yttrade statskontoret, att landsfiskalerna i likhet med en hel del andra befattningshavare torde i allmänhet hava sin tjänstelokal förlagd till bostaden och att något rum utöver bostadsbehovet knappast torde vara för tjänstegöromålen erforderligt, annat än i den mån det tilläventyrs kunde behövas för arbetsplats åt tjänstebiträde. Härav torde framgå, att det vore frågan om beredande på statsverkets bekostnad av tjänstebiträden åt landsfiskalerna, som utgjorde kärnpunkten i motionerna.

Efter redogörelse för vad i ärendet efter fögderiförvaltningens omorganisation förekommit, förklarade sig statskontoret anse närmare utredning erforderlig angående behovet av tjänstebiträden hos landsfiskalerna, därvid måhända även borde undersökas, dels i vad mån landsfiskalernas utgifter för tjänsten motvägdes av sportelinkomster, dels i vad mån landsfiskalerna kunde anses för sina tjänstelokaler behöva utrymme utöver vad som erfordrades till bostad, dels ock i vad mån det då utgående förvaltningsbidraget vore otillräckligt för bestridande av kostnaden för skrivmaterialier och kontorsutensilier.

I skrivelse nr 5 den 21 juni 1920 förklarade riksdagen, att riksdagen med hänsyn till att landsfiskalernas förvaltningsbidrag — särskilt i belysningen av att deras utgifter för skrivmaterialier och kontorsutensilier under senare åren avsevärt stigit — måste anses redan vid senaste omregleringen vara lågt satta, ansett dessa förvaltningsbidrag böra höjas med 200 kr. eller från 300 till 500 kr.

De sakkunniga hava icke funnit något, som motsäger det gjorda uttalandet, att förvaltningsbidraget skulle vara avsett till täckande av utgifter för erforderliga skrivmaterialier, kontorsutensilier och dylikt. Vid granskning av de statistiska uppgifterna från landsfiskalerna hava de sakkunniga funnit,

att efter den senaste förhöjningen förvaltningsbidraget i flertalet fall måste anses vara tillräckligt för sitt ändamål. Posten »övriga utgifter (skrivmaterialier m. m.)» upptages endast i ett begränsat antal fall till högre belopp än 500 kr.; och då ett högre belopp angives, avser detta i många fall distrikt, i vilka inkomsterna av ersättning i indrivnings- och utsökningssmål äro jämförelsevis stora, så att någon del av dessa inkomster kan motväga otillräckligheten i förvaltningsbidraget. Det torde icke vara anledning att för närvarande ifrågasätta någon höjning av förvaltningsbidraget för att skaffa bättre tillgång till betalning av skrivmaterialier, kontorsutensilier och dylikt.

En annan sak är, att de sakkunniga funnit det vara nödigt att pröva frågan om beredande av bidrag till landsfiskalernas kostnader för anskaffande av tjänstelokal i vissa fall och att, om något skall göras i det syftet, den rätta vägen antagligen är att låta medel härtill utgå från ett i erforderlig mån förhöjt förvaltningsbidrag.

Då länsmännen (de nuvarande landsfiskalerna) mera allmänt innehade och ofta bebodde boställen, kunde frågan om anskaffande av särskild tjänstelokal i regel icke anses vara aktuell. I den mån befintliga boställen indragits eller landsfiskalerna allt mera sällan bebo boställena, kan frågan om tjänstelokalernas storlek och svårigheten för landsfiskalerna att bekosta dem anses bliva av betydelse, och när man kommer så långt, att på landsfiskalens kontor måste ständigt vara anställt ett tjänstebitråde, framställer sig själmant den frågan, om det kan vara rimligt, att landsfiskalen skall på egen bekostnad anskaffa den ökning i tjänstelokal, som kan bliva en nödvändig följd av bitrådets anställande. Statskontoret har i sitt nyssnämnda yttrande av år 1920 framkastat en tanke i denna riktning.

Exempel på bidrag till personal för anskaffande av tjänstelokal saknas icke från andra håll inom förvaltningen. I generalpoststyrelsens cirkulär den 27 november 1923 angående grunder för reglering av ersättningen till föreståndare för lantpoststation, gällande från 1924 års början, stadgas bland annat, att såsom bidrag för hållande av lokal för poststationen jämte densammans uppvärmning, belysning och städning ävensom för sådana möbler, effekter och förbrukningsartiklar m. m., som icke tillhandahållas av postverket, expensanslag utgår med högst det belopp, som fastställts för varje klass. Beloppen variera mellan 60 och 240 kronor.

De sakkunniga hava bland de uppgifter, som från landsfiskalerna infor-drades å utgifter för tjänstens skötande, även begärt få veta beloppet av utgifter för tjänstelokal med uppvärmning, belysning, rengöring och städning och därvid framhållit, att, där särskild lokal ej hyrdes, kostnaden skulle beräknas med hänsyn till antalet och beskaffenheten av övriga rum i tjänstinnehavarens bostad samt tjänstelokalens användning för annat ändamål. Svaren ligga i alla lägen mellan 50 och 2 500 kr. men synas kunna i mycket stort antal begränsas till belopp mellan 300 och 600 kr. Så mycket torde ock kunna anses framgå av de lämnade uppgifterna, att det blir nödvändigt, att det allmänna tager på sig någon del av kostnaderna för tjänstelokalen. Det ligger då mycket nära till hands att ställa ett anslag till tjänstelokal i samband med det föreslagna bitrådesanslaget på det sätt, att ett bidrag till hållande av tjänstelokal medgives, så snart på ett landsfiskalsdistrikt kan anses vara anställt ett fast biträde året om. Detta torde vara fallet, då till landsfiskalen anvisas ett bitrådesanslag av minst 1 200 kr. för år, vilket åter i allmänhet beräknas kunna ske vid en folkmängd av 9 000 till 10 000.

Då enligt redan framställt förslag det skall ankomma på länsstyrelserna att i sista hand precisera beloppet av det biträdesanslag, som för varje särskilt bland vissa distrikt skall utgå, kan det uppenbarligen icke i riksstaten med tillhörande specialstat fastställas, vid vilka särskilda distrikt rätten till bidrag till tjänstelokal skall fästas, utan måste detta lämnas till länsstyrelsernas bedömande. I staten torde endast behöva fastslås, att det för landsfiskalerna bestämda förvaltningsbidraget skall utgå dels med 500 kr. till varje landsfiskal och dels med ytterligare ett belopp för varje landsfiskal, som åtnjuter minst 1 200 kr. i statsbidrag till extra biträde.

Då ersättning torde böra avse tillhandahållandet av ett rum med uppvärmning, belysning, städning och rengöring, bör beloppet sättas till 500 kr. för varje landsfiskal, som enligt det förestående skulle hava rätt till dylik ersättning. Till landsfiskal, som har tjänstelokal inom det för honom anvisade bostället, bör ersättning icke utgå.

Emedan staten för budgetåret 1925—1926 torde komma att upptaga 489 landsfiskaler — oavsett 2 landsfiskaler på övergångsstat — med rätt för samtliga dessa till förvaltningsbidrag, bör anslaget till förvaltningsbidrag upptagas först och främst till 244 500 kr. och dessutom, med beräkning av 216 landsfiskalsdistrikt med biträdesarvode av minst 1 200 kr., efter 500 kr. för varje dylikt distrikt till 108 000 kr. eller tillsammans till 352 500 kr. Det bör här anmärkas, att, i den mån som landsfiskalsdistrikten under de följande åren komma att minskas till antalet, anslaget till bidrag för tillhandahållande av tjänstelokal kommer att ökas, eftersom antalet landsfiskalsdistrikt med biträdesarvode av 1 200 kr. och därutöver ökas i ungefär samma proportion som antalet landsfiskalsdistrikt minskas. När omregleringen är genomförd, skulle det komma att finnas 291 distrikt med beräknade biträdesarvoden av 1 200 kr. och därutöver, vadan kostnaden för tjänstelokal skulle stiga till 145 500 kr.

Enligt gällande bestämmelser om dyrtidstillägg (kung. den 15 juni 1923) skall dyrtidstillägg utgå å landsfiskals förvaltningsbidrag.

De sakkunniga få alltså tillstyrka, att i staten upptages ett anslag till förvaltningsbidrag åt landsfiskalerna å 352 500 kr. och att den föreskrift meddelas, att varje landsfiskal (jämväl landsfiskal å övergångsstat) äger uppbära ett förvaltningsbidrag å 500 kr. och att därutöver landsfiskal i distrikt, för vilket utgår arvode till statsavlönat biträde med 1 200 kr., skall av anslaget till förvaltningsbidrag ytterligare åtnjuta bidrag med 500 kr. för tillhandahållande av tjänstelokal med uppvärmning, belysning, städning och rengöring, dock med det undantag, att den landsfiskal, som har tjänstelokal inom det för honom anvisade boställe, icke äger uppbära bidrag för tillhandahållande av tjänstelokal m. m.

Automobil-
ler m. m.

De sakkunniga hava i början av detta betänkande (sid. 18) framhållit önskvärdheten av att lättnad i arbetet bereddes landsfiskalerna på det sätt, att de bland dem, som hade behov av att vid sina tjänsteresor begagna automobil, kunde erhålla bidrag av staten till anskaffande av sådan. Det är känt, hurusom ett betydande antal landsfiskaler redan förskaffat sig egna automobiler eller andra motorfordon. I den mån landsfiskalsdistrikten bliva större än för närvarande, blir ock behovet av automobiler allt större. Mångestäder äro visserligen landsfiskalerna bosatta på sådana ställen, där automobiler finnas att hyra eller trafikautomobiler vid sina tillfällen kunna begagnas, men i de flesta fall finnes nog ingen annan utväg än att en landsfiskal — åtminstone om han förvärvat sig färdighet att köra automobil — själv förskaffar sig en sådan. Otivivelaktigt erhåller han genom honom tillkom-

mande reseersättning tillräckliga medel för drift och underhåll av automobilen samt åtminstone delvis för erforderlig amortering av inköpskostnaden. Anskaffningskostnaden kan väl ock i regel täckas genom lån, där eljest kontanta medel icke stå till landsfiskalens förfogande. Men det vore givetvis fördelaktigt om av statsmedel kunde beredas lån för ändamålet och om staten kunde på något sätt bidraga till amorteringskostnaden, helst det allmänna har god fördel av att landsfiskalens förflyttningsmöjlighet inom distriktet blir i så hög grad ökad, som genom användandet av automobil kan ske.

Förebild för statens biträde vid anskaffning av automobil kan hämtas från domänförvaltningens område. Enligt kungl. brev till domänstyrelsen den 7 december 1923 och den 5 september 1924, av vilket sistnämnda brev avskrift finnes bland de samtidigt med detta utlåtande överlämnade handlingarna, bemyndigade Kungl. Maj:t domänstyrelsen att av domänfondens avkastning för år 1924 använda tillsammans intill 50 000 kr. för att därav till skogsstatens förvaltande personal för inköp av motorcyklar, automobiler eller andra motorvagnar ävensom motorbåtar, avsedda för resor i tjänsten, utlämna lån till ett belopp av högst 3 000 kr. för varje, att återbetalas inom loppet av fem år och löpande med fem procent ränta samt mot säkerhet, som av domänstyrelsen kunde godkännas.

Dessa bestämmelser skulle i det närmaste kunna tillämpas för att tillgodose landsfiskalernas behov av automobiler och andra motorfordon, liksom även landsfiskalerna på flera ställen i skärgårdarna eller invid större vatten kunna vara i stort behov av motorbåtar i samma syfte som beträffande motorfordonen på land. För att landsfiskalerna må kunna skaffa sig, där så befinnes önskvärt, något större och slitstarkare fordon, torde lånesummans maximum böra sättas till 5 000 kr. I olikhet med vad som äger rum inom skogsstaten torde det böra så ordnas, att de amorteringslån, som utlämnas till landsfiskalerna, finge löpa utan ränta, så länge de föreskrivna inbetalningarna ordentligt fullgöras. Avståendet från statens sida av en årlig ränta i fem år på ett belopp av högst 5 000 kr., vilket belopp årligen under tiden minskas genom avbetalning, synes vara ett jämförelsevis obetydligt bidrag från statens sida till de årliga kostnaderna och utgöra ett bevis på det allmännas intresse av att landsfiskalerna hålla sådant fortskaffningsmedel som här i fråga.

Motorfordon och motorbåtar skulle visserligen vara avsedda att begagnas för resor i tjänsten, men detta skulle väl lämpligen icke medföra förbud att använda dem för resor med ändamål av enskild natur. Det är icke avsett med detta förslag, att de inköpta fordonen eller båtarna skulle användas såsom säkerhet för lånen, vilket skulle medföra alltför invecklade bestämmelser. Bland handlingarna till detta betänkande finnes ett formulär till låneförbindelse för ifrågavarande ändamål, sådan den användes vid skogsstaten.

Det har sig icke lätt att beräkna, hur stort belopp skulle erfordras för att tillräckligt många sådana lån skulle kunna hållas tillgängliga. Om lånen skulle antagas i medeltal uppgå till 4 000 kr. och det antoges, att till att börja med icke mer än ett hundratal landsfiskaler medgäves att begagna sig därav, därvid vid antalets beräkning medverkade, att i regel ingen annan torde kunna reflektera på dessa lån än den, som själv kan köra bilen, skulle den erforderliga lånesumman uppgå till 400 000 kr. Det kan tänkas, att beloppet under de allra närmaste åren skulle stiga, men därefter skulle väl inflytande amorteringsbelopp lämna utväg till nya lån. Statens

bidrag i övrigt skulle utgöras av avståendet från ränta å utestående medel, vilket åtminstone att börja med kan beräknas till 20 000 kr. om året.

Det torde böra lämnas i uppdrag åt länsstyrelserna att handhava förvaltningen av dessa lån.

De sakkunniga få alltså tillstyrka, att till länsstyrelsernas förfogande ställas erforderliga medel för att i erforderlig omfattning till landsfiskaler mot säkerhet, som kan av länsstyrelsen godkännas, utlämna räntefria lån, vart å högst 5 000 kr. med fem års amortering, för inköp av motorfordon eller motorbåtar, avsedda för resor i tjänsten.

Samman-
drag angående
lätt-
nader.

De sakkunniga hava nu genomgått frågan om de lättnader i tjänsten, som skulle kunna beredas landsfiskalerna särskilt med avseende å beredandet av möjlighet att minska antalet landsfiskalsdistrikt i riket.

Dessa ifrågasatta lättnader hava avsett befrielse från uppdraget att förrätta mantalsskrivning och från förordnande såsom ordförande i taxeringsnämnd, befrielse från handräckning till främmande utmättningsmän för indrivning av kommunalutskylder m. m., befrielse från fördelning på titlar vid redovisning för kronoutskylder m. m., vidare minskning i antalet årligen insända utdrag ur dagboken i utsökningsmål samt dessutom anställande i vissa distrikt av statsavlönade landsfiskalsbiträden, medgivande i något större distrikt av penningbidrag till anskaffande av tjänstelokal och slutligen tillhandahållande åt vissa landsfiskaler av räntefria lån för anskaffande av motorfordon och motorbåtar.

Minskning
av lands-
fiskalsdi-
striktens
antal.

Länsstyrel-
sernas all-
männa
erinringar.

De sakkunniga komma nu fram till länsstyrelsernas yttranden och sitt eget förslag i fråga om minskningen i antalet landsfiskalsdistrikt.

I sina med anledning av de sakkunnigas ovanberörda (sid. 15) skrivelse den 12 april 1924 avgivna yttranden hava samtliga länsstyrelser till mer eller mindre ingående granskning upptagit frågan om möjligheten att inom vederbörande län genomföra en minskning i det nuvarande antalet landsfiskalsdistrikt därstädes. Härvid hava de olika länsstyrelserna i regel till en början framställt vissa allmänna erinringar mot den ifrågasatta indragningen.

Enligt den mening, som uttalats av ett flertal länsstyrelser, vore en minskning av landsfiskalsdistriktens antal under nuvarande förhållanden icke tillräddig ens vid ett iakttagande av de utav de sakkunniga angivna förutsättningarna. Andra länsstyrelser hava, utan att direkt uttala sig mot varje indragning av landsfiskalsdistrikt inom vederbörande län, likväl framställt åtskilliga allmänna invändningar i sådant hänseende och samtidigt uttryckligen betonat nödvändigheten av att de olägenheter, som vore förenade med en minskning av landsfiskalsdistriktens antal, i möjligaste mån kompenserades genom de av de sakkunniga föreslagna reformerna i fråga om landsfiskalernas arbete och distriktens allmänna skötsel eller på annat sätt. Särskilt hava länsstyrelserna i ett flertal fall uppehållit sig vid behovet av ökat antal statsavlönade biträden till hjälp åt landsfiskalerna. Mot det i de sakkunnigas skrivelse framlagda utkastet till reglering av landsfiskalsdistriktens antal och storlek m. m. hava därjämte framställts åtskilliga detaljmarkeringar jämte speciella förslag i syfte att begränsa indragningen i förhållande till vad de sakkunniga ifrågasatt.

Innan de sakkunniga övergå till den närmare utformningen av sitt förslag i de hänseenden, om vilka här är fråga, torde böra lämnas en översiktlig redogörelse för de allmänna synpunkter, varje särskild länsstyrelse an-

lagt på frågan om minskning av antalet landsfiskalsdistrikt inom länet och i samband därmed stående frågor.

Länsstyrelsen i *Stockholms* län har erinrat därom, att densamma tidigare i skrivelse till Kungl. Maj:t den 5 december 1921 såsom sin mening förklarar, att minskning i landsfiskalsdistriktens antal inom sagda län icke låte sig genomföra.

Beträffande den av de sakkunniga nu ifrågasatta distriktsminskningen har länsstyrelsen till en början hänvisat till det höga genomsnittliga indextalet för landsfiskalsdistrikten inom *Stockholms* län.

Det funnes därjämte enligt länsstyrelsens mening en alldeles särskild omständighet, som manade till försiktighet, då det gällde frågan om minskning av landsfiskalsdistriktens antal därstädes, nämligen den fortgående ökningen av länets invånarantal.

Även en annan synpunkt borde beaktas, då det gällde indelningen av *Stockholms* län i landsfiskalsdistrikt, nämligen länets egenskap att i stor utsträckning omfatta skärgårdsområden med svåra kommunikationsförhållanden.

Beträffande skärgårdsdistrikten vore det, enligt länsstyrelsens mening, nödvändigt att tillse att vid utstakandet av deras områden hänsyn toges till deras nämnda egenskap, vilken borde föranleda till att indextalet och folkmängden icke finna vara av samma utslagsgivande betydelse som beträffande fastlandsdistrikten.

Länsstyrelsen delade de sakkunnigas uppfattning, att vid omreglering av landsfiskalsdistrikten socken, municipalsamhälle eller köping icke finge uppdelas på två eller flera landsfiskalsdistrikt. Länsstyrelsen delade likaledes den av de sakkunniga uttalade mening, att vid skeende omreglering landsfiskalsdistrikt icke finge falla inom mer än en domsaga. För egen del ville länsstyrelsen tillägga såsom en oeftergivlig fordran, att landsfiskalsdistriktets område skulle kunna omslutas av en sammanhängande gränslinje.

Beträffande *Uppsala* län har länsstyrelsen därstädes anført, att en avsevärd minskning av landsfiskalsdistrikten syntes tillräddig endast under förutsättning av organisationsförändringar, som i själva verket skulle innebära ett återinförande — under förändrat namn — av kronofogdeinstitutionen i dess äldre form. Särskilt erfordrades ett ordnande av polisväsendet å landsbygden, som redan med det nuvarande antalet landsfiskaler måste anses vara i hög grad otillfredsställande. En annan förutsättning vore, att landsfiskalerna antingen genom särskilda anslag eller genom tillräckliga löneförmåner sattes i tillfälle att hålla kvalificerade tjänstebiträden.

Under hänvisning till att länsstyrelsen i *Södermanlands* län i utlåtande den 30 augusti 1921 angående då ifrågasatt minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i länet bestämt avstyrkt sådan reduktion har nämnda länsstyrelse nu anført, att, därest landsfiskalsdistrikten i länet skulle minskas till 11, det med säkerhet komme att uppstå behov av statsavlönade landsfiskalsbiträden i 8 eller åtminstone i 6 distrikt. Antalet distrikt inom länet hade icke tidigare varit och vore ej heller nu för högt. Det nuvarande antalet — 13 — vore i jämförelse med förhållandena i flertalet andra län att anse såsom mycket lågt.

Länsstyrelsen i *Östergötlands* län har ansett sig på intet vis kunna förorda bifall till de sakkunnigas förslag, att antalet distrikt i länet skulle minskas med fem. Landsfiskalernas arbetsbörda vore redan nu i de större distrikten oskäligt tung och syntes komma att även med bibehållande av den nuvarande distriktsindelningen inom en snar framtid nödvändig göra anställande av statsavlönade biträden i dessa distrikt. En ytterligare ökning

av distriktens storlek skulle sannolikt göra det erforderligt, att biträden anställdes i samtliga distrikt, som berördes av den nya indelningen. Under sådana förhållanden bleve vinsten av reformen ur statsekonomisk synpunkt ej så stor, att den uppvägte de med omläggningen förenade nackdelarna.

En ökning av distriktens storlek skulle också menligt inverka på landsfiskalernas verksamhet på polisväsendets område, särskilt i distrikt med svårframkomliga vägar eller eljest mindre goda kommunikationer. Vidare komme reformen att för landsfiskalerna minska möjligheterna till kontakt med ortsbefolkningen samt till förvärvande av den intima lokal- och personalkänedom, av vilken landsfiskalerna i sin tjänstutövning vore i stort behov och av vilken även länsstyrelserna för sina ämbetsgöröml ofta måste begagna sig.

Slutligen skulle indragningen av landsfiskalsdistrikt komma att fullständigt förstöra utsikterna för länsstyrelsens yngre, icke juridiskt utbildade tjänstemän att inom skäligen tid erhålla befordran. Följden kunde väntas bliva den, att länsstyrelsens mest framstående icke juridiskt utbildade arbetskrafter sökte sig mera indräktiga anställningar, och att nyrekrytering av yngre biträden försvårades. Det vore måhända allra främst ur denna synpunkt, som länsstyrelsen ansåge den föreslagna reformen böra bestämt avvisas.

Frågan om minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i *Jönköpings* län vore, enligt vad länsstyrelsen därstädes anfört, beroende på huru landsfiskalernas tjänstearbete organiserades. En omorganisation på detta område vore väl behövlig, men denna krävdes framför allt för att åstadkomma ett bättre ordnande av polisväsendet på landet och borde icke ske utan samband med lösningen av sistnämnda fråga, så mycket mindre som denna stode på dagordningen och uppenbarligen icke kunde någon längre tid skjutas åt sidan. En redan nu genomförd omreglering av landsfiskalsdistrikten skulle med sannolikhet få underkastas revision i samband med polisväsendets omorganisation. Enligt länsstyrelsens mening funnes all anledning att undersöka, huruvida icke en omorganisation av landsfiskalsinstitutionen, när denna i sammanhang med polisväsendets å landsbygden ordnande verkställdes, borde ske efter de av 1873 års landsstatskommitté angivna riktlinjerna med en kronofogde samt en eller två kronofogdefullmäktige i varje fögderi.

Länsstyrelsen i *Kronobergs* län har förklarat sig hålla före, att en minskning utan vidare i det nuvarande antalet landsfiskalsdistrikt i länet vore oförenlig med tillbörlig hänsyn till de krav, som måste ställas på nödig polisbevakning på länets landsbygd, och att följaktligen förutsättning för en sådan minskning måste vara motsvarande ökning av den personal, som hittills stått till förfogande för polisbevakningens förstärkande.

Vad åter angår *Kalmar* län har länsstyrelsen därstädes till en början åberopat sitt den 19 september 1921 avgivna utlåtande rörande möjligheten av en minskning av antalet distrikt inom länet. Länsstyrelsen hade däri framhållit såsom sin bestämda uppfattning, att på grund av landsfiskalernas genom omregleringen av fögderiväsendet ökade arbetsbördan samt distriktens i allmänhet betydliga omfattning något landsfiskalsdistrikt inom länet icke kunde utan avsevärd olägenhet indragas.

Vad som efter nämnda tidpunkt förekommit hade icke givit länsstyrelsen anledning att frånga denna uppfattning; snarare hade densamma sedermera blivit ytterligare befast. Det syntes nämligen icke kunna bestridas, att landsfiskalernas arbetsbördan, särskilt beträffande göromålen utom tjänsterummet, under de senaste åren i hög grad vuxit, en omständighet som länsstyrelsen i främsta rummet tillskrev de ökade fordringar, som numera måste ställas på landsfiskalerna i fråga om tillsynen över väg- och kom-

munikationsväsendet. Med den oerhörda utvecklingen särskilt av automobiltrafiken å landsvägarna och de skärpta bestämmelser i avseende å denna, som genom den nya förordningen om motorfordon införts, vore det ofrånkomligt, att landsfiskalerna såsom de närmast ansvariga polismyndigheterna ägnade mera tid och omsorg åt övervakningen av dessa bestämmelsers efterlevnad än tillförne, på det att nödig ordning och reda härvidlag måtte vinnas. I avseende å vägväsendet gjorde sig mer och mer gällande kravet på ett mera rationellt och effektivt vägunderhåll och därmed också på en noggrannare tillsyn över vägarnas skötsel. I sammanhang härmed ville länsstyrelsen jämväl anmärka, att landsfiskalerna fått sig ålagt att hålla noggrann tillsyn över den yrkesmässiga automobiltrafiken, särskilt linjetrafiken, samt övervaka, att de för densammas handhavande givna bestämmelserna efterlevdes.

Då det redan under nuvarande förhållanden på grund av det myckna kontorsarbetet vore svårt för landsfiskalerna att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina tjänståligganden, syntes det uppenbart, att detta skulle bli va än svårare vid en ökning av distriktens storlek. Länsstyrelsen ansåge sig därför ej kunna tillstyrka de sakkunnigas förslag om minskning av antalet landsfiskalsdistrikt.

Mot en inskränkning av antalet landsfiskalsdistrikt i *Gotlands* län har länsstyrelsen därstädes ställt sig mycket tveksam. Åt sina betänkligheter i frågan hade länsstyrelsen redan förut givit uttryck uti sitt den 31 augusti 1921 avgivna utlåtande rörande möjligheten att minska landsfiskalsdistriktens antal. En inskränkning syntes i varje fall icke kunna genomföras, utan att avsevärd lättnad beredd i landsfiskalernas arbetsböda. Av de vägar, på vilka en sådan lättnad kunde åstadkommas, syntes den effektivaste vara, att landsfiskalerna på statens bekostnad erhöle stadigvarande arbetshjälp. Därest det nuvarande antalet distrikt skulle nedbringas till fyra, syntes det kunna ifrågasättas, huruvida icke ett biträde bleve behöfligt i varje distrikt.

Länsstyrelsen i *Blekinge* län har påpekat, att landsfiskalernas arbetsböda på senaste tiden i hög grad ökats. I sådant hänseende har länsstyrelsen särskilt framhållit det med motorfordonens tilltagande i antal och de större anspråken på vägarnas underhåll följande mera tidsödande arbetet med tillsynen å de allmänna vägarna. Vid uppgörandet av förslaget till den senaste indelningen av landsfiskalsdistrikten i länet hade man försökt att så noga som möjligt avväga distriktens antal efter den verkliga arbetsbödan. Den av de sakkunniga använda indexbeteckningen — vilken dock syntes vara icke i allo fullt tillförlitlig — visade också, att allenast två län i riket hade högre genomsnittsindex än *Blekinge* län och att detta index överstege det beräknade genomsnittsindextalet efter reduceringen av antalet distrikt. Detta jämte den kändedom, länsstyrelsen hade om landsfiskalernas arbetsböda, gjorde, att länsstyrelsen för sin del icke kunde förorda någon indragning av landsfiskalstjänst i länet.

En föga tilltalande reform vore förslaget att i större utsträckning än hittills skett bereda landsfiskalerna arbetshjälp genom höjning av nu utgående förvaltningsbidrag eller genom anvisande av särskilda medel för anställande i de mera betungade distrikten av statsavlönade biträden. Oavsett att genom en dylik anordning den ekonomiska vinsten för statsverket genom indragning av en del landsfiskalsdistrikt betydligt reducerades, vore åtgärden egnad att motverka det på senare tider allt mera bestämt framställda önskemålet om inskränkning i extra-ordinarie-systemet. Redan genom minskning av landsfiskalsdistriktens antal minskades landsfiskalsaspiranternas utsikter till be-

fordran, och detta skulle i ännu högre grad bliva förhållandet, om genom anställande av ytterligare biträden hos landsfiskalerna ett flertal unga män lockades in på banan. Att för rekryterings skull öka antalet biträden vore alldeles obehövt, då för närvarande ingen brist på lämpliga aspiranter till landsstatsbanan förefunnnes. Tvärtom måste sökande ofta avvisas eller avrådas. Framför ökad arbetshjälp åt landsfiskalerna vore ur alla synpunkter att föredraga minskad reducering av landsfiskalsdistrikten.

Till sist ansåge sig länsstyrelsen böra påpeka, att en indragning av landsfiskalsdistrikt komme att än mer inskränka landsfiskalernas möjlighet att egna sig åt de med polisväsendet förenade göromålen. Redan nu efter 1917 års omreglering hade klagomål försports över landsfiskalernas nödtvungna eftersättande av de rena polisgöromålen, och säkerligen skulle dessa klagomål vinna i styrka, om de sakkunnigas förslag bleve realiserat.

Enligt länsstyrelsens i *Kristianstads* län uppfattning vore landsfiskalernas arbetskraft redan nu tillfullo utnyttjad, varför det vid företagen minskning av antalet distrikt med därav följande betydande ökning av göromålen skulle bliva nödvändigt att i så gott som alla distrikt anställa statsavlönade biträden till landsfiskalernas hjälp. Andra omständigheter, till vilka hänsyn borde tagas, vore dels att, i den mån landsfiskalsdistrikten område ökades, allmänheten finge svårare att träffa sin landsfiskal, dels att förrättningskostnaderna i exempelvis utsökningsmål ökades med avstånden, dels ock att landsfiskalernas tid för kontorsgöromål minskades, därest de måste offra för mycken tid på långa resor.

Länsstyrelsen i *Malmöhus* län har för sin del ansett, att det ingalunda vore ostridigt, att kommunikationsväsendets utveckling underlättat landsfiskalernas arbete. Det gällde att taga i betraktande icke blott vilka fördelar, som beretts landsfiskalerna i deras verksamhet, utan också i vad mån arbetet genom kommunikationsmedlens utveckling ökats. Genom järnvägarnas och postväsendets utveckling ävensom ock framför allt genom telefonen hade landsfiskalerna blivit lättare att tillgå i och för framställningar och förfrågningar i varjehanda ärenden än tillföre. Vad som för närvarande ansåges vara av synnerlig betydelse, vore emellertid automobilväsendets inverkan på dessa tjänstemäns arbetsbörda och arbetssätt. Å ena sidan vore det obestridligt, att landsfiskalerna kunde i detta fortskaffningsmedel hava ett kraftigt hjälpmedel vid utförande av sitt arbete, vilket till ej ringa del förutsatte resor i distriktet, men å andra sidan hade automobilväsendet fört med sig dels alldeles nya bestyr, dels ock en ökning av de förutvarande. I mångahanda till automobilväsendet hörande ärenden påkallades utredningar och yttranden från landsfiskalerna, vilka därjämte hade att övervaka efterlevandet av de lagar och föreskrifter, som dit hörde. I Malmöhus län vore antagligen automobilernas antal både absolut och relativt större än i något annat län och automobilgöromålen hade tagit en synnerligt stor omfattning. Det kunde emellertid ifrågasättas, huruvida icke automobilväsendets utveckling givit upphov till att landsfiskalernas göromål än mer ökats på ett annat område, nämligen vägväsendets. Tillsynen av vägarna hade nämligen, efter det användandet av bilar tagit fart, blivit vida mer krävande än förut. I fråga om kommunikationsmedlens inverkan på landsfiskalernas arbetsbörda ville länsstyrelsen därför uttala såsom sin mening, att utvecklingen på detta område, särskilt automobilväsendets, medfört nya arbetsuppgifter, vilka, då det gällde att mäta arbetsbördan, mer än väl uppvägde de fördelar, landsfiskalerna i sitt arbete därigenom erhölet.

Samma länsstyrelse har vidare framhållit, hurusom från skilda håll på-

pekats, att till följd av kronofogdetjänsternas indragning och de dem påvilande göromålens överflyttande på landsfiskalerna dessa senare alltmera dragits från polisverksamheten. En minskning av distriktens antal skulle medföra, att landsfiskalernas kontorsarbete än mer ökades till förfång för deras uppgift att vaka över ordning och säkerhet. Det syntes länsstyrelsen, som om frågan om ny distriktsindelning borde upptagas först i samband med omorganisation av polisväsendet.

Till avhjälpande av olägenheten med för stora distrikt hade de sakkunniga anvisat utvägen att anställa extra landsfiskal i dylikt distrikt eller ock att höja förvaltningsbidraget. Länsstyrelsen funne det senare sättet vara att föredraga, då det bättre läte sig anpassas efter i varje särskilt fall föreliggande omständigheter samt helt visst i stort sett ställde sig billigare.

Slutligen hade länsstyrelsen ansett sig icke böra underlåta att framhålla det behjärtansvärda i att, om en minskning i distriktens antal ansåges oundgänglig, hänsyn vid minskningens genomförande i möjligaste mån toges till de tjänstemän, som en längre tid arbetat inom landsstaten med tanke att vinna befordran till landsfiskaler, men som nu såge sina utsikter till dylik befordran stäckta genom den ifrågasatta omregleringen.

Av länsstyrelsen i *Hallands* län har i den nu föreliggande frågan icke framställts någon erinran av den allmänna natur, att densamma synes böra här omnämnas.

Beträffande den ifrågasatta minskningen av antalet landsfiskalsdistrikt i *Göteborgs och Bohus* län har länsstyrelsen därstädes uttalat, att, därest medel anvisades för anställande av statsavlönade biträden, en minskning av antalet distrikt skulle, med hänsyn dessutom till de under senaste tiden inträdda förbättrade kommunikationsförhållandena, kunna i mån av befattningshavarnas avgång från tjänsten genomföras, om än icke utan olägenhet. Länsstyrelsen kunde dock för sin del icke tillstyrka en så stark minskning som den av de sakkunniga föreslagna, nämligen indragning av fem distrikt, utan ansåge länsstyrelsen en indragning av fyra distrikt vara ett maximum.

Länsstyrelsen i *Älvsborgs* län har ansett det böra nog prövas, huruvida genom förenklingar i arbetssättet, undvikande av onödiga skrivelser och användande av mindre kvalificerad arbetskraft de ordinarie landsfiskalernas antal kunde minskas d. v. s. distrikten göras större. Samtidigt har länsstyrelsen emellertid ansett sig böra påpeka, hurusom under senare tid klagomål förekommit beträffande landsfiskalernas förmåga att fylla sina mest maktpåliggande uppgifter, nämligen polistjänsten å landsbygden. Innan någon förbättring i landsbygdens polisväsende ägt rum, syntes det därför synnerligen betänkligt att i anledning av en löneruleringsfråga vidtagna åtgärder, som skulle medföra ett försvagande i stället för den påyrkade förstärkningen av polisarbetskrafterna på landet.

Rörande vad som av de sakkunniga anförts angående landsfiskalernas befattning med vägväsendet, nämligen att omändringar härutinnan komme att medföra betydande förenklingar av landsfiskalernas arbetsbörda, ville länsstyrelsen anmärka, dels att någon ny väglag ännu ej antagits, dels att även i det förslag till ny väglag, som för riksdagen framlagts, landsfiskalerna, i egenskap av biträden åt länsstyrelserna, kvarstode såsom övervakare av vägunderhållet.

I fråga om *Skaraborgs* län har länsstyrelsen därstädes anført, att den betydande ökning av landsfiskalernas arbetsbörda, som ägde rum i samband med 1917 års omorganisation av fögderiförvaltningen, och den alltjämt fortgående stegringen vore omständigheter, som i och för sig kraftigt talade mot

en ytterligare reduktion av dessa befattningshavares antal och motsvarande ökning av landsfiskalsdistriktens omfattning. Härförutom föreläge två landsfiskalernas arbetsböda synnerligen betydelsefulla spörsmål, vilka ehuru föremål för utredning ännu icke fått sin lösning, nämligen ordnandet av polisväsendet på landet samt vägväsendets ordnande. Med hänsyn till dessa frågors djupt ingripande betydelse för landsfiskalernas tjänsteverksamhet hade det varit önskligt, att desamma bragts till en tillfredsställande lösning, innan en så genomgripande reform, som nu åsyftades, upptagits till behandling. Man syntes därför kunna hysa berättigad tvekan, huruvida tidpunkten kunde anses lämplig för vidtagande av berörda reform. Å andra sidan borde icke bortses från nödvändigheten av en inskränkning i landsfiskalsdistriktens antal såväl ur statsekonomisk synpunkt som även med hänsyn till önskvärdheten av att kunna förbättra landsfiskalernas löneförmåner. Något oöverstigligt hinder mot en allmännare sådan inskränkning syntes icke kunna göras gällande, om blott nödigt beaktande därvid ägnades åt att landsfiskalsdistriktet icke tilltoges större, än att befattningshavaren bibehölle förmågan att leda och kontrollera tjänsteverksamhetens jämna gång och tillfredsställande besörjande. Ett oeftergivligt villkor för åtgärd i nyss antydda riktning vore, att landsfiskalerna bereddes kvalificerade arbetsbiträden till behöfligt antal och att erforderliga medel härför ställdes till statsmakternas förfogande.

Länsstyrelsen i *Värmlands* län har inledningsvis erinrat därom, att frågan om inskränkning av antalet distrikt så nyligen som år 1921 varit föremål för utredning och att länsstyrelsen i anledning därav uti avgivet utlåtande anfört, att någon minskning av antalet landsfiskalsdistrikt inom länet icke kunde genomföras utan menlig inverkan på landsfiskalstjänsternas behöriga handhavande.

I enlighet härmed hölle länsstyrelsen fortfarande före, att en indragning av landsfiskalstjänster i *Värmlands* län icke kunde utan synnerlig olägenhet äga rum. I varje händelse syntes så icke låta sig göra, utan att nya befattningar inrättades, vare sig, såsom de sakkunniga ställt i utsikt, genom anställande i de mera betungade landsfiskalsdistriktet av statsavlönade biträden eller, såsom länsstyrelsen för sin del funne mera lämpligt, genom antagande av flera sådana extra landsfiskaler med avlöning från det s. k. extra polisanslaget, som redan funnes förordnade i vissa län.

Då länsstyrelsen icke vore övertygad, att de besparingar för statsverket, som genom vissa landsfiskalstjänsters indragning skulle vinnas, komme att uppvägas av de helt visst betydande kostnader, som i andra hänseenden skulle uppkomma, hade länsstyrelsen ansett sig böra avstyrka bifall till de sakkunnigas förslag angående minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i länet.

Vad av de sakkunniga såsom stöd för en omreglering av landsfiskalsdistriktet framhållits i fråga om ojämnheten i arbetsböda olika distrikt emellan ägde sin riktighet även vad *Örebro* län anginge, och vore det enligt länsstyrelsens i nämnda län uppfattning både önskvärt och behöfligt, att en reglering härutinnan komme till stånd. Länsstyrelsen vore emellertid icke övertygad, att nyssberörda förhållanden vare sig motiverade eller möjliggjorde ett så våldsamt ingrepp i nu bestående förvaltningsförhållanden som det av de sakkunniga föreslagna. Först och främst komme den föreslagna omfattande minskningen av antalet landsfiskalsdistrikt uppenbarligen att medföra ett avsevärt försvagande av den redan förut alltför klena polisbevakningen å landsbygden. Ett steg i sådan riktning borde icke tagas, utan

att alldeles särskilda skäl därtill förelåge. I varje händelse måste det anses föga lämpligt att nu vidtaga en dylik åtgärd, då frågan om en ny polisorganisation för såväl stad som land stode på dagordningen, och innan riktlinjerna för denna organisation kunde med säkerhet urskiljas. Än vidare vore arbetsbördan i de nuvarande större landsfiskalsdistrikten så betydande, att vederbörande tjänst innehavare ingalunda kunde medhinnna samtliga dem åvilande tjänstegöromål, utan för sådant ändamål måste hava anställda ett eller flera biträden.

Länsstyrelsen hade funnit sig böra, i allt fall för det närvarande, avstyrka bifall till de sakkunnigas förslag.

Även länsstyrelsen i *Västmanlands* län har förklarat sig förhindrad att stödja förslaget om indragning av vissa landsfiskalsdistrikt inom länet, detta så mycket mera som distrikten därstädes i sin nuvarande utformning hörde till de mera arbetstyngda inom riket. Antalet länsmansdistrikt inom länet hade ock under de sista tjugu åren minskats med icke mindre än fem. Den besparing för statsverket, som skulle uppkomma genom den nu ifrågasatta ytterligare minskningen, syntes till stor del komma att åtgå till avlöning åt biträdande landsfiskaler eller extra polismän inom de utökade distrikten.

Mot en indragning av landsfiskalsdistrikt i enlighet med den av de sakkunniga preliminärt angivna planen kunde, enligt länsstyrelsens i *Kopparbergs* län mening, resas invändningar i flera avseenden. Distrikten skulle i allmänhet bli för stora till arealen. Landsfiskalernas arbetsböda komme att avsevärt ökas genom de långa tjänsteresorna, och den lätnad i landsfiskalernas arbetsuppgifter, som av de sakkunniga ställts i utsikt, kunde enligt länsstyrelsens åsikt icke uppväga den ökning i arbetet, som måste bli en följd av distriktens storlek. Statsanställda biträden komme således att erfordras i ett flertal distrikt. Länsstyrelsen ville betona nödvändigheten av att distrikten beträffande areal och befolkningssmängd icke gjordes större än att vederbörande landsfiskal kunde förvärva-en ingående kännedom om distriktet samt om befolkningen och dess förhållanden. Huruvida detta vore möjligt med en befolkningssiffra av omkring 10 000 på en areal av 10 kv.-mil och därutöver, funne länsstyrelsen tvivelaktigt. Med den ställning i förhållande till distriktsbefolkningen, landsfiskalerna i detta län sedan långa tider intagit, komme den ifrågasatta minskningen i distriktens antal att i hög grad beröra just befolkningens intressen. Dessutom hade länsstyrelsen ansett sig böra erinra om de menliga påföljder, den betydande minskningen i distriktens antal skulle få för de obefordrade aspiranterna på landsfiskals-tjänst. Det vore därför med billighet överensstämmande, om indragningen, därest densamma beslutades, trädde i kraft först efter skälig övergångstid, så att de äldre aspiranterna kunde vinna sin befordran och de yngre lämnades tillfälle att välja annan levnadsbana.

Länsstyrelsen i *Gävleborgs* län har förklarat sig icke kunna dela de sakkunnigas uppfattning, att landsfiskalernas tjänsteförrättningar i distrikten numera på grund av kommunikationsmedlens utveckling i stort sett kräve väsentligt mindre omgång och tidsspilla än under äldre tider. Vidare har denna länsstyrelse anført, att, därest en reducering av landsfiskalsdistrikten enligt de sakkunnigas förslag komme till stånd, följden enligt länsstyrelsens förmenande bleve den, att nästan alla landsfiskalerna i länet måste förses med av staten avlönade biträden eller extra landsfiskaler, vadan den med reduceringen avsedda besparingen bleve ringa om ens någon. Redan nu hade länsstyrelsen på anhållan av landsfogden nödgats göra framställning

om anställande av biträden åt landsfiskalerna i de fyra mest arbetskrävande distrikten.

Av länsstyrelsen i *Västernorrlands* län har framhållits, att det av de sakkunniga anmärkta förhållandet, att landsfiskalernas arbete blivit i utomordentlig grad underlättat genom kommunikationsmedlens utveckling, i viss mån ägde giltighet även för distrikten inom *Västernorrlands* län. Men det förtjänade härvid att anmärkas, dels att automobilförbindelse icke kunde påräknas under året i dess helhet, dels ock att den i länet ännu fortgående utvidgningen av det allmänna vägnätet oupphörligen medförde ökat arbete med tillsyn över de allmänna vägarna såväl sommar- som vintertid.

Därest den av de sakkunniga föreslagna indragningen av sex landsfiskalsdistrikt i länet skulle komma till stånd, komme folkmängden i genomsnitt på grund av dess ytterligare ökning sedan den 31 december 1920 att uppgå till 10 326 personer i stället för av de sakkunniga beräknade 10 075. Därjämte syntes böra framhållas, att icke ensamt den officiella folkmängden kunde tillmätas avgörande betydelse vid bedömandet av arbetsbördan inom ett landsfiskalsdistrikt. Tillfällig befolkning, distriktsbefolkningens rörlighet, kynne och vanor kunde häri åstadkomma väsentliga olikheter. För bestämmande av ett distrikts möjliga och lämpliga storlek och följaktligen av distriktens antal kunde enbart varken indextal eller folkmängdssiffra eller areal läggas till grund, utan måste hänsyn, såsom ock de sakkunniga själva antytt, tagas till samtliga förhållanden, som kunde inverka på frågan.

Länsstyrelsen ansåge för sin del, att någon minskning av antalet distrikt inom länet icke utan olägenhet kunde genomföras.

Beträffande förhållandena i *Jämtlands* län har länsstyrelsen därstädes uttalat, att, därest de förutsättningar uppfylldes, som de sakkunniga angivit såsom villkor för genomförande av en reducering av landsfiskalsdistriktens antal, en avsevärd minskning torde kunna påräknas i landsfiskalernas för närvarande allt mer överhandtagande kontorsarbete. De föreslagna anordningarna borde således underlätta för landsfiskalerna att i större utsträckning ägna tid och intresse åt polis- och åklagargöromål, vilka enligt länsstyrelsens uppfattning vore den viktigaste delen av de uppgifter, som åläge landsfiskalerna. Länsstyrelsen ville dock erinra om ännu en förutsättning, nämligen inrättandet av fjärdingsmannatjänster med dugliga innehavare, varigenom landsfiskalerna skulle frigöras från en stor mängd tidsödande detaljarbete.

Länsstyrelsen i *Västerbottens* län har anfört, att det av de sakkunniga framlagda förslaget rörande detta län icke syntes kunna på annat sätt realiserars än att av distrikten å kustlandet åtminstone tre och av lappmarkens 11 distrikt eventuellt fyra indroges och på lämpligt sätt förenades med angränsande distrikt. En så vittgående åtgärd kunde länsstyrelsen emellertid av vissa grunder icke förorda. Folkmängden i länet hade under senaste år ökat relativt mera än i andra delar av landet. Från tiden för senast genomförda omorganisation av fögderiförvaltningen hade folkmängden i hela länet ökat från 175 031 till 190 177 personer den 31 december 1923 eller för länet med undantag av städerna från 165 503 till 178 977 personer. Anledningen härtill vore att söka bl. a. i kommunikationsväsendets utveckling, i därav eller av annan anledning ökad kolonisation och egnahemsbildning samt i ett rikare utnyttjande än förut av länets tillgångar. Senast av innevarande års riksdag hade fattats beslut ej blott om fortsatt byggande av statsjärnvägar utan även angående andra omfattande och betydelsefulla åtgärder för gynnande av den allmänna utvecklingen i länet. Folkmängden

vore således av allt att döma fortfarande i kraftigt stigande. Landsfiskalernas arbetsuppgifter såväl i ordningshänseende som beträffande indrivningen av utskylder och andra medel påverkades uppenbarligen i väsentlig mån av folkmängdsökningen. Redan med hänsyn härtill måste länsstyrelsen ställa sig betänksam inför en alltför kraftigt minskning av landsfiskalsdistriktens antal. Men härutöver inverkade i ännu högre grad de särskilda förhållanden, som vore rådande i länet, beroende på de stora och vidsträckta områdena, avstånden mellan befolkningens boplatser samt den i allt fall rådande bristen på kommunikationer. Dessa förhållanden framträdde särskilt vad angående lappmarken och hade vid alla föregående indelningar tillagts väsentlig betydelse.

Slutligen har länsstyrelsen i *Norrbottnens* län erinrat, att den nuvarande indelningen av landsfiskalsdistrikten ägt bestånd sedan ingången av år 1918, då i samband med omorganisationen av fögderiförvaltningen de ordinarie landsfiskalsdistriktens i länet antal ökades från 18 till 22. Länsstyrelsen kunde icke finna, att de förhållanden, som föranledde inrättandet av dessa fyra nya distrikt, sedan dess undergått sådan förändring, som skulle kunna motivera någon indragning. Tvärtom torde en icke oväsentlig ökning i arbetsbördan ha inträtt. Denna ökning stode till en del i samband med befolkningsstockens tillväxt från omkring 176 000 den $\frac{1}{1}$ 1917 till omkring 187 000 den $\frac{1}{1}$ 1924, men vore därjämte i hög grad betingad av de förändringar och utvidgningar i arbetsuppgifterna, som de senaste årens lagstiftningsarbete fört med sig ej minst för landsfiskalerna. Länsstyrelsen hölle före, att frågan om indragning av landsfiskalstjänster icke utan stora olägenheter kunde lösas annorledes än i samband med spörsmålet om polisväsendets omorganisation och att därför med hänsyn till sistnämnda frågas läge någon indragning av tjänster för närvarande icke borde äga rum. Beträffande Norrbottens län föreläge särskilda skäl att härutinnan framgå med den största försiktighet. De i allmänhet mycket vidsträckta tjänstgöringsområdena och den kännbara bristen på kommunikationer försvårade här landsfiskalernas arbete på ett sätt, vartill motstycke söderut knappast vore att finna. Länets belägenhet såsom gränsområde med långa landsgränser mot Norge och Finland ökade även i sin mån behovet av kvalificerad polispersonal. Arbetsbördan vore redan nu så omfattande, att länsstyrelsen sett sig nödsakad att i flera distrikt förordna biträdande landsfiskaler. Med hänsyn till dessa förhållanden hade länsstyrelsen ansett sig böra hemställa, att någon indragning av landsfiskalstjänster inom Norrbottens län för närvarande icke måtte komma ifråga.

De sakkunnigas uppfattning i fråga om möjligheten att företaga en minskning i antalet landsfiskalsdistrikt är följande:

Det framgår av vad som hittills anförts, att landsfiskalsdistrikten äro av mycket olika omfattning till folkmängd, areal och ungefärlig arbetsmängd. I det föregående har omförmäls, att i 100 distrikt folkmängden uppgår till högst 6 000. Av en förut åberopad tabell framgår vidare, att folkmängden utgör

Slutlig redogörelse för förslaget till minskning i landsfiskalsdistriktens antal.

i 36 distrikt	6 000— 7 000	i 54 distrikt	10 000—11 000
i 73 »	7 000— 8 000	i 41 »	11 000—12 000
i 66 »	8 000— 9 000	i 24 »	12 000—13 000
i 62 »	9 000—10 000	i 14 »	13 000—14 000

Principiellt läser kunna antagas, att ett betydande antal av de mindre distrikt-ten skulle kunna sammanföras på sådant sätt, att större distrikt uppkomme.

Man talade vid fögderiförvaltningens omorganisation om ett genomsnittstal för ett distrikt av omkring 10 000 invånare, men man föreslog nya distrikt med uppemot 14 000, t. ex. Östbo härads distrikt i Jönköpings län om 13 601 invånare och Aspelands härads distrikt i Kalmar län om 13 732 invånare. (Fögderiförvaltningskommitténs betänkande den 18 juni 1909 sid. 423, 517 och 519.)

Vid undersökning av de större distriktens omfattning hava de sakkunniga kommit till den uppfattning, att med de lättnader i arbetet och den biträdes hjälp, varom nu fråga uppkommit, ett distrikt bör kunna vid normal areal och vanliga förhållanden i övrigt omfatta ett invånarantal av uppemot 14 000.

Man skulle kunna finna ett bevis för lämpligheten av så stora distrikt i den ur statistiken hämtade upplysningen, att i Kristianstads län, där landsfiskalernas arbetskraft förklarats redan nu vara tillfullo utnyttjad, innehavarna av landsfiskalstjänsterna i fyra distrikt, vart och ett med en folkmängd av mellan 11 000 och 12 000, haft tillfälle att i medeltal under de tre undersökningsåren uppbära annan inkomst av arbete än av den egna tjänsten eller vikariat å annan statstjänst till belopp av respektive omkring 8 000, 8 000, 8 800 och 9 900 kronor.

Även i andra län finner man, att i distrikt med över 12 000 invånare flerstädes landsfiskalerna uppbära dylika inkomster av arbete utom den egna tjänsten till avsevärda, understundom rätt höga belopp. Dylika fall förekomma beträffande

1 distrikt i Stockholms	län	3 distrikt i Värmlands	län
3 » i Södermanlands	»	2 » i Örebro	»
2 » i Östergötlands	»	1 » i Västmanlands	»
1 » i Kalmar	»	4 » i Kopparbergs	»
3 » i Malmöhus	»	2 » i Gävleborgs	»
3 » i Hallands	»	2 » i Västernorrlands	»
1 » i Göteborgs och Bohus	»	1 » i Västerbottens	»
2 » i Älvsborgs	»	1 » i Norrbottens	»
1 » i Skaraborgs	»		

Det torde kunna antagas, att med skälig biträdes hjälp ett avsevärt antal nya distrikt av omkring 13 000 upp till 14 000 invånare skulle kunna utan synnerlig olägenhet bildas, om erforderlig försiktighet iakttoges till undvikande av alltför stora arealer.

För de allmänna förutsättningar, till vilka de sakkunniga tagit hänsyn vid det följande förslaget till minskning av antalet landsfiskalsdistrikt och därmed omedelbart sammanhängande indragning av landsfiskalstjänster, få de sakkunniga lämna följande redogörelse.

Vid beräkning av de blivande distriktens storlek har omedelbart hänsyn tagits till folkmängden. I synnerhet i de nordvästra och norra delarna av landet har emellertid mycken hänsyn tagits jämväl till distriktens arealer. Även de omförmälda indextalen hava studerats, men i de många fall, då socknar måst flyttas från ett distrikt till ett annat, hava indextalen icke kunnat direkt inverka på själva fördelningen inom ett område, emedan uppgifter om fördelningen av landsfiskalernas arbetskraft på de olika socknarna, motsvarande indexuppgifterna för hela landsfiskalsdistrikt, icke kunnat an-

skaffas. Såsom en detalj må påpekas, att de sakkunniga så mycket som möjligt sökt undvika att minska antalet ordinarie landsfiskaler i distrikten utefter den långa landsgränsen.

De folkmängdsuppgifter, efter vilka vid ifrågavarande förslag till omreglering räknas, äro uppgifterna från folkräkningen den 31 december 1920, den sista som ägt rum.

Vad kommunerna angår finnas visserligen senare uppgifter; den senaste avser den 1 januari 1924 och återfinnes i den av statistiska centralbyrån samma år utgivna årsbok för Sveriges kommuner. Men då beträffande domsagor och landsfiskalsdistrikt ingen senare uppgift finnes än från 1920 års folkräkning, har åt senare uppgifter icke kunnat givas annat än kompletterande betydelse vid några gränsfall.

Åt regleringen av domsagor, bildandet av nya städer, landsområdets inkorporering med städer och dylikt, som inträffat efter folkräkningen och kan hava inverkan på den föreliggande omregleringsfrågan, hava de sakkunniga ägnat uppmärksamhet ända fram till 1924 års höst.

De sakkunniga hava gått ut ifrån den grundsats, som gällt vid senaste reglering, nämligen att intet landsfiskalsdistrikt får höra till mer än en domsaga. Detta grundar sig tydligen därpå, att det är lämpligt, att icke två domare skola hava att göra med en och samma landsfiskal i hans åklagarvärv. Det kommer att visa sig av den härefter följande utredningen, att denna förutsättning medfört ett ganska stort hinder för en konsekvent genomförd omreglering av landsfiskalsdistrikten. Varje domsagas landsfiskalsdistrikt måste tydligen regleras såsom en grupp för sig, och då uppkomma tydligen i ett betydligt antal fall överskott av smärre distrikt, som kanske framför andra borde indragas, men som icke kunna förenas med något av de andra distrikten inom domsagan.

Även om det icke är utan olägenhet, att ett och samma landsfiskalsdistrikt kommer att tillhöra mer än ett tingslag, har detta förhållande icke någon avgörande betydelse och har i några fall ansetts icke få utgöra hinder för en i övrigt fullt lämplig reglering.

I detta sammanhang må omförmälas, att de sakkunniga icke ansett sig böra taga hänsyn till att genom omregleringen i vissa fall sammanhanget rubbas mellan väghållningsdistrikt och landsfiskalsdistrikt, eftersom frågan om väghållningsdistriktens lämpliga omfattning kan i erforderlig mån ordnas, sedan landsfiskalsdistriktens reglering inom ett visst område genomförts.

Den bestående anordningen, att landsfiskalsdistrikten äro indelade på fögderier, motsvarande häradsskrivarnas arbetsområden, är utan betydelse och bör till undvikande av missuppfattning borttagas såväl i statskalendern som eljest, där indelningen kan förekomma.

Regleringen får icke ordnas så, att en och samma socken förläggas till två olika landsfiskalsdistrikt, i den mån så icke redan förut skett. Detsamma gäller köpingar och municipalsamhällen.

Ett nybildat landsfiskalsdistrikt bör kunna å kartan helt omskrivas med en sammanhängande linje.

Här torde böra framhållas, att svårigheter av så att säga geografisk natur ofta nog möta vid regleringsplanens genomförande. Tre distrikt skulle exempelvis kunna sammanföras till två, därest icke den svårigheten föreläge, att det mittersta av de tre distrikten, vilket består av blott en socken, är stort, medan de båda yttre distrikten äro små. I några domsagor ligga flera distrikt i rad efter varandra, vart och ett bildande en socken för sig; här kan någon omreglering icke ske i annat fall, än då två bredvid varandra liggande sock-

nar icke äro större, än att de utan vidare reglering kunna sammanslås till ett landsfiskalsdistrikt.

Den minskning i antalet landsfiskalsdistrikt, som ifrågasättes i de sakkunnigas framställning till departementschefen den 12 april 1924, var, enligt uttryckligt framhållande, grundad på upplysning rörande indexförhållandena i distrikten och omfattade en av dessa förhållanden föranledd minskning från 491 distrikt (innefattande två redan till indragning fastställda distrikt) till 375 eller med 116 distrikt. Den minskningsplan åter, som nu framlägges, föranleder, då hänsyn så vitt möjligt toges till alla inverkanse faktorer och särskilt till nyss åberopade svårigheter, en nedgång från 491 (bestämt som nyss) till 408 eller med 83 distrikt (2 förut bestämda och 81 nya).

Med skäl torde kunna ifrågasättas, att en så genomgripande omregleringsplan som den, som kommer att här framläggas, borde hava omfattat jämväl klyvning eller annan reglering av de alltför stora distrikt, som förekomma här och var inom länen. Med invånarantal från och med 14 000 uppåt enligt 1920 års folkräkning och under iakttagande av senare inträffade regleringar finnas för närvarande 21 dylika landsfiskalsdistrikt, nämligen 5 med folkmängd från och med 14 000 till 15 000 och 16 med folkmängd från och med 15 000 uppåt. En yttre anledning till att de sakkunniga icke givit sig in på denna styckningsfråga är den, att de sakkunnigas uppdrag i regleringsväg icke omfattat annat än att söka minska antalet distrikt. Mera avgörande är måhända, att det torde vara skäl vänta med nu sist ifrågakomna reglering, till dess man fått tillfälle överskåda verkningarna av vad i nu föreliggande förslag ifrågasatts för beredande av hjälp och lättnad i landsfiskalernas arbetsbörda. Det må ock beaktas, att det ännu finnes frågor om bildande av nya städer eller inkorporering av landsområden med befintliga städer, vilka frågor torde behöva komma till avgörande inom jämförelsevis kort tid, ävensom att sannolikt dylika klyvningsfrågor bäst lösas var och en för sig, i den ordning de bliva färdigställda.

I det följande kommer att vid varje domsaga, där omreglering ifrågasättes, lämnas redogörelse för dels huru stor personal av landsfiskaler och bättre kvalificerade landsfiskalsbiträden skulle komma att finnas efter genomförande av landsfiskalsbiträdesinstitutionen, men utan ändring av landsfiskalernas antal, och dels huru stor denna personal skulle bliva, om indragning av landsfiskalstjänster äger rum i föreslagen omfattning. Det skall därvid visa sig, att, eftersom de nya distrikten genomsnittligt bliva större än de nuvarande, ett ganska stort antal bättre kvalificerade landsfiskalsbiträden komma att tillföras distrikten i det hela, vilket givetvis i sin mån minskar den eljest påvisbara olägenheten av en ifrågasatt minskning i antalet statsanställda befattningshavare i länens områden utom städerna. De sakkunniga skola återkomma härtill efter den närmare redogörelsen för den ifrågasatta omregleringens detaljer.

Till frågan om vad som ekonomiskt står att vinna genom indragning av ett avsevärt antal landsfiskalstjänster och inrättande delvis i stället av platser för extra befattningshavare, skola de sakkunniga återkomma vid kostnadsberäkningen.

Förslag

till omreglering för minskning av landsfiskalsdistriktens antal.

Stockholms län.

Norra Roslags domsaga

folkmängd 34 293

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Frösåkers	folkmängd	13 626
Närdinghundra	»	8 958
Väddö	»	11 709

tillsammans 34 293

Till Frösåkers landsfiskalsdistrikt höra städerna Östhammar med 931 invånare och Öregrund med 1 214 invånare. Åklagarmyndigheten i dessa städer utövas av där anställda stadsfiskaler.

Folkmängden i dessa distrikt är för stor för att under de antagna förutsättningarna för denna utredning kunna fördelas på två distrikt i stället för tre.

Mellersta Roslags domsaga

folkmängd 22 772

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Vätö	folkmängd	7 418	areal	4·17 ¹	index	10 839
Sjuhundra	»	7 426	»	4·15	»	2 967
Frötuna	»	7 928	»	3·92	»	4 689

tillsammans 22 772 areal 12·24 index 18 495

Enligt anvisning av länsstyrelsen skulle en uppdelning av domsagan i allenast två landsfiskalsdistrikt kunna ske genom en kombination, som länsstyrelsen finner praktiskt möjlig om ock ej önskvärd. Härvid skulle ett distrikt bildas av Lyhundra härad, Sjuhundra härad och Roslagsbro socken och det andra av Frötuna och Länna skeppslag, Vätö socken och Björkö-Arholma socken.

Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Sjuhundra distrikt

n. v. Sjuhundra distrikt ..... folkmängd 7 426

av Vätö distrikt:

Söderby-Karls socken	folkmängd	1 634		
Estuna »	»	1 174		
Roslagsbro »	»	2 059	»	4 867
				12 293

Frötuna distrikt

n. v. Frötuna distrikt ..... folkmängd 7 928

av Vätö distrikt:

Vätö socken	folkmängd	1 500		
Björkö-Arholma »	»	1 051	»	2 551
				10 479

tillsammans domsagan 22 772

¹ Arealuppgifterna avse kvadratmil.

Då arealen av de tre nu befintliga distrikten tillsammans utgör 12·24 kvadratmil och sammanlagda indextalet för dem utgör 18 495, möter i dessa hänseenden icke något hinder för ifrågavarande tre distrikts sammanslagning till två distrikt. Härigenom beredes möjlighet till indragning av en landsfiskalsbefattning.

Enligt föreslagna grunder skulle, om någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt ej ifrågakomme inom domsagan, finnas 3 landsfiskaler med biträdesanslag åt var på 600 kr., för vilket belopp ett ständigt biträde icke skulle kunna anskaffas, under det att vid föreslagen indragning av en landsfiskalstjänst inom domsagan skulle finnas 2 landsfiskaler, med respektive 2 100 och 1 500 kr. i biträdesanslag. Tillsammans fyra personer i landsfiskal- eller motsvarande biträdesställning skulle således komma att finnas inom domsagan. Härvid har hänsyn icke tagits därtill, att inom Frötuna nuvarande landsfiskalsdistrikt för närvarande finnes anställd en extra landsfiskal.

De sakkunniga tillstyrka domsagens indelning på två distrikt i stället för tre och därmed följande indragning av ett landsfiskalsdistrikt.

Stockholms läns västra domsaga
folkmängd 22 003

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Långhundra	folkmängd	5 961	areal	3·97	index	2 833
Ärlinghundra	»	9 566	»	3·63	»	11 488
Vallentuna	»	6 476	»	3·96	»	4 078
tillsammans 22 003			areal	11·56	index	18 399

En uppdelning av dessa tre distrikt på allenast två distrikt kunde lämpligen ske genom fördelning av Vallentuna distrikt på de båda andra enligt följande uppställning:

Långhundra distrikt

n. v. Långhundra distrikt ..... folkmängd 5 961
av Vallentuna distrikt:

Kårsta socken	folkmängd	945				
Närtuna »	»	816				
Frösunda »	»	774				
Orkesta »	»	481				
Vada »	»	232				
Angarns »	»	292				
Össebygarns »	»	1 221				
					4 761	10 722

Ärlinghundra distrikt

n. v. Ärlinghundra distrikt ..... folkmängd 9 566
av Vallentuna distrikt:

Vallentuna socken						
					1 715	11 281

tillsammans domsagan 22 003

Länsstyrelsen anser, att denna kombination skulle kunna ifrågasättas, under förutsättning att en avsevärd lindring i tjänstegöromålen beredes landsfiskalerna.

Då sammanlagda indextalet för de tre nuvarande distrikten utgör 18 399,

kan hinder ej anses möta att genom omförmälda sammanslagning av tre distrikt till två minska landsfiskalernas antal med en.

I stället för tre landsfiskaler skulle därvid inom domsagan komma att finnas två landsfiskaler med vardera ett biträde om 1 500 respektive 1 800 kr. i arvode.

De sakkunniga tillstyrka den ifrågasatta minskningen i denna domsaga med ett landsfiskalsdistrikt och därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Södra Roslags domsaga

folkmängd 60 261

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Österåkers	folkmängd	6 376	areal	3·68	index	4 634
Värmdö	»	3 919)	»	4·40	»	(4 187
Gustavsbergs	»	6 019)	»		»	(5 175
Danderyds	»	22 092	»	1·96	»	13 882
Solna	»	21 855	»	0·20	»	16 704
tillsammans		60 261	areal	10·24	index	44 582

I Danderyds distrikt ingår Djursholms stad med 4 746 invånare. Staden har egen stadsfiskal, som tillika är utmätningsman.

Under förut omförmälda förutsättning beträffande minskning i landsfiskalernas tjänstegöromål anser länsstyrelsen, att det måhända vore tänkbart att uppdelade Värmdö distrikt på Österåkers och Gustavsbergs distrikt, ehuru länsstyrelsen icke finner en sådan kombination önskvärd.

Två alternativ hava framlagts av länsstyrelsen, nämligen att antingen den till Värmdö distrikt hörande delen av Värmdö socken tillades Gustavsbergs distrikt samt Djurö och Möja socknar lades till Österåkers distrikt eller ock Djurö socken lades till Gustavsbergs distrikt, med vilket den till viss del sammanhänger, och den övriga delen av Värmdö distrikt införlivades med Österåkers distrikt.

De sakkunniga finna för sin del, med avseende å det stora avståndet mellan Österåkers nuvarande distrikt och Djurö socken, det senare alternativet lyckligare.

Förslaget utformas då på följande sätt:

Österåkers distrikt

n. v. Österåkers distrikt	folkmängd	6 376
av n. v. Värmdö distrikt:		
allt utom Djurö socken (3 919—1 106)	»	2 813
		9 189

Gustavsbergs distrikt

n. v. Gustavsbergs distrikt	folkmängd	6 019
av n. v. Värmdö distrikt:		
Djurö socken	»	1 106
		7 125

Danderyds distrikt

oförändrat	folkmängd	22 092
------------	-----------	--------

Solna distrikt

oförändrat	folkmängd	21 855
------------	-----------	--------

tillsammans domsagan 60 261

Frånsett de oförändrade distrikten skulle inom de tre nuvarande distrikten, Österåkers, Värmdö och Gustavsbergs, finnas tre landsfiskaler med två biträdesarvoden, vardera å 300 kr. Efter den föreslagna sammanslagningen skulle i denna del av domsagan finnas två landsfiskaler med biträdesarvoden å respektive 600 och 1 200 kr.

De sakkunniga föreslå minskningen med ett landsfiskalsdistrikt och därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Sollentuna och Färentuna härads domsaga

folkmängd 30 449

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Sollentuna	}	folkmängd tillsammans	23 330	
Spånga				
Färentuna				folkmängd
			tillsammans	30 449

I denna domsaga kan icke någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt ifrågakomma.

Södertörns domsaga

folkmängd 49 428

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nacka	folkmängd	10 344	
Tumba	»	12 362	
Öknebo	»	9 665	
Sorunda	»	9 614	
Haninge	»	7 443	
		tillsammans	49 428

Dessa fem landsfiskalsdistrikt synas av geografiska skäl icke kunna på lämpligt sätt fördelas i allenast fyra distrikt.

Vid genomförande av nu föreslagna reglering av landsfiskalsdistrikten inom Stockholms län skulle vinnas en besparing av tre landsfiskalsbefattningar.

Uppsala län.

Uppsala läns södra domsaga

folkmängd 21 155

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Håbo	folkmängd	10 576	
Åsunda	»	10 579	
		tillsammans	21 155

Sammanslagning av dessa båda landsfiskalsdistrikt till ett kan icke ifrågakomma.

Uppsala läns mellersta domsaga
folkmängd 26 390

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Vaksala	folkmängd	7 585	areal	4·23	index 4 318
Lagunda	»	9 257	»	5·57	» 3 865
Ulleråkers	»	9 548	»	5·14	» 5 708
tillsammans		26 390	areal	14·94	index 13 891

Länsstyrelsen har givit anvisning på följande utväg att dela upp dessa tre distrikt på två, dock utan att i någon mån förorda en sådan kombination.

Regleringen avser att dela Ulleråkers distrikt mellan Vaksala och Lagunda distrikt, så att följande distrikt uppkomma:

Vaksala distrikt

n. v. Vaksala distrikt	folkmängd	7 585			
av Ulleråkers distrikt:					
Bälinge härad	folkmängd	3 725			
Ulleråkers härad utom Bond- kyrka och Uppsala-Näs socknar	»	2 218	»	5 943	13 528

Lagunda distrikt

n. v. Lagunda distrikt	folkmängd	9 257			
av Ulleråkers distrikt:					
Bondkyrka socken	folkmängd	3 168			
Uppsala-Näs »	»	437	»	3 605	12 862
tillsammans		domsagan	26 390		

Folkmängden i vardera av dessa båda nybildade distrikt skulle visserligen bli avsevärt stor men skulle icke nå upp till den tänkta övre gränsen. Då arealen i de tre nuvarande distrikten tillsammans uppgår till 14·94 kvadratmil, kan varken områdenas storlek eller den efter ovanstående index-tal beräknade arbetsbördan utgöra hinder för sammanslagningen.

I oförändrade tre distrikt skulle finnas tre landsfiskaler med biträdesarvoden å respektive 600, 1 200 och 1 200 kr. Om antalet distrikt minskas till två, blir landsfiskalernas antal ock nedbragt till två, men biträdesarvoden skulle bli två å 2 100 respektive 2 450 kr., vadan ock biträdena kunde beräknas bli avsevärt bättre kvalificerade.

Minskningen av distriktens antal till två och indragning till följd därav av en landsfiskalsbefattning föreslås av de sakkunniga.

Uppsala läns norra domsaga
folkmängd 54 338

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Olands	folkmängd	8 144	areal	4·67	index 3 154
Lövsta	»	6 520	»	5·11	» 1 909
Dannemora	»	8 877	»	4·84	» 2 625
Norunda	»	6 407	»	3·68	» 4 648
Tierps	»	10 158	»	4·63	» 3 938
Västlands	»	4 594	»	3·08	» 1 302
Älvkarleby	»	9 638	»	2·30	» 6 048
tillsammans		54 338	areal	28·51	index 23 582

Såväl folkmängden som arealen och arbetsmängden synas möjliggöra domsagens indelning i fem landsfiskalsdistrikt i stället för sju. Länsstyrelsen lämnar ock — under framhållande av olägenheterna av distriktens sammanlagning — anvisning på en kombination, som skulle medföra följande resultat:

Älvkarleby distrikt			
oförändrat	folkmängd		9 638
Lövsta distrikt			
n. v. Lövsta distrikt	folkmängd	6 520	
av Västlands distrikt:			
Västlands socken	»	2 827	9 347
Tierps distrikt			
n. v. Tierps distrikt	folkmängd	10 158	
av Västlands distrikt:			
Tolfta socken	»	1 767	11 925
Örbyhus distrikt			
n. v. Norunda distrikt	folkmängd	6 407	
av n. v. Dannemora distrikt:			
Vendels socken	»	2 838	
Tegelsmora socken	»	2 085	11 330
Dannemora distrikt			
n. v. Olands distrikt	folkmängd	8 144	
av Dannemora distrikt:			
Dannemora socken	folkmängd	1 165	
Films socken	»	2 789	
			3 954
			12 098
			tillsammans domsagan 54 338

På detta sätt minskas i domsagan distriktens antal till fem i stället för sju. Enligt de föreslagna normerna för biträdesavlöningen skulle på de oändrade sju distrikterna komma två biträdesarvoden om 300 kr., två arvoden om 900 kr., ett å 1 200 kr. och ett å 1 500 kr., under det att för de nya fem distrikterna skulle beräknas tillsammans två arvoden å 1 200 kr., två arvoden å 1 800 kr. och ett å 2 100 kr.

De sakkunniga föreslå av angivna skäl domsagens indelning i fem landsfiskalsdistrikt enligt den framlagda regleringsplanen och därmed följande indragning av två landsfiskalsbefattningar.

I Uppsala län skulle vid genomförande av nu framställda förslag landsfiskalsbefattningarnas antal minskas med tre.

Södermanlands län.

Nyköpings domsaga

folkmängd 47 773

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Lunda	folkmängd	8 808	areal	5·37	index 3 244
Nyköpings	»	11 583	»	4·10	» 7 417
Rönö	»	9 887	»	6·16	» 3 414
Hölebo	»	8 486	»	5·22	» 4 263
Daga	»	9 009	»	5·07	» 2 794
	tillsammans	47 773	areal	25·92	index 21 132

Efter medeltalsberäkning utgöra varken folkmängd, areal eller arbetskvantitet något hinder för denna domsagas fördelning på fyra landsfiskalsdistrikt i stället för nuvarande fem. Även om det får anses lämpligt, att Daga distrikt, som omfattar eget tingslag med tingsställe i Gnesta, lämnas oberört av nyregleringen, kan man likväl, såsom av handlingarna framgår, av de fyra återstående distrikten bilda tre landsfiskalsdistrikt med rimliga mått för folkmängd, areal och arbetskvantitet.

Enligt anvisning, som länsstyrelsen dock alldeles icke förordar, skulle denna kombination ske på det sätt, att Daga distrikt lämnades oförändrat, Rönö distrikt fördelades på Hölebo och Nyköpings distrikt, Hölebo distrikt därefter förslagsvis kallat Vagnhärads distrikt, samt fyra socknar flyttades från Nyköpings till Lunda distrikt.

En uppställning enligt detta förslag giver följande resultat:

Lunda distrikt

n. v. Lunda distrikt	folkmängd	8 808		
av Nyköpings distrikt:				
Halla socken	folkmängd	349		
Nykyrka »	»	468		
Stigtomta »	»	2 112		
Tunabergs »	»	1 953	»	4 882
				13 690

Nyköpings distrikt

n. v. Nyköpings distrikt återstoden	folkmängd	6 701		
av Rönö distrikt:				
Svärta socken	folkmängd	1 485		
Helgona »	»	964		
Råby-Rönö »	»	1 028		
Runtuna »	»	1 174		
Lids »	»	660		
Ripsa »	»	691	»	6 002
				12 703

Vagnhärads distrikt

n. v. Hölebo distrikt	folkmängd	8 486		
av Rönö distrikt:				
Ludgo socken	folkmängd	1 175		
Spelviks »	»	276		
Bogsta »	»	494		
Sättersta »	»	485		
Tystberga »	»	1 455	»	3 885
				12 371

Daga distrikt

oförändrat	folkmängd	9 009		
	tillsammans domsagan	47 773		

Enligt förslag till biträdesfrågans lösning skulle vid bibehållande av de fyra distrikten Lunda, Nyköpings, Rönö och Hölebo biträdesarvoden beräknas ett till 900 kr., två till 1 200 kr. vardera och ett till 1 800 kr., under det att, om distrikten sammanslås till tre, dessa arvoden skulle utgå, två med 2 100 kr. och ett med 2 400 kr., varigenom alltså en högre kvalifikation hos biträdena inom de nya distrikten skulle vara att förvänta.

De sakkunniga tillstyrka distriktens sammanslagning på angivet sätt och därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Livgedingets domsaga
folkmängd 37 496

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Selebo	folkmängd	7 368	areal	4·56	index 5 286
Åkers	»	8 330	»	3·81	» 2 789
Österrekarne	»	12 371	»	6·64	» 4 068
Västerrekarne	»	9 427	»	3·83	» 4 337
tillsammans		37 496	areal	18·84	index 16 480

Även här inbjuda sålunda folkmängd, areal och arbetskvantitet till domsagens indelning på tre i stället för fyra landsfiskalsdistrikt.

Det av länsstyrelsen överlämnade, icke förordade förslaget avser domsagens indelning på tre distrikt på det sätt, att till nuvarande Västerrekarne distrikt skulle läggas Näshults och Husby-Rekarne socknar av nuvarande Österrekarne distrikt, varefter distriktet borde kallas Eskilstuna distrikt, att ett nytt distrikt, benämnt Kjula distrikt, skulle bildas av dels återstoden av Österrekarne distrikt eller socknarna Stenkvista, Årila, Barva, Jäder, Kjula, Hammarby, Sundby och Vallby och dels Helgarö, Fogdö, Vansö och Härads socknar av nuvarande Åkers distrikt, samt att ett nytt distrikt, benämnt Strängnäs distrikt, skulle bildas av nuvarande Selebo distrikt ävensom Strängnäs, Åkers och Länna socknar av nuvarande Åkers distrikt.

En uppställning härav giver följande resultat:

Eskilstuna distrikt

n. v. Västerrekarne distrikt	folkmängd	9 427			
av n. v. Österrekarne distrikt:					
Näshults socken	folkmängd	1 684			
Husby-Rekarne socken.....	»	2 315	»	3 999	13 426

Kjula distrikt

av n. v. Österrekarne distrikt återstoden	folkmängd	8 372			
av n. v. Åkers distrikt:					
Helgarö socken.....	folkmängd	521			
Fogdö »	»	1 204			
Vansö »	»	824			
Härads »	»	929	»	3 478	11 850

Strängnäs distrikt

av n. v. Åkers distrikt återstoden	folkmängd	4 852			
n. v. Selebo distrikt.....	»	7 368	12 220		
tillsammans domsagan		37 496			

I denna domsaga skulle, om nedsättning i antalet distrikt icke kommer att äga rum, finnas fyra landsfiskaler samt fyra biträdesarvoden å respektive 600, 900, 1 200 och 2 100 kr., och, om minskningen sker, tre landsfiskaler och tre biträdesarvoden å respektive 1 800, 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka den ifrågasatta regleringen och den därmed följande indragningen av en landsfiskalsbefattning.

Oppunda och Villåttinge härads domsaga
folkmängd 54 874

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Valla	folkmängd	9 986
Bettna	»	18 036
Vingåkers	»	12 254
Villåttinge	»	14 598

tillsammans 54 874

I Bettna distrikt är inräknad Katrineholms stad med 7 498 invånare.

Även om Katrineholms stad, som har egen stadsfiskal och utmätningsman, skulle, mot verkliga förhållandet, kunna helt frånräknas, blir antalet invånare i denna domsaga i allt fall så stort, att domsagan icke kan delas på tre landsfiskalsdistrikt i stället för nuvarande fyra.

Vid bifall till nu framlagda förslag beträffande Södermanlands län skulle antalet landsfiskalsbefattningar i detta län komma att minskas med två.

Östergötlands län.

Finspånga läns härads domsaga
folkmängd 26 694

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Hällestads	folkmängd	10 027	areal	5·28	index	2 500
Finspångs	»	11 321	»	7·48	»	7 792
Reijmyre	»	5 346	»	5·20	»	2 583

tillsammans 26 694   areal 17·96   index 12 875

Folkmängden i denna domsaga och kanske ändå mera arealen och landsfiskalernas arbetsmängd synas icke utesluta, att domsagan skulle kunna indelas i två landsfiskalsdistrikt i stället för nuvarande tre. På sätt länsstyrelsen framhållit, torde dock icke någon möjlighet till annan minskning av antalet distrikt finnas än att sammanslå Hällestads och Reijmyre distrikt. Då emellertid härigenom det sammanslagna distriktet skulle komma att få en folkmängd av över 15 000, låter sig en sammanslagning av de tre distrikten i denna domsaga till två över huvud taget icke genomföras med de förutsättningar, under vilka ifrågavarande undersökning företages.

Björkekinds m. fl. härads domsaga
folkmängd 28 924

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Bråbo	folkmängd	7 867
Lösings	»	10 260
Vikbolandets	»	10 797

tillsammans 28 924

Under de för ifrågavarande undersökning antagna förutsättningarna är denna domsagas befolkning för stor för att kunna delas på två landsfiskalsdistrikt i stället för tre.

Hammarkinds m. fl. domsaga
folkmängd 23 143

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Skärkinds.....	folkmängd	7 726	areal	5·13	index	3 461
Skönberga	»	6 170	»	3·70	»	2 864
Valdemarsviks	»	9 247	»	5·02	»	4 822
tillsammans		23 143	areal	13·85	index	11 147

Enligt de av länsstyrelsen lämnade, icke förordade, anvisningarna skulle denna domsaga kunna delas på två distrikt på det sätt, att till Valdemarsviks distrikt flyttades S:t Anna socken från Skönberga distrikt och Yxnerums socken från Skärkinds distrikt, varefter återstoden av Skönberga och Skärkinds distrikt bildar ett nytt distrikt. De två distrikten i denna domsaga komma då att utgöra:

Valdemarsviks distrikt

Valdemarsviks nuvarande distrikt	folkmängd	9 247		
av Skönberga distrikt:				
S:t Anna socken	folkmängd	1 871		
av Skärkinds distrikt:				
Yxnerums socken	»	750	»	2 621
				11 868

Skönberga och Skärkinds distrikt

Återstoden av nuvarande dessa båda distrikt	folkmängd	11 275		
tillsammans		domsagan	23 143	

Denna anordning inbesparar en landsfiskalstjänst och medför enligt förslag en beräkning av två biträdesanslag å 1 800 kr. vardera i stället för tre biträdesanslag å respektive 300, 600 och 1 200 kr. Åtgärden tillstyrkes av de sakkunniga.

Akerbo, Bankekind och Hanekinds domsaga
folkmängd 22 875

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Linköpings	folkmängd	10 711		
Bankekind	»	12 164		
tillsammans		22 875		

Dessa båda distrikt kunna uppenbarligen icke sammanslås till ett.

Vifolka, Valkebo och Gullbergs domsaga
folkmängd 27 047

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Valkebo	folkmängd	7 392	areal	4·11	index	2 917
Gullbergs	»	8 216	»	3·54	»	3 466
Vifolka	»	11 439	»	3·20	»	7 471
tillsammans		27 047	areal	10·85	index	13 854

Till Vifolka distrikt hör Mjölby stad med 5 846 invånare. Utmättningsman i staden är landsfiskalen i Vifolka distrikt, varjämte landsfiskalen i nämnda distrikt K. B. Ljungblom innehar stadsfiskalsbefattningen i staden.

De meddelade uppgifterna om folkmängd, areal och arbetsmängd för landsfiskalerna föranleda undersökning rörande möjligheten att fördela denna domsaga på allenast två landsfiskalsdistrikt, ehuru länsstyrelsen icke ens alternativt ifrågasatt något sådant.

De sakkunniga finna, att en sådan fördelning på två landsfiskalsdistrikt kan göras på det sätt, att Valkebo distrikt delas mellan de båda andra distrikten, därvid Vifolka distrikt under nuvarande förhållanden knappast bör tillökas med mer än Ulrika och Gammalkils socknar, vilka tillsammans hava 2 511 invånare, under det att Nykils, Ledbergs, Rapestads, Sjögestads och Vikingstads socknar komme att överflyttas till Gullbergs härad. Resultatet bliver följande:

Vifolka distrikt

n. v. Vifolka distrikt	folkmängd	11 439		
av Valkebo distrikt:				
Gammalkils socken	folkmängd	1 249		
Ulrika »	»	1 262	»	<u>2 511</u>
				13 950

Gullbergs distrikt

n. v. Gullbergs distrikt	folkmängd	8 216		
av Valkebo distrikt:				
Ledbergs socken	folkmängd	480		
Rapestads »	»	660		
Sjögestads »	»	702		
Vikingstads »	»	1 165		
Nykils »	»	1 874	»	<u>4 881</u>
				13 097

tillsammans domsagan 27 047

Frånsett förhållandena i Mjölby stad kunde i domsagan vid nuvarande indelning beräknas två biträdesarvoden å respektive 600 och 900 kr. Om domsagan delas på två landsfiskalsdistrikt, kunde, likaledes med bortseende från vad som kunde behövas på grund av landsfiskalsgöromålen i Mjölby stad, biträdesarvodena i övrigt beräknas till respektive 900 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka denna omreglering och därmed förbunden indragning av en landsfiskalsbefattning.

Aska, Dals och Bobergs domsaga

folkmängd 28 169

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Bobergs	folkmängd	9 082		
Motala	»	10 249		
Vadstena	»	8 838		

tillsammans 28 169

Möjlighet att dela denna folkmängd på två landsfiskalsdistrikt föreligger icke.

Lysings och Göstrings domsaga
folkmängd 25 101

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Lysings	folkmängd	9 797
Göstrings	»	15 304
tillsammans		25 101

Dessa båda landsfiskalsdistrikt kunna icke sammanslås till ett.

Kinda och Ydre domsaga
folkmängd 25 731

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Kinda norra	folkmängd	7 731	areal	5·90	index	2 202
Kinda södra	»	10 536	»	8·38	»	3 409
Ydre	»	7 464	»	9·22	»	2 010
tillsammans		25 731	areal	23·50	index	7 621

I handlingarna lämnas anvisning på möjligheten att dela denna domsaga i två landsfiskalsdistrikt genom att klyva nuvarande Kinda södra distrikt, så att Västra Eneby, Horns och Hycklinge socknar läggas till nuvarande Kinda norra distrikt samt Kisa och Tidervals socknar till nuvarande Ydre distrikt.

Resultatet blir följande:

Kinda distrikt

n. v. Kinda norra distrikt	folkmängd	7 731
av Kinda södra distrikt:		
Västra Eneby socken.....	folkmängd	1 485
Horns »	»	2 426
Hycklinge »	»	1 538
		5 449
		13 180

Ydre distrikt

n. v. Ydre distrikt	folkmängd	7 464
av Kinda södra distrikt:		
Kisa socken	folkmängd	3 852
Tidervals »	»	1 235
		5 087
		12 551
tillsammans domsagan		25 731

Om denna domsaga förbleve delad på tre landsfiskalsdistrikt, skulle där komma att finnas tre landsfiskaler med biträdesanslag, två å 600 kr. och ett å 1 500 kr. Vid omreglering funnes där två landsfiskaler och två biträdesarvoden å respektive 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga förorda den omförmälda regleringen och därmed följande indragning av en landsfiskalstjänst.

Om nu framlagda förslag beträffande Östergötlands län vinner bifall, skulle landsfiskalstjänsterna i detta län komma att minskas med tre.

Jönköpings län.

Norra och Södra Vedbo domsaga

folkmängd 35 571

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Mariannelunds	folkmängd	6 869
Eksjö	»	8 203
Norra Vedbo härads första landsfiskalsdistrikt	»	11 424
Norra Vedbo härads andra landsfiskalsdistrikt	»	4 694
Norra Vedbo härads tredje landsfiskalsdistrikt	»	4 381

tillsammans 35 571

I norra Vedbo härads första landsfiskalsdistrikt ingår Tranås stad med 5 806 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman därstädes.

Vid den genom nådigt brev den 7 september 1917 påbjudna nya indelningen i landsfiskalsdistrikt bestämdes, att Norra Vedbo härads tre landsfiskalsdistrikt skulle sammanslås till två. Enligt nådigt brev den 14 januari 1918 skall dock den förutvarande indelningen tillsvidare bibehållas.

Övriga båda distrikt inom domsagan kunna med hänsyn till folkmängden icke sammanslås till ett distrikt.

Tveta, Vista och Mo domsaga

folkmängd 50 195

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Vista	folkmängd	7 223
Nässjö	»	16 871
Jönköpings	»	18 888
Mo	»	7 213

tillsammans 50 195

I Nässjö landsfiskalsdistrikt ingår Nässjö stad med 8 539 invånare. Denna stad har stadsfiskal och egen utmätningsman.

I Jönköpings landsfiskalsdistrikt ingår Huskvarna stad med 7 986 invånare. Denna stad har stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman även inom staden.

Någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga kan med hänsyn till folkmängden i de i mitten av domsagan belägna Nässjö och Jönköpings distrikt icke ifrågasättas.

Östbo och Västbo domsaga

folkmängd 55 346

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Värnamo	folkmängd	14 550	areal	8·55	index	14 440
Skillingaryds	»	10 020	»	8·24	»	2 587
Gislaveds	»	8 674	»	5·36	»	2 274
Långaryds	»	7 651	»	4·66	»	2 183
Unnaryds	»	6 195	»	6·41	»	1 010
Reftele	»	8 256	»	5·49	»	1 427

tillsammans 55 346 areal 38·71 index 13 921

¹ Staden Värnamo ej inräknad.

I Värnamo landsfiskalsdistrikt ingår Värnamo stad med 3 664 invånare. Staden har stadsfiskal, men landsfiskalen är utmättningsman därstädes.

Lika med länsstyrelsen anse de sakkunniga, att de båda i Östbo härad belägna landsfiskalsdistrikten, Skillingaryds och Värnamo, måste lämnas oberrörda. Skillingaryds distrikt kunde gott övertaga några socknar från angränsande landsfiskalsdistrikt inom Västbo härad för att därigenom möjliggöra en indelning av Västbo härad i två landsfiskalsdistrikt i stället för nuvarande fyra. Det geografiska läget synes dock icke lämna någon utväg härför.

Västbo härad i och för sig kan med en folkmängd i de fyra landsfiskalsdistrikten, Gislaveds, Långaryds, Unnaryds och Reftele, av tillsammans 30 776 icke uppdelas på allenast två landsfiskalsdistrikt men kan med lätthet delas i tre landsfiskalsdistrikt i stället för fyra enligt den senare delen av följande uppställning, däri Unnaryds distrikt blivit helt indraget.

Värnamo distrikt			
oförändrat	folkmängd		14 550
Skillingaryds distrikt			
oförändrat	folkmängd		10 020
Gislaveds distrikt			
n. v. Gislaveds distrikt	folkmängd	8 674	
av Reftele distrikt:			
Gnosjö socken	»	1 272	9 946
Långaryds distrikt			
n. v. Långaryds distrikt	folkmängd	7 651	
av Unnaryds distrikt:			
Femsjö socken ...	folkmängd	625	
Södra Unnaryds » ...	»	2 079	
Jälluntofta » ...	»	353	
			» 3 057
			10 708
Reftele distrikt			
n. v. Reftele distrikt utom Gnosjö socken (8 256			
—1 272)	folkmängd	6 984	
av Unnaryds distrikt:			
Kållersta socken	folkmängd	553	
Ås »	»	1 328	
Bolmsö »	»	936	
Tannåkers »	»	321	
			» 3 138
			10 122
			tillsammans domsagan 55 346

Om de fyra distrikten i Västbo härad bibehölls oförändrade, skulle där finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 300, 600, 900 och 900 kr. Vid minskning till tre landsfiskalsdistrikt bleve antalet landsfiskaler tre med tre biträdesarvoden, ett å 1 200 kr. och två å 1 500 kr. vardera.

De sakkunniga tillstyrka minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till fem och därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Västra härads domsaga
folkmängd 26 646

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Malmbäcks	folkmängd	7 220	areal	7·04	index	1 915
Vrigstads	»	8 081	»	6·08	»	1 354
Sävsjö.....	»	11 345	»	6·44	»	1 997
tillsammans		26 646	areal	19·56	index	5 266

Denna domsaga kan lämpligen delas på två landsfiskalsdistrikt. Länsstyrelsens anvisning därutinnan avser, att Sävsjö distrikt skulle delas mellan Malmbäcks och Vrigstads distrikt ävensom att därefter det nordligare distriktet skulle kallas Sävsjö och det sydligare distriktet Stockaryd.

Resultatet innefattas i följande uppställning:

Sävsjö distrikt

n. v. Malmbäcks distrikt	folkmängd	7 220		
av Sävsjö distrikt:				
Norra Sandsjö socken	folkmängd	3 707		
Vallsjö »	»	1 787		
Norra Ljunga »	»	1 079	»	6 573
				13 793

Stockaryds distrikt

n. v. Vrigstads distrikt	folkmängd	8 081		
av Sävsjö distrikt:				
Skepperstads socken	folkmängd	652		
Hjärtlanda »	»	256		
Fröryds »	»	1 105		
Bäckaby »	»	825		
Ramkvilla »	»	1 307		
Södra Solberga »	»	627	»	4 772
				12 853
tillsammans domsagan		26 646		

Vid bibehållen fördelning på tre landsfiskalsdistrikt skulle i domsagan finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 900 och 1 800 kr. Vid minskning till två distrikt finnas två landsfiskaler med två biträdesarvoden å respektive 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka indelningen av denna domsaga i två landsfiskalsdistrikt och därav följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Östra härads domsaga
folkmängd 23 528

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nye	folkmängd	5 510	areal	4·34	index	1 092
Vetlanda	»	11 093	»	4·86	»	4 206 ¹
Alseda	»	6 925	»	4·80	»	2 246
tillsammans		23 528	areal	14·00	index	7 544

Till Vetlanda landsfiskalsdistrikt hör Vetlanda stad med 3 128 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman inom staden.

¹ Staden Vetlanda ej inräknad.

Länsstyrelsen ifrågasätter indelning av denna domsaga i två landsfiskalsdistrikt på det sätt, att Nye distrikt sammanslås med Alseda distrikt med det undantag, att Korsberga socken flyttas till Vetlanda distrikt.

Följande uppställning uppvisar resultatet härav:

Vetlanda distrikt			
n. v. Vetlanda distrikt	folkmängd	11 093	
av Nye distrikt:			
Korsberga socken.....	»	1 456	12 549
Alseda distrikt			
n. v. Alseda distrikt.....	folkmängd	6 925	
Nye distrikt med undantag av Korsberga socken	»	4 054	10 979
			tillsammans domsagan 23 528

Om domsagan lämnas odelad, blir antalet landsfiskaler tre med två biträdesarvoden å respektive 300 och 1 800 kr. Vid delning på två distrikt komma att finnas två landsfiskaler med två biträdesarvoden å 1 500 respektive 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka domsagens indelning på två landsfiskalsdistrikt och i sammanhang därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Vid bifall till de sakkunnigas förslag beträffande Jönköpings län skulle, förutom den redan bestämda indragningen av en landsfiskalsbefattning genom minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i Norra och Södra Vedbo domsaga, ytterligare tre landsfiskalstjänster komma att indragas.

Kronobergs län.

Östra Värends domsaga

folkmängd 57 358

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Åseda	folkmängd	8 581	areal 6·22	index 4 633
Lenhovda	»	8 649	» 9·30	» 7 539
Kosta	»	8 766	» 6·83	» 5 398
Hofmantorps	»	11 409	» 5·67	» 4 047
Älmeboda	»	9 652	» 6·02	» 3 189
Tingsryds	»	10 301	» 5·35	» 3 407
tillsammans 57 358			areal 39·39	index 28 213

Länsstyrelsen har icke ifrågasatt någon reglering av landsfiskalsdistrikten inom denna domsaga. Det synes dock, att de tre förstnämnda distrikten, vilka alla tre äro belägna inom Uppvidinge härad, äro i anseende till folkmängden mindre än nödvändigt är. En lämplig åtgärd att verkställa reglering av landsfiskalsdistrikten inom domsagan synes vara att låta de tre största distrikten, Hofmantorps, Älmeboda och Tingsryds, förbliva oberörda samt låta socknarna i Lenhovda distrikt fördelas på Åseda och Kosta distrikt, därvid Dädesjö, Herråkra och Lenhovda socknar med tillsammans 4 262 invånare borde bilda en grupp och Älghults socken med 4 387 invånare den andra. Vilkendera av dessa båda grupper borde läggas till det ena eller det andra kvarstående distriktet torde ur geografisk synpunkt vara rätt likgiltigt. De

sakkunniga föredraga att föreslå, att Älghults socken förenas med Kosta distrikt.

Resultatet bliver:

Åseda distrikt

n. v. Åseda distrikt	folkmängd	8 581		
Dädesjö socken.....	folkmängd	1 620		
Herråkra »	»	438		
Lenhovda »	»	2 204	»	4 262
				12 843

Kosta distrikt

n. v. Kosta distrikt	folkmängd	8 766		
Älghults socken	»	4 387		13 153

Oberörda skulle bliva

Hofmantorps distrikt	folkmängd	11 409		
Älmeboda »	»	9 652		
Tingsryds »	»	10 301		31 362
	tillsammans domsagan			57 358

Enligt de ifrågasatta grunderna skulle i domsagan, lämnad utan reglering av landsfiskalsdistrikten, finnas sex landsfiskaler med följande biträdesarvoden, nämligen tre å 900 kr., ett å 1 200 kr., ett å 1 500 kr. och ett å 1 800 kr. Om den ifrågasatta regleringen genomföres, blir antalet landsfiskaler fem och biträdesarvodena ett å 1 200 kr., ett å 1 500 kr., ett å 1 800 kr., ett å 2 100 kr. och ett å 2 400 kr.

De sakkunniga förorda indragning på angivna sätt av en landsfiskalsbefattning inom denna domsaga.

Mellersta Värends domsaga

folkmängd 24 010

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ryds	folkmängd	8 089	areal	4·50	index	4 804
Bergunda	»	7 798	»	4·84	»	2 274
Norrvinge	»	8 123	»	6·16	»	1 590
	tillsammans	24 010	areal	15·50	index	8 668

Dessa uppgifter rörande folkmängd, areal och arbetskvantitet giva vid handen, att denna domsaga bör kunna indelas i två landsfiskalsdistrikt.

I sitt eventuella förslag har länsstyrelsen ifrågasatt delning på det sättet, att Ryds och Bergunda distrikt, vilka tillsammans utgöra Kinnevalds härad, skulle sammanslås till ett distrikt och sålunda Norrvinge distrikt (Norrvinge härad) lämnas oberört. Efter angivna förutsättningar möter emellertid häremot det bestämda hinder, att det nya, av Kinnevalds härad bestående distriktet skulle få en folkmängd av över 15 000.

Länsstyrelsen har därför ock lämnat anvisning på en annan kombination, från vilken länsstyrelsen dock avråder, nämligen att uppdelas Bergunda distrikt mellan Ryds och Norrvinge distrikt genom att lägga tre socknar av Bergunda distrikt till Norrvinge distrikt och resten av Bergunda till Ryds distrikt. Resultatet av denna uppdelning skulle bliva följande:

Ryds distrikt

n. v. Ryds distrikt	.....	folkmängd	8 089		
Vederslövs socken	.....	folkmängd	1 032		
Dänningelanda	»	»	240		
Tävelsås	»	»	942		
Kalvsviks	»	»	1 080		
Jäts	»	»	782		
Skatelövs	» (del av)	»	911	»	4 987
					13 076

Norrvidinge distrikt

n. v. Norrvidinge distrikt	.....	folkmängd	8 123		
Öjaby socken	.....	folkmängd	563		
Bergunda	»	»	1 004		
Öja	»	»	1 244	»	2 811
					10 934
				tillsammans domsagan	24 010

I stället för tre landsfiskaler med tre biträdesanslag, ett å 600 kr. och två på 900 kr. vardera, skulle inom domsagan komma att finnas två landsfiskaler med biträdesanslag å 1 500 respektive 2 400 kr.

De sakkunniga finna sig böra tillstyrka denna indelning av domsagan i två landsfiskalsdistrikt och därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Västra Värends domsaga

folkmängd 28 688

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Moheda	.....	folkmängd	8 031
Alvesta	.....	»	11 169
Älmhults	.....	»	9 488

tillsammans 28 688

Med avseende å antalet invånare, vilket skulle giva mer än 14 000 på vardera av två distrikt, kan denna domsaga icke delas på två distrikt i stället för nuvarande tre.

Sunnerbo domsaga

folkmängd 39 220

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Göteryds	.....	folkmängd	8 956	areal	7·14	index	3 006
Ljungby	.....	»	11 374	»	6·37	»	4 509
Lidhults	.....	»	7 517	»	8·29	»	2 328
Markaryds	.....	»	11 373	»	6·41	»	2 029

tillsammans 39 220 areal 28·21 index 11 872

Länsstyrelsen har anvisat en möjlighet att uppdelas denna domsaga på tre i stället för fyra landsfiskalsdistrikt genom att till Lidhults distrikt flyttas från nuvarande Ljungby distrikt Ljungby socken med Ljungby köping samt från Markaryds distrikt Hinneryds socken, varefter det ökade distriktet erhåller namnet Ljungby distrikt, att av Pjätteryds, Agunnaryds och Södra Ljungs socknar i nuvarande Göteryds distrikt samt Kånna, Tutaryds, Ryssby, Berga, Dörrarps och Vittaryds socknar i nuvarande Ljungby distrikt bil-

das ett nytt distrikt med benämningen Ryssby distrikt, samt att till Markaryds på nyssnämnda sätt minskade distrikt läggas Göteryds och Hamneda socknar av Göteryds nuvarande distrikt. Resultatet skulle då bli följande:

Ljungby nya distrikt

n. v. Lidhults distrikt	folkmängd	7 517		
Ljungby socken med Ljung-				
by köping	folkmängd	3 671		
Hinneryds socken	»	2 140	»	5 811
				13 328

Ryssby nya distrikt

Pjätteryds socken	folkmängd	1 875		
Agunnaryds »	»	1 380		
S:a Ljungs »	»	1 546		
Kånna »	»	779		
Tutaryds »	»	459		
Ryssby »	»	2 552		
Berga »	»	2 880		
Dörarps »	»	498		
Vittaryds »	»	535		12 504

Markaryds distrikt

Markaryds socken	folkmängd	3 621		
Markaryds köping	»	953		
Traherys socken	»	3 113		
Hallaryds »	»	1 546		
Göteryds »	»	2 591		
Hamneda »	»	1 564		13 388

tillsammans domsagan 39 220

Fördelningen på tre distrikt i stället för fyra medför att, i stället för fyra landsfiskaler med fyra biträdesanslag å respektive 600, 900, 1 800 och 1 800 kr., skulle komma att finnas tre landsfiskaler med tre biträdesanslag å respektive 2 100, 2 400 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka, att den ifrågasatta regleringen genomföres och sålunda en landsfiskalstjänst indrages.

Om de sakkunnigas förslag beträffande Kronobergs län bifalles, skulle därigenom antalet landsfiskalstjänster i länet komma att minskas med tre.

Kalmar län.

Tjustrs domsaga

folkmängd 37 687

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ukna	folkmängd	8 926	areal	8·13	index	5 331
Lofta	»	9 250	»	5·51	»	4 492
Gamleby	»	10 486	»	6·84	»	2 346
Hjorteds	»	9 025	»	6·53	»	2 974

tillsammans 37 687 areal 27·01 index 15 143

Ehuru såväl folkmängd och areal som arbetsmängd synas hava kunnat giva anledning därtill, har länsstyrelsen icke upptagit minskning av antalet landsfiskalsdistrikt inom denna domsaga bland tänkbara indragningar.

Det synes dock bliva nödvändigt att vidtaga en sådan minskning och torde densamma utan synnerlig olägenhet kunna åstadkommas på det sätt, att nuvarande Ukna distrikt och nuvarande Lofta distrikt sammanslås till ett distrikt, därvid dock från Lofta till Gamleby distrikt flyttas Loftahammars och Lofta socknar, samt att från Gamleby till Hjorteds distrikt överflyttas Blackstads och Locknevi socknar. Resultatet bliver följande:

Ukna distrikt

n. v. Ukna distrikt	folkmängd	8 926		
av Lofta distrikt:				
Västra Eds socken	folkmängd	1 155		
Östra Eds »	»	3 076	»	4 231
				13 157

Gamleby distrikt

av n. v. Gamleby distrikt:				
Hallingebergs socken	folkmängd	2 759		
Odensvi »	»	1 685		
Gamleby »	»	3 041	folkmängd	7 485
av n. v. Lofta distrikt:				
Loftahammars socken	folkmängd	1 966		
Lofta »	»	3 053	»	5 019
				12 504

Hjorteds distrikt

n. v. Hjorteds distrikt	folkmängd	9 025		
av n. v. Gamleby distrikt:				
Blackstads socken	folkmängd	1 121		
Locknevi »	»	1 880	»	3 001
				12 026
			tillsammans domsagan	37 687

I stället för 4 landsfiskaler med 4 biträdesarvoden å respektive 900, 1 200, 1 200 och 1 500 kr. skulle för domsagan komma att finnas 3 landsfiskaler med 3 biträdesarvoden å respektive 2 100, 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka denna omreglering och därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Sevede och Tunaläns domsaga

folkmängd 26 540

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Södra Vi	folkmängd	7 646	areal	6·55
Hultsfreds	»	7 654	»	4·81
Tunaläns	»	11 240	»	8·90
			tillsammans	20·26
				index 9 826

Länsstyrelsen ifrågasätter en sådan inskränkning i antalet landsfiskalsdistrikt, att Södra Vi och Hultsfreds distrikt sammanslås till ett, medan

Tunaläns distrikt lämnas oberört. Detta förslag medför den olägenheten, att det nybildade distriktet skulle erhålla en folkmängd av mer än 15 000. Till undvikande härav måste enligt de sakkunnigas mening vid sammanslagningen Frödinge socken med 1 831 invånare flyttas över till Tunaläns distrikt. Geografiskt kunde Vena socken varit lämpligare att flytta över, men denna socken med sina 4 833 invånare är påtagligen för stor för detta ändamål. Resultatet bliver följande:

Tunaläns distrikt

n. v. Tunaläns distrikt	folkmängd 11 240
av n. v. Södra Vi distrikt:	
Frödinge socken	» 1 831
	13 071

Sevede distrikt

av n. v. Södra Vi distrikt:	
Rumskulla socken	folkmängd 1 433
Södra Vi »	» 3 423
Djursdala »	» 959
	folkmängd 5 815
n. v. Hultsfreds distrikt	» 7 654
	13 469
	tillsammans domsagan 26 540

Om i domsagan skulle bibehållas tre landsfiskalsdistrikt, komme där att finnas tre landsfiskaler med tre biträdesanslag å 600, 600 och 1 800 kr. Vid minskning till två landsfiskalsdistrikt bleve antalet landsfiskaler två och biträdesanslagen två på 2 400 kr. vardera.

De sakkunniga förorda den av dem föreslagna minskningen av landsfiskalsdistrikten till två och därmed följande indragning av en landsfiskalstjänst.

Aspelands och Handbörds domsaga

folkmängd 30 631

n. v. landsfiskalsdistrikt:	
Målilla	folkmängd 9 684
Virserums	» 8 943
Högsby	» 12 004
	tillsammans 30 631

Folkmängden utesluter möjligheten att indraga ett landsfiskalsdistrikt i denna domsaga.

Norra Möre och Stranda domsaga

folkmängd 26 400

n. v. landsfiskalsdistrikt:	
Oskarshamns	folkmängd 9 475
Rockneby	» 9 478
Kalmar	» 7 447
	tillsammans 26 400

Kalmar landskommun med 477 invånare kommer att med ingången av år 1925 införlivas med Kalmar stad, vadan antalet invånare i Kalmar landsfiskalsdistrikt här kan beräknas till 6 970.

Länsstyrelsen ifrågasätter, att till Oskarshamns distrikt skulle läggas Ålems socken av Rockneby distrikt med en folkmängd av 4 889. Härigenom skulle för Oskarshamns distrikt uppkomma ett invånarantal av 14 364, vilket enligt de antagna förutsättningarna för denna utredning är för högt och därför icke kan förordas.

Av motsvarande skäl kan icke ifrågasättas, att Rockneby och Kalmar landsfiskalsdistrikt med bibehållna områden skulle sammanslås till ett distrikt, och då Ålems socken är den enda socken inom de båda sydliga distrikten, som gränsar till Oskarshamns distrikt, finnes icke möjlighet att inom ifrågavarande domsaga minska antalet landsfiskalsdistrikt.

Södra Møre domsaga

folkmängd 40 470

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Vassmolösa	folkmängd	7 629	areal	3·66	index	4 655
Nybro	»	9 597	»	3·85	»	3 326
Vissefjärda	»	7 976	»	4·03	»	5 415
Karlslunda	»	5 524	»	2·72	»	3 172
Torsås	»	9 744	»	3·33	»	4 737

tillsammans 40 470   areal 17·59   index 21 305

I handlingarna ifrågasattes en uppdelning av domsagan på fyra landsfiskalsdistrikt i stället för fem genom att från Karlslunda distrikt förlägga Karlslunda socken till Vissefjärda distrikt, Arby och Hagby socknar till Vassmolösa distrikt samt Våxtorps och Halltorps socknar till Torsås distrikt.

Vid ett folkmängdantal av 40 470 med jämförelsevis ringa areal och måttlig arbetsmängd synes det emellertid vara nödvändigt att undersöka, huruvida icke vid en förestående reglering steget borde tagas fullt ut och söka inskränka antalet landsfiskalsdistrikt inom domsagan från fem till tre. En undersökning i denna riktning ger följande resultat, i vilket tilläntytors någon jämkning må böra ske av hänsyn till lokala förhållanden. Såsom medelpunkter för de nya distrikten torde böra bibehållas Vassmolösa, Vissefjärda och Torsås distrikt.

Vassmolösa distrikt bör utvidgas med Madesjö socken och Nybro köping från Nybro distrikt men däremot avstå Oskars och Mortorps socknar till Vissefjärda distrikt.

Vissefjärda distrikt övertager Örsjö socken från Nybro distrikt, Oskars och Mortorps socknar från Vassmolösa distrikt samt Karlslunda socken från Karlslunda distrikt.

Torsås distrikt övertager Arby, Hagby, Våxtorps och Halltorps socknar från Karlslunda distrikt.

Uppställningen blir följande:

Vassmolösa distrikt

av n. v. Vassmolösa distrikt:

S:t Sigfrids socken	folkmängd	674	
Hossmo »	»	538	
Ljungby »	»	3 703	folkmängd 4 915

av n. v. Nybro distrikt:

Madesjö socken	»	5 656	
Nybro köping	»	2 638	» 8 294 13 209

Vissefjärda distrikt

n. v. Vissefjärda distrikt	folkmängd	7 976		
av n. v. Nybro distrikt:				
Örsjö socken	folkmängd	1 303		
av n. v. Karlslunda distrikt:				
Karlslunda socken	»	1 599		
av n. v. Vassmolösa distrikt:				
Oskars socken	»	1 176		
Mortorps »	»	1 538	»	5 616 13 592

Torsås distrikt

n. v. Torsås distrikt	folkmängd	9 744		
av n. v. Karlslunda distrikt:				
Arby socken	folkmängd	1 342		
Hagby »	»	936		
Våxtorps »	»	632		
Halltorps »	»	1 015	»	3 925 13 669
				tillsammans domsagan 40 470

Om domsagan lämnades oregerad i avseende å antalet landsfiskalsdistrikt, skulle inom densamma finnas fem landsfiskaler med fyra biträdesarvoden, två på 600 kr. och två på 1 200 kr. Vid minskning till tre distrikt komma att finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden, vart å 2 400 kr.

De sakkunniga förorda, att domsagan uppdelas på tre landsfiskalsdistrikt och att således antalet landsfiskaler minskas med två.

Ölands domsaga
folkmängd 28 169

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Åkerbo	folkmängd	6 399	areal 3·09	index 2 191
Borgholms	»	8 806	» 3·74	» 2 780
Mörbylånga	»	6 731	» 3·35	» 2 089
Degerhamns	»	6 233	» 3·28	» 1 933
	tillsammans	28 169	areal 13·46	index 8 993

I Borgholms distrikt ingår Borgholms stad med 1 269 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmättningsman därstädes.

Såväl folkmängden och arealen som arbetsmängden hänvisa till att indela denna domsaga i tre distrikt i stället för fyra. Att sträcka minskningen ända till två distrikt medför allt för stort antal invånare åtminstone i det ena distriktet.

Vid indelning på tre distrikt synes det geografiska läget tala för att lämna det längst i norr belägna Åkerbo distrikt oberört, ehuru detta icke har större folkmängd än 6 399. En jämnare folkmängdsdelning skulle givetvis åstadkommas, om till Åkerbo distrikt från Borgholms distrikt flyttades Alböke och Löts socknar om tillsammans 1 151 invånare; men detta kan knappast anses nödvändigt.

I övrigt skulle till Borgholms distrikt från Mörbylånga distrikt flyttas

Glömminge, Algutsrums och Torslunda socknar och i stället till återstoden av Mörbylånga distrikt läggas hela Degerhamns distrikt.

Resultatet bliver:

Åkerbo distrikt				
oförändrat	folkmängd	6 399		
Borgholms distrikt				
n. v. Borgholms distrikt	folkmängd	8 806		
av n. v. Mörbylånga distrikt:				
Glömminge socken	folkmängd	707		
Algutsrums »	»	731		
Torslunda »	»	1 413	»	2 851
				11 657
Mörbylånga distrikt				
av n. v. Mörbylånga distrikt:				
Vickleby socken	folkmängd	622		
Resmo »	»	475		
Mörbylånga »	»	794		
Mörbylånga köping	»	500		
Norra Möckleby socken	»	681		
Gårdby »	»	398		
Sandby »	»	410	folkmängd	3 880
n. v. Degerhamns distrikt	»	6 233		10 113
			tillsammans domsagan	28 169

Om antalet distrikt i denna domsaga icke ändrades, skulle där finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden, tre å 300 kr. och ett å 900 kr. Vid indelning å tre landsfiskalsdistrikt bleve antalet landsfiskaler tre med biträdesarvoden å respektive 300, 1 500 och 1 800 kr.

De sakkunniga föreslå denna domsagas reglering till tre landsfiskalsdistrikt, innefattande indragning av en landsfiskalstjänst.

Om de sakkunnigas förslag beträffande Kalmar län bifalles, kommer antalet landsfiskalsbefattningar i detta län att minskas med fem.

Gotlands län.

Gotlands norra domsaga

folkmängd 23 708

n. v. landsfiskalsdistrikt:						
Slite	folkmängd	9 101	areal	7·63	index	4 293
Visby	»	7 597	»	4·67	»	3 441
Kräklingbo	»	7 010	»	5·47	»	1 535
	tillsammans	23 708	areal	17·77	index	9 269

Länsstyrelsen gör beträffande denna domsagas uppdelning i två landsfiskalsdistrikt i stället för tre det förslag, att nuvarande Kräklingbo distrikt fördelas på de båda andra, därvid till Slite distrikt förläggas Gothems, Hörzne med Bara, Norrlanda, Ala, Anga, Ardre, Gammelgarns, Kräklingbo och Östergarns socknar samt till Visby distrikt Buttle, Dalhems, Ganthems, Guldrupe, Halla, Sjonhems, Viklau och Vänge socknar.

Detta förslag giver följande resultat:

Slite distrikt

n. v. Slite distrikt	folkmängd	9 101		
av n. v. Kräklingbo distrikt:				
Gothems socken	folkmängd	691		
Hörsne med Bara »	»	457		
Norrlanda »	»	302		
Ala »	»	304		
Anga »	»	269		
Ardre »	»	547		
Gammelgarns »	»	423		
Kräklingbo »	»	409		
Östergarns »	»	615	»	4 017
				13 118

Visby distrikt

n. v. Visby distrikt	folkmängd	7 597		
av n. v. Kräklingbo distrikt:				
Buttle socken	folkmängd	326		
Dalhems »	»	605		
Ganthems »	»	268		
Guldrupe »	»	256		
Halla »	»	329		
Sjonhems »	»	347		
Viklau »	»	207		
Vänge »	»	655	»	2 993
				10 590
				tillsammans domsagan 23 708

Om i domsagan skulle oförändrat bibehållas tre landsfiskalsdistrikt, bleve antalet landsfiskaler tre och biträdesarvodena två på 600 kr. och ett på 1 200 kr. Vid minskning till två distrikt bleve landsfiskalerna två med biträdesarvoden ett å 1 500 kr. och ett å 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen till två landsfiskalsdistrikt och därmed indragning i denna domsaga av en landsfiskalsbefattning.

Gotlands södra domsaga

folkmängd 22 799

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Klintehamns	folkmängd	8 803	areal	4·53
Hemse	»	9 194	»	5·07
Burgsviks	»	4 802	»	3·99
	tillsammans	22 799	areal	13·59
				index 5 337

Länsstyrelsen föreslår, att vid denna domsagas uppdelning på endast två landsfiskalsdistrikt nuvarande Burgsviks distrikt uppdelas på de två andra på det sätt, att till Klintehamns distrikt flyttas Slite och Habblingbo socknar och till Hemse distrikt flyttas Fide, Grötlingbo, Hamra, Havdhem, Näs, Sundre, Vamlingbo och Öje socknar, varjämte från Hemse till Klintehamns distrikt överförs Lojsta, Gerums och Levede socknar.

Detta förslag ger anledning till följande uppställning:

Klintehamns distrikt

n. v. Klintehamns distrikt	folkmängd	8 803		
av n. v. Hemse distrikt:				
Lojsta socken	folkmängd	292		
Gerums »	»	170		
Levede »	»	551	»	1 013
av n. v. Burgsviks distrikt:				
Slite socken	»	287		
Hablingbo »	»	578	»	865
				10 681

Hemse distrikt

Återstoden av n. v. Hemse distrikt	folkmängd	8 181		
» » » Burgsviks »	»	3 937	»	12 118
				tillsammans domsagan 22 799

Vid domsagans indelning på tre landsfiskalsdistrikt är landsfiskalernas antal tre med två biträdesarvoden å respektive 900 och 1 200 kr. Om delningen göres på två distrikt, bliva landsfiskalerna två med två biträdesarvoden å respektive 1 500 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka oförmälda indelning på två landsfiskalsdistrikt med indragning av en landsfiskalstjänst.

Vid bifall till vad sålunda föreslagits beträffande Gotlands län skulle antalet landsfiskalsbefattningar i länet minskas med två.

Blekinge län.

Östra härads domsaga

folkmängd 24 831

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Kristianopels	folkmängd	8 204	areal	2·39	index	6 391
Lyceby	»	8 390	»	1·46	»	5 528
Augerums	»	8 237	»	2·50	»	7 368
	tillsammans	24 831	areal	6·35	index	19 287

Länsstyrelsen, som avstyrker varje minskning i antalet landsfiskalsdistrikt inom länet, anvisar en utväg till minskning med ett distrikt i denna domsaga genom uppdelning av Augerums distrikt på de båda övriga.

En uppställning härav giver följande resultat:

Kristianopels distrikt

n. v. Kristianopels distrikt	folkmängd	8 204		
av Augerums distrikt:				
Ramdala socken	folkmängd	2 784		
Sturkö »	»	2 085	»	4 869
				13 073

Lyceby distrikt

n. v. Lyceby distrikt	folkmängd	8 390		
av Augerums distrikt:				
återstoden	»	3 368	»	11 758
				tillsammans domsagan 24 831

Om de tre distrikten i domsagan bibehölles oförändrade, skulle där finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden, vart och ett å 900 kr. Vid minskning med ett distrikt komme att finnas två landsfiskaler med två biträdesarvoden, det ena å 1 800 kr. och det andra å 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka domsagans indelning i två landsfiskalsdistrikt och därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Medelstads härads domsaga

folkmängd 32 438

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nättraby	folkmängd	9 931
Tvings	»	10 654
Ronneby.....	»	11 853

tillsammans 32 438

Folkmängdens antal omöjliggör denna domsagas indelning på två landsfiskalsdistrikt i stället för tre.

Bräkne härads domsaga

folkmängd 23 042

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Hoby	folkmängd	6 799	areal	2 53	index	4 159
Hällaryds	»	7 206	»	2 97	»	5 228
Asarums.....	»	9 037	»	1 26	»	6 628

tillsammans 23 042   areal 6 76   index 16 015

Länsstyrelsen lämnar anvisning på möjligheten att i denna domsaga minska antalet landsfiskalsdistrikt genom att dela Hällaryds distrikt mellan de båda andra distrikten.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Hoby distrikt

n. v. Hoby distrikt..... folkmängd 6 799

av Hällaryds distrikt:

Åryds socken	folkmängd	2 471		
Hällaryds »	»	2 957	»	5 428
				12 227

Asarums distrikt

n. v. Asarums distrikt..... folkmängd 9 037

av Hällaryds distrikt:

Ringamåla socken	»	1 778		10 815
------------------------	---	-------	--	--------

tillsammans domsagan 23 042

Om tre distrikt bibehölles i domsagan, skulle landsfiskalerna vara tre med tre biträdesarvoden å respektive 300, 600 och 1 200 kr. Vid minskning med ett landsfiskalsdistrikt bleve landsfiskalerna två med två biträdesarvoden å respektive 1 500 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen av distriktens antal till två och därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Listers härad's domsaga

folkmängd 25 007

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Jämshögs	folkmängd 10 415	areal 4·19	index 7 967
Mörrums.....	» 7 173	» 1·35	» 5 181
Sölvesborgs	» 7 419	» 1·14	» 3 880
tillsammans 25 007		areal 6·68	index 17 028

Den sammanlagda folkmängden i denna domsaga och densamma areal synas bereda god möjlighet för domsagens indelning på endast två landsfiskalsdistrikt. Betänklighet väcks åter av det jämförelsevis höga indextalet. Ett avgörande hinder synes vara, att ingen annan reglering torde vara tänkbar än att uppdelas Mörrums distrikt mellan Jämshögs och Sölvesborgs distrikt och att detta åter icke kan ske utan att till Jämshögs distrikt flytta först och främst Mörrums socken om 4 353 invånare. En så stor ökning tål icke Jämshögs distrikt vid med sina 10 415 invånare.

Någon minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga kan därför icke föreslås.

Vid bifall till de sakkunnigas förslag beträffande Blekinge län skulle antalet landsfiskalsbefattningar i detta län minskas med två.

Kristianstads län.*Ingelstads och Järrestads domsaga*

folkmängd 34 789

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Järrestads	folkmängd 11 109
Löderups.....	» 12 174
Tryde	» 11 506

tillsammans 34 789

På grund av folkmängden kan inskränkning i antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga icke ifrågasättas.

Gärds och Albo domsaga

folkmängd 34 140

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Brösarps	folkmängd 10 299	areal 3·02	index 2 088
Degeberga	» 7 700	» 2·66	» 4 000
Äsphults	» 7 392	» 2·35	» 1 836
Vä	» 8 749	» 1·48	» 6 491

tillsammans 34 140 areal 9·51 index 14 415

Länsstyrelsen, som avstyrker varje minskning i antalet landsfiskalsdistrikt inom länet, har lämnat anvisning på en minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga från fyra till tre och därvid ifrågasatt, att två socknar skulle flyttas från Degeberga distrikt till Brösarps och att därefter Degeberga, Äsphults och Vä distrikt skulle uppdelas på två distrikt.

Emedan Brösarps distrikt motsvarar Albo härad och de tre andra distrikten tillsammans utgöra Gärds härad, torde vara skäl utreda, om icke det ifråga-

satta sammanförandet i ett landsfiskalsdistrikt av socknar från olika härad skulle kunna undvikas, dock med allt erkännande av att olägenheten av den ifrågasatta åtgärden icke är särdeles betydande.

En utväg erbjuder sig då, nämligen att med bibehållande av Brösarps distrikt oberört fördela Äsphults distrikt mellan Degeberga och Vä distrikt. Följande uppställning visar huru därvid kan ordnas.

Brösarps distrikt

oförändrat ..... folkmängd 10 299

Degeberga distrikt

n. v. Degeberga distrikt ..... folkmängd 7 700

av Äsphults distrikt:

Lyngsjö socken	.....	folkmängd	363		
Östra Vrams »	.....	»	421		
Västra Vrams »	.....	»	2 775	»	3 559
					11 259

Vä distrikt

n. v. Vä distrikt ..... folkmängd 8 749

av Äsphults distrikt:

Linderöds socken	.....	folkmängd	946		
Äsphults »	.....	»	872		
Djurröds »	.....	»	737		
Träne »	.....	»	1 278	»	3 833
					12 582

tillsammans domsagan 34 140

Om fyra landsfiskalsdistrikt bibehölles i domsagan, komme där att finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 600, 600, 900 och 1 500 kr. Vid delning på tre distrikt bleve landsfiskalernas antal tre med biträdesarvoden å respektive 1 500, 1 800 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka den ifrågasatta indelningen på tre landsfiskalsdistrikt på det av dem föreslagna sätt med därav följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Villands domsaga

folkmängd 24 521

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Fjälkinge	.....	folkmängd	9 656	areal	1'90	index	2 691
Näsums	.....	»	8 587	»	3'12	»	3 894
Oppmanna	.....	»	6 278	»	2'68	»	3 754

tillsammans 24 521 areal 7'70 index 10 339

Länsstyrelsen föreslår uppdelning av två distrikt genom Oppmanna distrikts fördelning på de båda andra. Resultatet därav framgår av följande uppställning:

Fjälkinge distrikt

n. v. Fjälkinge distrikt ..... folkmängd 9 656

av Oppmanna distrikt:

Fjälkestads socken	.....	folkmängd	1 607		
Österlövs »	.....	»	1 214	»	2 821
					12 477

Näsums distrikt

n. v. Näsums distrikt	folkmängd	8 587		
av Oppmanna distrikt:				
Oppmanna socken	folkmängd	1 723		
Vånga »	»	1 734	»	3 457
				12 044
				tillsammans domsagan 24 521

Om tre distrikt skulle bibehållas, skulle i domsagan finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 300, 900 och 1 200 kr. Vid föreslagen delning på två distrikt bliva landsfiskalerna två med två biträdesarvoden, vardera å 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen till två distrikt med därav följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Östra Göinge domsaga

folkmängd 28 845

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Örkeneds	folkmängd	8 300		
Färlövs	»	11 584		
Osby	»	8 871		
				tillsammans 28 845

Folkmängdens storlek utgör hinder för denna domsagas indelning på två landsfiskalsdistrikt.

Västra Göinge domsaga

folkmängd 39 208

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Stoby	folkmängd	14 222	areal	3·93	index 11 733
Brönneads	»	7 411	»	3·48	» 4 105
Verums	»	8 640	»	4·52	» 4 005
Vinslövs	»	8 935	»	2·56	» 7 397
					tillsammans 39 208
			areal	14·49	index 27 240

I Stoby landsfiskalsdistrikt är inräknad Hässleholms stad, som har egen stadsfiskal, men där landsfiskalen är utmättningsman. Hässleholms stad har 3 340 invånare.

Utan att ge sitt förord däråt har länsstyrelsen ifrågasatt en minskning av landsfiskalsdistriktens antal genom att dels fördela Vinslövs distrikt på Stoby och Brönneads distrikt och dels flytta från Stoby distrikt två socknar till Brönneads och två till Verums distrikt.

Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Stoby distrikt

av n. v. Stoby distrikt:				
Hässleholms stad	folkmängd	3 340		
Stoby socken	»	3 388		6 728
av n. v. Vinslövs distrikt:				
Norra Sandby socken	folkmängd	788		
Gumlösa »	»	697		
Sörby »	»	470		
Vinslövs »	»	3 456		
Önnestads »	»	1 866	»	7 277
				14 005

Brönneustads distrikt

n. v. Brönneustads distrikt	folkmängd	7 411		
från Stoby distrikt:				
Finja socken	folkmängd	2 938		
Hörja »	»	796	»	3 734
från Vinslövs distrikt:				
Nävlinge socken	»	731		
Ignaberga »	»	927	»	1 658
				12 803

Verums distrikt

n. v. Verums distrikt	folkmängd	8 640		
av Stoby distrikt:				
Röke socken	folkmängd	1 689		
Vankiva »	»	2 071	»	3 760
				12 400
	tillsammans	domsagan		39 208

Stoby distrikt komme efter omregleringen att hava ett så stort antal invånare som 14 005, men dels har ju stadsfiskalen i Hässleholms stad att fullgöra polisgöromålen därstädes och dels får i allt fall Stoby distrikt en något ringare folkmängd än förut.

Omregleringen kommer att medföra, att utom för Stoby distrikt komme att i stället för tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 900 och 900 kr. finnas två landsfiskaler med två biträdesarvoden, vardera å 2 100 kr.

De sakkunniga förorda den ifrågasatta omregleringen inom denna domsaga med därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Norra Åsbo domsaga

folkmängd 28 944

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Riseberga	folkmängd	8 952		
Örkelljunga	»	8 557		
Gråmanstorps	»	11 435		
	tillsammans			28 944

Den angivna folkmängden kan icke delas på två landsfiskalsdistrikt.

Södra Åsbo och Bjäre domsaga

folkmängd 30 565

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Björnekulla	folkmängd	10 835		
Rebbelberga	»	9 720		
Båstads	»	10 010		
	tillsammans			30 565

Folkmängden är för stor för att kunna delas på två landsfiskalsdistrikt.

Vid bifall till de sakkunnigas förslag skulle inom Kristianstads län indragas tre landsfiskalsbefattningar.

Malmöhus län.*Luggude domsaga*

folkmängd 47 853

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ekeby	folkmängd	8 072	areal	1·57	index	4 010
Höganäs	»	13 306	»	0·88	»	4 700
Kattarps	»	9 131	»	1·34	»	3 725
Ramlösa	»	7 741	»	1·88	»	3 317
Billesholms	»	9 603	»	0·95	»	5 632
tillsammans		47 853	areal	6·82	index	21 384

Länsstyrelsen har, utan att förorda förslaget, lämnat anvisning, huru landsfiskalsdistriktens antal i denna domsaga skulle kunna minskas till fyra. Detta skulle ske dels genom indragning av Billesholms distrikt och fördelning av dess socknar på Ramlösa och Ekeby distrikt och dels genom flyttning av Vikens socken från Kattarps till Höganäs distrikt och av Allerums socken från Ramlösa till Kattarps distrikt.

Vid detta förslag är intet annat att erinra, än att Vikens socken med 852 invånare icke torde böra förläggas till Höganäs distrikt, som därigenom skulle komma upp över 14 000 invånare, utan hellre borde bibehållas i Kattarps distrikt, som ändock kan mottaga Allerums socken med 2 318 invånare från Ramlösa distrikt.

Med iakttagande härav skulle uppställningen bliva följande:

- Ekeby distrikt

n. v. Ekeby distrikt	folkmängd	8 072		
av Billesholms distrikt:				
Södra Vrams socken	folkmängd	3 436		
Risekatslösa »	»	614	»	4 050
				12 122

Höganäs distrikt

oförändrat	folkmängd	13 306		
------------------	-----------	--------	--	--

Kattarps distrikt

n. v. Kattarps distrikt	folkmängd	9 131		
av Ramlösa distrikt:				
Allerums socken	»	2 318	»	11 449

Ramlösa distrikt

n. v. Ramlösa distrikt				
utom Allerums socken	folkmängd	5 423		
av Billesholms distrikt:				
Bjuvs socken	folkmängd	3 410		
Norra Vrams »	»	1 608		
Hässlunda »	»	535	»	5 553
				10 976

tillsammans domsagan 47 853

Vid domsagans bibehållande vid fem landsfiskalsdistrikt funnes fem landsfiskaler med fem biträdesarvoden å respektive 600, 900, 1 200 och 2 400 kr. Vid indragning av ett distrikt komme att finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 1 500, 1 800, 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga föreslå minskning med ett landsfiskalsdistrikt i denna domsaga och därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Rönnebergs, Onsjö och Harjagers domsaga
folkmängd 42 957

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Rönnebergs	folkmängd	12 156
Vens	»	1 078
Kävlinge	»	11 957
Eslövs	»	14 703
Röstånga	»	9 027

tillsammans 48 921

Olikheten mellan domsagens invånarantal och landsfiskalsdistriktens sammanlagda folkmängd föranledes däray, att Eslövs stad med 5 964 invånare tillhör Eslövs landsfiskalsdistrikt men Frosta och Eslövs domsaga. I Eslövs stad finnes stadsfiskal, men landsfiskalen i Eslövs distrikt är utmätningsman i staden.

Bland distrikten äro Rönnebergs och Vens sedan år 1917 bestämda att sammanslås till ett distrikt, ehuru genom nådiga brev, senast den 1 augusti 1924, bestämts, att med genomförandet av denna indelning skall tillsvidare anstå.

I övrigt medger icke folkmängden någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt.

Torna och Bara domsaga
folkmängd 42 937

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Lunds	folkmängd	10 450
Dalby	»	10 455
Klågerups	»	10 159
Arlövs	»	11 873

tillsammans 42 937

Med denna folkmängd kan domsagan icke indelas på mindre än fyra landsfiskalsdistrikt.

Oxie och Skytts domsaga
folkmängd 35 265

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Oxie	folkmängd	11 403
Vällinge	»	11 158
Svedala	»	12 704

tillsammans 35 265

Denna domsaga kan på grund av folkmängden icke indelas på endast två distrikt.

Vemmenhögs, Ljunits och Herrestads domsaga
folkmängd 35 253

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Klagstorps	folkmängd	9 374	areal	1·48	index 2 677
Skurups	»	9 402	»	1·73	» 2 389
Rydsgårds	»	9 272	»	1·42	» 3 029
Herrestads	»	7 205	»	1·78	» 1 405
tillsammans		35 253	areal	6·41	index 9 500

Länsstyrelsen ifrågasätter till en början denna domsagas indelning i allena två distrikt. Enligt de av sakkunniga gjorda förutsättningar för denna utredning kan dock en befolkning på 35 253 icke indelas på två landsfiskalsdistrikt.

Därefter föreslår länsstyrelsen domsagans fördelning på tre landsfiskalsdistrikt på det sätt, att till Klagstorps distrikt flyttas Skivarps socken från Rydsgårds distrikt, att till Skurups distrikt flyttas Villie, Örsjö och Solberga socknar från Rydsgårds distrikt, samt att återstoden av Rydsgårds distrikt flyttas till Herrestads distrikt.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Herrestads distrikt

n. v. Herrestads distrikt	folkmängd	7 205			
av Rydsgårds distrikt:					
Västra Nöbbelövs socken	folkmängd	657			
Sjörups	»	1 001			
Katslösa	»	507			
Skårby	»	1 054			
Balkåkra	»	724			
Snårestads	»	668	»	4 611	11 816

Skurups distrikt

n. v. Skurups distrikt	folkmängd	9 402			
av Rydsgårds distrikt:					
Villie socken	folkmängd	1 408			
Örsjö	»	949			
Solberga	»	353	»	2 710	12 112

Klagstorps distrikt

n. v. Klagstorps distrikt	folkmängd	9 374			
av n. v. Rydsgårds distrikt:					
Skivarps socken			»	1 951	11 325
tillsammans domsagan		35 253			

Om i denna domsaga bibehölles fyra distrikt, skulle landsfiskalernas antal vara fyra med fyra biträdesarvoden, ett å 600 kr. och tre å 1 200 kr. Vid indelning på tre distrikt skulle finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden, två på 1 800 kr. vardera och ett på 2 100 kr.

De sakkunniga förorda denna domsagas indelning på tre landsfiskalsdistrikt och därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Färs härads domsaga
folkmängd 23 250

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Sjöbo	folkmängd	11 109
Bjärsjölagårds	»	12 141
	tillsammans	23 250

En minskning till blott ett landsfiskalsdistrikt kan på grund av folkmängden icke ifrågakomma.

Frosta och Eslövs domsaga
folkmängd 32 105

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Löberöds	folkmängd	9 976	areal	2·23	index	4 980
Höörs	»	7 463	»	3·12	»	2 163
Hörby	»	8 702	»	2·13	»	4 527
	tillsammans	26 141	areal	7·48	index	11 670

Skillnaden mellan uppgiften å domsagans folkmängd och summan av invånarna i landsfiskalsdistrikten, eller 5 964, beror på att Eslövs stad väl tillhör domsagan men ingår i Eslövs landsfiskalsdistrikt.

Länsstyrelsen anvisar för denna domsagas indelning på två landsfiskalsdistrikt i stället för tre den möjligheten, att Hörby distrikt delas mellan Löberöds och Höörs distrikt. Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Löberöds distrikt

n. v. Löberöds distrikt	folkmängd	9 976
av n. v. Hörby distrikt:		
Lyby socken	folkmängd	1 143
Östra Sallerups »	»	1 410
		2 553
		12 529

Höörs distrikt

n. v. Höörs distrikt	folkmängd	7 463
av Hörby distrikt:		
Östra Äspinge socken	folkmängd	920
Hörby »	»	2 870
Hörby köping	»	1 556
Svensköps socken	»	803
		6 149
		13 612
	tillsammans domsagan	26 141

I stället för tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 900 och 1 200 kr. skulle komma att finnas två landsfiskaler med två biträdesarvoden å respektive 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka nedsättning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till två med därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Om de sakkunnigas förslag bifalles, skulle, förutom den redan beslutade indragningen av en landsfiskalstjänst inom Rönnebergs, Onsjö och Harjagers domsaga, antalet landsfiskalsbefattningar inom Malmöhus län minskas med tre.

Hallands län.

Hallands läns södra domsaga
folkmängd 49 603

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Skottorps	folkmängd	10 201
Läholms	»	11 125
Halmstads	»	15 256
Harplinge	»	13 021
	tillsammans	49 603

Den angivna folkmängden kan uppenbarligen icke fördelas på tre landsfiskalsdistrikt.

Hallands läns mellersta domsaga
folkmängd 40 090

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Årstads	folkmängd	10 068	areal	5·38	index	3 622
Falkenbergs	»	10 634	»	2·70	»	1 842
Ullareds	»	6 380	»	4·46	»	1 541
Himle	»	13 008	»	4·01	»	3 584
	tillsammans	40 090	areal	16·55	index	10 589

Länsstyrelsen, som haft anledning antaga, att indragning av landsfiskalsdistrikt inom länet knappast skulle komma att inträffa mer än i ett enda fall, har ansett detta företrädesvis böra äga rum inom länets norra domsaga och framställt förslag därutinnan. Emellertid måste vid jämförelse mellan samtliga län framhållas, att område och arbetsmängd inom de tre förstnämnda distrikten äro låga och att folkmängden i medeltal för dessa tre distrikt blir för ringa enligt för utredningen antagna förutsättningar för bibehållande i denna del av domsagan av tre landsfiskalsdistrikt. Den väl sammanhängande komplex, som bildas av Årstads, Falkenbergs och Ullareds distrikt, torde kunna på mer än ett sätt delas i två distrikt. Ett sätt angives i efterföljande förslag, därvid hänsyn tagits bland annat därtill, att landsfiskalerna i både Årstads och Falkenbergs distrikt för närvarande hava sin bostad i Falkenberg. Förslaget innebär uppdelning av Ullareds distrikt på de båda andra distrikten enligt följande uppställning:

Årstads distrikt

n. v. Årstads distrikt	folkmängd	10 068		
av Ullareds distrikt:				
Gunnarps socken	folkmängd	1 427		
Gällareds	»	881		
Okome	»	1 130		
		»	3 438	13 506

Falkenbergs distrikt

n. v. Falkenbergs distrikt	folkmängd	10 634	
av Ullareds distrikt:			
Återstående socknar	»	2 942	13 576

Himle distrikt

Oförändrat	folkmängd	13 008
	tillsammans domsagan	40 090

Om domsagan lämnades oförändrad, skulle där finnas fyra landsfiskaler med biträdesarvoden å respektive 300, 1 500, 1 500 och 2 400 kr. Vid indelning på tre distrikt bleve landsfiskalerna tre med tre biträdesarvoden, vart å 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka den föreslagna indelningen på tre landsfiskalsdistrikt i denna domsaga och därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Hallands läns norra domsaga

folkmängd 24 140

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Viske	folkmängd	7 204	areal	2·61	index	2 353
Fjärås	»	7 014	»	2·93	»	2 578
Kungsbacka	»	9 922	»	3·32	»	4 350
	tillsammans	24 140	areal	8·86	index	9 281

Länsstyrelsen förordar en sådan omreglering av landsfiskalsdistrikten i denna domsaga, att de i Fjärås landsfiskalsdistrikt ingående socknar fördelas på de båda övriga distrikten.

Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Viske distrikt

n. v. Viske distrikt	folkmängd	7 204
av Fjärås distrikt:		
Landa socken	folkmängd	522
Ölmevalla »	»	1 108
Gällinge »	»	603
Idala »	»	323
Förlanda »	»	763
		3 319
		10 523

Kungsbacka distrikt

n. v. Kungsbacka distrikt	folkmängd	9 922
Fjärås socken	folkmängd	3 016
Hanhals »	»	679
		3 695
	tillsammans domsagan	24 140

Då den något ojämnare fördelningen av folkmängden har sin grund i de geografiska förhållandena, är från de sakkunnigas sida intet att erinra vid den föreslagna indelningen.

Om ingen reglering ägde rum, skulle i domsagan finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 600 och 1 200 kr. Vid den ifrågasatta regleringens genomförande bleve landsfiskalerna två med två biträdesarvoden å respektive 1 500 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka fördelningen på två landsfiskalsdistrikt och därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Hallands län skulle inom detta län antalet landsfiskalsbefattningar komma att minskas med två.

Göteborgs och Bohus län.

Askims, Hisings och Sävedals domsaga

folkmängd 68 798

n. v. landsfiskalsdistrikt (vid 1920 års folkräkning):

Sävedals	folkmängd	9 715
Örgryte	»	22 200
Fässbergs	»	12 935
Askims	»	12 389
Hisings	»	11 559

tillsammans 68 798

Jämlikt kungl. brevet den 19 augusti 1921 har Örgryte kommun, som ensam utgjort Örgryte landsfiskalsdistrikt, från och med 1922 års ingång införlivats med Göteborg. Därmed har Örgryte landsfiskalsdistrikt upphört som sådant. Folkmängden i domsagan minskas därför i denna utredning med 22 200.

Av Fässbergs kommun inom Fässbergs landsfiskalsdistrikt har enligt kungl. brevet den 31 december 1921 från och med den 1 januari 1922 bildats staden Mölndal. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen i Fässbergs distrikt är utmätningsman i staden.

De fyra landsfiskalsdistrikten, Sävedals, Fässbergs, Askims och Hisings, kunna med ett invånarantal av sammanlagt 46 598 icke fördelas på allenast tre landsfiskalsdistrikt.

Inlands domsaga

folkmängd 26 979

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Inlands södra	folkmängd	7 453	areal	2·57	index	2 244
Inlands norra	»	9 550	»	3·52	»	2 439
Inlands Torpe	»	5 091	»	2·04	»	3 824
Inlands Fräkne	»	4 885	»	2·20	»	3 303

tillsammans 26 979 areal 10·33 index 11 810

Länsstyrelsen föreslår en reglering av dessa fyra distrikt på det sätt, att Inlands Torpe distrikt delas mellan Inlands södra och Inlands Fräkne distrikt samt Inlands norra distrikt lämnas oförändrat.

Då emellertid areal och arbetsmängd i dessa fyra landsfiskalsdistrikt äro mycket små och den folkmängd, som skulle vid en delning på blott två distrikt belöpa sig på vardera distriktet, vid möjligast jämna fördelning icke skulle överstiga den övre gränsen enligt förutsättningarna för denna utredning, måste enligt de sakkunnigas mening undersökas, huru en sådan delning på två landsfiskalsdistrikt lämpligen skulle ske. Härvid är att taga hänsyn till den nyreglering av Inlands domsaga, varom förmåles i länsstyrelsens yttrande. Domsagan skall nämligen enligt kungl. brevet den 1 februari 1924 från och med den dag, som framdeles bestämmes, vara indelad i två tingslag i stället för fyra, därvid Inlands Nordre och Inlands Fräkne tingslag bilda ett tingslag samt Inlands Södre och Inlands Torpe tingslag det andra tingslaget. Det torde vara skäl vid indelning av de fyra landsfiskalsdistrikten på två så nära som möjligt följa tingslagsindelningen. Helt kan den icke följas, ty Inlands norra distrikt och Inlands Fräkne di-

strikt hava tillsammans 14 435 invånare, under det att Inlands södra och Inlands Torpe distrikt tillsammans hava en folkmängd av endast 12 544. Emedan det då icke är någon alltför avsevärd olägenhet, att en socken tillhör två olika tingslag inom en och samma domsaga, kan folkmängdsfrågan lättast ordnas på det sättet, att den sydligaste socknen inom nuvarande Inlands norra distrikt, nämligen Hålda socken med 777 invånare, flyttas över till de sammanslagna distrikten Inlands södra och Inlands Torpe.

Uppställningen bliver då följande:

Inlands södra distrikt

n. v. Inlands södra distrikt	folkmängd	7 453	
n. v. Inlands Torpe distrikt	»	5 091	
av n. v. Inlands norra distrikt:			
Hålda socken	»	777	13 321

Inlands norra distrikt

n. v. Inlands norra distrikt med undantag av			
Hålda socken	folkmängd	8 773	
n. v. Inlands Fräkne distrikt	»	4 885	13 658
tillsammans domsagan			26 979

Om domsagan skulle lämnas odelad, funnes där fyra landsfiskaler med två biträdesarvoden å respektive 600 och 1 200 kr. Vid domsagens indelning på endast två distrikt komme att finnas två landsfiskaler och två biträdesarvoden, vardera å 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka domsagens fördelning på två landsfiskalsdistrikt och därmed indragning av två landsfiskalsbefattningar.

Orusts och Tjörns domsaga

folkmängd 28 120

n. v. landsfiskalsdistrikt:			
Orusts östra	folkmängd	7 626	
Orusts västra	»	10 918	
Tjörns	»	9 576	
tillsammans			28 120

Enligt de angivna grunderna för denna utredning bör en minskning av antalet distrikt i denna domsaga till två icke ifrågasättas, då folkmängden i ettdera eller båda distrikten skulle komma att överskrida den tänkta övre gränsen, 14 000 invånare.

Sunnervikens domsaga

folkmängd 42 743

n. v. landsfiskalsdistrikt:						
Lane	folkmängd	8 306	areal	4·00	index	3 708
Sotenäs	»	5 365	»	0·88	»	4 995
Kungshamn	»	8 059	»	0·70	»	4 455
Stängenäs	»	9 819	»	1·79	»	7 349
Tunge	»	7 465	»	2·75	»	6 615
Sörbygdens	»	3 729	»	2·83	»	1 255
tillsammans		42 743	areal	12·95	index	28 377

Länsstyrelsen anser, att Tunge och Sörbygdens distrikt utan olägenhet kunna sammanslås till ett, med benämningen Tunge.

Däruöver måste enligt de sakkunnigas mening undersökas, om icke även Sotenäs och Kungshamns distrikt utan alltför stor olägenhet skulle kunna sammanföras till ett.

Den sammanlagda folkmängden utgör 13 424. Arealen är endast 1·58 kvadratmil och indextalet för båda distrikten tillsammans uppgår till 9 450. Sistnämnda tal är visserligen avsevärt, helst det är något större än dubbla beloppet av medeltalet för riket, 4 440. Sannolikt blir det dock föga mera betungande att sköta den arbetsmängd, som svarar emot indextalet 9 450 på en areal av 1·58 kvadratmil, än att sköta en arbetskvantitet, motsvarande ett indextal av 7 870, på ett område av 5·58 kvadratmil, såsom förhållandet skulle bliva i det nya Tunge distrikt. Enligt grunderna skulle ock biträdesarvodet i det sammanslagna distriktet Sotenäs-Kungshamn beräknas till 2 400 kr., under det att i det nya Tunge distrikt beloppet, efter en folkmängd av 11 194, skulle stanna vid 1 800 kr.

En uppställning av vad nu ifrågasatts giver följande resultat:

Lane distrikt			
oförändrat	folkmängd		8 306
Sotenäs distrikt			
n. v. Sotenäs distrikt	folkmängd	5 365	
Kungshamns »	»	8 059	13 424
Stångenäs distrikt			
oförändrat	folkmängd		9 819
Tunge distrikt			
n. v. Tunge distrikt	folkmängd	7 465	
Sörbygdens »	»	3 729	11 194
			tillsammans domsagan 42 743

Vid domsagans bibehållande vid sex landsfiskalsdistrikt skulle där finnas sex landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 600, 900, 900 och 1 200 kr. Om minskning sker med två landsfiskalsdistrikt, bleve antalet landsfiskaler fyra med fyra biträdesarvoden om respektive 900, 1 200, 1 800 och 2 400.

De sakkunniga föreslå, att antalet landsfiskalsdistrikt i domsagan minskas till fyra och att i sammanhang därmed två landsfiskalsbefattningar inom domsagan indragas.

Norrvikens domsaga

folkmängd 31 142

n. v. landsfiskalsdistrikt:						
Bullarens	folkmängd	3 441	areal	3·72	index	1 458
Kville	»	7 138	»	2·07	»	4 525
Tanums	»	8 357	»	3·52	»	6 398
Vette	»	12 206	»	2·07	»	10 810
		tillsammans 31 142	areal	11·38	index	23 191

Länsstyrelsen föreslår, att Bullarens distrikt uppdelas på Kville och Tanums distrikt med en socken till vardera.

Uppställning härav giver följande resultat:

Kville distrikt

n. v. Kville distrikt	folkmängd	7 138	
av Bullarens distrikt:			
Mo socken	»	888	8 026

Tanums distrikt

n. v. Tanums distrikt	folkmängd	8 357	
av Bullarens distrikt:			
Naverstads socken	»	2 553	10 910

Vette distrikt

oförändrat	folkmängd	12 206	
	tillsammans domsagan		31 142

Vid bibehållande inom domsagan av oförändrat antal landsfiskalsdistrikt skulle inom densamma finnas fyra landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 900 och 2 100 kr. Vid minskning av distriktens antal till tre skulle finnas tre landsfiskaler och tre biträdesarvoden, ett å 900 kr., ett å 1 500 kr. och ett å 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka domsagens indelning på tre landsfiskalsdistrikt med därav följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Göteborgs och Bohus län skulle landsfiskalstjänsterna i detta län minskas med fem.

Älvsborgs län.

Tössbo och Vedbo domsaga

folkmängd 29 803

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Tössbo	folkmängd	7 536	areal	5·07	index	3 456
Billingsfors	»	8 422	»	5·88	»	2 602
Lelångens	»	7 697	»	6·35	»	2 826
Dals-Eds	»	6 148	»	6·59	»	2 656

tillsammans 29 803   areal 23·89   index 11 540

Utan tillstyrkande har från länsstyrelsens sida föreslagits minskning med ett distrikt i denna domsaga genom fördelning av Billingsfors distrikt på Lelångens och Dals-Eds distrikt och i sammanhang därmed överflyttning av Nössemarks socken från Lelångens distrikt till Dals-Eds distrikt.

En uppställning av detta förslag ger följande resultat:

Tössbo distrikt

oförändrat	folkmängd	7 536
------------------	-----------	-------

Lelångens distrikt

n. v. Lelångens distrikt efter bortflyttning av Nössemarks socken (1 574 inv.)	folkmängd	6 123
---	-----------	-------

av Billingsfors distrikt:

Steneby socken	folkmängd	3 578		
Laxarby »	»	2 005		
Tisselskogs »	»	893	folkmängd	6 476
				12 599

Dals-Eds distrikt

n. v. Dals-Eds distrikt ..... folkmängd 6 148

av n. v. Lelångens distrikt:

Nössemarks socken ..... folkmängd 1 574

av Billingsfors distrikt:

Ödskölds socken	»	1 024		
Bäcke »	»	922	»	3 520
				9 668

tillsammans domsagan 29 803

Om domsagan behölles utan minskning i antalet landsfiskalsdistrikt, finnes där fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 300, 600, 600 och 900 kr. Vid minskning med ett distrikt finnes tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 1 200 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka ifrågasatta minskning till tre landsfiskalsdistrikt och därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalstjänst.

Nordals, Sundals och Valbo domsaga

folkmängd 32 970

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Högsätters	folkmängd	5 354	areal	3·78	index	1 789
Färgelanda	»	5 754	»	3·59	»	3 082
Nordals	»	9 489	»	4·11	»	4 915
Frändefors	»	7 389	»	3·73	»	2 535
Bolstads	»	4 984	»	2·11	»	2 628

tillsammans 32 970 areal 17·42 index 14 949

Enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser få landsfiskalstjänsterna i Högsätters, Färgelanda, Frändefors och Bolstads distrikt vid ledigblivande icke utan vidare återbesättas, på det att undersökning må kunna göras rörande möjlighet av sammanslagning av dels Högsätters och Färgelanda distrikt och dels Frändefors och Bolstads distrikt.

Länsstyrelsen anser för sin del, att dessa minskningar med tillsammans två distrikt kunna äga rum.

Följande uppställning, med namn på distrikten efter härader i domsagan, med vilka de sammanfalla, visar följande resultat:

Valbo distrikt

Högsätters distrikt	folkmängd	5 354	
Färgelanda »	»	5 754	11 108

Nordals distrikt

oförändrat	folkmängd	9 489
------------------	-----------	-------

Sundals distrikt

Frändefors distrikt	folk­mängd	7 389	
Bolstads »	»	4 984	12 373
	tillsammans domsagan		32 970

Om domsagan lämnades oförändrad med fem landsfiskalsdistrikt, skulle där finnas fem landsfiskaler med två biträdesanslag å respektive 600 och 1 200 kr. Vid minskning till tre distrikt komme att finnas tre landsfiskaler med tre biträdesanslag å respektive 1 200, 1 800 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka, att distriktens antal i denna domsaga minskas till fem och att därvid två landsfiskalstjänster indragas.

Flundre, Väne och Bjärke domsaga
folk­mängd 39 145

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Vassända	folk­mängd	4 783	areal	1 36	index	2 901
Tunhems	»	22 544	»	2 74	»	20 444
Bjärke	»	5 044	»	2 23	»	2 901
Flundre	»	6 774	»	1 53	»	5 514
	tillsammans	39 145	areal	7 86	index	31 760

I Tunhems landsfiskalsdistrikt ingår Trollhättans stad med 14 763 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman inom staden. Av handlingarna framgår, att fråga väckts om att förmå Trollhättans stad att medge, att indrivning och redovisning av allmänna medel, påförda i staden boende personer, finge överflyttas å stadens egna organ, men att intet avgörande i denna riktning träffats. Vid sådant förhållande kan Tunhems distrikt icke för närvarande ingå i någon sammanslagning med annat distrikt.

Däremot böra Bjärke och Flundre distrikt väl kunna sammanslås till ett enda distrikt; varken folk­mängd, areal eller den arbets­mängd, som angives av indextalen, synas kunna lägga bestämda hinder i vägen för denna åtgärd. I handlingarna ifrågasattes Lilla Edet som ett lämpligt namn på det nybildade distriktet.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Vassända distrikt			
oförändrat	folk­mängd		4 783
Tunhems distrikt			
oförändrat	folk­mängd		22 544
Lilla Edets distrikt			
Bjärke distrikt	folk­mängd	5 044	
Flundre »	»	6 774	11 818
	tillsammans domsagan		39 145

I nuvarande Bjärke och nuvarande Flundre distrikt finnas nu tillsammans två landsfiskaler, av vilka den ene enligt förutsättningarna icke skulle få något biträdesarvode och den andre erhöle 300 kr. I det nya Bjärke distrikt med en landsfiskal skulle biträdesarvodet beräknas till 1 800 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till tre och därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Vättle, Ale och Kullings domsaga
folkmängd 39 901

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ale	folkmängd	13 737	areal	5·19	index	5 573
Vättle	»	9 289	»	3·71	»	5 150
Alingsås	»	9 232	»	5·15	»	3 612
Herrljunga	»	7 643	»	2·40	»	2 355
tillsammans		39 901	areal	16·45	index	16 690

Vid Ale distrikt synes på grund väsentligen av folkmängden intet vara att vidtaga i fråga om reglering. Däremot ifrågasattes i handlingarna att av de tre distrikten Vättle, Alingsås och Herrljunga bilda två distrikt genom att till nuvarande Vättle distrikt lägga två socknar av nuvarande Alingsås distrikt samt därefter sammanföra återstoden av Alingsås distrikt med Herrljunga distrikt. Efter de förutsättningar, under vilka denna utredning av de sakkunniga bedrivs, mötes den ifrågasatta anordningen av den avgörande svårigheten, att Herrljunga och Alingsås distrikt, även sedan Hemsjö och Ödsmåls socknar frändragits, bibehålla en folkmängd av 14 738. Av geografiska skäl synes denna svårighet icke kunna på lämpligt sätt övervinnas, vadan efter de sakkunnigas uppfattning någon reglering av landsfiskalsdistrikten inom denna domsaga icke nu bör äga rum.

Borås domsaga
folkmängd 33 212

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Gäsene	folkmängd	9 211	areal	5·85	index	1 734
Ås	»	10 283	»	4·62	»	3 656
Vedens	»	6 531	»	4·29	»	4 695
Bollebygds	»	7 187	»	3·75	»	4 436
tillsammans		33 212	areal	18·51	index	14 521

I handlingarna ifrågasattes utan tillstyrkande, att Vedens och Bollebygds distrikt skulle sammanföras till ett distrikt, benämnt Fristads distrikt.

En uppställning härav giver följande resultat:

Gäsene distrikt						
oförändrat	folkmängd				9 211	
Ås distrikt						
oförändrat	folkmängd				10 283	
Fristads distrikt						
Vedens distrikt	folkmängd				6 531	
Bollebygds »	»				7 187	13 718
tillsammans					domsagan 33 212	

Om i domsagan bibehölles oförändrat antal landsfiskalsdistrikt, skulle där vara fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 300, 600, 1 200 och 1 500 kr., under det att vid minskning med ett distrikt skulle finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 1 200, 1 500 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning i antalet landsfiskalsdistrikt till tre och därmed indragning av ett landsfiskalsdistrikt.

Marks domsaga
folkmängd 33 720

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Sätilla.....	folkmängd	9 003
Kungsäters	»	9 295
Kinna	»	15 422
	tillsammans	33 720

Denna folkmängd kan givetvis icke fördelas på två landsfiskalsdistrikt.

Kinds och Redvägs domsaga
folkmängd 39 415

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Svenljunga	folkmängd	10 351	areal	7·05	index	4 140
Tranemo	»	8 254	»	7·57	»	2 018
Åsundens	»	11 257	»	7·56	»	1 443
Redvägs	»	9 553	»	6·23	»	2 017
	tillsammans	39 415	areal	28·41	index	9 618

I handlingarna ifrågasättes att uppdelas Svenljunga, Tranemo och Åsundens distrikt, samtliga i Kinds härad och tingslag, på allenast två distrikt, och således lämna Redvägs distrikt, som motsvarar Redvägs härad och tingslag, oberört. Emedan de tre förstnämnda distrikten tillsammans hava 29 862 invånare, synes det dock bliva nödvändigt att låta även Redvägs distrikt, som har 9 553 invånare, deltaga i omregleringen genom övertagande av fyra socknar från Åsundens distrikt. Därefter återstår att på två distrikt dela återstoden av Kinds härad. Detta synes lättast kunna ske genom fördelning av Åsundens distrikt på de båda andra, Svenljunga och Tranemo.

Resultatet anges av följande uppställning:

Svenljunga distrikt

n. v. Svenljunga distrikt.....	folkmängd	10 351
av Åsundens distrikt:		
Långhems socken	folkmängd	1 294
Dannike	»	398
Finnekumla	»	646
		2 338
		12 689

Tranemo distrikt

n. v. Tranemo distrikt.....	folkmängd	8 254
av Åsundens distrikt:		
Nittorps socken	folkmängd	755
Ljungsarps	»	654
S. Åsarps	»	824
Ölsremma	»	268
Dalstorps	»	850
Hulareds	»	234
S. Säms	»	720
Månstads	»	692
		5 003
		13 257

Redvägs distrikt

n. v. Redvägs distrikt	.....	folkmängd	9 553		
av Åsundens distrikt:					
Marbäckes socken	.....	folkmängd	633		
Grönahögs	»	»	484		
Gällstads	»	»	1 545		
Tvärreds	»	»	1 254	»	3 916
					13 469
				tillsammans domsagan	39 415

Om domsagan bibehölles utan minskning av landsfiskalsdistrikten, skulle där finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 900, 1 200, 1 200 och 1 800 kr. Vid delning på tre distrikt skulle finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden, ett å 2 100 kr. och två å 2 400 kr. vardera.

De sakkunniga tillstyrka domsagens uppdelning på tre distrikt och därmed följande indragning av ett landsfiskalsdistrikt.

Vid bifall till vad de sakkunniga tillstyrkt beträffande Älvsborgs län skulle antalet landsfiskalsbefattningar i detta län minskas med sex.

Skaraborgs län.

Åse, Viste, Barne och Laske domsaga

folkmängd 33 801

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Åse	.....	folkmängd	6 201	areal	2·38
Viste	.....	»	9 789	»	3·08
Barne	.....	»	11 906	»	3·24
Laske	.....	»	5 905	»	2·22
		tillsammans	33 801	areal	10·92
					index 7 693

Länsstyrelsen föreslår domsagens uppdelning på tre i stället för fyra distrikt genom Viste distrikts uppdelning mellan Åse och Barne distrikt samt överflyttning av ett område från Barne till Laske distrikt.

Följande uppställning angiver resultatet:

Åse distrikt

n. v. Åse distrikt	.....	folkmängd	6 201		
av Viste distrikt:					
Bärebergs socken	.....	folkmängd	826		
Malma	»	»	822		
Främmestads	»	»	1 279		
Trökörna	»	»	918	»	3 845
					10 046

Barne distrikt

av n. v. Barne distrikt:					
Ryda socken	.....	folkmängd	1 250		
Longs	»	»	531		
Skarstads	»	»	656		
Hällums	»	»	223		
Önums	»	»	896		
Vara kommun	.....	»	778		
Vara köping	.....	»	1 054	folkmängd	5 388
av Viste distrikt:					
återstoden	.....			»	5 944
					11 332

Laske distrikt

n. v. Laske distrikt	folkmängd	5 905		
av n. v. Barne distrikt:				
återstoden	»	6 518	12 423	
	tillsammans domsagan		33 801	

I domsagan, om fortfarande fördelad på fyra distrikt, skulle finnas fyra landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 300, 1 200 och 1 800 kr. Vid delning på tre distrikt komme att finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 1 500, 1 800 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen till tre landsfiskalsdistrikt och därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Kinnefjärdings, Kinne och Kållands domsaga

folkmängd 31 120

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Kinne	folkmängd	11 888	areal	3·71	index	3 433
Kinnefjärdings	»	7 288	»	2·16	»	2 480
Leckö.....	»	5 644	»	2·24	»	2 736
Järpås	»	6 300	»	2·16	»	2 259
	tillsammans	31 120	areal	10·27	index	10 908

Såsom nödfallsåtgärd har länsstyrelsen ifrågasatt uppdelning av denna domsaga på allenast två distrikt, vilket uppenbarligen skulle gå väl för sig med hänsyn till arealen och den genom indextalen antydda arbetsmängden. Då emellertid folkmängden i domsagan enligt förutsättningarna vid denna utredning är för stor för att delas på allenast två distrikt, återstår blott att göra förslag till en delning på tre distrikt.

Ett i handlingarna förefintligt förslag avser att låta Kinnefjärdings distrikt från Järpås distrikt övertaga socknarna Råda, Kållands-Åsaka och Mellby samt av återstoden av Järpås distrikt jämte Leckö distrikt bilda ett nytt distrikt, kallat Kållands distrikt.

Resultatet härav återgives i följande uppställning:

Kinne distrikt

oförändrat	folkmängd	11 888
------------------	-----------	--------

Kinnefjärdings distrikt

n. v. Kinnefjärdings distrikt	folkmängd	7 288		
av n. v. Järpås distrikt:				
Råda socken	folkmängd	849		
Kållands-Åsaka »	»	528		
Mellby »	»	648	2 025	9 313

Kållands distrikt

n. v. Leckö distrikt	folkmängd	5 644		
av n. v. Järpås distrikt:				
återstoden	»	4 275	9 919	
	tillsammans domsagan		31 120	

Med fortfarande fyra landsfiskalsdistrikt skulle i domsagan finnas fyra landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 300, 600 och 1 800 kr. Vid minskning med ett distrikt bleve landsfiskalerna tre och biträdesarvodena tre å respektive 1 200, 1 200 och 1 800 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning i distriktens antal i denna domsaga till tre och därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Skånings, Vilske och Valle domsaga
folkmängd 25 161

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Axvalls	folkmängd	9 176	areal	3·94	index	2 414
Skånings	»	9 827	»	3·44	»	2 321
Vilske	»	6 158	»	2·75	»	1 503
tillsammans		25 161	areal	10·13	index	6 238

Länsstyrelsen föreslår den anordning, att Skånings distrikt uppdelas på de båda andra distrikten och att i sammanhang därmed tre socknar av Axvalls distrikt flyttas till Vilske distrikt.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Axvalls distrikt

n. v. Axvalls distrikt, efter avdrag av nedan
under Vilske distrikt angivna socknar ..... folkmängd 7 287
av Skånings distrikt:

Härjevads	socken	.....	folkmängd	277		
Trässbergs	»	.....	»	634		
Skallmeja	»	.....	»	547		
Saleby	»	.....	»	1 393		
Västra Gerums	»	.....	»	423		
Synnerby	»	.....	»	922	»	4 196
						11 483

Vilske distrikt

n. v. Vilske distrikt ..... folkmängd 6 158
av n. v. Axvalls distrikt:

Vinköls	socken	.....	folkmängd	812		
Marums	»	.....	»	345		
Härlunda	»	.....	»	632	»	1 889

av n. v. Skånings distrikt:

återstoden	.....		»	5 631		13 678
------------	-------	--	---	-------	--	--------

tillsammans domsagan 25 161

Om ingen minskning sker i antalet landsfiskalsdistrikt inom domsagan, skulle landsfiskalerna vara tre med tre biträdesarvoden å respektive 300, 1 200 och 1 200 kr. Vid delning i stället på två landsfiskalsdistrikt komme att finnas två landsfiskaler med biträdesarvoden, ett å 1 800 kr. och ett å 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen av distriktens antal till två och därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Vartofta och Frökinds domsaga
folkmängd 35 322

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Vartofta	folkmängd	7 099	areal	2·95	index	1 965
Dimbo	»	6 649	»	3·19	»	1 783
Slättängs	»	7 624	»	4·61	»	2 633
Tidaholms	»	13 950	»	4·33	»	5 742
tillsammans		35 322	areal	15·08	index	12 123

I Tidaholms distrikt ingår Tidaholms stad med 4 612 invånare. Staden har egen landsfiskal, som tillika är utmätningsman.

Länsstyrelsen föreslår, att domsagan indelas på tre landsfiskalsdistrikt i stället för fyra genom uppdelning av Dimbo distrikt på Vartofta och Slättängs distrikt, varemot Tidaholms distrikt borde lämnas oförändrat.

Resultatet angives i följande uppställning:

Vartofta distrikt

n. v. Vartofta distrikt ..... folkmängd 7 099

av Dimbo distrikt:

Ottravads socken	folkmängd	247				
Dimbo	»	621				
Hömbs	»	340				
Varvs	»	805				
Kungslena	»	588				
Tiarps	»	268				
Åsle	»	595				
Mularps	»	192				
Östra Gerums	»	191				
Skörstorps	»	247				
Hångsdala	»	261	»	4 358	11 457	

Slättängs distrikt

n. v. Slättängs distrikt ..... folkmängd 7 624

av Dimbo distrikt:

återstoden	»	2 291	9 915
------------------	---	-------	-------

Tidaholms distrikt

oförändrat ..... folkmängd 13 950

tillsammans domsagan 35 322

Frånsett förhållandena i Tidaholms stad skulle vid domsagens bibehållande med fyra distrikt finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden om 300, 600, 600 och 1 200. Vid indelning på tre distrikt skulle finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden, två på 1 200 och ett på 1 800 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen av landsfiskalsdistrikten i denna domsaga till tre och därmed följande indragning av en landsfiskalstjänst.

Gudhems och Kåkindes domsaga

folkmängd 26 235

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Stenstorps	folkmängd	5 962	areal	2·53	index	2 201
Gudhems	»	5 123	»	1·38	»	2 039
Hjo	»	9 283	»	3·88	»	3 822
Skövde	»	5 867	»	2·58	»	2 593
tillsammans		26 235	areal	10·37	index	10 655

Länsstyrelsen föreslår en minskning i denna domsaga från fyra till två landsfiskalsdistrikt genom att dela Skövde distrikt mellan Hjo och Stenstorps distrikt samt förlägga Gudhems distrikt till det nya Stenstorps distrikt. Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Stenstorps distrikt			
n. v. Stenstorps distrikt	folkmängd	5 962	
n. v. Gudhems distrikt	»	5 123	
av Skövde distrikt:			
Norra Kyrketorps socken.....	folkmängd	610	
Våmbs	»	881	
		1 491	12 576
Hjo distrikt			
n. v. Hjo distrikt	folkmängd	9 283	
av Skövde distrikt:			
återstoden	»	4 376	13 659
			tillsammans domsagan 26 235

Vid bibehållande i denna domsaga av fyra landsfiskalsdistrikt skulle där finnas fyra landsfiskaler men blott ett biträdesarvode, i Hjo distrikt å 1 200 kr. Vid minskningen till två distrikt skulle där finnas två landsfiskaler och två biträdesarvoden å respektive 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka domsagans indelning i två landsfiskalsdistrikt och i sammanhang därmed indragning av likaledes två landsfiskalsbefattningar.

Vadsbo södra domsaga
folkmängd 27 783

n. v. landsfiskalsdistrikt:			
Undenäs	folkmängd	8 049	
Karlsborgs	»	8 529	
Binnebergs	»	11 205	
			tillsammans 27 783

Redan vid 28 000 invånare i domsagan skulle efter förutsättningarna för denna utredning minskning till två distrikt icke kunna äga rum. Enligt senare folkmängdsuppgifter är detta antal redan uppnått. Det synes då icke vara anledning att söka företaga någon omreglering av denna domsagas landsfiskalsdistrikt.

Vadsbo norra domsaga
folkmängd 25 741

n. v. landsfiskalsdistrikt:			
Hasslerörs	folkmängd	12 982	
Hova	»	12 759	
			tillsammans 25 741

Någon minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga kan uppenbarligen icke äga rum.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Skaraborgs län skulle antalet landsfiskalstjänster i detta län minskas med sex.

Värmlands län.

Östersysslets domsaga

folkmängd 38 533

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Filipstads	folkmängd	10 839	areal	12·92	index	9 992
Storfors	»	7 430	»	6·67	»	4 857
Kristinehamns	»	10 264	»	7·36	»	3 312
Väse	»	10 000	»	6·53	»	5 647
tillsammans		38 533	areal	33·48	index	23 808

Enligt kungl. brevet den 25 augusti 1922 har Värmlandsdelen av Nysunds kommun, som med 1 093 invånare ingår i Kristinehamns distrikt här ovan, överflyttats till Örebro län, Svartå landsfiskalsdistrikt.

Länsstyrelsen, som icke tillstyrker någon minskning över huvud taget av landsfiskalsdistriktens antal i länet, har påvisat en möjlighet till indragning av ett landsfiskalsdistrikt i Östersysslets domsaga genom att uppdelas Storfors distrikt på Filipstads och Väse distrikt samt flytta en socken från Väse till Kristinehamns distrikt.

Resultatet härav anges i följande uppställning:

Filipstads distrikt

n. v. Filipstads distrikt	folkmängd	10 839
av Storfors distrikt:		
Bratthors socken	»	<u>1 222</u> 12 061

Kristinehamns distrikt

n. v. Kristinehamns distrikt	folkmängd	10 264
avgår genom flyttning utom länet av Nysunds sockens Värmlandsdel	»	<u>1 093</u>
	Rest	9 171

från n. v. Väse distrikt:

Ölme socken	folkmängd	<u>2 331</u> 11 502
-------------------	-----------	---------------------

Väse distrikt

av n. v. Väse distrikt:		
återstoden	folkmängd	7 669
av n. v. Storfors distrikt:		
Kroppa socken	folkmängd	4 283
Lungsunds »	»	<u>1 925</u> » 6 208 13 877
tillsammans domsagan		37 440

Om i domsagan bibehållits nuvarande antal landsfiskalsdistrikt, skulle där funnits fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 600, 1 200, 1 500 och 1 500 kr. Vid delning på tre distrikt komme att finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 1 800, 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning med ett landsfiskalsdistrikt i denna domsaga och därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Mellansysslets domsaga

folkmängd 42 784

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Karlstads	folkmängd	13 572
Kils	»	10 920
Ransätters	»	8 063
Grums	»	10 229
	tillsammans	42 784

Denna folkmängd kan icke lämpligen delas upp på mindre än fyra landsfiskalsdistrikt.

Södersysslets domsaga

folkmängd 26 679

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Näs	folkmängd	12 717
Gillbergs	»	13 962
	tillsammans	26 679

Minskning till ett i antalet distrikt kan uppenbarligen icke ifrågakomma.

Nordmarks domsaga

folkmängd 18 574

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ärjängs	folkmängd	10 425
Järnskögs	»	8 149
	tillsammans	18 574

Även i denna domsaga är folkmängden för stor för att ingå i ett distrikt.

Jösse domsaga

folkmängd 34 384

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Charlottenbergs	folkmängd	15 279
Arvika	»	19 105
	tillsammans	34 384

I Arvika landsfiskalsdistrikt ingår Arvika stad med 7 045 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman därstädes. Indelningen på två landsfiskalsdistrikt måste kvarstå.

Fryksdals domsaga

folkmängd 34 743

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Rottna	folkmängd	10 471
Värmlands-Sunne	»	11 185
Torsby	»	13 087
	tillsammans	34 743

Dessa tre landsfiskalsdistrikt äro givetvis behöfliga inom denna domsaga.

Älvdals och Nyeds domsaga
folkmängd 37 497

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Finnskoga	folkmängd	7 682	areal	22·90	index	6 149
Ekshärads	»	9 702	»	17·09	»	7 809
Uddeholms	»	12 584	»	8·44	»	9 521
Nyeds	»	7 529	»	6·48	»	2 382
tillsammans		37 497	areal	54·91	index	25 861

Folkmängden, för sig tagen, kunde väl icke anses utgöra något oöverstigligt hinder för en omreglering av dessa fyra landsfiskalsdistrikt till blott tre. Men regleringen hindras därav, att flera av socknarna inom domsagan äro mycket folkrika. Sålunda kunde ju en omreglering icke tänkas utan utvidgning av någotdera av de i norr och söder belägna distrikten Finnskoga och Nyeds, vilka vartdera hava något mer än 7 500 invånare. För en sådan utvidgning kan, enligt förutsättningarna, icke användas mindre än en hel socken. Men Finnskoga distrikt gränsar inom domsagan endast till Ekshärads socken om 6 750 invånare och Nyeds härad gränsar inom domsagan endast till Norra Råda socken med 10 386 invånare. I vartdera fallet bleve det nya distriktet för stort.

Under nu föreliggande förutsättningar kan därför någon minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga icke äga rum.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit i fråga om Värmlands län skulle inom detta län antalet landsfiskalsbefattningar komma att minskas med en.

Örebro län.

Östernärkes domsaga
folkmängd 44 893

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Tysslinge	folkmängd	8 241	areal	3·95	index	3 854
Örebro	»	9 729	»	2·32	»	6 605
Askers	»	10 039	»	3·70	»	3 331
Sköllersta	»	9 727	»	5·70	»	2 605
Glanshammars	»	7 157	»	3·57	»	1 938
tillsammans		44 893	areal	19·24	index	18 333

I handlingarna föreligger ett förslag till indelning av denna domsaga på fyra landsfiskalsdistrikt i stället för fem genom att dela Tysslinge distrikt på Örebro, Askers och Sköllersta distrikt. Eventuellt skulle Sköllersta distrikt lämnas oförändrat, men då detta skulle medföra alltför stor ökning av Glanshammars distrikt, måste detta eventuella förslag lämnas å sido, till dess frågor om införlivning med Örebro stad av större eller mindre delar av Långbro och Almby socknar kommit närmare sin lösning. För övrigt befinna sig dessa båda socknar enligt senare folkmängdsuppgifter i mycket stark tillväxt i invånarantal.

Det andra alternativet belyses av följande uppställning:

Tysslinge distrikt			
n. v. Tysslinge distrikt	.....	folkmängd	8 241
av Örebro distrikt:			
Ånsta socken	.....	folkmängd	826
Långbro »	.....	»	3 253
			4 079
			12 320
Askers distrikt			
oförändrat	.....	folkmängd	10 039
Sköllersta distrikt			
n. v. Sköllersta distrikt	.....	folkmängd	9 727
av Örebro distrikt:			
Almby socken	.....	»	2 545
			12 272
Glanshammars distrikt			
n. v. Glanshammars distrikt	.....	folkmängd	7 157
av Örebro distrikt:			
Axbergs socken	.....	folkmängd	1 816
Hovsta »	.....	»	840
Ekers »	.....	»	449
			3 105
			10 262
		tillsammans domsagan	44 893

Om antalet landsfiskalsdistrikt inom Östernärkes domsaga skulle förbli oförändrat, skulle där finnas fem landsfiskaler och fem biträdesarvoden å respektive 600, 900, 1 200, 1 200 och 1 500 kr. Vid minskning med ett i antalet landsfiskalsdistrikt bleve antalet landsfiskaler fyra och biträdesarvodena fyra, nämligen två å 1 500 kr. vardera och två å 2 100 kr. vardera.

De sakkunniga tillstyrka minskning på angivet sätt av antalet landsfiskalsdistrikt i domsagan till fyra och i sammanhang därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Västernärkes domsaga

folkmängd 52 374

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Hallsbergs	.....	folkmängd	10 640	areal	4·27	index	6 498
Kumla	.....	»	11 651	»	2·13	»	9 772
Grimstens	.....	»	7 035	»	3·11	»	2 424
Sundbo	.....	»	10 043	»	5·74	»	3 355
Fjugesta	.....	»	5 890	»	3·18	»	2 219
Svartå	.....	»	7 115	»	5·49	»	2 930
		tillsammans	52 374	areal	23·92	index	27 198

Till Svartå distrikt har, på sätt förut under Värmlands län omförmälts, den 1 januari 1923 överflyttats Värmlands länsdel av Nysunds socken med 1 093 invånare.

I handlingarna ifrågasättes att vinna minskning med ett distrikt genom att av de fyra förstnämnda distrikten bilda tre distrikt. En stor svårighet därvid synes dock vara, att man icke torde kunna, såsom avses, överflytta Lerbäckes socken till Sundbo distrikt. Det skulle giva en folkmängd i det nya distriktet av 15 898, vilket med nära 2 000 överskrider den i förutsättningarna angivna gränsen.

En utväg, som synes leda till målet, vore att sammanslå Fjugesta och Svartå distrikt, under namnet Edsberg, och i sammanhang därmed från dessa distrikt till Grimstens distrikt flytta Skagershults och Tångeråsa socknar. Resultatet framgår av följande uppställning:

Hallsbergs distrikt			
oförändrat	folkmängd		10 640
Kumla distrikt			
oförändrat	folkmängd		11 651
Grimstens distrikt			
n. v. Grimstens distrikt	folkmängd	7 035	
av Fjugesta distrikt:			
Tångeråsa socken	folkmängd	545	
av Svartå distrikt:			
Skagershults socken	»	<u>1 439</u>	» <u>1 984</u> 9 019
Sundbo distrikt			
oförändrat	folkmängd		10 043
Edsbergs distrikt			
av Fjugesta distrikt:			
återstoden	folkmängd	5 345	
av Svartå distrikt:			
återstoden (med iakttagande av tillväxten å 1 093 invånare)	»	<u>6 769</u>	<u>12 114</u>
tillsammans domsagan 53 467			

Om domsagan bibehölles vid sex distrikt, skulle där finnas sex landsfiskaler och fem biträdesarvoden å respektive 600, 600, 1 500, 1 500 och 1 800 kr. Vid minskning med ett distrikt skulle landsfiskalernas antal bliva fem och biträdesarvodenas antal likaledes fem å respektive 1 200, 1 500, 1 500, 1 800 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning på angivna sätt av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga med ett och i sammanhang därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Nora domsaga
folkmängd 40 101

n. v. landsfiskalsdistrikt:			
Karlskoga	folkmängd	20 595	
Hällefors	»	8 388	
Nora	»	<u>11 118</u>	
tillsammans 40 101			

Ingen möjlighet finnes att dela dessa landsfiskalsdistrikt på blott två distrikt.

Lindes domsaga
folkmängd 37 632

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Fellingsbro	folkmängd	11 208
Lindes	»	14 565
Ljusnarsbergs	»	11 859

tillsammans 37 632

Icke heller denna domsaga kan delas på två landsfiskalsdistrikt.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Örebro län skulle antalet landsfiskalsbefattningar inom länet minskas med två.

Västmanlands län.

Västmanlands västra domsaga
folkmängd 25 856

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Arboga	folkmängd	10 307	areal	3·76	index	5 750
Köpings	»	7 516	»	5·11	»	3 587
Skinnskattebergs	»	8 033	»	7·17	»	4 650

tillsammans 25 856   areal 16·04   index 13 987

Länsstyrelsen, som motsatt sig varje minskning i antalet landsfiskalsdistrikt inom länet, har lämnat anvisning på en utväg att i denna domsaga minska antalet till två, nämligen genom att dela Köpings distrikt på de båda övriga, med fyra socknar till Skinnskattebergs och en till Arboga distrikt. Denna fördelning medför emellertid för stor folkmängd i det nya Skinnskattebergs distrikt, vadan man måste överflytta tillsammans två socknar till Arboga distrikt.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Arboga distrikt

n. v. Arboga distrikt ..... folkmängd 10 307
av Köpings distrikt:

Himmets socken	folkmängd	846
Västra Skedvi socken	»	1 293

tillsammans 2 139   12 446

Skinnskattebergs distrikt

n. v. Skinnskattebergs distrikt ..... folkmängd 8 033
av Köpings distrikt:

återstoden	»	5 377
------------------	---	-------

tillsammans domsagan 25 856

Om antalet landsfiskalsdistrikt i domsagan bibehölles oförändrat, skulle där finnas tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 900 och 1 500 kr. Om blott två distrikt skulle komma att finnas, bleve där två landsfiskaler med två biträdesarvoden å 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka, att i denna domsaga landsfiskalsdistriktens antal minskas med ett och att i sammanhang därmed en landsfiskalsbefattning indrages.

Västmanlands norra domsaga
folkmängd 28 668

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Norbergs	folkmängd	13 942
Västerfärnebo	»	7 989
Skultuna	»	6 737
tillsammans		28 668

På grund av folkmängdens storlek kan i denna domsaga någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt icke ifrågasättas.

Västmanlands södra domsaga
folkmängd 30 359

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ramnäs	folkmängd	11 203
Kolbäcks	»	10 861
Västerås	»	8 295
tillsammans		30 359

Folkmängden i domsagan medger icke någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt.

Västmanlands östra domsaga
folkmängd 33 748

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Sala	folkmängd	7 696	areal	5·42	index	3 944
Heby	»	8 874	»	5·36	»	4 617
Torstuna	»	8 647	»	4·71	»	4 664
Våla	»	8 531	»	6·71	»	4 628
tillsammans		33 748	areal	22·20	index	17 853

Länsstyrelsen anvisar en väg till minskning av landsfiskalsdistrikten i denna domsaga från fyra till tre, nämligen genom att fördela Heby distrikt på de tre andra, varvid tillika ifrågasatts att förändra namnet Torstuna distrikt till Heby distrikt.

Resultatet av den föreslagna uppdelningen framgår av följande uppställning:

Sala distrikt

n. v. Sala distrikt	folkmängd	7 696
av n. v. Heby distrikt:		
Norrby socken	folkmängd	1 629
Tärna »	»	946
		2 575
		10 271

Heby distrikt

n. v. Torstuna distrikt	folkmängd	8 647
av n. v. Heby distrikt:		
Västerlövsta socken	»	3 745
		12 392

Våla distrikt

n. v. Våla distrikt	folkmängd	8 531		
av n. v. Heby distrikt:				
Huddunge socken	folkmängd	1 273		
Enåkers »	»	1 281	»	2 554
				11 085
	tillsammans domsagan			33 748

Om i domsagan behölles fyra distrikt, skulle där finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden, ett å 600 kr. och tre å 900 kr. vardera. Vid delning på tre distrikt bleve landsfiskalerna tre med tre biträdesarvoden å respektive 1 500, 1 800 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till tre och i sammanhang därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Västmanlands län skulle landsfiskalstjänsterna i detta län minskas med två.

Kopparbergs län.

Hedemora domsaga

folkmängd 43 027

n. v. landsfiskalsdistrikt:

By	folkmängd	6 306	areal	3·27	index	3 763
Folkärna	»	15 949	»	3·28	»	8 107
Hedemora	»	10 727	»	6·00	»	5 443
Husby	»	10 045	»	6·25	»	3 798
	tillsammans	43 027	areal	18·80	index	21 111

I Folkärna distrikt inräknas Avesta stad om 5 532 invånare. Staden har egen stadsfiskal, som tillika är utmätningsman.

Såvitt de sakkunniga kunna finna, torde det icke vara lämpligt att dela denna domsaga på tre i stället för fyra distrikt.

Falun domsaga

folkmängd 51 932

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Sundborns	folkmängd	5 911	areal	4·20	index	ej uppgivet
Svärdsjö	»	8 131	»	13·23	»	1 890
Stora Tuna Utombro-						
dels	»	3 155	»	6·92	»	1 687
Stora Tuna Ovanbro-						
dels	»	21 327	»		»	7 247
Torsångs	»	5 606	»	3·00	»	1 906
Kopparbergs	»	7 802	»	3·77	»	5 407
	tillsammans	51 932	areal	31·12	index	—

Länsstyrelsen anvisar den utvägen till minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till fyra, att Sundborns distrikt uppdelas på Svärdsjö och Kopparbergs distrikt samt Stora Tuna Utombrodels distrikt tillägges Torsångs distrikt.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Svärdsjö distrikt

n. v. Svärdsjö distrikt	folkmängd	8 131	
av Sundborns distrikt:			
Sundborns socken	»	2 305	10 436

Stora Tuna Ovanbrodels distrikt

oförändrat	folkmängd		21 327
------------------	-----------	--	--------

Torsångs distrikt

n. v. Torsångs distrikt	folkmängd	5 606	
Stora Tuna Utombrodels distrikt	»	3 155	8 761

Kopparbergs distrikt

n. v. Kopparbergs distrikt	folkmängd	7 802	
av Sundborns distrikt:			
Vika socken	»	3 606	11 408

tillsammans domsagan 51 932

Vid bibehållande av sex landsfiskalsdistrikt i denna domsaga skulle där finnas sex landsfiskaler med tre biträdesarvoden om respektive 600, 900 och 3 000 kr. Vid indelning på fyra distrikt bleve landsfiskalerna fyra med fyra biträdesarvoden om respektive 900, 1 500, 1 800 och 3 000 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning i denna domsaga av antalet landsfiskalsdistrikt till fyra och därmed indragning av två landsfiskalsbefattningar.

Västerbergslags domsaga

folkmängd 36 373

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Söderbärke	folkmängd	4 858	
Norrbärke	»	9 284	
Ludvika	»	10 111	
Grangärde	»	12 120	

tillsammans 36 373

I Ludvika distrikt inräknas Ludvika stad om 4 313 invånare. Staden har egen stadsfiskal, som tillika är utmättningsman.

De socknar, av vilka förutstående landsfiskalsdistrikt äro bildade, äro i allmänhet så stora, att någon minskning till antalet av dessa landsfiskalsdistrikt icke kan företagas.

Nås och Malungs domsaga

folkmängd 29 007

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nås	folkmängd	5 593	areal	11·35	index	2 152
Floda	»	2 571	»	3·90	»	677
Järna	»	8 912	»	11·31	»	3 748
Malungs	»	7 339	»	18·31	»	2 711
Lima	»	2 684	»	14·13	»	1 225
Transtrands	»	1 908	»	10·49	»	1 903

tillsammans 29 007   areal 69·49   index 12 416

Länsstyrelsen, som anser, att Floda landsfiskalsdistrikt kan indragas och läggas till Nås distrikt, anvisar till ytterligare minskning utvägen att förena Lima distrikt med Transtrands distrikt.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Nås distrikt			
n. v. Nås distrikt	folkmängd	5 593	
Floda distrikt	»	2 571	8 164
Järna distrikt			
oförändrat	folkmängd		8 912
Malungs distrikt			
oförändrat	folkmängd		7 339
Transtrands distrikt			
n. v. Transtrands distrikt	folkmängd	1 908	
Lima distrikt	»	2 684	4 592
			tillsammans domsagan 29 007

Om domsagan bibehölles vid sex landsfiskalsdistrikt, skulle där finnas sex landsfiskaler och efter förutsättningarna för denna utredning två biträdesarvoden å respektive 600 och 900 kr. Vid sammanslagning till fyra distrikt skulle komma att finnas fyra landsfiskaler med tre biträdesarvoden, ett å 600 kr. och två å 900 kr. vardera.

De sakkunniga tillstyrka minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till fyra och i sammanhang därmed indragning av två landsfiskalsbefattningar.

Nedansiljans domsaga

folkmängd 41 977

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Gagnefs	folkmängd	10 000	areal	5·58	index	1 986
Bjursås	»	3 007	»	0·92	»	1 332
Leksands	»	13 904	»	13·05	»	2 372
Rättviks	»	11 507	»	12·02	»	2 199
Ore	»	3 559	»	9·67	»	1 631

tillsammans 41 977   areal 41·24   index 9 520

Den utväg, länsstyrelsen anvisar för minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga, består uti att lägga Bjursås distrikt till Rättviks distrikt och att i stället flytta Boda socken från Rättviks till Ore distrikt. Kommunalfullmäktiges i Bjursås i underdånig skrivelse den 10 september 1924 uttalade önskan, att Bjursås distrikt hellre skulle läggas till Kopparbergs distrikt än till Rättviks, torde ej böra bifallas, emedan i sådant fall områden från olika domsagor skulle förenas i ett landsfiskalsdistrikt, varförutom, då Vika socken måste läggas till Kopparbergs distrikt, detta sistnämnda genom att därutöver upptaga Bjursås distrikt skulle bliva allt för stort.

Uppställningen bliver följande:

Gagnefs distrikt
 oförändrat ..... folkmängd 10 000

Leksands distrikt
 oförändrat ..... folkmängd 13 904

Rättviks distrikt
 n. v. Rättviks distrikt efter bortflyttande av Boda
 socken ..... folkmängd 9 341
 Bjursås distrikt ..... » 3 007 12 348

Ore distrikt
 n. v. Ore distrikt ..... folkmängd 3 559
 av n. v. Rättviks distrikt:
 Boda socken ..... » 2 166 5 725
 tillsammans domsagan 41 977

Om i domsagan bibehölles nuvarande antal landsfiskalsdistrikt, skulle landsfiskalernas antal vara fem med tre biträdesarvoden å respektive 1 500, 1 800 och 2 400 kr. Vid uppdelning på fyra distrikt bleve antalet landsfiskaler fyra med tre biträdesarvoden å respektive 1 500, 2 100 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till fyra och därmed följande indragning av en landsfiskalsbefattning.

Ovansiljans domsaga
 folkmängd 34 213

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Orsa	folkmängd	8 408	areal	17·83	index	5 752
Våmhus	»	2 345	»	9·88	»	987
Mora	»	10 789	»	9·29	»	5 912
Venjans	»	4 111	»	11·85	»	1 199
Älvdalens	»	5 604	»	25·13	»	2 343
Särna	»	2 956	»	43·53	»	1 903
tillsammans		34 213	areal	117·51	index	18 096

Länsstyrelsen tillstyrker, att Våmhus distrikt sammanlægges med Orsa distrikt. De sakkunniga anse, att den enda omreglering, som därutöver skulle kunna ifrågakomma inom denna domsaga, skulle vara ett sammanförande av Mora och Venjans distrikt, men då folkmängden i det nybildade distriktet skulle bli nära 15 000, är en sådan sammanslagning icke tillräddig.

Resultatet anges av följande uppställning:

Orsa distrikt
 n. v. Orsa distrikt ..... folkmängd 8 408
 Våmhus distrikt ..... » 2 345 10 753

Mora distrikt
 oförändrat ..... folkmängd 10 789

Venjans distrikt
 oförändrat ..... folkmängd 4 111

Älvdalens distrikt

oförändrat ..... folkmängd 5 604

Särna distrikt

oförändrat ..... folkmängd 2 956

tillsammans domsagan 34 213

Om samtliga sex landsfiskalsdistrikt i denna domsaga bibehölles, skulle antalet landsfiskaler bliva sex med två biträdesarvoden å respektive 900 och 1 500 kr. Vid minskning till fem distrikt bleve landsfiskalernas antal fem och biträdesarvodena två, vardera å 1 500 kr.

De sakkunniga förorda minskningen i antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till fem och i samband därmed indragning av en landsfiskalsbefattning.

Vid bifall till vad de sakkunniga tillstyrkt beträffande Kopparbergs län skulle antalet landsfiskalsbefattningar i detta län minskas med sex.

Gävleborgs län.

Gästriklands västra domsaga

folkmängd 30 786

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Ockelbo	folkmängd	9 518
Ovansjö	»	12 720
Torsåkers	»	8 548

tillsammans 30 786

Den angivna folkmängden kan efter förutsättningarna icke uppdelas på två landsfiskalsdistrikt.

Gästriklands östra domsaga

folkmängd 39 326

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Hedesunda	folkmängd	8 246
Högbo	»	12 147
Valbo	»	11 343
Hille	»	7 590

tillsammans 39 326

De socknar, av vilka dessa distrikt äro bildade, äro i regel så folkrika, att någon omreglering av dessa fyra landsfiskalsdistrikt till tre icke kan under de antagna förutsättningarna genomföras.

Sydöstra Hälsinglands domsaga

folkmängd 31 652

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Skogs	folkmängd	4 073	areal	4·51	index	1·740
Söderala	»	12 191	»	2·79	»	5·961
Norråla	»	5 033	»	3·39	»	2·479
Mo.....	»	3 617	»	2·26	»	1·588
Enångers	»	6 738	»	5·02	»	3·281

tillsammans 31 652 areal 17·97 index 15 049

Länsstyrelsen, som uttalar den förmodan, att de sakkunnigas planer på minskning av antalet landsfiskalstjänster i Gävleborgs län icke skola vinna beaktande, har lämnat anvisning på en utväg att i denna domsaga indraga två landsfiskalsdistrikt genom att sammanslå Skogs och Mo samt Norrala och Enångers distrikt till två nya distrikt, benämnda Mo och Norrala distrikt.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Mo distrikt			
n. v. Mo distrikt	.....	folkmängd	3 617
Skogs distrikt	.....	»	4 073
			<u>7 690</u>
Söderala distrikt			
oförändrat	.....	folkmängd	12 191
Norrala distrikt			
n. v. Norrala distrikt	.....	folkmängd	5 033
Enångers	»	»	6 738
			<u>11 771</u>
		tillsammans domsagan	<u>31 652</u>

Vid bibehållande av fem distrikt i denna domsaga skulle landsfiskalernas antal bliva fem med två biträdesarvoden å respektive 300 och 2 100 kr. Om antalet landsfiskalsdistrikt minskas med två, bliva landsfiskalerna tre med tre biträdesarvoden å respektive 600, 1 800 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskning av landsfiskalernas antal i denna domsaga till tre och i samband därmed indragning av två landsfiskalsbefattningar.

Bollnäs domsaga
folkmängd 35 307

n. v. landsfiskalsdistrikt:				
Hanebo	.....	folkmängd	6 306	areal 4·22 index 3 014
Bollnäs	.....	»	15 215	» 8·94 » 9 833
Alfta	.....	»	6 743	» 10·10 » 2 794
Ovanåkers	.....	»	7 043	» 10·90 » ej uppgivet
		tillsammans	35 307	areal 34·26

I handlingarna angives möjligheten att sammanslå Alfta och Ovanåkers distrikt. Att sammanslå Hanebo och Bollnäs distrikt medför allt för stort invånarantal i det tänkta nya distriktet.

Följande uppställning utvisar vad i denna domsaga kan åtgöras:

Hanebo distrikt			
oförändrat	.....	folkmängd	6 306
Bollnäs distrikt			
oförändrat	.....	folkmängd	15 215
Alfta distrikt			
n. v. Alfta distrikt	.....	folkmängd	6 743
Ovanåkers	»	»	7 043
		tillsammans domsagan	<u>13 786</u>
			<u>35 307</u>

Om ingen minskning av landsfiskalsdistriktens antal i denna domsaga vidtoges, skulle där finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 300, 300, 600 och 3 000 kr. Vid minskning med ett distrikt bleve landsfiskalernas antal tre med tre biträdesarvoden å respektive 300, 2 400 och 3 000 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen i denna domsaga till tre landsfiskalsdistrikt och därmed sammanhängande indragning av en landsfiskalstjänst.

Västra Hälsinglands domsaga

folkmängd 37 163

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Arbrå	folkmängd	7 409	areal	5·41	index 3 838
Järvsö	»	7 830	»	7·40	» 3 619
Ljusdals	»	12 885	»	19·42	» 7 534
Färila	»	5 569	»	12·84	» 731
Los	»	3 470	»	14·33	» 1 084
tillsammans		37 163	areal	59·40	index 16 806

Enligt anvisning i handlingarna finnes utväg att sammanslå Färila och Los distrikt till ett.

Resultatet härav anges i följande uppställning:

Arbrå distrikt		
oförändrat	folkmängd	7 409
Järvsö distrikt		
oförändrat	folkmängd	7 830
Ljusdals distrikt		
oförändrat	folkmängd	12 885
Färila distrikt		
n. v. Färila distrikt	folkmängd	5 569
Los distrikt	»	3 470
tillsammans domsagan		37 163

Vid bibehållande av fem landsfiskalsdistrikt i denna domsaga skulle där finnas fem landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 600, 600 och 2 100 kr. Om antalet distrikt minskas med ett, bleve landsfiskalerna till antalet fyra med fyra biträdesarvoden å respektive 600, 600, 1 200 och 2 100 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga till fyra och i samband därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Norra Hälsinglands domsaga

folkmängd 37 477

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Norrbo	folkmängd	5 341	areal	9·42	index 1 974
Delsbo	»	5 716	»	4·55	» 3 586
Forsa	»	5 303	»	3·47	» 2 927
Hälsingtuna	»	4 250	»	2·24	» 2 511
Harmångers	»	5 232	»	3·66	» 1 742
Gnarps	»	5 011	»	4·32	» 3 361
Bergsjö	»	6 624	»	8·32	» 3 267
tillsammans		37 477	areal	35·98	index 19 368

I handlingarna lämnas anvisning på utvägen att i denna domsaga minska antalet landsfiskalsdistrikt med tre genom sammanslagning av Norrbo med Delsbo distrikt, Forsa med Hälsingtuna och Harmångers med Gnarp.

Resultatet av detta förslag återgives i följande uppställning:

Delsbo distrikt

n. v. Delsbo distrikt	folkmängd	5 716	
Norrbo »	»	5 841	11 057

Forsa distrikt

n. v. Forsa distrikt	folkmängd	5 303	
Hälsingtuna »	»	4 250	9 553

Harmångers distrikt

n. v. Harmångers distrikt	folkmängd	5 232	
Gnarps »	»	5 011	10 243

Bergsjö distrikt

öförändrat	folkmängd	6 624	
	tillsammans domsagan	37 477	

Om ingen minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga skulle äga rum, skulle landsfiskalerna vara sju med ett enda biträdesarvode å 300 kr. Vid minskning av landsfiskalsdistrikten med tre skulle finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 300, 1 200, 1 500 och 1 800 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga med tre och i samband därmed indragning av tre landsfiskalstjänster.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Gävleborgs län skulle antalet landsfiskalstjänster i detta län komma att minskas med sju.

Västernorrlands län.

Medelpads västra domsaga

folkmängd 38 755

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Borgsjö	folkmängd	10 099	
Torps	»	10 016	
Stöde	»	5 466	
Tuna	»	13 174	

tillsammans 38 755

Länsstyrelsen, som anmält sig icke kunna frångå sin tidigare uttalade uppfattning, att någon minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i länet icke utan olägenhet kan genomföras, har emellertid enligt uppdrag lämnat förslag beträffande vissa indragningar av landsfiskalsdistrikt inom länet och i sådant hänseende ifrågasatt sammanslagning av Torps och Stöde distrikt. Enligt förutsättningarna för denna utredning låter detta sig icke göra, då det nya distriktets folkmängd skulle komma att överstiga 15 000. Icke heller kan något vinnas genom omflyttning av socknar mellan distrikten på grund av dessa socknars folkrikhet och distriktens geografiska belägenhet.

Någon minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga kan därför icke äga rum.

Medelpads östra domsaga
folkmängd 51 126

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Indals	folkmängd	7 022
Njurunda	»	10 100
Sköns	»	12 050
Timrå	»	7 320
Alnö	»	6 260
Ljustorps	»	8 374

tillsammans 51 126

Länsstyrelsen har ifrågasatt sammanslagning av Timrå och Alnö distrikt såsom utväg för minskning av distriktens antal i denna domsaga. Då den sammanlagda folkmängden i dessa båda distrikt efter 1920 års folkräkning uppgår till 13 580, skulle enligt förutsättningarna en sådan sammanslagning väl kunna tänkas. Men eftersom den sammanlagda folkmängden redan den 1 januari 1924 utgjorde 13 863, torde den övre gränsen för folkmängden i ett nytt distrikt så snart komma att nås, att det knappast kan vara lämpligt att från de sakkunnigas sida tillstyrka sammanslagning av dessa båda distrikt.

Icke heller i övrigt synes något tillfälle erbjuda sig till omreglering av distrikten i denna domsaga.

Ängermanlands södra domsaga
folkmängd 37 186

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Säbrå	folkmängd	10 339
Gudmundrå	»	12 324
Högsjö	»	4 839
Bjärträ	»	9 684

tillsammans 37 186

Genom kungl. brev den 24 mars 1921 har från Säbrå socken i distriktet av samma namn till Härnösands stad den 1 januari 1922 överflyttats ett område, innefattande 1 537 invånare.

Att sammanslå Högsjö och Bjärträ distrikt skulle medföra för stor folkmängd i det nya distriktet. Efter nyss omförmälda minskning av Säbrå distrikt kan detta efter förutsättningarna sammanslås med Högsjö distrikt, men folkmängdsuppgifterna för 1924 visa redan en folkmängd av mer än 14 000 i det nya distriktet. Sist angivna olägenhet skulle minskas, om Viksjö socken med 1 235 invånare kunde samtidigt flyttas till Gudmundrå distrikt, men detta synes icke vara lämpligt, eftersom Viksjö socken icke synes hava direkta vägförbindelser med Gudmundrå socken, som ensam bildar Gudmundrå landsfiskalsdistrikt.

De sakkunniga finna för sin del intet vara att göra för att åstadkomma minskat antal landsfiskalsdistrikt i denna domsaga.

Angermanlands mellersta domsaga
folkmängd 27 787

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nylands	folkmängd	9 384
Boteå	»	5 058
Sollefteå	»	13 345

tillsammans 27 787

I Sollefteå landsfiskalsdistrikt är inbegripen Sollefteå stad med 2 662 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman därstädes. Sollefteå landsfiskalsdistrikt bör tydligen lämnas oförändrat; och de båda andra distrikten kunna på grund av folkmängden icke sammanslås. Intet är således att åtgöra för minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga.

Angermanlands västra domsaga
folkmängd 26 403

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Helgums	folkmängd	5 157	areal	9 04	index	3 095
Ramsele	»	4 215	»	10 37	»	3 427
Resele	»	5 281	»	10 68	»	3 164
Junsele	»	3 757	»	13 23	»	2 304
Bodums	»	4 082	»	15 07	»	3 315
Tåsjö	»	3 911	»	9 97	»	6 530

tillsammans 26 403   areal 68 36   index 21 835

Länsstyrelsens förslag innefattar minskning med två distrikt i denna domsaga genom fördelning av Helgums och Bodums distrikt på de övriga, därvid det nya Junsele distrikt borde benämnas Fjällsjö.

Resultatet framgår av följande uppställning:

Ramsele distrikt

n. v. Ramsele distrikt	folkmängd	4 215
av Helgums distrikt:		
Edsele socken	»	2 128

Resele distrikt

n. v. Resele distrikt	folkmängd	5 281
av Helgums distrikt:		
Helgums socken	»	3 029

Fjällsjö distrikt

n. v. Junsele distrikt	folkmängd	3 757
av Bodums distrikt:		
Fjällsjö socken	»	2 354

Tåsjö distrikt

n. v. Tåsjö distrikt	folkmängd	3 911
av Bodums distrikt:		
Bodums socken	»	1 728

tillsammans domsagan 26 403

Vid bibehållande av sex landsfiskalsdistrikt i denna domsaga bleve landsfiskalernas antal sex med ett biträdesarvode å 300 kr. Minskas distriktens antal med två, skulle finnas fyra landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 300, 300 och 900 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen av landsfiskalsdistrikten i domsagan till fyra och därmed följande indragning av två landsfiskalstjänster.

Nätra och Nordingrå domsaga

folkmängd 26 087

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nordingrå	folkmängd	7 796	areal	5·97	index	1 510
Nätra	»	10 037	»	12·70	»	3 393
Anundsjö	»	8 254	»	26·59	»	2 300
tillsammans		26 087	areal	45·26	index	7 203

Någon sammanslagning av två distrikt till ett kan ur folkmängdssynpunkt här icke genomföras. Då icke heller Nätra distrikt lämpligen kan delas på de båda övriga distrikten, låter sig en minskning av distriktens antal i denna domsaga icke genomföras.

Själévads och Arnäs domsaga

folkmängd 27 043

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Själévads	folkmängd	9 583	areal	4·96	index	3 246
Arnäs	»	9 430	»	6·45	»	4 326
Björna	»	8 030	»	16·92	»	1 133
tillsammans		27 043	areal	28·33	index	8 705

Folkmängd och areal tillsammans synas bilda hinder mot förslag att av de tre landsfiskalsdistrikten i denna domsaga bilda blott två distrikt.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit i fråga om Västernorrlands län skulle antalet landsfiskalstjänster i detta län minskas med två.

Jämtlands län.

Jämtlands östra domsaga

folkmängd 32 794

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Fors	folkmängd	6 801	areal	17·54	index	3 634
Ragunda	»	8 232	»	20·62	»	5 100
Bräcke	»	5 667	»	17·30	»	3 557
Revsunds	»	4 102	»	14·04	»	1 873
Hackås	»	2 961	»	5·36	»	1 560
Brunflo	»	5 031	»	5·60	»	3 298
tillsammans		32 794	areal	80·46	index	19 002

Länsstyrelsen anser möjlighet finnas att sammanslå Hackås och Brunflo distrikt. De sakkunniga finna det därutöver vara nödvändigt att sammanföra även Bräcke och Revsunds distrikt till ett. Även om arealen i det

sammanlagda distriktet skulle bliva jämförelsevis stor, skulle dock både folkmängden och arbetskvantiteten verka föga avskräckande.

Följande uppställning visar resultatet av dessa båda sammanslagningar:

Fors distrikt			
oförändrat.....	folkmängd		6 801
Ragunda distrikt			
oförändrat.....	folkmängd		8 232
Bräcke distrikt			
n. v. Bräcke distrikt	folkmängd	5 667	
Revsunds »	»	4 102	9 769
Brunflo distrikt			
n. v. Brunflo distrikt.....	folkmängd	5 031	
Hackås »	»	2 961	7 992
			tillsammans domsagan 32 794

Vid bibehållande av sex landsfiskalsdistrikt i denna domsaga skulle där finnas sex landsfiskaler med två biträdesarvoden å respektive 300 och 900 kr. Om antalet distrikt minskas med två, skulle det komma att finnas fyra landsfiskaler med fyra biträdesarvoden om respektive 300, 600, 900 och 1 200 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen med två distrikt i denna domsaga och därmed följande indragning av två landsfiskalstjänster.

Jämtlands norra domsaga
folkmängd 36 447

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Rödöns	folkmängd	7 530	areal	6·52	index 5 616
Lits	»	6 639	»	14·17	» 2 691
Föllinge	»	4 672	»	35·13	» 2 474
Hammerdals	»	6 222	»	15·56	» 3 950
Ströms.....	»	8 735	»	24·90	» 11 149
Frostvikens	»	2 649	»	47·99	» 2 787
		tillsammans 36 447	areal 144·27	index 28 667	

Någon åtgärd för minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga synes icke böra vidtagas.

Jämtlands västra domsaga
folkmängd 28 332

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Undersåkers	folkmängd	5 618	areal	43·38	index 4 904
Mörsils	»	3 557	»	29·05	» 2 714
Offerdals	»	4 272	»	20·66	» 1 968
Alsens.....	»	3 981	»	6·07	» 2 041
Sunne	»	5 056	»	2·61	» 2 565
Ovikens	»	5 848	»	20·90	» 3 169
		tillsammans 28 332	areal 122·67	index 17 361	

Länsstyrelsen föreslår sammanförande av Offerdals och Alsens distrikt till ett. De sakkunniga anse det därutöver vara nödvändigt att föreslå sammanlagning av Sunne och Ovikens distrikt. En anmärkt obekvämlighet i avseende å kommunikationerna under vissa delar av året torde icke härvidlag få vara avgörande.

Följande uppställning visar resultatet av sammanslagning av fyra distrikt till två:

	Undersåkers distrikt		
oförändrat	folkmängd		5 618
	Mörsils distrikt		
oförändrat	folkmängd		3 557
	Offerdals distrikt		
n. v. Offerdals distrikt	folkmängd	4 272	
Alsens »	»	3 981	8 253
	Ovikens distrikt		
n. v. Ovikens distrikt	folkmängd	5 848	
Sunne »	»	5 056	10 904
	tillsammans domsagan		28 332

Om ingen ändring gjordes i antalet landsfiskalsdistrikt i domsagan, skulle där finnas sex landsfiskaler utan något biträdesarvode. Vid minskning med två i antalet distrikt bleve där fyra landsfiskaler med två biträdesarvoden å respektive 900 och 1 500 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen med två i antalet landsfiskalsdistrikt inom domsagan och därmed följande indragning av landsfiskalsbefattningar.

Härjedalens domsaga

folkmängd 22 558

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Bergs	folkmängd	4 567	areal	11·98	index	3 173
Rätans	»	2 821	»	12·72	»	1 929
Hede	»	2 803	»	29·68	»	1 282
Tännäs	»	2 630	»	41·18	»	1 069
Lillhärddals	»	1 703	»	24·07	»	1 324
Svegs	»	5 485	»	31·44	»	4 666
Ytterhogdals	»	2 549	»	14·14	»	2 510
	tillsammans 22 558		areal	165·21	index	15 953

Jämlikt kungl. brev den 28 mars 1924 skall Ängersjö kapellag med 420 invånare den 1 januari 1925 bilda egen församling och överflyttas från Ytterhogdals till Svegs landsfiskalsdistrikt.

Länsstyrelsen föreslår för minskning av landsfiskalsdistriktens antal med två i denna domsaga, att Lillhärddals distrikt sammanslås med Svegs samt att av Rätans distrikt Klövsjö socken överflyttas till Bergs distrikt och Rätans socken förenas med Ytterhogdals distrikt till ett distrikt. Resultatet framgår av följande uppställning:

Bergs distrikt

n. v. Bergs distrikt	folkmängd	4 567	
av Rätans distrikt:			
Klövsjö socken	»	<u>1 075</u>	5 642

Hede distrikt

oförändrat	folkmängd		2 803
------------------	-----------	--	-------

Tännäs distrikt

oförändrat	folkmängd		2 630
------------------	-----------	--	-------

Svegs distrikt

n. v. Svegs distrikt med tillägg			
av Ängersjö församling	folkmängd	5 905	
Lillhärdals distrikt	»	<u>1 703</u>	7 608

Ytterhogdals distrikt

n. v. Ytterhogdals distrikt efter bortflyttande av			
Ängersjö församling	folkmängd	2 129	
av Rätans distrikt:			
Rätans socken	»	<u>1 746</u>	3 875

tillsammans domsagan 22 558

Om ingen minskning skedde i antalet landsfiskalsdistrikt inom domsagan, skulle där finnas sju landsfiskaler, medan biträdesarvode icke skulle finnas anvisat för något av distriktens antal med två skulle inom domsagan finnas fem landsfiskaler och ett biträdesarvode å 600 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen med två i antalet landsfiskalsdistrikt inom domsagan och i sammanhang därmed indragning av två landsfiskals-tjänster.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Jämtlands län skulle antalet landsfiskalstjänster inom länet komma att minskas med sex.

Västerbottens län.

Västerbottens södra domsaga

folkmängd 25 868

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nordmalings	folkmängd	10 428
Bjurholms	»	4 688
Degerfors	»	<u>8 707</u>

tillsammans 23 823

Skillnaden mellan domsagens folkmängd och de tre distriktens folkmängd beror därpå, att norra delen av Hörnefors socken med 2 045 invånare enligt kungl. breven den 22 juni och den 29 september 1920 tillhör Västerbottens södra domsaga men Umeå landsfiskalsdistrikt. Rättelse härutinnan torde, såsom länsstyrelsen ock tillstyrker, böra vidtagas vid första tillfälle.

Efter denna ökning av Nordmalings distrikt kan det icke ifrågakomma att sammanslå Nordmalings och Bjurholms distrikt. Icke heller kan det tänkas att sammanföra Bjurholms och Degerfors distrikt, vilkas areal utgör, för Bjurholms distrikt 13·70 kvadratmil och för Degerfors distrikt 29·40 kvadratmil. Bjurholms distrikt, som består av en enda socken, kan sålunda icke uppdelas på de båda andra distrikten.

Umeå domsaga
folkmängd 28 356

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Umeå	folkmängd	8 694		index	4 047
Holmsunds	»	10 981	areal 14·08	»	4 872
Vännäs	»	6 819	» 5·55	»	3 119
Sävars	»	3 907	» 8·15	»	1 145
tillsammans		30 401	areal 27·78	index	13 183

Skillnaden mellan landsfiskalsdistriktens sammanlagda invånarantal och domsagans folkmängd beror på nyss angivna omständighet, att norra delen av Hörnefors socken med en folkmängd av 2 045 tillhör Umeå landsfiskalsdistrikt men Västerbottens södra domsaga.

Länsstyrelsen föreslår en sådan omreglering, att Umeå distrikt dels befrias från norra delen av Hörnefors socken, som flyttas till Nordmalings distrikt, och dels tillökas med Holmsunds socken samt tillägges namnet Umeå södra distrikt, ävensom att Sävars distrikt sammanslås med återstoden av Holmsunds distrikt, därvid det sålunda bildade distriktet benämnes Umeå norra distrikt.

Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Umeå södra distrikt

n. v. Umeå distrikt efter fråndragning av norra delen av Hörnefors socken eller alltså södra delen av Umeå landskommun	folkmängd	6 649			
av Holmsunds distrikt:					
Holmsunds socken	»	4 443			11 092

Umeå norra distrikt

av Holmsunds distrikt:					
norra delen av Umeå landskommun	folkmängd	6 538			
Sävars distrikt	»	3 907			10 445

Vännäs distrikt

oförändrat	folkmängd	6 819			
tillsammans domsagan					28 356

Med bibehållande av fyra landsfiskalsdistrikt i denna domsaga skulle där finnas fyra landsfiskaler med tre biträdesarvoden å respektive 300, 900 och 1 500 kr. Vid minskning med ett distrikt bleve landsfiskalernas antal tre med tre biträdesarvoden å respektive 300, 1 500 och 1 800 kr.

De sakkunniga tillstyrka överflyttning av norra delen av Hörnefors socken från Umeå till Nordmalings landsfiskalsdistrikt samt minskning av antalet landsfiskalsdistrikt i Umeå domsaga till tre och i samband därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Västerbottens mellersta domsaga
folkmängd 25 590

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Bygdeå	folkmängd	7 665
Nysätra	»	8 314
Burträsk	»	9 611

tillsammans 25 590

Sammanslagning av två distrikt kan i detta fall icke äga rum på grund av folkmängden. Icke heller kunna de fyra socknar, av vilka domsagan består, ordnas i någon kombination, som kunde medföra minskning med ett distrikt.

Västerbottens norra domsaga
folkmängd 50 553

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Skellefteå norra	folkmängd	13 498		areal	17·00		index	5 741
Skellefteå södra	»	11 518	}				»	4 100
Byske	»	10 448		»	11·19		»	2 449
Jörns	»	5 301		»	17·86		»	4 075
Norsjö	»	6 518		»	18·60		»	4 471
Malå	»	3 270		»	17·29		»	2 295

tillsammans 50 553   areal 81·94   index 23 131

Länsstyrelsen anser sammanslagning av Norsjö och Malå distrikt åtminstone för närvarande möjlig. Jörns distrikt torde icke lämpligen kunna sammanläggas med något annat distrikt.

Resultatet angives i följande sammanställning:

Skellefteå norra distrikt

oförändrat ..... folkmängd 13 498

Skellefteå södra distrikt

oförändrat ..... folkmängd 11 518

Byske distrikt

oförändrat ..... folkmängd 10 448

Jörns distrikt

oförändrat ..... folkmängd 5 301

Norsjö distrikt

n. v. Norsjö distrikt	folkmängd	6 518
Malå distrikt	»	3 270

tillsammans domsagan 50 553

Om sex landsfiskalsdistrikt bibehölles i domsagan, skulle där finnas sex landsfiskaler med fyra biträdesarvoden å respektive 300, 1 500, 1 800 och 2 400 kr. Vid minskning med ett distrikt bleve landsfiskalernas antal fem med fyra biträdesarvoden å respektive 1 200, 1 500, 1 800 och 2 400 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen med ett landsfiskalsdistrikt i denna domsaga och i samband därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Västerbottens västra domsaga
folkmängd 41 894

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Lycksele norra)	folkmängd	8 977	areal	55·19	index 1 911
Lycksele södra)					» 7 397
Stensele	»	4 675	»	44·55	» 3 147
Sorsele	»	4 181	»	78·35	» 3 135
Tärna	»	1 723	»	38·46	» 1 016
Dikenäs	»	3 568	»	87·51	» 2 222
Vilhelmina	»	5 838			» 5 602
Dorotea	»	4 727	»	30·51	» 3 464
Åsele	»	5 415	»	33·78	» 2 917
Fredrika	»	2 790	»	15·19	» 868
tillsammans		41 894	areal	383·46	index 31 679

Länsstyrelsen anser fulla skäl tala för indragning av Fredrika distrikt genom dess uppdelande på Åsele och Lycksele södra distrikt samt hemställer om uppdrag att undersöka möjligheten av att i sammanhang därmed göra någon överflyttning av område från Lycksele södra till Lycksele norra distrikt.

Fredrika distrikt utgöres av Fredrika och Örträsk socknar, den förra med 1 557 och den senare med 1 233 invånare.

De sakkunniga tillstyrka, att Fredrika landsfiskalsdistrikt indrages och att därvid Fredrika socken lägges till Åsele distrikt och Örträsk socken till Lycksele södra distrikt, ävensom att åt länsstyrelsen uppdrages att efter befolkningens hörande avgiva förslag å lämplig överflyttning av område från Lycksele södra landsfiskalsdistrikt till Lycksele norra landsfiskalsdistrikt.

Vid bifall till vad de sakkunniga föreslagit beträffande Västerbottens län skulle antalet landsfiskalstjänster inom länet komma att minskas med tre.

Norrbottens län.

Piteå domsaga

folkmängd 38 516

n. v. landsfiskalsdistrikt:					
Piteå södra	folkmängd	10 651	areal	24·20	index 7 516
Piteå norra	»	10 621	»	8·06	» 8 093
Älvsby	»	7 054	»	16·88	» 6 103
Arvidsjaur	»	7 007	»	60·90	« 3 224
Arjeplogs	»	3 183	»	146·84	» 2 876
tillsammans		38 516	areal	256·88	index 27 812

Någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt torde icke böra ifrågakomma i denna domsaga.

Luleå domsaga

folkmängd 39 308

n. v. landsfiskalsdistrikt:			
Nederluleå	folkmängd	12 586	
Edefors	»	7 316	
Överluleå	»	11 763	
Jokkmokks	»	7 643	
tillsammans		29 308	

I Överluleå landsfiskalsdistrikt inberäknas Bodens stad med 6 220 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmätningsman därstädes. Inom Jokkmokks distrikt finnes i Porjus förordnad en extra landsfiskal, som tillika är utmätningsman, sedan en extra utmätningsmansbefattning därstädes indragits i januari 1924. Den extra landsfiskalen avlönas dels av polisanslaget och dels av andra medel, nämligen från Vattenfallsstyrelsen och Inlandsbanebygget.

Någon omreglering av dessa distrikt i syfte att vinna minskning i antalet kan icke ifrågasättas.

Gällivare domsaga

folkmängd 33 960

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Hakkas	folkmängd	3 971
Gällivare	»	15 201
Vittangi	»	2 435
Kiruna	»	11 167
Karesuando	»	1 186

tillsammans 33 960

Hakkas och Gällivare distrikt bilda tillsammans Gällivare socken. Vittangi och Kiruna distrikt bilda Jukkasjärvi socken med Vittangi kapellförsamling. Inom Gällivare distrikt finnes förordnad en extra landsfiskal i Malmberget, vilken jämväl är utmätningsman. Han avlönas helt av enskilda medel. Det kan icke tänkas att genom sammanslagningar eller eljest minska antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga.

Kalix domsaga

folkmängd 31 821

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Överkalix	folkmängd	6 517
Nederkalix	»	11 991
Töre	»	4 475
Råneå	»	8 838

tillsammans 31 821

Icke heller i denna domsaga torde någon minskning i antalet landsfiskalsdistrikt lämpligen kunna ske.

Torneå domsaga

folkmängd 25 760

n. v. landsfiskalsdistrikt:

Nedertorneå	folkmängd	9 866	areal	9·30	index	7 746
Övertorneå	»	6 530	»	24·81	»	2 986
Korpilombolo	»	4 023	»	31·97	»	2 573
Pajala	»	5 341	»	48·18	»	4 272

tillsammans 25 760 areal 114·26 index 17 577

I Nedertorneå landsfiskalsdistrikt är inberäknad Haparanda stad med 2 780 invånare. Staden har egen stadsfiskal, men landsfiskalen är utmät-

ningsman därstädes. Å Seskarö inom Nedertorneå distrikt finnes förordnad en extra landsfiskal, som även är utmätningsman. Han avlönas delvis av polisanslaget och delvis av enskilda medel. En utväg att minska antalet landsfiskalsdistrikt i denna domsaga måste anses vara att låta de båda distrikten Övertorneå och Pajala sig emellan dela Korpilombolo distrikt.

Resultatet härav framgår av följande uppställning:

Nedertorneå distrikt			
oförändrat.....	folkmängd		9 866
Övertorneå distrikt			
n. v. Övertorneå distrikt	folkmängd		6 530
av Korpilombolo distrikt:			
Korpilombolo socken	»	2 261	8 791
Pajala distrikt			
n. v. Pajala distrikt	folkmängd		5 341
av Korpilombolo distrikt:			
Tärendö socken	»	1 762	7 103
tillsammans domsagan			25 760

Om i domsagan bibehölles fyra landsfiskalsdistrikt, skulle där finnas fyra landsfiskaler med två biträdesarvoden om 300 och 1 200 kr. Vid delning på tre distrikt bleve där tre landsfiskaler med tre biträdesarvoden å 600, 900 och 1 200 kr.

De sakkunniga tillstyrka minskningen med ett landsfiskalsdistrikt i denna domsaga och därmed indragning av en landsfiskalstjänst.

Vid bifall till vad de sakkunniga sålunda föreslagit beträffande Norrbottens län skulle antalet landsfiskalstjänster i länet minskas med en.

Om i det hela de av de sakkunniga gjorda förslagen beträffande indragning av landsfiskalstjänster inom samtliga län skulle bliva bifallna, skulle utom två redan beslutade indragningar av landsfiskalstjänster, en i Jönköpings län och en i Malmöhus län, ytterligare ett antal av åttioen indragningar komma att äga rum.

Resultatet
av minskningsförslaget.

Det härmed slutförda förslaget till minskande i avsevärd mån av antalet landsfiskalsdistrikt giver vid handen, att utöver de två landsfiskalsdistrikt, om vilkas upphävande såsom självständiga distrikt Kungl. Maj:t redan förordnat, ytterligare 81 distrikt skulle kunna med iakttagande av förut angivna förutsättningar indragas, så att, när denna omreglering bleve genomförd, landsfiskalsdistrikten skulle komma att utgöra ett antal av 408, givetvis under förutsättning att ytterligare minskning icke under tiden förekommit genom stadsbildning eller inkorporering med stad av landsområde eller att å andra sidan klyvning av alltför stora distrikt icke under tiden kommit till stånd.

Det återstår emellertid att jämföra det resultat, vartill man kommer i avseende å distriktens storlek, närmast i folkmängdsavseende, med storleken av de nuvarande distrikten, i syfte att övervaka att den nya indelningen icke

mätte bliva för ogynnsam för landsfiskalstjänstens behöriga utövande, för obekvämt för allmänheten eller för betungande för tjänst innehavarna.

För detta ändamål hava de sakkunniga låtit upprätta tabeller, förvarade bland handlingarna, och meddelas här en sammanställning av en del av dessa uppgifter.

Jämförelsetabell

mellan antalen landsfiskalsdistrikt om 10 000 invånare och däröver respektive 13 000 invånare och däröver för närvarande och efter omregleringen.

L ä n	För närvarande			Efter omregleringen		
	total- antal	därav fr. o. m. 10 000 invånare	fr. o. m. 13 000 invånare	total- antal	därav fr. o. m. 10 000 invånare	fr. o. m. 13 000 invånare
Stockholms	22	7	3	19	11	3
Uppsala	12	3	—	9	7	1
Södermanlands	13	5	2	11	9	4
Östergötlands	22	10	1	19	14	4
Jönköpings	21	7	3	18	11	4
Kronobergs	16	5	—	13	10	4
Kalmar	22	3	—	17	11	6
Gotlands	6	—	—	4	4	1
Blekinge	12	3	—	10	7	1
Kristianstads	23	9	1	20	15	1
Malmöhus	26	13	2	23	21	4
Hallands	11	7	3	9	9	6
Göteborgs och Bohus	21	5	—	16	10	3
Älvsborgs	28	6	3	22	12	6
Skaraborgs	24	6	1	18	13	3
Värmlands	21	15	5	20	15	6
Örebro	17	9	2	15	13	2
Västmanlands	13	4	1	11	8	2
Kopparbergs	31	10	3	25	13	3
Gävleborgs	28	6	1	21	10	2
Västernorrlands	29	9	2	27	9	2
Jämtlands	25	—	1	19	1	—
Västerbottens	26	5	—	23	6	1
Norrbottnens	22	7	1	21	7	1
Summa	491	154	35	410	246	70

Från de upprättade tabellerna må erinras om följande.

Den ökning, som kommer att äga rum av antalet distrikt med högre antal invånare än 10 000, begränsar sig i själva verket till distriktsgrupperna med invånare från och med 10 000 till 14 000. Ovanför 14 000 invånare har ingen ändring skett; dit skulle fortfarande höra 5 distrikt med 14 000 till 15 000 invånare och 14 distrikt med 15 000 invånare och därutöver. Dessa distrikt böra i mån av utredning vart efter annat minskas genom klyvning eller annan grundligare omreglering.

Antalet landsfiskalsdistrikt från 10 000 invånare uppåt ökas vid omregleringen från 154 till 246 eller med 92 stycken. Vid närmare tillsyn befinnes denna ökning på följande sätt fördela sig på folkmängdsgrupperna:

10 000—11 000 invånare	från 54 till 64 ökning	10
11 000—12 000 »	» 41 » 55 »	14
12 000—13 000 »	» 24 » 57 »	33
13 000—uppåt »	» 35 » 70 »	35
		Summa 92

Å andra sidan försiggår inom de lägre folkmängdsgrupperna en minskning antal enligt följande uppställning:

högst 6 000 invånare.....	från 100 till 38 minskning	62
6 000— 7 000 »	» 36 » 15 »	21
7 000— 8 000 »	» 73 » 33 »	40
8 000— 9 000 »	» 66 » 33 »	33
9 000—10 000 »	» 62 » 45 »	17
		Summa 173

Om från minskningen i antalet mindre distrikt, 173, drages ökningen i antalet större distrikt, 92, uppkommer talet 81, motsvarande antalet av de distrikt de sakkunniga föreslagit till indragning.

De sakkunniga känna sig övertygade därom, att rikets tjänstemän på landsfiskalsstaten skola med erforderliga, föreslagna biträden väl gå i land med utförandet av det arbete, som kommer att föreligga å det nya antalet landsfiskalsbefattningar.

Till de löner, som erfordras för arbetets utförande, skola de sakkunniga återkomma i en efterföljande avdelning.

Sedan de sakkunniga sålunda yttrat sig om antalet landsfiskalsdistrikt efter genomförd reglering, bör nu framhållas, att det ingår i planen för denna omreglering, att, i den mån ett distrikt därvid uppflyttas till högre antal invånare än förut, för detsamma skall efter tidigare angiven skala beräknas ett högre biträdesanslag än förut. Hur mycket sedan i själva verket behövs till biträdesarvode i det särskilda fallet beror, enligt vad förut påpekats, på utredning rörande de utvägar till biträde åt landsfiskalen, som i övrigt finnas, till exempel genom särskilt betalda arbetskrafter i fögderistäder m. m.

Enligt verkställd utredning, som finnes i akten, skulle den beräknade biträdeskostnaden behöva upptagas till följande belopp:

om antalet landsfiskalsdistrikt blir oförändrat, 491	kr. 488 700
» » » minskats till 410	» 601 500

Såsom synes äro de två landsfiskalsdistrikt, om vilkas indragning beslut redan är fattat, icke medräknade såsom avförda, då den nu föreslagna regleringen i övrigt genomförts.

Emedan det måste anses vara av betydelse att antalet personer, som hava att förvalta landsfiskalsgöromål, icke onödigtvis minskas, så att tilläventyrs personalens rörlighet och möjlighet att snabbt inställa sig på platser, där sådant visar sig behöfligt, icke lider avbräck, har den undersökning verkställdts, vars resultat sammanförts i härefter följande tabell. Härvid hava av de blivande landsfiskalsbiträdena icke medräknats andra än de, som få minst 1 800 kr. för år i arvode och sålunda kunna räknas för mera försigkomna och kompetenta att lämna mycket avsevärt bistånd vid landsfiskalsgöromålens utförande. Tabellen är av följande lydelse:

T a b e l l

utvisande antal landsfiskaler och landsfiskalsbiträden med lägst 1 800 kr. för år efter biträdesinstitutionens införande (1925) och efter genomförandet av vissa landsfiskalstjänsters indragning.

L ä n	Antal 1925		Antal då indragningen genomförts	
	Landsfiskaler	Biträden fr. o. m. 1 800 kr.	Landsfiskaler	Biträden fr. o. m. 1 800 kr.
Stockholms	22	6	19	8
Uppsala	12	—	9	5
Södermanlands	13	5	11	9
Östergötlands	22	4	19	9
Jönköpings	21	6	18	7
Kronobergs	16	4	13	8
Kalmar	22	2	17	10
Gotlands	6	—	4	2
Blekinge	12	1	10	4
Kristianstads	23	6	20	12
Malmöhus	26	10	23	17
Hallands	11	4	9	7
Göteborgs och Bohus	21	4	16	8
Älvsborgs	28	4	22	11
Skaraborgs	24	6	18	12
Värmlands	21	8	20	11
Örebro	17	6	15	9
Västmanlands	13	2	11	6
Kopparbergs	31	5	25	6
Gävleborgs	28	6	21	9
Västernorrlands	29	4	27	4
Jämtlands	25	—	19	—
Västerbottens	26	2	23	3
Norrbottens	22	5	21	5
Summa	491	100	410	182
	591		592	

Av tabellen framgår, att omedelbart vid biträdesinstitutionens införande till det bestående antalet landsfiskaler, 491, lägges ett beräknat antal av 100 biträden med god kompetens och att i stort sett i mån som landsfiskalstjänster indragas antalet dylika biträden i stället ökas, så att till sist sammanlagda antalet landsfiskaler och fullt kvalificerade biträden blir lika stort som år 1925, ehuru med en avsevärd förskjutning, betecknad därav att landsfiskalernas antal minskats från 491 till 410 eller, om de båda till indragning redan nu bestämda tjänsterna jämväl upphört att bestå, till 408.

Det förefaller, som om den erforderliga minskningen av antalet landsfiskalstjänster på detta sätt icke skulle kunna anses medföra några oövernineliga svårigheter. Vid ett närmare studium av tabellens poster lär det erkännandet icke kunna nekas, att den nya anordningen blir avsevärt rättvisare i avseende å distriktens storlek och göromålens mängd än den nuvarande kommit att bliva, fränsett den stora olägenheten att vissa alltför stora distrikt icke i detta sammanhang ansetts kunna föreslås till delning.

På grund av den verkställda utredningen föreslå de sakkunniga, att till minskning i antalet landsfiskalsdistrikt åtgärd måtte vidtagas för indragning i mån av tjänst innehavarnas avgång eller förflyttning av åttioen landsfiskalsbefattningar utöver de två, om vilkas indragning beslut redan fattats.

Löne- De sakkunniga övergå härefter till behandlingen av frågan om löne-
reglering. ring för fögderiförvaltningarnas tjänstemän med undantag av häradsskrivarna.

Härvid må till en början erinras, hurusom de sakkunniga i sitt den 30 september 1924 avgivna utlåtande och förslag beträffande löneroglering för befattningshavare vid länsstyrelserna såsom sin mening uttalat, att en löneroglering för länsstyrelsernas personal borde genomföras i anslutning till det för statsdepartement m. fl. ämbetsverk gällande avlöningsreglementet. Samtidigt framhöllo de sakkunniga emellertid, att fråga blivit väckt om revision av berörda reglemente jämte därtill hörande följdförfattningar och att förslag i ämnet den 8 november 1923 avgivits av särskild inom finansdepartementet tillkallad sakkunnig. För så vitt en dylik revision komme till stånd, borde givetvis de jämkningar, som kunde komma att göras i det nuvarande reglementet, vinna tillämpning även i fråga om länsstyrelsernas befattningshavare, därest löneroglering för dem komme att i förutsatt ordning åvägbringas.

Vad de sakkunniga sålunda anfört rörande de principer, som borde ligga till grund för en löneroglering för länsstyrelsernas tjänstemän, torde kunna åberopas jämväl beträffande de befattningshavare vid fögderiförvaltningarna, om vilka nu är fråga, d. v. s. landsfogdar och landsfiskaler. Även dessa tjänstemäns avlöningsförmåner böra sålunda enligt de sakkunnigas åsikt regleras i enlighet med de bestämmelser, som gälla eller kunna bli gällande för nyreglerade verk inom den allmänna civilförvaltningen, varvid här ifrågavarande befattningar torde böra inordnas i den för nyssnämnda verk gällande löneplanen med därtill hörande tjänsteförteckning.

Bibehållande av sportler. Innan frågan om landsfogdarnas och landsfiskalernas placering å den allmänna löneskalan företages till bedömande, torde emellertid uppmärksamhet böra ägnas åt spörsmålet, huru för framtiden bör förfaras med de extra inkomster i tjänsten (sportler), som för närvarande äro förenade med flertalet av här avsedda befattningar. Rörande arten och storleken av dessa extra inkomster hänvisas till den här ovan (sid. 9—10) förebragta utredningen.

1902 års lönerogleringskommitté har i sitt den 11 maj 1923 avgivna betänkande angående ny definitiv löneroglering för befattningshavare vid länsstyrelserna vid behandlingen av sportelifrågan även uttalat sig angående de sportler, som åtnjutas av landsfogdar och landsfiskaler. Beträffande landsfogdarnas sportelinkomster har kommittén ansett, att i den mån desamma bestode i andelar av böter och viten, förbrutet eller beslagtaget gods m. m., som tillkomme landsfogde i hans egenskap av åklagare, sportlererna, såsom avsedda för ett särskilt ändamål, icke nu borde indragas till statsverket. I övrigt syntes landsfogdarna icke hava annan sportelinkomst än den, som, säkerligen till ytterst obetydligt belopp, utginge i form av expeditionslösen. Då å landsfogdes expedition förekommande utskriftsarbete kunde verkställas av länsstyrelsens skrivbiträden eller i varje fall bekostas direkt av statsverket, borde sistnämnda sportelinkomst indragas till statsverket. Intet skäl syntes nämligen kommittén tala för att någon del av de sålunda indragna sportlererna skulle få av tjänstemännen bibehållas.

I fråga om landsfiskalernas sportler har lönerogleringskommittén uttalat

såsom sin mening, att desamma — såsom enligt kommitténs förslag även skulle bliva fallet i avseende å härads-skrivarnas sportelinkomster — fortfarande borde få uppbäras av vederbörande tjänstemän. Om nämligen dessa sportler indroges till statsverket, bleve det nödvändigt att staten övertog de utgifter, som tjänstemännen hade att bestrida med sportlerna, och ehuru detta även kunde ske genom erforderlig ökning av tjänstemännens förvaltningsbidrag, hölle kommittén dock för sannolikt, att de redan nu från flera håll framkomna anspråken på att staten skulle hålla tjänstemännen med det antal biträden, som erfordrades för tjänstegöromålens uppehållande, knappast skulle kunna längre avvisas. Då vid en sådan reform staten säkerligen icke kunde begränsa vare sig biträdenas antal eller deras avlöningsförmåner på sätt skedde, så länge tjänstemännen själva anställde och avlönade sina biträden, skulle enligt kommitténs åsikt sportlernas indragning medföra kostnader för statsverket, vida översstigande vad som vore att vinna på indragningen och den minskning av tjänstemännens förvaltningsbidrag, som i sammanhang med biträdesavlöningsövertagande av statsverket kunde vidtagas. Vad anginge den del av sportlerna, som för härads-skrivare och landsfiskaler bleve behållen inkomst, vore det kanske principiellt riktigast, att densamma indroges till statsverket och att staten tillmätte tjänstemännens avlöning med hänsyn jämväl till det arbete, sportlerna avsåge att ersätta, och under beaktande, att sportlerna hittills i allmänhet utgjort en jämförelsevis betydande del av tjänstemännens inkomster av sin tjänst, men frågans ordnande på sådant sätt syntes kommittén möta stora svårigheter. Sportlerna hade tjänat ändamålet att inom de skilda tjänstemannagrupperna reglera tjänstemännens avlöningsförmåner sinsemellan efter tjänstebefattningarnas större eller mindre besvärlighet. Då en dylik reglering av tjänstemännens avlöningsförmåner alltjämt syntes bliva nödvändig, i händelse man ville undvika, att de besvärligaste befattningarna komme att rekryteras med de svagast kvalificerade tjänstemännen, vore kommittén av den uppfattningen, att vid sportlernas indragning härads-skrivarnas och landsfiskalernas avlöning enligt den lönegrad i avlöningsreglementet, i vilken de placerades, måste ökas med särskilda avlöningstillägg i förhållande till tjänstebefattningarnas besvärlighet. Fastställandet av denna ökning innebure, särskilt då det gällde ett så betydande antal tjänstebefattningar som härads-skrivarnas och landsfiskalernas, stora vanskligheter, och därest icke löneökningen redan från början bestämdes att utgå efter sådana grunder, att den bleve rörlig för skilda år, finge den för att fylla sitt ändamål allt emellanåt omregleras med ledning av infordrade uppgifter rörande de olika befattningarnas arbetsmängd m. m. Enär det för övrigt icke vore möjligt att efter någon allmän grund bestämma, huru stor del av vederbörandes sportler borde anses utgöra behållen inkomst, syntes man bliva nödsakad att i förevarande avseende behandla denna del av sportlerna på samma sätt som den till utgifter avsedda, och då denna senare på av kommittén anförda skäl borde få av tjänstemännen i fråga behållas, ansåge kommittén, att sportlerna i sin helhet borde såsom hittills få av härads-skrivarna och landsfiskalerna disponeras.

De sakkunniga vilja för sin del i huvudsak biträda löne-regleringskommitténs förslag i fråga om rätt för landsfogdar och landsfiskaler att efter löne-regleringens genomförande bibehålla de extra inkomster i tjänsten, varav de hittills varit i åtnjutande. De skäl, som föranlett de sakkunniga att i utlåtande den 30 september 1924 förorda en generell indragning av de till länsstyrelsernas tjänstemän utgående sportlerna, synas nämligen icke i lika grad göra sig gällande beträffande här omhandlade befattningshavare vid

fögderiförvaltningarna. För de senare hava de extra inkomsterna i tjänsten i allmänhet icke uppgått till sådana belopp, att det ur lönerogleringssynpunkt och för tillvaratagande av statens intressen får anses nödvändigt att begränsa de sammanlagda inkomsterna vid vissa tjänster genom bortskärning eller successiv avskrivning av de med tjänsterna förenade sportlerna. De extra inkomsterna i tjänsten torde vad fögderiförvaltningarnas tjänstemän angår i viss mån kunna sägas fylla en utjämnande uppgift med hänsyn till de olika grader av svårskötthet, de särskilda befattningarna erbjuda. Sålunda torde det i allmänhet mera än vad fallet är beträffande de extra inkomster, vilka åtnjutas av vissa bland länsstyrelsernas tjänstemän, motsvara den med vederbörandes befattning förenade arbetskvantiteten och utgöra en måttstock på dennas besvärighet. Härtill kommer, att en allmän indragning av de till landsfogdarna och, framför allt, till landsfiskalerna utgående extra inkomsterna i tjänsten skulle kunna giva anledning till att dessa tjänster tilldelades en placering å löneskalen, som ur rent saklig och organisatorisk synpunkt finge anses allt för hög i jämförelse med löneställningen för vissa andra befattningar såväl inom landsstaten som inom den övriga statsförvaltningen.

Ehuru det på grund av nu antydda omständigheter synes de sakkunniga lämpligast, att de extra inkomster i tjänsten, som hittills åtnjutits av landsfogdar och landsfiskaler, i huvudsak lämnas orubbade, torde ett undantag böra göras beträffande expeditiöslösen enligt förordningen den 7 december 1883 med däri senare vidtagna ändringar. Det må i detta sammanhang erinras, hurusom Kungl. Maj:t genom särskilda kungörelser den 22 december 1922 (nr 594) och den 1 juni 1923 (nr 178), med stöd av 36 § i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, funnit gott förordna, att den expeditiöslösen, som eljest skulle tillkomma befattningshavare, å vilka nyssberörda avlöningsreglemente då ägde eller från angivna tidpunkter komme att äga tillämpning, skulle, där ej Kungl. Maj:t för särskilt fall annorlunda förordnade, redovisas till statsverket.

Vad genom nämnda kungörelser föreskrivits i fråga om däri avsedda befattningshavare torde, vid genomförandet av lönerogleringen för landsfogdar och landsfiskaler, böra bliva gällande även för dessa tjänstemän.

Enligt vad som föreslagits såväl av 1902 års lönerogleringskommitté i dess ovannämnda betänkande den 11 maj 1923 rörande löneroglering för länsstyrelsernas tjänstemän som ock av de sakkunniga i utlåtandet den 30 september 1924 i samma ärende, skulle landssekreterarna icke längre komma i åtnjutande av sådant arvode för försäljning av utmätt fast egendom, som enligt nu gällande bestämmelser tillfaller nämnda befattningshavare, i händelse auktionen förrättas å landskansliet, men i annat fall uppbäres av auktionsförrättaren. En konsekvens av denna indragning synes de sakkunniga vara, att ifrågasvarande arvode efter lönerogleringens genomförande icke heller skall utgå till befattningshavare vid fögderiförvaltning, därest denne tjänstgör såsom auktionsförrättare. Även vad nämnda extra inkomst beträffar, vilja de sakkunniga därför ifrågasätta ett undantag från regeln, att landsfogdar och landsfiskaler skola bibehålla den sportelförmån, som hittills av dem åtnjutits.

Beträffande den löneställning, som må böra tillkomma landsfogdarna, få de sakkunniga till en början erinra om ett uttalande av föredragande departementschefen vid avlåtandet av propositionen den 14 april 1917 (nr 211) angående omorganisation av fögderiförvaltningen och löneroglering för tjänste-

männerna därstädes m. m. Departementschefen anförde bl. a., att vid avgörandet av frågan om landsfiskalernas (landsfogdarnas) löneförmåner man i första rummet syntes böra taga hänsyn till de för tjänsten tillämnade kompetensfordringarna. Men dessutom finge frågan ses ur synpunkten av att ifrågasvarande tjänster i många fall torde komma att rekryteras med innehavare av länsnotariebefattning och för dessa borde i viss mån ersätta den genom kronofogdetjänsternas indragning uppkommande minskning i befodringsutsikterna, samt att landsfiskalen (landsfogden), såsom enligt departementschefens förslag inrangerad i länsstyrelsen, i större eller mindre utsträckning bleve ett av dess organ, som dock i regel måste betrakta sin tjänst såsom slutplats. På grund härav ansåge departementschefen, att avlöningsförmånerna för landsfiskal (landsfogde) måtte sättas ej så oväsentligt högre än för länsnotarie, så att de komme i skäligt förhållande till vad i tidigare förslag avsetts för kronofogdarna.

De nu gällande bestämmelserna angående kompetensfordringarna för landsfogdetjänst återfinnas i kungörelsen den 14 december 1917 (nr 904) om ändrad lydelse i vissa delar av kungörelsen den 12 maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar. För att kunna uppföras på förslag till landsfogdebefattning fordras, enligt punkt 12:o) i förstnämnda kungörelse, att hava avlagt examen, medförande behörighet till domarbefattning, ävensom att äga förfarenhet i domarvärv samt att under minst ett halvt år hava deltagit i arbetet vid polisväsendet i större stad och följt brottmålsförhandlingarna vid rådhusrätten i sådan stad.

I samband med fastställandet av dessa kompetensfordringar bestämdes emellertid att, utan hinder av vad sålunda föreskrivits, den, som avlagt examen, medförande behörighet till domarbefattning, men ej uppfyllde övriga här ovan omnämnda villkor, skulle, där han eljest befunnnes skicklig och lämplig, före utgången av år 1920 kunna uppföras på förslag till landsfogdebefattning.

Beträffande de allmänna tjänsteuppgifter, som tillkomma landsfogdarna, få de sakkunniga hänvisa till vad därom meddelats här ovan (sid. 13—15).

I fråga om landsfogdarnas extra inkomster i tjänsten torde likaledes få hänvisas till de här ovan (sid. 10) meddelade uppgifterna.

Vid bedömandet av frågan om landsfogdarnas placering å löneskalan torde hänsyn jämväl böra tagas till den löneställning, som ifrågasatts för vissa befattningshavare inom länsstyrelserna. Det må i sådant hänseende erinras, hurusom 1902 års löneregleringskommitté i sitt den 11 maj 1923 avgivna betänkande angående ny definitiv lönereglering för befattningshavare vid länsstyrelserna föreslagit, att länsassessorerna skulle placeras i 16:e lönegraden. I sitt utlåtande den 30 september 1924 beträffande lönereglering för befattningshavare vid länsstyrelserna anförde de sakkunniga, att sagda placering av länsassessorerna syntes de sakkunniga väl låg med hänsyn såväl till de krav i fråga om formell och reell kompetens, vilka måste ställas på dessa befattningshavare, som ock till arten och omfattningen av de uppgifter, vilka åläge dem i deras egenskap av föredragande inom länsstyrelserna. De sakkunniga föreslogo därför för sin del, att befattningen länsassessor måtte hänföras till lönegraden B 17 i den allmänna, för nyreglerade verk gällande löneplanen.

Rörande innebörden såväl av detta förslag i jämförelse med kommittéförslaget som ock av övriga här nedan återgivna eller ifrågasatta placeringar i viss lönegrad av särskilda befattningar få de sakkunniga hänvisa till det såsom bilaga till detta utlåtande fogade utdraget ur nyssnämnda löneplan.

I fråga om länsnotarier och länsbokhållare har löneregleringskommittén föreslagit, att nämnda tjänstemän i nuvarande första eller högsta lönegraden skulle under beteckning länsnotarier och länsbokhållare av 1:a klass placeras i lönegraden B14, samt att länsnotarier och länsbokhållare i nuvarande andra eller lägsta lönegraden skulle under beteckning länsnotarier och länsbokhållare av 2:a klass hänföras till lönegraden B13.

De sakkunniga hava i sitt ovannämnda utlåtande den 30 september 1924 biträtt löneregleringskommitténs förslag beträffande placeringen av länsnotarier och länsbokhållare av 2:a klass i lönegraden B13 men hava på anförda skäl hemställt, att länsnotarier och länsbokhållare av 1:a klass måtte hänföras till lönegraden B15.

Landsfogdebefattningarna torde väl även efter genomförandet av 1917 års omorganisation av fogderiförvaltningarna i regel komma att utgöra sluttjänster. I betraktande av den ställning, landsfogden intager såsom ett av vederbörande länsstyrelses organ och i övrigt såsom inordnad i sagda styrelse, torde man emellertid böra räkna med möjligheten av att befordringar komma att äga rum från ifrågavarande befattning till högre tjänst inom länsstyrelse. Mest sannolikt synes härvid vara, att en del länsassessorstjänster komma att rekryteras med innehavare av landsfogdebefattning. Å andra sidan torde, på sätt framhållits i ovan återgivna departementschefsuttalande den 14 april 1917, länsnotarier i många fall kunna tänkas erhålla befordran till landsfogdetjänst.

Sistnämnda befattning bör, enligt de sakkunnigas mening, såväl på grund av nu angivna förhållanden som ock med hänsyn till arten och omfattningen i och för sig av landsfogdarnas tjänsteäligganden, i avlöningshänseende erhålla sin plats mellan befattningarna länsassessor och länsnotarie av 1:a klass, eller sålunda i lönegraden B16.

Lands-
fiskaler.

Vid behandlingen i propositionen den 14 april 1917, nr 211, av frågan om länsmännens (landsfiskalernas) löneförmåner framhöll föredragande departementschefen bl. a., att vid lösningen av denna fråga avlöningen icke borde sättas så, att bemälda tjänstemän med nödvändighet bleve beroende av inkomster vid sidan av tjänsten, vilket måste befaras menligt inverka på den fria och självständiga ställning, de i all sin tjänsteverksamhet borde iakttaga gent emot allmänheten. Enligt den föreslagna organisationsplanen och genom den då ifrågasatta reduktionen av länsmansdistriktens antal komme dessa befattningshavare säkerligen att bliva så upptagna av sina tjänstegöromål, att ur denna synpunkt icke vidare någon anledning finnes att förvägra dem en fullt nöjaktig avlöning. Slutligen finge man vid lönefrågans avgörande taga hänsyn därtill, att avlöningarna för landskanslisterna, ur vilkas krets länsmanstjänsterna ofta nog rekryterades, måste ej så obetydligt ökas.

I sin skrivelse den 31 maj 1917, nr 216, i anledning av nyssnämnda proposition erinrade riksdagen därom, att särskilt länsmännen icke vore helt upptagna av sin statstjänst och flerstädes sysslade med enskilda angelägenheter i större omfattning, än som alltid kunde vara tjänligt för deras ställning och arbete i övrigt.

Närmare uppgifter angående landsfiskalernas extra inkomster i och utom tjänsten hava lämnats å sid. 10 här ovan.

En effektiv begränsning av landsfiskalernas sysslor vid sidan om tjänsten utgör, enligt de sakkunnigas mening, en nödvändig förutsättning för genomförandet av den nu tilltänkta löneregleringen för ifrågavarande befattningshavare.

Redan i det föregående (sid. 46) hava de sakkunniga haft anledning framhålla, att ett stort antal av landsfiskalerna i mer än önskvärd omfattning ägnat sig åt enskilt förvärvsarbete. I många fall har säkerligen en väl låg avlöning givit den första impulsen till att förbättra läget genom förvärv utom tjänsten; och så har det varit svårt att hålla måttan, helst tillfälle till enskilt förvärv på många orter ganska rikligt erbjudit sig. Det har ock legat i distriktens intresse att för allehanda ombudsmannaskap, förvaltningar och utredningar av enskild natur hava tillgång till en opartisk, respektabel man med en avsevärd utbildning och sakkunskap i dylika ärenden. För landsfiskalernas överordnade har det därför icke gällt att hindra dylikt förvärv men väl att, med de egentligen rätt svaga medel som stått till buds, söka förekomma överdrift i en i sig icke klandervärd verksamhet.

De sakkunniga anse, att om landsfiskalerna enligt förslaget få sina tjänsteinkomster högst avsevärt upphjälpta och sin biträdesfråga ordnad, man bör kunna förvänta, att landsfiskalerna självmant ordna förhållandet mellan arbete i och utom tjänsten på ett bättre sätt, än hittills alltför ofta skett. Landsfiskalernas närmaste förmän och i sista hand länsstyrelserna lära nog ock övervaka, att skälig begränsning uti ifrågavarande hänseende iakttages. Det är känd sak, att, så länge det enskilda arbetet icke går in på området för verklig anställning i statens eller kommunens tjänst eller hos bolag o. d., makten att förbjuda enskilt arbete icke är synnerligen effektiv. Dock finnes den alltmer genomförda befogenheten att förflytta befattningshavare till annan tjänstgöringsort såsom ett till sin verkan effektivt medel.

Emellertid finnas några områden, där helt visst ett bestämt förbud vore på rätt plats. Detta gäller först förrättandet av auktioner för enskilda. Verksamheten som auktionsförrättare ställer landsfiskalen i ett mindre önskvärt förhållande till distriktets invånare. Kravet på en fristående ställning gent emot alla dem, som kunna tänkas såsom uppdragsgivare i fråga om att verkställa försäljning å auktion, kan lätt komma i fara, om det alltför ofta gäller att icke stöta ifrån sig ett förmånligt uppdrag. Hopsamlingen av likvid för auktionsinropen och inropssummans redovisning till uppdragsgivaren medför lätt lockelse till sammanblandning av allmänna och enskilda medel. För landsfiskalen, liksom för varje annan auktionsförrättare, kan åtagandet att ansvara för indrivningen av hela den icke kontant erlagda inropssumman och i synnerhet den ofta förekommande anordningen, att auktionsförrättaren mot särskild procentisk gottgörelse förskotterar auktionsbeloppet, alltför lätt medföra avsevärda, stundom ödesdiga förluster. De sakkunniga anse, att steget härvidlag bör tagas fullt ut och förbud meddelas för landsfiskal att ensam eller jämte annan eller genom annan ombesörja förrättandet av andra auktioner än sådana, med vilka han har att å tjänstens vägnar taga befattning. Det kan icke invändas, att auktionen ofta är ett naturligt led i en arvsutredning, från vars förrättande man icke vill hindra landsfiskalen, ty det möter givetvis icke något hinder att till annan lämplig person överlämna auktionens förrättande. Lämpliga auktionsförrättare torde nog kunna anses förekomma i de flesta trakter av riket.

På ett annat område nedlägges av åtskilliga landsfiskaler rätt mycket arbete för enskilt förvärv, nämligen i deras egenskap av konkursförvaltare. Bland annat såsom ombud för köpmannaföreningen eller för sparbankerna hava landsfiskalerna ofta nog lätt att samla fullmakter för val av konkursförvaltare och de hava ju ock de bästa förutsättningar för att väl fylla sin uppgift såsom sådana; men tjänsten blir i de flesta fall lidande på syssländet med förvaltarskapet, helst de större konkurserna på landet väl oftast

förekomma inom de folkrikaste landsfiskalsdistrikten, där landsfiskalernas arbetsmängd i tjänsten i regel också är störst. Av konkurslagen 42 § mom. 3 framgår att rättens ordförande eller i stad annan ledamot av rätten ej får vara konkursförvaltare, ej heller får sådant uppdrag lämnas på landet åt någon, som biträder domaren i hans ämbetsgöromål, eller i stad åt någon, som är anställd vid rätten. Härtill skulle rätt väl ansluta sig en föreskrift bland de särskilda lönevillkoren, att landsfiskalen icke får vara konkursförvaltare. Ett dylikt förbud synes dock av praktiska skäl icke böra avse av konkursdomare jämlikt konkurslagens 43 § meddelat uppdrag att omhändervisa konkursbo, till dess vid första borgenärssammanträdet förvaltare utsetts och denne tillträtt befattningen. Detta uppdrag omfattar väsentligen boets omhändertagande under omkring en månads tid jämte förrättande av bouppteckning.

Om konkursdomaren vill åt en landsfiskal lämna i uppdrag att vara rättens ombudsman i konkurs, synes intet vara att erinra mot ett sådant uppdrags mottagande.

Det är ofta nog till allmän nytta, att landsfiskalen finnes att tillgå såsom rättegångsombud för invånare i orten, vilka eljest kunna hava svårt att finna lämpligt ombud i rättegångar. Men man måste rikta sig bestämt mot den överdrift, som ligger däri, att landsfiskalen yrkesmässigt utövar advokatverksamhet vid sidan av sin tjänst. Vad som i detta hänseende kan åtgöras torde närmast vara att förbjuda landsfiskalen att uppträda såsom rättegångsombud för annan i enskilt mål vid annan domstol än den, inför vilken han har att å tjänstens vägnar uppvakta.

Det finnes åtskilliga exempel på att för vissa befattningshavare speciella enskilda förvärsarbeten blivit genom bestämmelser av lönevillkors natur förbjudna. Enligt kungörelsen den 22 juni 1921 (nr 452) angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen m. m., gäller sålunda, att tjänsteman vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsen icke får åtaga sig byggnadsarbetens utförande på entreprenad eller mottaga anställning i entreprenörs tjänst; att med ordinarie befattning vid byggnadsstyrelsen ej må förenas sådant enskilt arkitektuppdrag, som av angiven myndighet finnes inverka hinderligt på tjänstgöringen i ämbetsverket; att tjänsteman vid kontrollstyrelsen ej må deltaga i styrelsen av eller vara anställd vid bolag eller annat företag, som idkar handel med eller tillverkning av rusdrycker, skattefri sprit eller alkoholhaltiga preparat, ej heller själv idka sådan rörelse, samt att innehavare av ordinarie befattning vid lantmäteristyrelsen icke äger utan särskilt i angiven ordning lämnat tillstånd utföra lantmåteriför-rättningar i orterna.

I kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 368) angående utsträckt tillämpning av avlöningsreglementet är vidare stadgat, att med ordinarie befattning vid statens provningsanstalt ej må förenas sådant enskilt uppdrag inom anstaltens verksamhetsområde, som styrelsen finner inverka olämpligt på eller hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten.

Slutligen är i kungörelsen den 1 juni 1923 (nr 166) angående ytterligare utsträckt tillämpning av avlöningsreglementet stadgat ifråga om tjänstemän inom yrkesinspektionen, vid sprängämnesinspektionen och vid inspektionen över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring, att de skola vara underkastade i särskild ordning meddelade bestämmelser rörande förbud att för egen eller annans räkning driva eller hava del eller anställning i vissa företag eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning.

I anslutning till dessa bestämmelser hemställa de sakkunniga, att i sam-

manhang med lönereglering för landsfiskalerna må meddelas bestämmelse därom, att landsfiskal icke må ensam eller jämte annan eller genom annan förrätta annan försäljning genom auktion än sådan, med vilken han har att å tjänstens vägnar taga befattning, att landsfiskal icke må vara konkursförvaltare i annat fall, än som avses i 43 § konkurslagen, att landsfiskal icke må uppträda såsom rättegångsombud för annan i enskilda mål vid annan domstol än den, inför vilken han har att å tjänstens vägnar uppvakta.

För att kunna utnännas till landsfiskal fordras enligt punkt 14:o i kungörelsen den 14 december 1917 (nr 904), dels att hava avlagt landsfiskalsexamen, dels ock att minst ett och ett halvt år hava uppehållit kronofogdes, länsmans eller landsfiskals befattning eller i tjänsten biträtt sådan befattningshavare ävensom att hava tjänstgjort minst ett år hos länsstyrelse samt minst ett halvt år vid poliskår i stad och därvid hava erhållit utbildning jämväl å detektivavdelning; dock att landsfiskalsexamen icke kräves av den, som avlagt examen, medförande behörighet till domarbefattning, eller kansliexamen, samt att beträffande sådana sökande tiden för tjänstgöringen såsom vikarie för eller biträde hos kronofogde, länsman eller landsfiskal må inskränkas till tre månader och för tjänstgöringen hos länsstyrelsen till ett halvt år.

Närmare bestämmelser angående landsfiskalsexamen hava meddelats genom av Kungl. Maj:t den 14 december 1917 utfärdad särskild stadga (nr 907).

Beträffande landsfiskalernas allmänna tjänsteåligganden må erinras om följande.

Enligt § 6 i instruktionen för landsfiskalerna den 14 december 1917 (nr 903) är landsfiskal närmast under landsfogden ansvarig för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet inom sitt tjänstgöringsdistrikt samt har inseende över polisväsendet därstädes och befäl över där anställd polispersonal. Vad nu är sagt gäller dock ej i fråga om landsfiskalsdistriktet tillhörande stad eller köping, där stadsfiskal eller särskild polistjänsteman finnes anställd med åliggande att därstädes hava sådant inseende och befäl, som nyss är sagt. Timar järnvägsolycka, brand, strandning eller annan olycks-händelse av större omfattning, skall landsfiskal omedelbart söka bereda den hjälp, som av honom kan åstadkommas (§ 7). Landsfiskal bör ägna uppmärksamhet åt fattigvården ävensom åt förhållanden, vilka inom visst område å landsbygden kunna påkalla tillämpning av bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer, byggnadsstadgan, brandstadgan, hälsovårdsstadgan för riket eller lagen om fastighetsbildning i stad, samt, där så finnes erforderligt, i berörda hänseenden göra anmälan hos Kungl. Maj:ts befallningshavande (§ 8). Vidare åligger det landsfiskal bl. a. att övervaka efterlevnaden av åtskilliga särskilda, i lag eller författning meddelade stadganden (§ 9). Landsfiskal har tillsyn över häradshäkte (§ 16). I egenskap av utmättningsman har landsfiskal att, på sätt i utskökningslagen sägs, fullgöra vad överexekutor förordnar, verkställa dom och i vissa fall utan föreskrift av annan myndighet förrätta utmätning ävensom att, på sätt i lagen om avbetalningsköp stadgas, lämna handräckning för återtagande av försålt gods. Han skall ock ifråga om vissa underhållsskyldiga vidtagna på utmättningsman ankommande åtgärder beträffande dels införsel i avlöning, pension eller livränta och dels förbud att avflytta från riket (§ 18). Det åligger landsfiskal att, i enlighet med föreskrifterna i gällande uppbördsreglemente samt i särskilda förordningar angående föreskrifter om utmätning för krono- och kommunalutskylder, allmänna avgifter m. m. ävensom angående indrivning och redovisning av böter, verkställa indrivning och redovisning av så-

dana allmänna medel och avgifter; och äger han därvid påkalla handräckning och tjänstebiträde av vederbörande utmättningsman, fjärdingsman, polis- eller exekutionsbetjänt, allt i överensstämmelse med vad i nämnda författningar är därom stadgat. Landsfiskal har ock att fullgöra den uppgiftsskyldighet, som jämlikt särskild föreskrift åligger honom i avseende å uppräntande av röstlängd för val till riksdagens andra kammare (§ 19). Därest till landsfiskals kännedom kommer, att innehavare av staten tillhörig fast egendom åsidosätter honom åliggande skyldigheter i avseende å egendomens vård och skötsel eller att ägoinkräktning ägt rum å sådan egendom, skall landsfiskalen genast därom underrätta Kungl. Maj:ts befallningshavande. Beträffande sådan egendom är landsfiskal skyldig att efter särskilt förordnande förrätta salu- och arrendevärdering, ekonomisk besiktning och i vissa fall syn samt bevaka kronans rätt och utföra dess talan vid syn, som av annan förrättas, och vid förefallande rättegångar. Det åligger ock landsfiskal att efter förordnande hålla auktion för försäljning av skogsalster m. m. från kronoparker eller andra allmänna skogar. Landsfiskal har att fullgöra vad jämlikt gällande ecklesiastik boställsordning med dithörande författningar åligger honom med avseende å utarrendering av och ekonomisk besiktning å ecklesiastiska boställen. Det tillhör vidare landsfiskal att bevaka det allmännas rätt såväl vid konkurser, då fråga är om allmänna medel, vilka tillhöra landsfiskalens indrivning, som ock eljest då sådant särskilt förordnas. Landsfiskal skall jämväl biträda vid bevakande av det allmännas rätt till dana-arv (§ 21). Det åligger landsfiskal att, i överensstämmelse med gällande författningar eller av Kungl. Maj:ts befallningshavande meddelade särskilda föreskrifter, vaka däröver, att vederbörande fullgöra dem åliggande skyldigheter i fråga om vägväsendet, inkvartering, kungs- och kronoskjuts samt fjärdingsmansbestyret. Han skall efter förordnande av Kungl. Maj:ts befallningshavande deltaga uti samt, såvitt på honom ankommer, medverka till uppgörelser av överenskommelser om handräckningsbiträde, varmed landets invånare vid särskilda tillfällen böra på kallelse tillhandagå (§ 22). Även i avseende å försvarsverket har landsfiskal att fullgöra åtskilliga betydelsefulla uppgifter (§ 23). Angående landsfiskals skyldighet att föra dagbok i utskömningsmål m. m. samt förande av vissa journaler och liggare stadgas i § 26 av instruktionen.

Vidkommande de omständigheter i övrigt, som böra uppmärksammas vid behandlingen av frågan om landsfiskalstjänsternas placering å löneskalan, må här erinras, hurusom de sakkunniga i sitt utlåtande den 30 september 1924 angående löneroglering för länsstyrelsernas personal lämnat en utredning rörande rekryteringen av landsfiskalsbefattningarna. Denna utredning ådagalade, att under nuvarande förhållanden ej sällan inträffar, att landskanslister och landskontorister vinna befordran till landsfiskalstjänster. Enligt vad som kunnat inhämtas av uppgifter i olika årgångar av statskalendern, hade sålunda av de till antalet 204 tjänstemän, vilka under åren 1917—1923 utnämnts till landsfiskalstjänster, 51 vunnit sagda befordran från ordinarie landskanslist- eller landskontoristbefattning, varjämte ytterligare 2 omedelbart före befordringen innehåft anställning såsom tillförordnade landskanslister.

Landskanslist- och landskontoristbefattningarna hava av 1902 års lönerogleringskommitté i dess betänkande den 11 maj 1923 hänförs till lönegraden B 8. De sakkunniga hava emellertid i utlåtandet den 30 september 1924 föreslagit en uppdelning av ifrågavarande tjänstekategorier på sådant sätt, att till lönegraden B 10 måtte hänföras befattningarna landskanslist av

1:a klass och landskontorist av 1:a klass samt till lönegraden B 8 befattningarna landskanslist av 2:a klass och landskontorist av 2:a klass.

Med hänsyn bl. a. till nyssberörda rekryteringsförhållanden kan, enligt de sakkunnigas mening, såsom en undre gräns vid avvägandet av landsfiskals-tjänsternas placering å löneskalan angivas den lönegrad (B 11), som är närmast högre än den, till vilken landskanslister av 1:a klass och landskontorister av 1:a klass vid ett godkännande av de sakkunnigas förslag skulle hänföras. Då å andra sidan landsfiskalerna icke torde böra i avlöningshänseende jämföras med länsnotarier av 2:a klass och länsbokhållare av 2:a klass, vilka, såsom i det föregående erinrats, föreslagits till inordnande i lönegraden B 13, synes för de förstnämndas del en högre placering än i lönegraden B 12 icke böra ifrågakomma. Under förutsättning av ett genomförande av de ifrågasatta förändringarna beträffande landsfiskalernas rätt att innehava sysslor utom tjänsten samt i avseende å distriktsindelning, statsavlönade biträden m. m. vill det synas de sakkunniga, som om landsfiskalerna med hänsyn till deras ställning och tjänsteuppgifter skäligen borde hänföras till lönegraden B 12. Genom en dylik placering synes ock löneställningen för dessa befattningshavare bliva riktigt avvägd i förhållande till den placering å löneskalan, som här ovan föreslagits beträffande landsfogdarna.

De sakkunniga vilja sålunda för sin del föreslå, att landsfiskalerna måtte inordnas i lönegraden B 12.

I det föregående har omnämnts, att åtskilliga landsfiskaler ännu innehava boställen, varjämte redogjorts för nu gällande föreskrifter, rörande sådant avdrag å avlöning, som vederbörande skall vidkännas för boställs-avkomsten.

Lands-
fiskalernas
boställs-
för-
män.

Beträffande landsfiskals skyldighet att begagna sig av boställe såsom bostad m. m. gäller enligt § 25 av instruktionen för landsfiskalerna den 14 december 1917 (nr 903), att landsfiskal, som har boställe sig anslaget, skall vara där bosatt, såvida icke Kungl. Maj:ts befallningshavande finner skäligt annat medgiva. Finnes ej boställe anvisat, bör landsfiskal bo inom distriktet å ort, vilken Kungl. Maj:ts befallningshavande finner vara lämplig för landsfiskalens tjänstutövning. Endast efter Kungl. Maj:ts särskilda tillstånd må landsfiskal vara bosatt utom sitt distrikt.

Genom tidigare här ovan återgivna bestämmelser av den 14 juni 1917 stadgades, att för de landsfiskaler, som innehade boställen, skulle i fråga om avdrag å avlöning för boställsavkomsten fortfarande tillämpas dittills gällande bestämmelser.

Då efter den nu ifrågasatta löneregleringens genomförande avlöningen för landsfiskalerna skulle komma att utgå enligt bestämmelserna i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) med däri sedermera vidtagna eller tilltänkta ändringar, uppstår frågan, huruvida de i 22 § av nämnda reglemente meddelade föreskrifterna rörande tjänstebostad lämpligen böra tillämpas jämväl beträffande landsfiskalerna. Dessa föreskrifter äro — med bortseende från vissa till- och frånträdesbestämmelser — av följande innehåll:

Därest åt tjänsteman såsom bostad anvisas lägenhet, som disponeras av statsverket, skall han vara skyldig att bebo densamma samt iakttaga de närmare föreskrifter, som, utöver vad här nedan stadgas, kunna varda meddelade rörande lägenhetens begagnande.

a) För begagnande av sålunda anvisad tjänstebostad skall tjänsteman

månadsvis i förskott erlägga ersättning genom avdrag å avlöningen för näst föregående månad. Är bostadsinnehavaren på grund av tjänstledighet eller av annan anledning icke berättigad att uppbära någon avlöning för föregående månad eller förslår ej utgående avlöningsbelopp, skall nämnda ersättning eller vad däri brister i stället kontant inbetalas. Intill dess ersättningens storlek blivit bestämd, på sätt i b) sägs, skall densamma utgå med det av vederbörande myndighet fordrade beloppet, med rätt för bostadsinnehavaren att, därest beloppet sedermera nedsättes, återbekomma vad han erlagt för mycket.

b) Ersättning för tjänstebostad, däri inbegripen gottgörelse för centraluppvärmning, om sådan finnes anordnad, bestämmas med hänsyn till det hyrespris, som å orten i allmänhet gäller för liknande lägenhet, och fastställs genom överenskommelse mellan vederbörande myndighet och tjänstemannen. Kan sådan överenskommelse icke träffas, skall frågan hänskjutas till en bostadsnämnd med en opartisk ordförande samt representanter för personal- och förvaltningsintressena. Över nämndens beslut i ärende, som hänskjutits till densammas avgörande, må klagan ej föras.

Jämkning av fastställd ersättning för tjänstebostad må icke påkallas, förrän minst ett år förflutit från det ersättningen senast fastställdes.

I huvudsak liknande bestämmelser tillämpas vid kommunikationsverken i fråga om de till tjänstemän därstädes upplåtna tjänstebostäderna.

I detta sammanhang torde jämväl böra omnämnas, att för tjänstemän vid domänverket gälla särskilda bestämmelser rörande ersättning för tjänstebostad eller boställe. Enligt 22 § 2 mom. i avlöningsreglementet den 22 juni 1920 (nr 493) för tjänstemän vid nämnda verk skall ersättning för tjänstebostad, däri inbegripen gottgörelse för centraluppvärmning, om sådan finnes anordnad, samt för lägenheten tilläventyrs tillhörande jord bestämmas, efter det bostadsinnehavaren beretts tillfälle att därom yttra sig, av domänstyrelsen med hänsyn till det pris, som å orten i allmänhet gäller för upplåtelse av liknande lägenhet. Vad sålunda stadgats skall, enligt 5 mom. av samma paragraf, gälla jämväl för boställe.

Någon föreskrift om ersättningsfrågans hänskjutande till bostadsnämnd förekommer icke vid domänverket.

För de boställen, som efter löne regleringens genomförande fortfarande komma att vara upplåtta till vissa landsfiskaler, torde dessa liksom hittills böra erlägga ersättning i form av avdrag å avlöningen. I fråga om sättet för erläggande av denna ersättning torde de i förenämnda 22 § uti avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) givna föreskrifterna böra komma till användning.

Vad åter angår förfarandet i fråga om bestämmande av det avdrag å avlöningen, vederbörande befattningshavare bör vidkännas i anledning av boställsavgiften, torde det i sistnämnda författningsrum angivna tillvägagångssättet för fastställande av ersättning för tjänstebostad knappast lämpa sig för användning i fråga om de till landsfiskalerna upplåtta boställena. Dessa boställen torde nämligen i förevarande hänseende närmast vara att likställa med de kronan tillhöriga hemman och lägenheter, vilka utbjudas på arrende, varför ock, såsom av den tidigare här ovan lämnade redogörelsen framgår, avkomsten av landsfiskalsboställena hittills värderats på enahanda sätt, som gäller i fråga om uppskattning av dylika hemman och lägenheter. Vid denna uppskattning torde avkomsten i dess helhet beräknas till visst belopp, utan särskiljande av själva bostadsförmånen — där sådan förekommer — från annan avkastning av det utarrende-

rade området. Upplåtelse av landsfiskalsboställe medför för övrigt icke alltid, att befattningshavaren kommer att där hava sin bostad. Är detta ej fallet, åtnjutes avkomsten uteslutande i annan form.

Vid nu angivna förhållanden anse de sakkunniga riktigtast, att de för närvarande gällande bestämmelserna rörande uppskatning av ifrågavarande boställsavkomst allt fortfarande må tillämpas.

Med hänsyn därtill, att upplåtet boställe kan vara så beläget, att landsfiskalen icke lämpligen bör vara boende därstädes, synes någon ändring icke heller böra vidtagas i de nuvarande bestämmelserna rörande skyldighet för landsfiskal att vara bosatt å till honom upplåtet boställe med rätt för Kungl. Maj:ts befälningshavande att medgiva undantag härutinnan.

Beträffande indragning av till landsfiskal anslaget boställe torde liksom ledes de senast meddelade bestämmelserna och anvisningarna böra lända till efterrättelse. En fortgående indragning av befintliga boställen kan givetvis i vissa fall komma att underlätta genomförandet av den utav de sakkunniga föreslagna omregleringen av landsfiskalsdistrikten.

Enligt de sakkunnigas mening torde sålunda böra av Kungl. Maj:t utfärdas särskilda föreskrifter att för landsfiskalernas del gälla i stället för de i 22 § utav avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) meddelade bestämmelserna, till den del de strida mot vad här ovan ifrågasatts.

Beträffande avlöningsförmånerna för lappfogdar hänvisas till vad de sakkunniga i särskilt utlåtande anfört.

Lappfogdar.

I 2 § 1 mom. av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) förut sättes, att för ordinarie tjänstemän, som åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i reglementet, kunna gälla särskilda, av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter.

Särskilda avlöningsbestämmelser.

Förutom i här ovan redan berörda avseenden — extra inkomster i tjänsten, rätt att innehava bisysslor, tillgodonjutande av boställsförmån m. m. — torde för nu ifrågavarande befattningshavare vid fögderiförvaltningarna erfordras särskilda bestämmelser rörande skyldighet att underkasta sig förflyttning i tjänsten m. m. Härjämte torde riksdagens medgivande böra inhämtas till vidtagande av vissa övergångsanordningar.

Innan dessa spörsmål upptagas till behandling, torde de sakkunniga emellertid på given anledning böra något uppehålla sig vid ifrågavarande tjänstemäns ställning med hänsyn till möjligheten att komma i åtnjutande av semester.

Frågan om *semester* för tjänstemän vid fögderiförvaltningarna har tidigare behandlats bl. a. av 1902 års lönerogleringskommitté i dess den 27 februari 1906 avgivna betänkande, nr V, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid landsstaten. Kommittén erinrade därvid (sid. 253), hurusom vid föredragning den 4 januari 1878 inför Kungl. Maj:t av frågan om löneroglering för tjänstepersonalen vid landsstaten, med undantag av landshövding, räntmästare och häradsarkivare, chefen för civildepartementet beträffande semester anförde, att de tjänstemän, som vore vid länsstyrelserna anställda, syntes, huvudsakligen av den anledning att de vore av sin tjänstgöring bundna vid tjänsterummet, vara i behov av semester, som i följd därav borde få åtnjutas av landssekreterare och landskamrerare under högst en och en halv månad och av övriga bemälda tjänstemän under högst en månad årligen, men att däremot denna förmån icke syntes för fögderitjänstemännen, vilkas verksamhet genom resor och vistelse i

fria luften vore mera hälsobringande, vara oundgängligen behöflig. Vidare framhöll löneregleringskommittén (sid. 260 o. f.), att vissa länsstyrelser i avgivna yttranden i anledning av ifrågasatt revision av löneförhållandena vid landsstaten föreslagit, att jämväl kronofogdar, häradsskrivare och länsmän måtte tillerkännas förmånen av semester, varjämte i åtskilliga till kommittén överlämnade framställningar begärts en månads semester för samtliga fögderitjänstemän. Länsstyrelsen i Jönköpings län hade förordat, att kronofogdar och häradsskrivare måtte berättigas att, sedan de innehaft sin tjänst i tio år, därefter åtnjuta semester, antingen en månad årligen eller två månader vart annat år å tid, som länsstyrelsen borde äga att bestämma, med skyldighet emellertid för ifrågavarande tjänstemän att, i likhet med vad som gällde för provinsialläkare, under semesterledighet tillhandahålla eller bekosta fri bostad åt vikarien. För länsmännen däremot hade sistnämnda länsstyrelse ansett sig icke kunna tillstyrka framställningen om semester. En annan länsstyrelse — i Jämtlands län — hade, enligt vad kommittén därjämte meddelade, ansett sig icke kunna tillstyrka bifall till de gjorda framställningarna om semester för fögderiförvaltningarnas personal. Sistnämnda länsstyrelse hade i sådant hänseende anført, att kronofogdar, häradsskrivare och länsmän i följd av sina göromåls natur ofta voro stadda på resor, varigenom bereddes en omväxling i levnadssättet, som icke vore förunnad flertalet av de tjänstemän, vilka enligt då gällande bestämmelser åtnjote rätt till semester, och som finge anses väsentligen upphäva det behov av någon viss tids årlig vila, tjänstemän med mindre omväxlande göromål och ständigt stillasittande onekligen hade. Enligt länsstyrelsens åsikt skulle det ock bliva förenat med stor svårighet att anskaffa vikarie åt alla dessa talrika tjänstemän, vilka naturligen i allmänhet komme att begära sin semester under den varma årstiden.

Med anslutning till den av Konungens befallningshavande i Jämtlands län uttalade meningen hade löneregleringskommittén i fråga om semester vid landsstaten ansett sig böra avfatta avlöningsvillkoren i huvudsaklig överensstämmelse med vad i detta hänseende då vore gällande. Kommitténs förslag innebar, att semester skulle, när sådant kunde ske utan hinder för göromåls behöriga gång, få åtnjutas av landssekreterare och landskamrerare envar under en och en halv månad samt av övriga tjänstemän vid länsstyrelserna envar under en månad årligen. Däremot ifrågasatte kommittén icke införandet av någon bestämmelse om semester för fögderiförvaltningarnas tjänstemän.

I propositionen den 21 februari 1908, nr 71, angående lönereglering för landsstaterna i länen m. m. — vilken proposition emellertid icke vann riksdagens bifall — yttrade föredragande departementschefen bl. a., att han huvudsakligen på de av löneregleringskommittén anförda skäl avstyrkte den av ett flertal fögderitjänstemän väckta och av några länsstyrelser förordade rätt för dessa tjänstemän eller vissa bland dem till årlig kostnadsfri semester.

Vid behandling inför Kungl. Maj:t den 12 april 1917 av frågan om avlåtande av proposition (nr 211) till riksdagen angående omorganisation av fögderiförvaltningen och lönereglering för tjänstemännen därstädes m. m. omnämnde föredragande departementschefen beträffande semesterförmånen, att åtskilliga, flyttningsskyldighet underkastade kronofogdar i en till Kungl. Maj:t ingiven skrift hemställt bl. a., att landsfiskal (landsfogde) måtte berättigas åtnjuta en månads kostnadsfri semester. För sin del

anförde departementschefen härutinnan, att måhända samma anordning skulle kunna ifrågasättas, som gällde för en del andra tjänstemän, exempelvis yrkesinspektörer, nämligen att befattningshavaren, där så utan hinder för göromålets behöriga gång kunde ske, ägde att efter föregående ansökan hos vederbörande överordnad vistas utom sitt tjänstgöringsområde viss tid årligen. Då likväl landsfiskalens (landsfogdens) tjänst vore av sådan beskaffenhet, att hans omedelbara ingripande kunde krävas när som helst, kunde det icke vara tillrädligt att låta honom i likhet med förenämnda tjänstemän utan ställföreträdare någon tid vistas utom sitt tjänstgöringsområde. Härtill komme, att landsfiskalens (landsfogdens) tjänstgöring i länsstyrelsen, som åtminstone i åtskilliga län kunde bliva mera stadigvarande, i förevarande avseende jämställde honom med länsstyrelsens tjänstemän, samt att man genom semesterledighet för landsfiskalen (landsfogden) tillgodosåge behovet, att aspiranter på hans tjänst beredd tillfälle att utbilda sig för och vinna erfarenhet i tjänstens skötande. På grund härav ville departementschefen föreslå, att landsfiskal (landsfogde) i likhet med flertalet av länsstyrelsens tjänstemän måtte berättigas åtnjuta en månads kostnadsfri semester årligen.

Riksdagen godkände det i överensstämmelse härmed framlagda förslaget, varemot ett motionsvis framfört yrkande om rätt för häradsskrivare och landsfiskaler till semester under en månad årligen icke vann riksdagens bifall.

Genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) har därefter föreskrivits bl. a., att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålets behöriga gång, åtnjutas av landsfogdar under en månad. I § 23 av instruktionen för landsfogdarna den 14 december 1917 (nr 902) har vidare meddelats bestämmelse därom, att sagda semester må av landsfogdar åtnjutas å tid, som av Kungl. Maj:ts befallningshavande bestämmes. Annan tjänstledighet må, enligt samma författningsrum, av Kungl. Maj:ts befallningshavande beviljas landsfogden under högst fyra månader för år. Erfordras sådan tjänstledighet för längre tid än nu är sagt, skall ansökning därom göras hos Kungl. Maj:t.

Någon bestämmelse om rätt till årlig semester för landsfiskal har icke meddelats. Enligt § 28 i instruktionen för landsfiskalerna den 14 december 1917 (nr 903) äger emellertid Kungl. Maj:ts befallningshavande att efter förekommande omständigheter besluta om tjänstledighet för landsfiskal.

I sin här ovan omförmälda framställning den 9 november 1918 har föreningen Sveriges landsfiskaler, till stöd för det i framställningen gjorda yrkandet om beredande åt landsfiskalerna av semester under en månad årligen, bl. a. åberopat ett vid föreningens skrivelse fogat uttalande, vari gjorts gällande, att landsfiskalerna numera hade betydligt längre kontorstid — allt annat arbete oräknat — än tjänstemännen vid länsstyrelserna, och att landsfiskalernas arbete vid jämförelse med det, som ålåge landskanslistor och landskontorister, finge anses mera ansträngande och krävande. I betraktande av den rätt i förevarande hänseende, som tillkomme statstjänare i allmänhet, syntes skäl icke föreligga att fränkänna landsfiskalerna förmånen av någon årlig ledighet utan avdrag å avlöningen.

Statskontoret, som avgivit utlåtande över landsfiskalsföreningens berörda framställning, har i ärendet införskaffat yttranden från länsstyrelserna, av vilka en del avstyrkt bifall till framställningen, under det att andra ansett sig kunna i princip tillstyrka densamma. Samtliga länsstyrelser, med ett undantag, hava emellertid ansett, att rätt till semester för

landsfiskalerna, om den medgäves, skulle komma att bliva tämligen betydelslös, då i det övervägande antalet fall det sannolikt skulle visa sig omöjligt att anskaffa kompetenta vikarier under semester tiden.

För egen del har statskontoret framhållit, att rätten till semester vore en avlöningsförmån och såsom sådan borde fastställas i sammanhang med avlöningen i övrigt.

Enligt de sakkunnigas mening bör vid bedömandet av frågan om semester för landsfogdar och landsfiskaler i första rummet tagas i betraktande, att vid de lönerregleringar, som numera äga rum enligt det för statsdepartement m. fl. verk gällande lönesystemet, de därav berörda tjänstemännen — för så vitt ej uttrycklig bestämmelse av annan innebörd beträffande visst verk eller viss grupp av befattningshavare meddelas — utan vidare komma i åtnjutande av den semesterförmån, som i de nya avlöningsbestämmelserna finnes angiven. För att särskilda inskränkningar härvidlag må anses befogade, lärers erfordras, att bestämda skäl kunna påvisas, på grund av vilka vissa befattningshavare i fråga om behovet av semesterledighet få anses intaga en annan ställning än flertalet övriga tjänstemän vid de nyreglerade verken. Enligt de sakkunnigas åsikt kunna numera beträffande här ifrågavarande tjänstemän vid fögderiförvaltningarna icke åberopas dylika skäl av tillräcklig bärkraft.

För landsfogdarnas del är, såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår, behovet av semesterledighet redan erkänt, och någon anledning att i fråga om dessa tjänstemän göra avvikelser från det allmänna avlöningsreglementets föreskrifter rörande sagda förmån synes icke föreligga.

Vad landsfiskalerna beträffar torde ej heller böra tillmätas avgörande betydelse åt det tidigare åberopade huvudskälet mot beredande av semester åt fögderiförvaltningarnas personal, eller att dennas tjänstgöring erbjöde särskilt stor rörlighet och omväxling. I betraktande av den utveckling, som under senare tid ägt rum, lärers det nämligen utan tvekan kunna sägas, att detta arbete i regel kommer att vara av så ansträngande och stundom rent uppslitande natur, att sagda tjänstemäns krav på en regelbunden årlig semesterledighet icke lärers kunna avvisas såsom oskäligt. De sakkunniga hava visserligen i det föregående ifrågasatt åtskilliga lättnader i landsfiskalernas arbete, men å andra sidan hava ock de sakkunniga framlagt förslag till utjämning av distriktens omfattning genom indragning av de mindre distrikten, vadan i dessa förslag icke kan ligga någon anledning till att dröja med beviljande av semesterledighet åt landsfiskalerna. Det förhållandet, att landsfiskalerna ofta måste företaga resor i tjänsten — varunder för övrigt ett brådskande och maktpåliggande kontörsarbete ofta måste eftersättas — torde icke heller för dem upphäva behovet av semesterledighet. Visserligen blir på grund av dylika resor och tjänstgöringens natur i övrigt landsfiskalernas arbete i relativt stor utsträckning förbundet med friluftsliv, men resorna i tjänsten torde dock för dessa befattningshavare endast i undantagsfall erbjuda något egentligt tillfälle till vila och rekreation. Dessa resor äro i stället ofta av synnerligen besvärlig och tröttande art. Det bör ej heller förbises, att andra tjänstemän — exempelvis vid kommunikationsverken och domänverket — vilka i minst lika hög grad som landsfiskalerna tillbringa sin tid på resor, det oaktat tillerkänts förmånen av semester.

Landsfiskalernas behov av årlig semesterledighet har ock av represen-

tanter för denna tjänstegrupp kraftigt betonats vid en muntlig överläggning, som de sakkunniga haft med dylika representanter.

De sakkunniga anse för sin del, på grund av vad nu anförts, att det allmänna avlöningsreglementets bestämmelser rörande semester utan inskränkning böra bliva gällande även beträffande här avsedda tjänstemän vid fögderiförvaltningarna.

Under förutsättning att frågan om biträden åt landsfiskalerna bliver ordnad på sätt de sakkunniga i detta utlåtande föreslå, torde i regel tillgång komma att finnas till kompetent vikarie för landsfiskalen under dennes semester. Givetvis måste i varje fall utnyttjandet av semesterförmånen bliva beroende av att tjänsten under ledigheten kan på ett fullt tillfredsställande sätt uppehållas.

Den särskilda ersättning, som må komma att utgå till vikarie under förordnande, varom här är fråga, torde böra belasta det gemensamma anslaget till vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna. Beträffande kostnaderna för statsverket av den ifrågasatta anordningen hänvisas till de här nedan angivna kostnadsberäkningarna.

Därest, såsom de sakkunniga funnit sig böra föreslå, de i 21 § av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) givna bestämmelserna angående semester vunne tillämpning i fråga om landsfogdar och landsfiskaler, skulle, med den av de sakkunniga föreslagna placeringen i lönegrad av respektive befattningar, dessa tjänstemän årligen kunna komma i åtnjutande av semester, landsfogde intill det år, under vilket han fyllde 40 år, under 35 dagar och därefter under 45 dagar samt landsfiskal intill det år, under vilket han fyllde 40 år, under 25 dagar och därefter under 35 dagar.

Av enahanda semesterförmån, som sålunda skulle tillkomma landsfiskal, lärer, med tillämpning av bestämmelserna i avlöningsreglementet, även lappfogde böra komma i åtnjutande.

Tillämpningen av bestämmelserna i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) skulle för befattningshavarna vid fögderistaten — liksom för länsstyrelsernas tjänstemän — medföra en utsträckt skyldighet att underkasta sig förflyttning i tjänsten. Denna fråga anse sig de sakkunniga här böra något närmare utveckla i anslutning till vad av dem anförts i utlåtandet den 30 september 1924 angående löne reglering för befattningshavare vid länsstyrelserna.

Enligt en i kungörelsen den 14 juni 1917 (nr 472) meddelad föreskrift gäller bl. a. beträffande de befattningshavare, vilkas löneförhållanden nu äro föremål för behandling:

att innehavare av ordinarie befattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, jämkning i åligganden samt reglering av tjänstgöringsområde, som kan varda föreskriven, ävensom vara pliktig, därest förändrad organisation av tjänster eller tjänstedistrikt inom landsstaten beslutas, att, med bibehållande av den avlöning å stat han innehar och mot ersättning i förekommande fall för flyttningskostnad, inträda i den nya tjänsteställning i landsstaten, varom Kungl. Maj:t förordnar; samt

att innehavare av ordinarie befattning skall — likaledes med bibehållande av den avlöning å stat han innehar och mot ersättning i förekommande fall för flyttningskostnad — vara pliktig att, därest vissa landsstaten tillhörande göromål överflyttas till annan del av statsförvaltning

gen, efter Kungl. Maj:ts förordnande tjänstgöra å befattning, till vilken dessa göromål helt eller delvis överflyttats.

Beträffande de befattningshavare, å vilka avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) är tillämpligt, hava bestämmelser rörande nu omhandlade skyldigheter, såvitt angår tjänstemän, vilka ej tillhöra den centrala förvaltningen, meddelats i 13 § 3 mom. av sagda reglemente. Dessa bestämmelser äro av följande lydelse:

»3. Tjänsteman, som ej tillhör den centrala statsförvaltningen, skall vara underkastad såväl föreskrifterna i den för verket gällande instruktion som ock den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden samt den förflyttning till annan tjänstgöringsort eller till annan befattning vid det verk, han tillhör eller varunder han lyder, som kan bliva honom i behörig ordning ålagd. Varder tjänsteman utan något sitt förvällande sålunda förflyttad till tjänst inom lägre lönegrad, skall han likväl åtnjuta lön enligt den lönegrad, han vid förflyttningen tillhörde. Har förflyttning till tjänst inom lägre lönegrad däremot föranletts av något tjänstemannens förfarande i tjänsten, skall lön till honom utgå enligt de för den lägre tjänsten stadgade grunder, dock med iakttagande att, om tjänstemannen i den högre befattningen åtnjöt lön enligt högre löneklass, än som finnes fastställd för den lägre tjänsten, han skall bibehållas vid den löneklass han förut tillhörde.

Därjämte skall tjänsteman, om vilken i detta mom. är fråga, därest vissa honom åliggande göromål överflyttas från det verk han tillhör till annat, vara pliktig att, med bibehållande av innehavande lönegrad, efter Kungl. Maj:ts förordnande tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överflyttas.»

Enligt de sakkunnigas mening kan det icke anses olämpligt eller överflödigt att öppna möjlighet till förflyttningar av nu ifrågavarande tjänstemän vid fögderiförvaltningarna i en omfattning, som närmare än de för samma befattningshavare nu gällande reglerna motsvarar de för nyreglerade tjänster härutinnan meddelade föreskrifterna. Då emellertid någon tvekan synes kunna råda om vad i detta sammanhang rätteligen bör förstås med *det verk, vederbörande tjänsteman tillhör, eller varunder han lyder*, torde en förtydligande föreskrift härutinnan vara av nöden.

I detta hänseende har undertecknad *Sahlin* ansett, att den i 1 punkten av 3 mom. stadgade flyttningsskyldigheten skäligen bör begränsas att avse överflyttning till annan tjänst vid länsstyrelsen eller vid fögderiförvaltningen inom det län, i vilket befattningshavaren närmast före förflyttningen tjänstgjort.

Undertecknad *Ericsson* har däremot ansett bestämmelsen böra erhålla sådan avfattning, att förflyttning skall kunna ske till annan tjänst vid landsstaten i allmänhet, utan begränsning till det egna länet.

Enligt nuvarande bestämmelser äger annan befattningshavare vid landsstaten än landssekreterare, landskamrerare, landsfogde och länsassessor under vissa förutsättningar med sin befattning förena tjänst å kommuns stat. Det är avsett, att detta medgivande skulle, vad länsstyrelsernas tjänstemän angår, alltjämt gälla, och de sakkunniga hava för sin del icke heller i fråga om fögderiförvaltningarnas befattningshavare funnit skäl därutinnan ifrågasätta någon ändring.

På sätt tidigare genom kungörelserna den 22 juni 1921 (nr 453), den 15 juni 1922 (nr 369) och den 1 juni 1923 (nr 167) stadgats beträffande tjänstemän, å vilka avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) vid olika

tidpunkter vunnit tillämpning, torde nu ifrågavarande befattningshavare vid fögderiförvaltningarna böra, efter framställning till riksdagen, medgivas rätt att vid övergången till efterskottsutbetalning av hela avlöningen uppbära s. k. övergångslön.

Därjämte torde av riksdagen böra utverkas bemyndigande för Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga övergångsbestämmelser för befattningshavernas överförande till den nya avlöningsstaten.

Slutligen må erinras, att, genom inordnandet av fögderiförvaltningarnas tjänstemän under det för den allmänna civilförvaltningen antagna lönesystemet, i fråga om de förstnämnda komme att tillämpas jämväl de bestämmelser angående rätt till pension, som gälla eller kunna komma att bli gällande för nyreglerade verk i allmänhet inom civilförvaltningen.

Då nu är ifrågasatt, att ett så stort antal landsfiskalstjänster som 81 skall indragas, måste det anses olämpligt att överföra de övertaliga tjänsterna till övergångsstat. Den ordinarie staten för budgetåret 1925—1926 synes tvärtom böra innehålla det nuvarande antalet 489 jämte två tjänster å övergångsstat; och därefter bör årligen minskning ske i antalet tjänster på stat, i den mån regleringen hinner genomföras, därvid ock motsvarande jämkningar böra vidtagas i biträdesanslaget och i anslaget till förvaltningsbidrag m. m. I vanliga fall lärer indragning av en landsfiskalstjänst medföra något ökat behov av medel till avlöande av biträden men föranleda minskning i anslaget till förvaltningsbidrag m. m.

Därest Kungl. Maj:t beslutar göra framställning till riksdagen om indragning av landsfiskalstjänster i nu ifrågasatt omfattning, torde samtidigt besked böra meddelas till samtliga länsstyrelser, att vid uppkommande ledigheter å landsfiskalstjänster dessa tills vidare icke må utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande återbesättas med ordinarie innehavare utan skola uppehållas genom förordnande tills vidare. Även sådana landsfiskalstjänster, som enligt förslaget på grund av sin storlek eller av andra skäl icke skola taga del i regleringen, böra härvid icke utan vidare få återbesättas, emedan det lätt kan inträffa, att till det ledigblivna distriktet kan flyttas en ordinarie landsfiskal från ett annat distrikt, där omreglering skall äga rum. Blir det så bestämt, att landsfiskalerna skola bli flyttningsskyldiga även från ett län till ett annat, skulle på detta sätt omregleringen kunna komma att genomföras på ganska kort tid.

De sakkunniga föreslå alltså, att, om till riksdagen avlåtes proposition innefattande jämväl indragning av vissa landsfiskalstjänster, samtidigt utfärdas kungörelse av nyss angivet innehåll.

Befattningshavare, som sålunda må förordnas att tills vidare uppehålla ledigbliven landsfiskalstjänst, torde böra berättigas att åtnjuta, intill dess ny lönerreglering trätt i kraft, samtliga de med den lediga tjänsten förenade löneförmåner med undantag av ett belopp, motsvarande vad ordinarie innehavare av tjänsten skulle hava att erlagga såsom avgift för egen pensionering, och för tid efter ny lönereglerings ikraftträdande avlöning enligt de grunder, som angivas i 43 § av kungörelsen den 31 december 1921 (nr 778) med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen.

I riksstaten för budgetåret 1924—1925 äro för avlöande av befattnings-

Övertaliga
lands-
fiskals-
tjänster.
Vakans-
sättning av
ledigbli-
vande
lands-
fiskals-
tjänster.

Statsför-
slag.

havare, varom i detta utlåtande är fråga, uppförda dels följande *ordinarie* anslag:

fögderiförvaltningarna	kr. 2 358 531
vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, förslagsanslag »	50 000
övergångsstat för landsstaten	» 25 700
dels ock ett <i>extra</i> anslag till ersättning åt lappfogdar m. m., reservationsanslag	» 43 550

Det må jämväl erinras, att det å extra stat uppförda anslaget till ortstillägg till vissa befattningshavare vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län är avsett till beredande av ortstillägg för, bland andra, landsfogden i länet. Härtill har i de efterföljande kostnadsberäkningarna icke tagits hänsyn.

Från det förstnämnda anslaget, fögderiförvaltningarna, utgår nu avlöning till landsfogdar, häradsskrivare och landsfiskaler.

Därest för landsfogdar och landsfiskaler, på sätt är avsett, lönereglerng kommer att genomföras enligt det nya avlöningsreglementet, följer därav, att löneförhöjningar (ålderstillägg) till dessa tjänstemän icke vidare komma att belasta femte huvudtitelns allmänna anslag till ålders- tillägg utan i stället skola utgå från anslaget till fögderiförvaltningarna. Detta anslag bör då erhålla karaktären av förslagsanslag. Under samma anslag böra vidare inrymmas kostnaderna för vikariatsersättningar, varför det nu i riksstaten uppförda särskilda anslaget till sådant ändamål bör utslutas ur riksstaten.

Från anslaget till fögderiförvaltningarna böra vidare bestridas, såsom hittills, kostnaderna för landsfiskalernas förvaltningsbidrag samt därutöver utgifterna till extra landsfiskalsbiträden.

Ett genomförande av de sakkunnigas förslag om lönerglerng för landsfogdar och landsfiskaler samt om lappfogdarnas uppförande på ordinarie stat betingar givetvis en betydande höjning av anslaget till fögderiförvaltningarna. När det gäller att fastställa, till vilket belopp anslaget bör bestämmas för budgetåret 1925—1926 och därefter följande budgetår, har man påtagligen, såsom redan i det föregående är antytt, att i varje fall taga hänsyn till huru långt den ifrågasatta minskningen av antalet landsfiskalsdistrikt redan fortskridit eller kan beräknas komma att fortskrida. Vad närmast angår budgetåret 1925—1926, torde anslaget sålunda böra beräknas efter nu förefintliga 489 landsfiskalstjänster; i mån av befattningshavares avgång från tjänsten bör, där indragning eller sammanslagning av distrikt ifrågakommer, berörda antal nedsättas och i stället, i förekommande fall, anslag eller ökat anslag anvisas till extra landsfiskalsbiträde. Ett utbyte av en ordinarie landsfiskalstjänst mot anslag eller höjt anslag till biträde torde städse komma att medföra kostnadsminskning.

För budgetåret 1925—1926 torde man sålunda få räkna med ett antal av 24 landsfogdar, 4 lappfogdar och 489 landsfiskaler. Enligt de sakkunnigas föreliggande lönerglerngsförslag skola dessa befattningshavare placeras i följande lönegrader: landsfogdarna i B 16, lappfogdarna i B 14 och landsfiskalerna i B 12. För en approximativ beräkning av den ökade belastning, som vid bifall till de sakkunnigas förslag skulle drabba anslaget till fögderiförvaltningarna, torde man kunna göra det antagandet, att den löneförhöjning, som skulle utgå från detta anslag, komme att utgöra för envar av 24 landsfogdar 3 500 kr. samt för envar av 489 landsfiska-

ler 2700 kr., sammanlagt alltså för landsfogdarna 84 000 kr. och för landsfiskalerna 1 320 300 kr., vartill kommer avlöningen till fyra lappfogdar, beräknad till 27 000 kr.

Med avseende å beräkningen rörande landsfiskalerna torde få anmärkas, att den antagna medeltalssiffran, 2700 kr., tilläventyrs kan synas låg, men att å andra sidan en del landsfiskalstjänster borde kunna antagas före årets slut vara indragna, varigenom en avsevärd besparing å anslaget skulle vinnas.

Den på nu angivna sätt uppkommande ökningen å anslaget till fögderiförvaltningarna — vilken ökning, såsom nedan skall vidare förmälas, väsentligen motväges av minskning å andra anslag — kan sålunda beräknas till sammanlagt 1 431 300 kr. Härvid har hänsyn icke tagits till den boställsförmån, som nu tillkommer och även i fortsättningen skulle tillkomma vissa landsfiskaler och vilken, såsom förut är nämnt, skulle motsvaras av visst avdrag å lönen.

För vikariatsersättning, till vilket ändamål nu är såsom särskilt rikstatsanslag uppfört ett belopp av 50 000 kr., torde vid bifall till de sakkunnigas förslag om semester åt landsfiskaler böra avses ett till 150 000 kr. förhöjt belopp.

Förvaltningsbidraget till landsfiskaler skulle, såsom av det förut anförda framgår, betinga ett anslagsbelopp — oavsett förvaltningsbidrag till landsfiskaler å övergångsstat — av 352 500 kr. i stället för den nuvarande kostnaden av 244 500 kr., således en höjning av 108 000 kr.

Till avlöning av extra landsfiskalsbiträden bör, såsom även framgår av det föregående, för budgetåret 1925—1926 beräknas ett belopp av 488 700 kr.

Anslaget till fögderiförvaltningarna, för närvarande uppfört i riksstaten med 2 358 531 kr., skulle enligt det ovan anförda böra höjas med följande belopp:

avlönande av landsfogdar, lappfogdar och landsfiskaler	kr. 1 431 300
vikariatsersättning	» 150 000
förvaltningsbidrag	» 108 000
extra landsfiskalsbiträden	» 488 700
	Tillhoppa kr. 2 178 000

och sålunda komma att utgöra 4 536 531 eller i avrundat tal 4 536 000 kr.

Detta belopp, vari även ingår avlöning till häradsskrivarna, för vilken, grupp någon lönereglering nu icke ifrågasättes, fördelar sig på olika anslagsposter på sätt framgår av följande förslag till

Stat för befattningshavare vid fögderiförvaltningarna.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kr. 3 544 800
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	» 150 000
Förvaltningsbidrag till landsfiskaler, förslagsanslag	» 352 500
Extra landsfiskalsbiträden, förslagsanslag	» 488 700
	Summa kr. 4 536 000

Då de sakkunniga härvid ifrågasatt, att, liksom beträffande avlöningar till ordinarie tjänstemän samt vikariatsersättningar eljest plägar ske och även här föreslagits, jämväl de till förvaltningsbidrag och extra landsfiskalsbiträden avsedda beloppen skulle uppföras såsom förslagsanslag,

hava de sakkunniga utgått därifrån, att de av de sakkunniga angivna grunderna för anvisande av medel till berörda ändamål skola vid anslagens disposition vinna tillämpning.

Enär de nu å övergångsstat uppförda två landsfiskalerna enligt de sakkunnigas förslag skulle bliva delaktiga av lönerreglering efter enahanda grunder som övriga landsfiskaler, synes det nu i riksstaten upptagna bestämda anslaget till övergångsstat för landsstaten böra erhålla karaktären av förslagsanslag och uppföras med ett till 30 000 kr. förhöjt belopp.

Beträffande förslagsanslaget till särskild polisstyrka på landet hava de sakkunniga vid det förhållande, att frågan om polisväsendets ordnande är föremål för utredning i annan ordning, funnit sig icke hava anledning att yttra sig rörande detta anslag.

Vad slutligen angår det nuvarande reservationsanslaget till ersättning åt lappfogdar m. m., från vilket bestrides gottgörelse till vissa ordningsmän inom lappbyar, ersättning till ett i Tromsö stad stationerat ombud, som i vissa fall lämnar de svenska lapparna råd och biträde m. m., torde detta anslag, när lappfogdarna uppföras på ordinarie stat, böra i riksstaten under benämningen »Ersättning till vissa ordningsmän bland lapparna m. m.» uppföras med ett till 22 000 kr. nedsatt belopp.

Kostnads- Efter vad förut anförts, skulle för budgetåret 1925—1926 följande ordi-
beräkning. narie anslag böra höjas med nedan angivna belopp:

fögderiförvaltningarna	kr. 2 178 000
övergångsstat för landsstaten	» 4 300
	<hr/>
	Summa kr. 2 182 300

Mot denna höjning svara följande beräknade besparingar å andra anslag:

anslaget till vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna (utgår)	kr. 50 000
å anslaget till ersättning åt lappfogdar m. m.	» 21 550
å anslaget till ålderstillägg	» 330 000
å anslaget till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen	» 390 000
	<hr/>
	Summa kr. 791 550

Den verkliga ökningen för budgetåret 1925—1926 skulle sålunda utgöra (2 182 300—791 550 =) 1 390 750 kr.

Vid fullt genomförd organisation, d. v. s. sedan den ifrågasatta indragningen av 81 landsfiskalstjänster kommit till stånd, har man givetvis att räkna med en väsentligt lägre kostnadsökning. Indragning av dessa 81 tjänster medför en besparing — beräknad för envar, inklusive förvaltningsbidrag, till 6 500 kr. — av tillhoppa 526 500 kr., varifrån likväl bör dragas beräknad ökning i kostnaden för landsfiskalsbiträden (601 500—488 700 =) 112 800 kr. samt ökad kostnad för tjänstelokaler (förvaltningsbidrag) 37 500 kr., återstod alltså 376 200 kr.

Den verkliga kostnadsökningen skulle alltså vid fullt genomförd organisation komma att utgöra (1 390 750—376 200 =) 1 014 550 kr.

Vid förestående beräkningar har hänsyn ej tagits till den engångsutgift, som uppkommer genom den ifrågasatta övergången till efterskottsutbetalning av lönerna, liksom ej heller till de olika grunder i fråga om

beräknande av dyrtidstillägg, som under de senare åren varit gällande för verk med reglerad och icke reglerad avlöning.

Med åberopande av vad i det föregående anförts och under erinran, att de sakkunniga i det föregående (sid. 15) funnit sig böra avstyrka någon åtgärd i syfte att minska antalet landsfogdetjänster, hemställa de sakkunniga, att herr statsrådet måtte utverka förslag till 1925 års riksdag att *dels* besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1925 äga tillämpning å landsfogdar, lappfogdar och landsfiskaler och att i sammanhang därmed de sportler, som hittills tillkommit landsfogdar och landsfiskaler i form av expeditionslösen och arvode för försäljning av utmätt fast egendom, skola indragas till statsverket,

dels besluta, att uti den till samma reglemente hörande tjänsteförteckningen skall under femte huvudtiteln införas följande:

De sakkunnigas hemställan.

Verk och befattningar	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen
Femte huvudtiteln.	
<i>Fögderiförvaltningarna.</i>	
Landsfogde	B 16
Lappfogde	B 14
Landsfiskal	B 12

dels bestämma antalet av dessa befattningshavare på följande sätt:

landsfogdar	24
lappfogdar	4
landsfiskaler	489

dock att landsfiskalstjänst vid inträffande ledighet skall lämnas obesatt, där Kungl. Maj:t prövar genomförandet av föreslagen minskning i antalet landsfiskalsdistrikt sådant föranleda;

dels godkänna det av de sakkunniga framlagda förslaget till stat för befattningshavare vid fögderiförvaltningarna;

dels besluta följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 juli 1925 lända till efterrättelse beträffande sådana ordinarie befattningshavare vid fögderiförvaltningarna, å vilka avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement med flera verk kommer att från nyssnämnda tidpunkt vinna tillämpning.

Med annan tjänst vid fögderiförvaltning än landsfogdetjänst må under den i 3 § 2 mom. i förenämnda avlöningsreglemente angivna förutsättning kunna förenas tjänst å kommuns stat.

Landsfiskal må icke ensam eller jämte annan eller genom annan förrätta annan försäljning genom auktion än sådan, med vilken han har att å tjänstens vägnar taga befattning. Landsfiskal må icke vara konkursförvaltare i annat fall, än som avses i 43 § konkurslagen, och ej heller upp-

träda såsom rättegångsombud för annan i enskilda mål vid annan domstol än den, inför vilken han har att å tjänstens vägnar uppvakta.

Vid tillämpning av de i 13 § 3 mom. 1 punkten i avlöningsreglementet givna bestämmelserna om tjänstemans förflyttningsskyldighet skall med »det verk, han tillhör eller varunder han lyder» förstås

alt. 1 (Sahlin): den egna länsstyrelsen och fögderiförvaltningen inom det egna länet;

alt. 2 (Ericsson): landsstaten i allmänhet, utan begränsning till det egna länet.

För de landsfiskaler, som innehava boställen, skola i fråga om avdrag å avlöning för boställsavkomsten fortfarande tillämpas hittills gällande bestämmelser. Landsfiskal, som har boställe sig anslaget, skall vara där bostatt, såvida icke Kungl. Maj:ts befälningshavande finner skäligt annorlunda medgiva;

dels besluta, att, där sådan ordinarie tjänsteman vid fögderiförvaltning, å vilken förenämnda avlöningsreglemente kommer att äga tillämpning, enligt hittills gällande bestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i staten upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av juli månad 1925 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av juni månad 1925 innehar, i förskott uppburit för juli månad 1925, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande;

dels medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av den i staten för befattningshavare vid fögderiförvaltningarna upptagna anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän;

dels förklara, att övriga av riksdagen med avseende å den definitiva löneregleringen för befattningshavare vid statsdepartement med flera verk lämnade medgivanden må i tillämpliga delar gälla även beträffande sådana befattningshavare vid fögderiförvaltningarna, å vilka avlöningsreglementet för statsdepartement med flera verk kommer att bli gällande;

dels uppföra det nuvarande under riksstatsens femte huvudtitel upptagna bestämda anslaget Fögderiförvaltningarna 2 358 531 kronor, såsom förslagsanslag och med ett med 2 177 469 kronor eller till 4 536 000 kronor förhöjt belopp;

dels ur riksstaten utesluta det nu under samma huvudtitel uppförda förslagsanslaget Vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, 50 000 kronor;

dels höja det under samma huvudtitel uppförda anslaget Övergångsstat för landsstaten, nu 25 700 kronor, med 4 300 kronor till 30 000 kronor;

dels uppföra det nuvarande under samma huvudtitel upptagna reservationsanslaget Ersättning åt lappfogdar m. m., 43 550 kronor, under den förändrade beteckningen Ersättning till vissa ordningsmän bland lapparna m. m. och tillika minska anslagets belopp med 21 550 kronor eller till 22 000 kronor;

dels ock godkänna de av de sakkunniga föreslagna ändringarna i 27 § i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering (jfr ovan sid. 25), 9 § utsökningslagen (sid. 26) och § 70 i förordningen om kommunalstyrelse på landet (sid. 42—43).

De sakkunniga hemställa vidare, att herr statsrådet måtte utverka Kungl. Maj:ts beslut därom,

att §§ 19, 23, 24 och 27 i uppbördsreglementet den 14 december 1917,

§§ 5 och 6 i restindrivningsförordningen av samma dag samt § 3 mom. 1, § 4 mom. 1 och § 21 i kungörelsen med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen den 21 december 1917 skola erhålla den ändrade lydelse, som av de sakkunniga ovan (sid. 39—42) föreslagits,

att till landsfiskalsinstruktionen den 14 december 1917 fogas två nya paragrafer, med nummerbeteckning 32 och 33, av innehåll, som i det föregående (sid. 50—51) angivits,

att till länsstyrelsernas förfogande ställas erforderliga medel för utlämnande till landsfiskaler av räntefria lån för inköp av motorfordon eller motorbåtar, på sätt av de sakkunniga ovan (sid. 56) föreslagits, samt

att ledigblivande landsfiskalstjänster icke må utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande återbesättas med ordinarie innehavare (jfr ovan sid. 165).

Slutligen tillåta sig de sakkunniga här erinra om vad i det föregående anförts angående önskvärdheten därav,

att förordnandet av landsfiskaler till mantalsskrivningsförrättare så mycket som möjligt inskränkes (sid. 21),

att tryckta blanketter för kommuns begäran om handräckning tillhandahållas (sid. 36),

att årsboken för Sveriges kommuner i visst hänseende kompletteras (sid. 36), samt

att landsfiskalsdistriktens fördelning på fögderier borttages ur statskalendern och där den eljest kan förekomma (sid. 67).

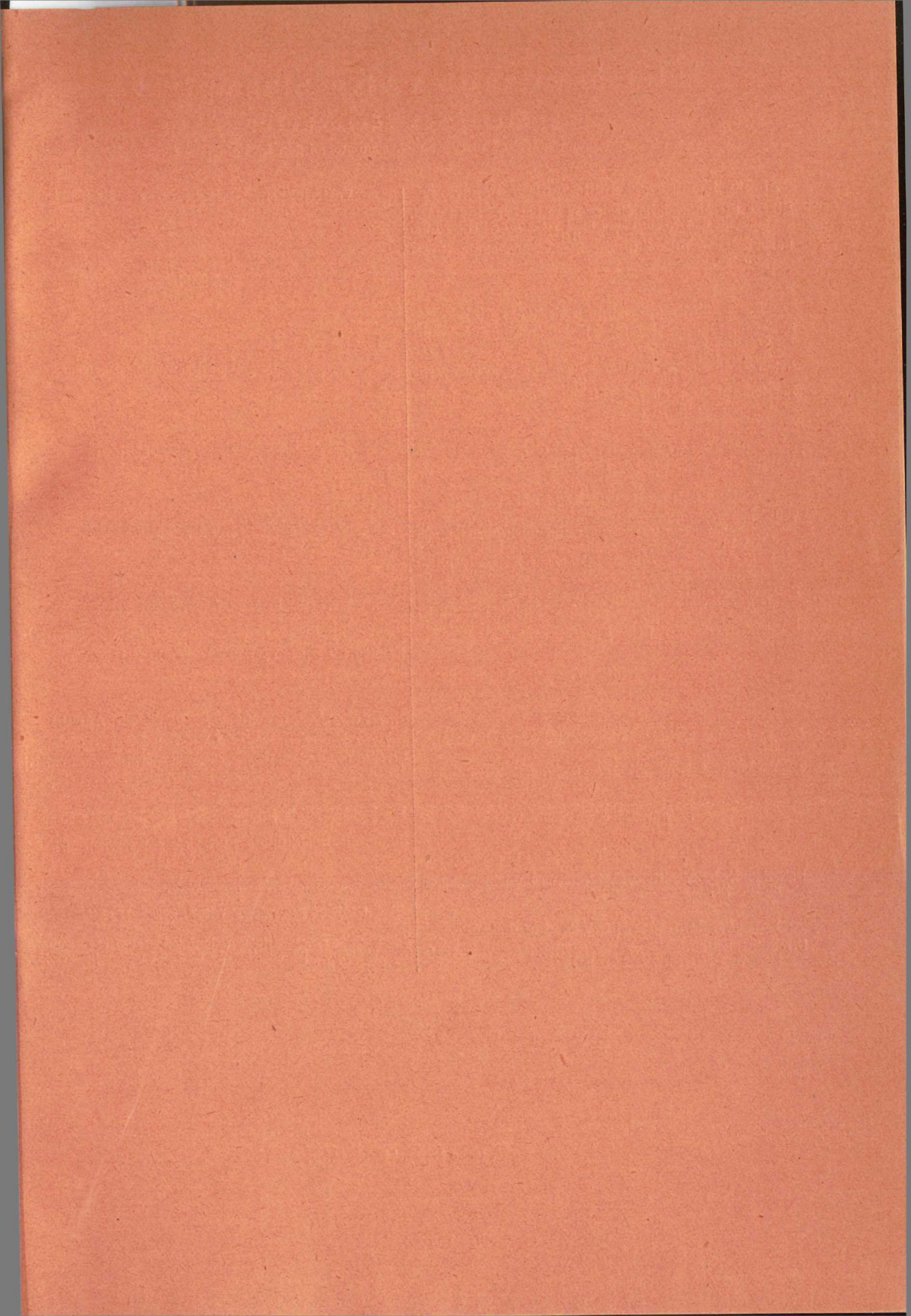
Vid utarbetande av de förslag, som av de sakkunniga framlagts om indrivning av oguldna utskylder och böter samt om förenkling av gällande bestämmelser rörande räkenskaps- och redovisningsväsendet hava de sakkunniga haft värdefullt biträde av landskamreraren i Stockholms län J. G. F. Löwgren.

Stockholm den 20 november 1924.

MAURITZ SAHLIN.

A. E. M. ERICSSON.

Statens offentliga utredningar 1925

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättskipning. Fångvård.

Utkast till ändrad lydelse av vissa paragrafer i kungl. stadgan den 22 juni 1920 med vissa föreskrifter ang. domsagornas förvaltning. [14]
Förberedande utkast till strafflag. Förfalskningsbrotten. [22]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Byggnadsstyrelsesakkunnigas betänkande angående omorganisation av byggnadsstyrelsens byggnadsbyrå m. m. [13]
Betänkande ang. ordnandet av statens byggnadsverksamhet inom Stockholm. [15]
Förslag till lönereglering för landsfogdar och landsfiskaler m. m. [23]

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden. 31. Den svenska tvättmedelsindustrin. [2]
29. Den svenska skoindustrin. [3] 30. Den svenska cementindustrin. [4] 32. Den svenska porslinsindustrin. [5] 33. Tryckeri- och pappersförädlingsindustri i Sverige. [6]
Betänkande med förslag till grunder för avsättning till de affärsdrivande verkens förnyelsefonder m. m. [9]
Förslag till förordning ang. statlig inkomst- och förmogenhetsskatt. [10]

Politi.

Socialpolitik.

Det svenska skogsbrukets förutsättningar och historia. [11]
Sveriges enskilda skogar. [12]
Konsumentkooperationen i Sverige. [16]

Hälsa- och sjukvård.

Allmänt näringsväsen.

Betänkande betr. vattenfallsstyrelsens landsbygdstaxor m. m. [18]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Utredning rörande fiskerättsförhållandena vid rikets kuster. Del 1. [19] Del 2. [20]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen.

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Betänkande med utredning och förslag angående socialförsäkringens organisation. [8]
Förslag till lag om försäkringsavtal. [21]

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

Utredning av vissa frågor rörande privatläroverken. [1]

Försvarsväsen.

Underofficerssakkunnigas yttrande och förslag. [7]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.

Betänkande rörande det s. k. Genèveprotokollet angående avgörande på fredlig väg av internationella tvister. [17]